

STRATEGIJA RAZVOJA KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE

ZAGORSKA RAZVOJNA AGENCIJA
ZAGORJE DEVELOPMENT AGENCY

Krapinsko-zagorska
županija

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ ŽUPANA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE.....	5
UVODNA RIJEČ DIREKTORICE ZAGORSKE RAZVOJNE AGENCIJE	6
SAŽETAK.....	7
PROCES IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE	13
PROCES IZRADE	13
SUDIONICI IZRADE.....	16
1. OSNOVNA ANALIZA.....	17
1.1. ŽUPANIJA U BROJKAMA.....	17
1.2. POLOŽAJ I UPRAVNA PODJELA.....	18
1.2.1. Geografski i prometni položaj.....	18
1.2.2. Upravna podjela.....	18
1.2.3. Međunarodni granični prijelazi	19
1.3. PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ I PROSTOR.....	20
1.3.1. Klimatska obilježja	20
1.3.2. Reljef i tlo	21
1.3.3. Prirodni resursi	22
1.3.4. Šume	22
1.3.5. Zaštita prirode i okoliša	23
1.3.6. Stanovništvo i ljudski resursi.....	26
1.3.7. Prostorno uređenje.....	30
1.4. KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA.....	31
1.4.1. Otpad.....	31
1.4.2. Elektroenergetika	33
1.4.3. Vodoopskrba.....	33
1.4.4. Odvodnja	35
1.4.5. Plinifikacija	36
1.4.6. Promet.....	37
1.4.6.1. Cestovni promet	37
1.4.6.2. Željeznički promet	38
1.4.6.3. Zračni promet.....	40
1.4.6.4. Javni prijevoz putnika u cestovnom prometu.....	40
1.4.6.5. Telekomunikacijski promet	42
1.5. GOSPODARSTVO	43
1.5.1 Razvojni položaj Krapinsko - zagorske županije u Hrvatskoj.....	43
1.5.2. Gospodarska kretanja	45
1.5.3. Struktura gospodarstva	50
1.5.3.1. Fizički obujam proizvodnje.....	50
1.5.4. Prerađivačka industrija.....	51
1.5.4.1. Proizvodnja proizvoda od metala	52
1.5.4.2. Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda	53
1.5.4.3. Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	54
1.5.4.4. Proizvodnja električne opreme te strojeva i uređaja.....	55
1.5.5. Građevinarstvo.....	56
1.5.6. Trgovina na veliko i malo.....	57

1.5.7. Obrti	58
1.5.8. Turizam.....	62
1.6. POLJOPRIVREDA	67
Stočarstvo	68
Proizvodnja kravljeg mlijeka.....	70
Proizvodnja teladi	71
Svinjogojstvo	71
Kozarstvo i ovčarstvo	72
Peradarstvo	73
Konjogojstvo.....	73
Pčelarstvo.....	74
Ratarstvo	74
Vinogradarstvo.....	75
Upisnik proizvođača grožđa i vina.....	76
Voćarstvo.....	76
Povrtlarstvo	77
Subvencije u poljoprivredi u Krapinsko–zagorskoj županiji	78
1.7. PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA.....	80
1.7.1. Mikrokreditiranje	81
1.7.2. Lokalni jamstveni fond	83
1.7.3. Vanjskotrgovinska razmjena	86
1.8. ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST.....	90
1.9. DRUŠTVENE DJELATNOSTI.....	92
1.9.1. Obrazovanje	92
1.9.2. Kultura, tehnička kultura i sport	94
1.9.3. Zdravstvo i socijalna skrb	97
1.9.4. Civilno društvo	99
1.9.5. Mladi	100
1.10. ŽIVOTNI STANDARD	100
1.11. PREKOGRANIČNA I MEĐUREGIONALNA SURADNJA.....	101
A) Projekt "Putevima baštine"	102
B) Projekt «Razvoj za razvoj».....	103
C) Projekt «HOMER»	104
D) Projekt «Označitev ob Sotli».....	105
E) Projekt «Voda je život».....	105
F) Projekt «Turistička Sutla».....	106
1.11.1. IPA – Instrument pretpristupne pomoći	107
2. REZULTATI PROVOĐENJA REGIONALNOG OPERATIVNOG PROGRAMA KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE	111
3. SWOT ANALIZA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE.....	115
4. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE.....	119
4.1. VIZIJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	119
4.2. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE RAZVOJA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE	120
4.2.1. Strateški cilj 1- Konkurentno poduzetništvo i usluge	123
4.2.2. Strateški cilj 2 – Ruralni razvoj.....	135
4.2.3. Strateški cilj 3 – Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života	146
4.2.4. Strateški cilj 4 – Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti	164
4.3. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA.....	180
4.3.1. Ciljne skupine i komunikacijski kanali	180

4.3.1.1. Javnost.....	180
4.3.1.2. Mediji	181
4.3.1.3. Šira zajednica i potencijalni korisnici.....	181
4.3.1.4. Partneri u provedbi Strategije razvoja Krapinsko – zagorske županije	181
4.3.2. Akcijski plan	182
5. POLITIKA KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE PREMA PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI	184
6. FINACIJSKI OKVIR	186
6.1. FINANCIRANJE PROVEDBE CILJEVE, PRIORITETA I MJERA.....	190
7. AKCIJSKI PLAN.....	194
7.1. KRITERIJI I POSTUPAK ZA VREDNOVANJE PROJEKATA ZA SUFINANCIRANJE I DAVANJE PREPORUKE	201
7.1.1. Kriteriji za vrednovanje projekata iz baze projekata	201
7.1.2. Postupak vrednovanja projekata iz Baze projekata	202
7.1.3. Rangiranje projekata iz Baze projekata	202
7.1.4. Savjetnička uloga ZARA-e pri odlučivanju o listi prvenstva.....	202
8. PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA I INSTITUCIONALNI OKVIR	203
8.1. INSTITUCIONALNI OKVIR.....	206
9. VREDNOVANJE	209
9.1. PRISTUP I PROCES.....	209
9.2. PRETHODNO VREDNOVANJE	210
9.2.1. Ocjena osnovne analize.....	210
9.2.2. Ocjena opravdanosti, konzistentnosti i koherentnosti.....	211
9.2.3. Ocjena vanjske koherentnosti.....	212
9.2.4. Ocjena rezultata i razvojnih učinaka.	212
9.2.5. Ocjena provedbe.....	212
9.2.6. Zaključak	213
10. DODACI.....	214
PRILOG 1. – OSNOVNI FINACIJSKI POKAZATELJI PREMA VELIČINI PODUZETNIKA	214
PRILOG 2. – NUTS 2 SJEVEROZAPADNA HRVATSKA - USPOREDBA BROJA ZAPOSLENIH 2005. – 2008. GODINE.....	215
PRILOG 3. – NUTS 2 SJEVEROZAPADNA HRVATSKA – USPOREDBA BROJA PODUZETNIKA U RAZDOBLJU 2005. – 2008. GODINE	215
PRILOG 4. – PRIHODI KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE PREMA DJELATNOSTIMA 2006. – 2009. GODINE.....	216
PRILOG 5. - ČLANOVI REGIONALNOG PARTNERSKOG VIJEĆA KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE	217
PRILOG 6. – FINACIJSKI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE	218
PRILOG 7. – POPIS KRATICA.....	242

UVODNA RIJEČ ŽUPANA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE

Prostor Krapinsko-zagorske županije, s ekonomskog gledišta, možemo promatrati kao tržište koje se neprekidno mijenja uslijed promjena u razmjeni dobara i usluga. Promatrajući ga na taj način, prostor je rudimentaran element ekonomske razmjene što i u regionalnoj politici ima fundamentalni značaj. Eksterni utjecaji, zajedno s lokalnim faktorima i ljudima (stanovnicima) Krapinsko-zagorske županije, koji su uključeni u povijesno determinirane društvene odnose, daju prostoru oblik, funkciju i društveno značenje.

Europsko zajedništvo zahtijeva i podrazumijeva standardizirana područja i zajednička rješenja na području regionalne politike. Koncentracija razvitka postoji samo u malom broju europskih država, a u većem dijelu država postoji isključiva polarizacija u urbanim središtima. Pojam regionalne politike unutar Europske unije, a samim time i u Republici Hrvatskoj, vežemo uz probleme konvergencije odnosno divergencije. Konvergencija, koju definiramo kao smanjenje razlika u ekonomskim performansama među zemljama, veoma je aktualna u današnjim uvjetima urbane polarizacije. Unutar prostora Europske unije pod pojmom regionalne politike podrazumijevamo različite oblike politika čiji je cilj smanjiti regionalne razlike kroz poticanje ulaganja, razvoj poduzetništva, zaštitu okoliša i razvoj infrastrukture. Upravo to su i prioriteti politika Krapinsko-zagorske županije. Kako je i europska regionalna politika dizajnirana da smanji nesklad između različitih stupnjeva ekonomskog razvoja pojedinih regija, kroz financiranje konkretnih projekata u regijama i gradovima, tako je i osnovna ideja koja je prožeta razvojnom strategijom Krapinsko-zagorske županije jačanje ljudskog potencijala, koji može apsorbirati pomoć, kvalitetno je artikulirati kroz projekte te time doprinijeti razvoju i kompetitivnosti regije uz razmjenu ideja i primjera najbolje prakse.

Krapinsko–zagorska županija kao granična regija, svakako ima potencijal da bude kotač europskih integracija, kroz institucionalizaciju prekograničnog mehanizma za zajedničko planiranje u prekograničnom području. Samim time budući izazov Krapinsko-zagorske županije biti će priprema za zajedničko upravljanje i izgradnju mreža kanala komunikacije, jačanje odnosa civilnih organizacija, znanstvenih i stručnih institucija u prekograničnom području - jednom riječju - kolaboracija.

Župan
mr.sc. Siniša Hajdaš Dončić

UVODNA RIJEČ DIREKTORICE ZAGORSKE RAZVOJNE AGENCIJE

Cilj izrade Županijske razvojne strategije je kroz politiku regionalnog razvoja pridonijeti društveno - gospodarskom razvoju Krapinsko-zagorske županije, sukladno načelima održivog razvoja te stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima Županije omogućiti jačanje konkurentnosti i realizaciju razvojnih potencijala uz maksimiziranje strateških prednosti i minimiziranje vlastitih slabosti.

Proces izrade Županijske razvojne strategije započet je analizom okoline, koja je obuhvaćala monitoring, evaluiranje i diseminaciju informacija iz eksterne i interne okoline. Nakon skeniranja okoline, izrađena je SWOT analiza, kojom su identificirane sadašnje prijetnje i buduće prilike u okolini. Kod postavljanja strateških ciljeva, prioriteta i mjera, ZARA je pokušala uključiti maksimalan broj sudionika poštujući načelo partnerstva te postizanja konsenzusa temeljenog na interesima različitih interesnih skupina.

Struktura županijske razvojne strategije predstavlja najkompleksniji strateški dokument koji rezultira potrebom za umrežavanjem i interakcijom te služi kao osnova za pregovaranje, usklađivanje i financiranje aktivnosti definiranih strategijom.

Sama implementacija županijske razvojne strategije je proces pomoću kojeg se strategije i politike stavljaju u akciju kroz razvoj programa, proračuna, procedura i pravila, a važno je naglasiti da je to kontinuirani proces koji se neprestano odvija u lokalnoj zajednici bez obzira na to što neke aktivnosti dolaze više, a neke manje do izražaja u promatranom trenutku. Bez efektivne provedbe Razvojne strategije Krapinsko-zagorske županije, neće biti moguće donošenje konzistentnih politika unutar regionalne politike razvoja Republike Hrvatske.

I na kraju, zahvalila bih svim članovima Regionalnog partnerskog vijeća kao i svim kolegama iz ZARA-e na velikom trudu i angažmanu na izradi Županijske razvojne strategije. Naravno, zahvaljujem i ex ante evaluatorima iz Instituta za međunarodne odnose (IMO) na korekcijama i podršci.

**Direktorica
Ines Kos, dipl.oec.**

SAŽETAK

Strategija razvoja Krapinsko–zagorske županije izrađena je od strane Zagorske razvojne agencije te Regionalnog partnerskog vijeća Krapinsko-zagorske županije uz konzultacije i vrednovanje procesa izrade od strane Instituta za međunarodne odnose (IMO) iz Zagreba.

Strateški dokument sastavljen je u skladu sa smjernicama politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske koja glavnu premisu razvoja definira kao smanjenje društveno – gospodarskih razlika sukladno načelima održivog razvoja i maksimiziranjem konkurentnih prednosti kroz realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.

Partnerski pristup koji je korišten u izradi ovog dokumenta definirao je ciljeve i prioritete razvoja Krapinsko–zagorske županije koji će se ostvariti implementacijom mjera koje su razrađene unutar svakog prioriteta. Ciljevi, prioriteta i mjere u skladu su sa prioritetima razvoja statističke regije Sjeverozapadna Hrvatska u koju spada Krapinsko–zagorska županija što je u konačnici ujednačeno s razvojnim prioritetima navedenim u Strategiji regionalnog razvoja Republike Hrvatske. Na taj su se način u izradi Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije zadovoljila sva načela izrade strateških dokumenata – načelo sukladnosti, smislenosti i održivosti.

Strategija razvoja Krapinsko–zagorske županije sastoji se od:

- osnovne analize stanja uz definirane razvojne potrebe i razvojne probleme
- SWOT analize (razvojne snage, slabosti, mogućnosti, prijetnje)
- županijske razvojne vizije
- strateških razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera
- financijskog okvira
- akcijskog plana
- komunikacijske strategije
- institucionalnog okvira

Osnovna analiza daje pregled stanja, trendova, problema i potreba KZZ-a grupiranih po sljedećim područjima:

- prirodni i demografski resursi, okoliš i prostor
- komunalna i prometna infrastruktura (otpad, energetika, vodoopskrba, odvodnja, plinifikacija, promet)
- gospodarstvo (razvojni položaj, gospodarska kretanja, struktura gospodarstva, prerađivačka industrija, turizam, poljoprivreda, obrti, poduzetnička infrastruktura, vanjskotrgovinska razmjena)
- zaposlenost i nezaposlenost
- društvene djelatnosti (obrazovanje, kultura, zdravstvo i socijalna skrb, civilno društvo, mladi)
- životni standard
- prekogranična i međuregionalna suradnja

Kao rezultat osnovne analize i nakon toga provedene SWOT analize, utvrđeni su sljedeći RAZVOJNI POTENCIJALI ŽUPANIJE (snage i mogućnosti):

GOSPODARSTVO

SNAGE:

- razvijena prerađivačka industrija (industrija stakla, metalna industrija) i građevinarstvo
- razvijeno obrtništvo, tradicija, brojnost
- raspoloživi prostor za razvoj poduzetništva (gospodarske zone)
- ogledni komercijalni poljoprivredni proizvođači
- tradicija u turizmu u toplicama, zdravstvenom, vjerskom, izletničkom, kulturnom, sportskom turizmu
- uspješna realizacija projekata međužupanijske i međuregionalne suradnje.

MOGUĆNOSTI:

- blizina Zagreba kao: velikog poslodavca, velikih poduzeća za povezivanje županijskih srednjih i malih poduzeća, tehnološkog resursa, tržišta za poljoprivredne proizvode, turističkog emitivnog tržišta
- jačanje konkurentnosti i rast izvozno orijentiranih proizvodnji u prerađivačkoj industriji, razvojno povezivanje gospodarskih subjekata kroz klastere (na projektima vinari, zagorski štruklji, i dr.)
- jačanje poduzetničke infrastrukture, tehnološke infrastrukture kroz iskorištavanje sve većih mogućnosti nacionalnih programa, programa EU-a i drugih programa
- razvoj i specijalizacija i komercijalizacija primarne poljoprivrede, jačanje komercijalnih proizvođača
- razvoj brendova, autohtoni poljoprivredni proizvodi (zagorski puran , med, voće i povrće i dr.)
- razvoj integrirane i eko-poljoprivrede kroz nacionalne i programe EU-a
- potpora zadrugarstvu i povezivanju malih poljoprivrednih proizvođača kroz projekte države i EU-a
- ruralni razvoj kroz nacionalne i programe EU-a
- porast potražnje za selektivnim oblicima turizma (zdravstveni, kulturni, rekreativni i dr.) i jačanje hrvatskog turizma
- poticanje razvoja međužupanijske i regionalne gospodarske suradnje intenziviranjem približavanju Hrvatske prema EU.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

SNAGE:

- razvijena mreža pučkih otvorenih učilišta i programa obrazovanja
- programi visokoškolskog obrazovanja
- kvalitetno organizirana zdravstvena zaštita
- dobri programi preventive zdravstvene zaštite
- raznovrsna kulturno - povijesna baština
- organizirani i rasprostranjeni oblici očuvanja tradicije kulture i običaja (kroz kulturno umjetnička društva i lokalne događaje) gostoljubivost regije kao brend («dobri ljudi, dobre ćudi»).

MOGUĆNOSTI:

- unapređenje kvalitete obrazovanja srednjih škola kroz EU projekte
- izgradnja i dogradnja školskih i zdravstvenih objekta kroz javno privatno partnerstvo
- izgradnja staračkih domova kroz javno privatno partnerstvo
- stjecanje kvalitetnog obrazovanja u gradu Zagrebu
- razvoj cjeloživotnog učenja
- privlačenje mladog stručnog kadra zbog povećane mobilnosti (dobra prometna povezanost, kvaliteta života)
- unapređenje kulturnog nasljeđa i njegovanje identiteta
- razvoj kulturnih ustanova i programa kroz nacionalne i međunarodne programe.

POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ

SNAGE:

- povoljan geoprometni položaj (pogranična županija, europski koridor, blizina Zagreba)
- znatni prirodni resursi-velike rezerve vode, termalni izvori, šume, mineralne sirovine (glina, kamen)
- očuvan okoliš
- dobra energetska i telekomunikacijska infrastruktura.

MOGUĆNOSTI:

- povećanje interesa za poslovnim prostorom uz prometne pravce u europskom koridoru, a time i za razvoj novih gospodarskih aktivnosti
- osnivanje zajedničkog odlagališta otpada sa susjednim županijama kroz nacionalne i EU programe
- porast potražnje za vodom i realizacija programa vodoopskrbe sa susjednim županijama
- unapređenje prometne povezanosti izgradnjom punog profila autoceste, paralelne i brze ceste, u sklopu europskog koridora te mogućom izgradnjom tunela u suradnji sa Zagrebom (ukoliko se zadovolje svi ekološki i zakonski standardi)
- izgradnja koridora Xa brze željeznice
- turistička valorizacija kulturnih i prirodnih vrijednosti te njihovo povezivanje.

UPRAVLJANJE RAZVOJEM

SNAGE:

- dobri rezultati ZARA-e u iniciranju i provedbi razvojnih projekata u Županiji i JLS-ima te međužupanijskoj i prekograničnoj suradnji kao posljedica dobre umreženosti s razvojnim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu
- sposobnosti (znanje, vještine i iskustvo) Razvojne agencije i nekih drugih institucija KZZ-a za pripremu i provedbu i upravljanje razvojnim projektima
- sve veće korištenje stručnih analiza, studija i znanja u pojedinim područjima razvoja Županije i JLS-a.

MOGUĆNOSTI

- jačanje sposobnosti Županije i JLS-a za upravljanje razvojem (ljudski resursi, edukacija i trening) kroz nacionalne i programe EU
- unapređenje rada Razvojne agencije i drugih institucija u Županiji i JLS-a kroz nacionalne i EU programe
- uvođenje projektnog pristupa u programiranju i upravljanju

- unapređenje povezanosti JLS-a i Županije, stvaranje razvojnih konzorcija kroz poticaje iz nacionalnih i EU programa
- jačanje sposobnosti za unapređenje prekogranične, međuregionalne i među županijske suradnje.

Kako bi se ostvarile gore navedene mogućnosti, potrebno je, prije svega, uložiti napor u rješavanje slabosti u pojedinim segmentima. Među osnovnim slabostima Županije prepoznate su:

GOSPODARSTVO:

- nepostojanje verificiranih područja za poljoprivrednu proizvodnju
- nizak bruto društveni proizvod po glavi stanovnika
- neravnomjernost razvoja s područjima koja zaostaju u razvoju – znatan dio Županije su brdsko-planinska područja
- loša struktura gospodarstva, niskoakumulativna industrija (tekstilna industrija)
- mala mobilnost rada
- rascjepkanost i usitnjenost poljoprivrednih i šumskih površina
- neodgovarajuće gospodarenje poljoprivrednim i šumskim površinama
- nepovezanost malih poljoprivrednih proizvođača
- nedovoljna educiranost poljoprivrednih proizvođača
- nedovoljno razvijena potpora gospodarskoj i tehnološkoj infrastrukturi
- nedostatni smještajni kapaciteti u turizmu, organizacija turizma i necjeloviti turistički proizvod (programi, marketing i dr.)
- strukturna nezaposlenost, ponuda radne snage ne odgovara potrebama gospodarstva.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI:

- slaba obrazovna struktura stanovništva
- nedovoljno razvijeno lokalno tržište rada (zavod za zapošljavanje, škole, poslodavci)
- nedostatak radne snage, visoko obrazovanih stručnjaka, radnika s kompetencijama koje odgovaraju potrebama gospodarstva
- slabo razvijeni dodatni oblici obrazovanja, nedostatak cjeloživotnog učenja
- neodgovarajuća mreža srednjoškolskih (visokoškolskih) obrazovnih programa koji prate potrebe gospodarstva s odgovarajućom opremom i kadrovima
- nepostojanje stambene politike
- starost stanovništva
- odumiranje tradicionalne zagorske arhitekture
- zapuštenost kulturno-povijesne i prirodne baštine.

POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ:

- nesanirana odlagališta otpada i kamenoloma
- neodgovarajući sustav odvodnje otpadnih voda
- nepovezanost lokalnih vodovoda sa javnim sustavom vodoopskrbe (ilegalni priključci)
- rascjepkanost komunalnih poduzeća
- loša lokalna i regionalna prometna povezanost
- nedovoljno ulaganje u održavanje javnih cesta
- zaostajanje u razvoju željezničke infrastrukture.

UPRAVLJANJE RAZVOJEM:

- nedovoljno razrađeni gospodarski prioriteti
- nema nositelja razvoja za pojedina područja
- nedovoljno obučeni kadrovi u Županiji, osobito JLS-a za upravljanje razvojem
- nedostatak suradnje i koordinacije na vertikalnoj razini: država, Županija, JLS i horizontalno, među JLS-ima
- nezadovoljavajući protok informacija između upravnih odjela te upravnih odjela i JLS-a
- nekoordiniranje rada udruga, nepovjerenje prema udrugama te nedovoljno iskorišten potencijal i doprinos udruga cjelokupnom razvoju Županije
- neaktivne udruge
- nesređenost imovinsko-pravnih odnosa
- nedovoljno edukacija i treninga za zaposlenike u županijskoj i lokalnoj upravi.

Temeljem osnovne i SWOT analize definirana je vizija Županije, strateški ciljevi, prioriteti i mjere.

VIZIJA

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
- ŽUPANIJA S KARAKTEROM –
- Poželjna destinacija za život, rad i odmor -

STRATEŠKI CILJ 1.: KONKURENTNO PODUZETNIŠTVO I USLUGE

STRATEŠKI CILJ 2.: RURALNI RAZVOJ

STRATEŠKI CILJ 3.: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I
UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

STRATEŠKI CILJ 4.: OČUVANI OKOLIŠ, PRIRODNE I KULTURNE
VRIJEDNOSTI

Strategija ostvarenja vizije te ispunjenje misije i strateških ciljeva dana je kroz postavljene prioritete unutar svakog pojedinog cilja te definiranih mjera unutar pojedinih prioriteta. Ukupno je naznačeno 15 prioriteta:

- 1.1. PRIORITET**
Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
- 1.2. PRIORITET**
Razvoj turističkog gospodarstva
- 1.3. PRIORITET**
Razvoj usluga
- 2.1. PRIORITET**
Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
- 2.2. PRIORITET**
Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru
- 2.3. PRIORITET**
Izgradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača
- 3.1. PRIORITET**
Razvoj ljudskih potencijala
- 3.2. PRIORITET**
Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem
- 3.3. PRIORITET**
Unapređenje kvalitete života
- 3.4. PRIORITET**
Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
- 3.5. PRIORITET**
Stvaranje društva znanja
- 4.1. PRIORITET**
Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja
- 4.2. PRIORITET**
Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture
- 4.3. PRIORITET**
Očuvanje okoliša i održivi razvoj
- 4.4. PRIORITET**
Razvoj komunalne i prometne infrastrukture

PROCES IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE

Svrha izrade Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije jest pripremiti Županiju, županijske institucije i cjelokupni prostor za prihvaćanje i uspješno korištenje pretpriступnih fondova Europske unije i onih koji će nam biti na raspolaganju nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Možemo reći da je zapravo glavni cilj Strategije pripremiti povezani i konzistentni program kroz identifikaciju razvojnih strategija i prioriternih područja intervencije, kao i detektiranje mjera za konkretne razvojne projekte.

Strategija razvoja Krapinsko–zagorske županije izrađena je od strane Zagorske razvojne agencije (ZARA) uz ex ante evaluaciju Instituta za međunarodne odnose iz Zagreba (IMO). Metodologija koja se koristila pri izradi strategije u skladu je s postupkom i standardima koji se primjenjuju u EU-u. U izradi su primjenjivani sveobuhvatni kriteriji uz široku participaciju lokalne zajednice sa ciljem osmišljavanja županijske razvojne vizije, strateških ciljeva, prioriteta i mjera za razdoblje do 2013. godine. Kod izrade je postignut visok stupanj korelacije s nacionalnim i EU smjernicama i razvojnim ciljevima. Jedan od prioriternih ciljeva također je stvaranje široke Baze projekata objedinjene na jednom mjestu radi što lakšeg praćenja županijskih razvojnih projekata.

Važno je naglasiti da je Strategija razvoja, sukladno proklamiranim načelima, vlasništvo Krapinsko-zagorske županije, jer su upravo jedinice lokalne samouprave i njihovi stanovnici krajnji korisnici ulaganja koja će proizaći iz baze projekata koja će se razviti unutar Strategije.

PROCES IZRADE

Izrada Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije temeljena je na propisanoj metodologiji sukladno sljedećim dokumentima:

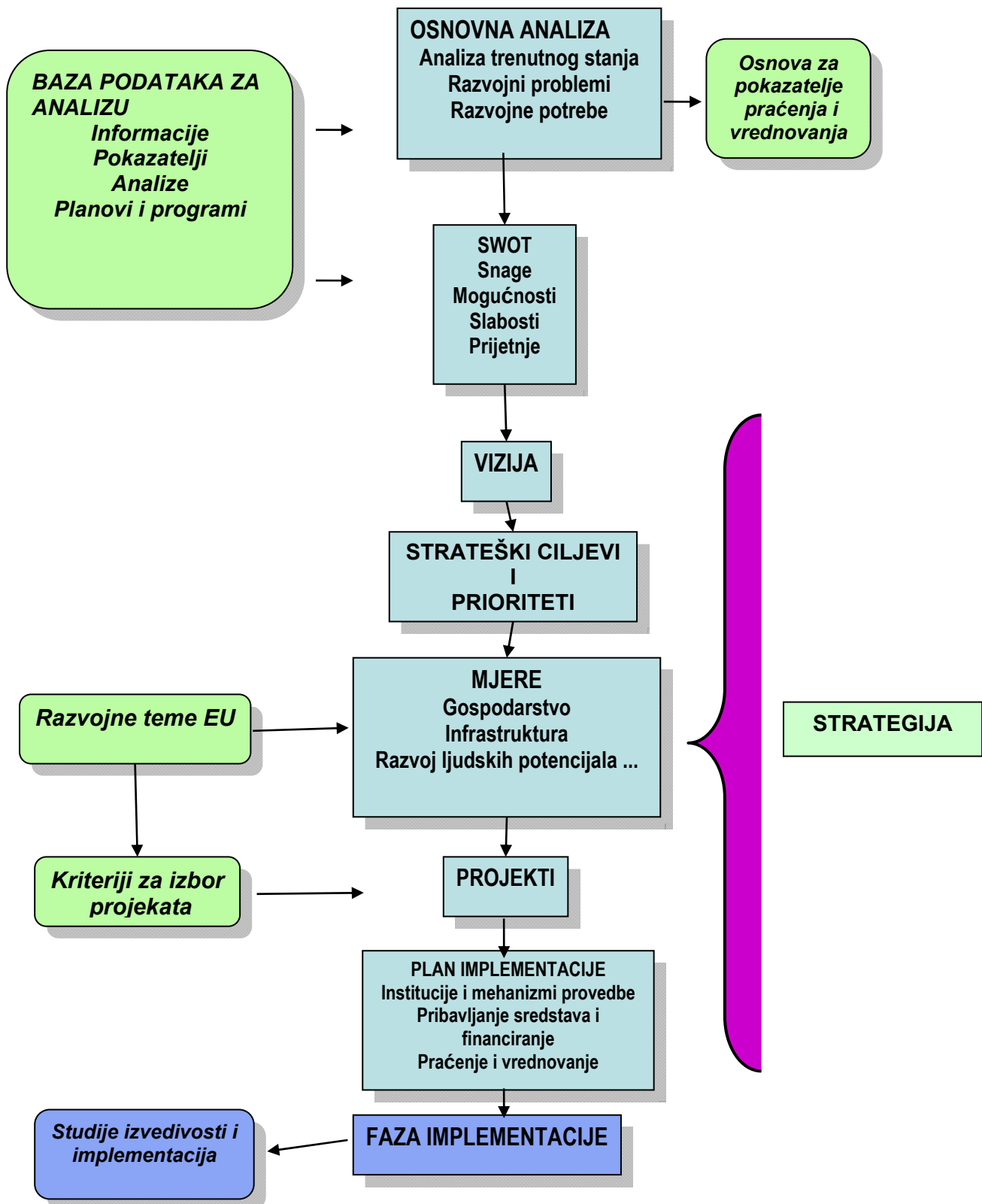
- Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (N.N. 153/09) koji je donesen na sjednici Hrvatskog sabora 11. prosinca 2009. godine – temeljem članaka broj 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 u izradi Strategije poštivana su načela koja su navedena u istaknutim člancima, a pri planiranju i organiziranju rada na Strategiji, radni tim se povodio za definicijom županijske razvojne strategije koja je navedena u Članku 14 – (1) *Županijska razvojna strategija je dokument jedinice područne (regionalne) samouprave u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave te (2) Županijsku razvojnu strategiju donosi jedinica područne (regionalne) samouprave u skladu s načelom Partnerstva i suradnje.*
- Pravilniku o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija koji propisuje način izrade i zahtjeve koji moraju biti zadovoljeni s ciljem da strategija ispuni svoj glavni cilj odnosno postane strateški dokument za planiranje budućeg razvoja.

Proces izrade Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije obuhvaćao je temeljnu analizu stanja u Županiji, SWOT analizu, izradu Vizije razvoja do 2013. godine, strateške ciljeve, izradu strategije, koja se sastoji od razvojnih prioriteta i mjera uz naznaku okvirnih projekata prema horizontalnim načelima EU-a, te predviđanja razvojnog učinka Strategije. Osim navedenog, dokument sadrži plan i principe provedbe Strategije te indikatore mjerenja uspjeha pri postizanju zadanih ciljeva. U planu provedbe sadržani su i opisi institucija uključenih u provedbu te okvirna sredstva potrebna za provedbu. Komunikacijska strategija koja je sastavni dio ove Strategije dokument je koji ima za cilj približiti viziju, misiju, ciljeve i prioritete definirane Strategijom, identificiranim ciljnim skupinama.

ZARA je primjenjivala dva metodološka principa izrade. Jedan pristup (bottom up) krenuo je odozdo od općina/gradova kojima je opisan princip izrade Strategije te su se u sklopu rada vršile konzultacije s načelnicima/gradonačelnicima u redefiniranju društvenih i ekonomskih prioriteta gradova/općina, kojima se postiže sinergija sa županijskim razvojnim ciljevima. Drugi pristup krenuo je od gore (top-down), tj. Županijske radne skupine i Regionalnog partnerskog vijeća koji su istovremeno utvrdili županijske prioritete.

Tijekom izrade Strategije održan je niz sastanaka/radionica putem kojih je ZARA uključila razne dionike u proces izrade:

1. Radionica 01. srpnja 2009. godine – *Prezentacija nacrtu Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske* koju su održali predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, a prisustvovali su načelnici/gradonačelnici i članovi Regionalnog partnerskog vijeća Krapinsko-zagorske županije.
2. Radionica 17. rujna 2009. godine – *Definiranje ciljeva, prioriteta i mjera Strategije razvoja Krapinsko zagorske županije* na kojoj su članovi Regionalnog partnerskog vijeća razmatrali ciljeve, prioritete i mjere navedene u Regionalnom operativnom programu Krapinsko-zagorske županije te je počeo proces definiranja budućih prioriteta.
3. Radionica 02. prosinca 2009. godine – na ovoj radionici započelo se s izradom SWOT analize Krapinsko-zagorske županije.
4. Radionica 27. siječnja 2010. godine – članovi Regionalnog partnerskog vijeća upoznati su sa daljnjim koracima u izradi Strategije, započelo je dovršavanje procesa definiranja ciljeva, prioriteta i mjera te njihove razrade sukladno metodologiji proisanoj Pravilnikom i Zakonom.
5. Radionica 31. ožujka 2010. godine – ciljevi, prioriteti i mjere te SWOT analiza dovršeni su i jednoglasno prihvaćeni od strane Vijeća.
6. Radionica 14. srpnja 2010. godine – započelo se s izradom Financijskog okvira Strategije.
7. Radionica 28. rujna 2010. godine – odgovorne osobe za pojedine ciljeve, prioritete i mjere unutar Županije krenuli su u razradu proračuna Županije i njegovo povezivanje s ciljevima prioritetima i mjerama.
8. Radionica 22. studeni 2010. godine – dovršena je izrada Financijskog okvira te se krenulo u izradu Akcijskog plana.
9. Radionica 02. prosinca 2010. godine – Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije jednoglasno je usvojena od strane svih članova Vijeća.

SUDIONICI IZRADE

Krapinsko–zagorska županija povjerila je izradu Strategije razvoja Zagorskoj razvojnoj agenciji koja je operativno tijelo Županije. Glavni tim osnovan za izradu Strategije osnovan je 01. lipnja 2009. godine i koordinirao je aktivnosti kod izrade Strategije. Kao vanjski vrednovatelj izabran je Institut za međunarodne odnose (IMO) iz Zagreba. Sukladno postavljenim smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, imenovani su i članovi Regionalnog partnerskog vijeća od strane Župana Krapinsko–zagorske županije. Vijeće je sastavljeno od stručnjaka iz različitih institucija Krapinsko–zagorske županije, predstavnika javnog i privatnog sektora te nevladinih udruga. Popis članova Vijeća dan je u Prilogu broj 5.

Održano je 9 radionica u sklopu razvoja Strategije gdje su razmatrani i usuglašavani pojedini dijelovi Strategije. Cilj županijskog partnerstva bio je jačanje kapaciteta i sposobnosti na lokalnoj razini. Kroz partnerstvo se radilo na izgradnji tzv. socijalnog kapitala lokalne zajednice uz uvažavanje konsenzusa, dakle ne većine dobivene glasovanjem, već prihvaćanjem potrebe za kompromisom.

1. OSNOVNA ANALIZA

1.1. ŽUPANIJA U BROJKAMA

UPRAVNA PODJELA	
Jedinice lokalne samouprave	7 gradova i 25 općina
Naselja*	423
PRIRODNA OBILJEŽJA	
Površina**	1232,33 km ²
Klima	Kontinentalno humidna
Reljef	Naplavne ravni, pobrđa, gorski masivi
Zemljišni pokrov	Poljoprivredno zemljište 705 km ² (57% ukupne površine) Šume 430 km ² (35% ukupne površine)
Najvažniji vodotokovi	Krapina, Sutla
Jezera	Sutlansko, Bedekovčansko
Zaštićeni dijelovi prirode	62,11 km ²
STANOVNIŠTVO	
Ukupno stanovnika (popis iz 2001.)	142.432
Gustoća stanovnika*	116 st/km ²
Prosječno kućanstvo*	3,2
GOSPODARSTVO	
BDP po stanovniku (PPP, veljača 2008.)	5.172 EUR
Nezaposlenost (2008.)	13,7%
Najvažniji gospodarski sektori (2009., % prihoda KZZ-a)	Prerađivačka industrija – 40,33% Trgovina – 25,08% Građevinarstvo – 15,63% Prijevoz – 4,23%
Turizam – kapaciteti (2008.)	1.577 postelja
INFRASTRUKTURA (2008.)	
Vodoopskrba	75%
Odvodnja otpadnih voda	5%
Organizirano prikupljanje otpada	80%
Prosječan broj priključaka plina na 100 stanovnika	19
Dužina željezničkih pruga	103 km

* Podaci Državnog zavoda za statistiku, Statistički ljetopis 2008. godine, teritorijalni ustroj prema stanju 31. prosinca 2007. godine

** Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije, Izvješće o stanju u prostoru

1.2. POLOŽAJ I UPRAVNA PODJELA

1.2.1. Geografski i prometni položaj

Krapinsko-zagorska županija nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske i pripada prostoru središnje Hrvatske. Zasebna je geografska cjelina koja se pruža od vrhova Macelja i Ivančice na sjeveru do Medvednice na jugoistoku. Zapadna granica, ujedno i državna s Republikom Slovenijom, jest rijeka Sutla, a istočna granica je vododjelnica porječja Krapine i Lonje. Tako razgraničen prostor županije podudara se s prirodnom regijom Donje zagorje.

Veliko prometno značenje županiji daje međunarodna trasa Phyrnskog cestovnog pravca koji prolazi duž cijele županije i predstavlja sastavni dio sjeverozapadnog ulaza/izlaza Republike Hrvatske prema Europi, te budući međunarodni željeznički koridor Xa koji će povezivati Zagreb i Beč.

Geoprometni položaj županije unutar Republike Hrvatske, a i jugozapadne Europe, je strateški zbog šest cestovnih i dva željeznička granična prijelaza, što govori o prometnoj frekventnosti prostora županije.

1.2.2. Upravna podjela

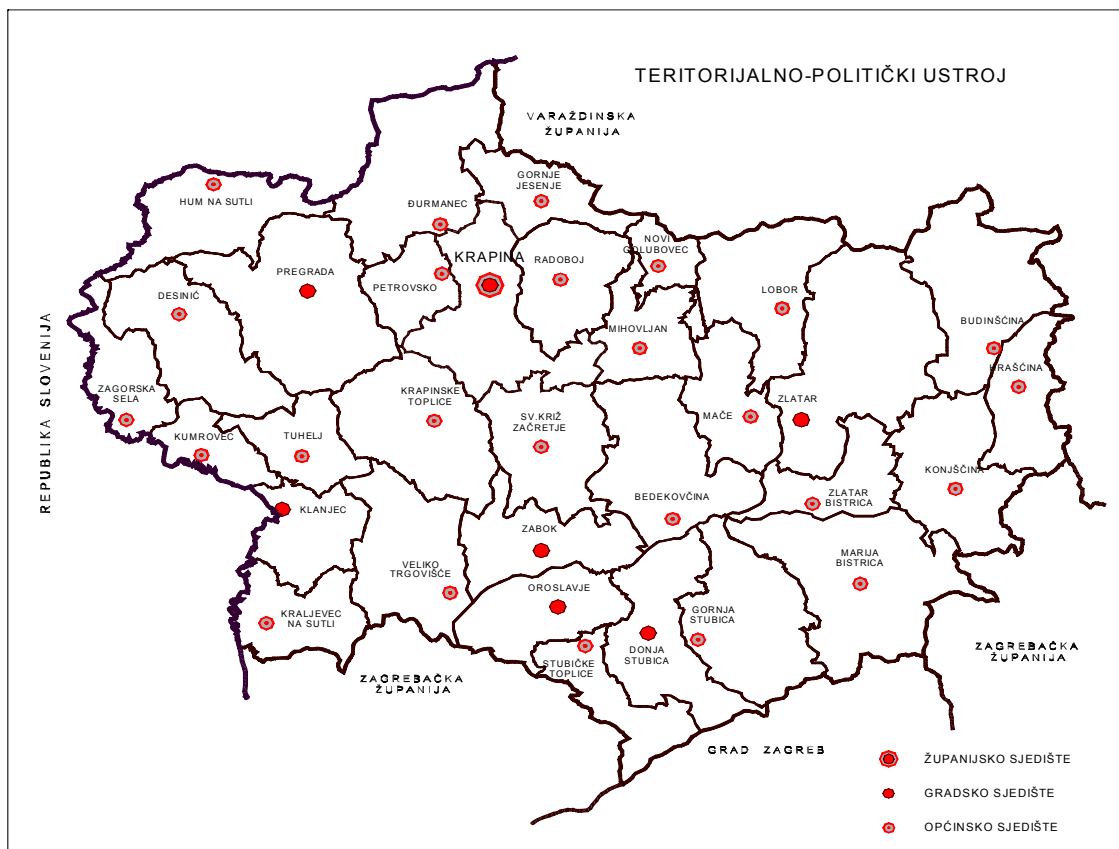
Gradovi: Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Oroslavje, Pregrada, Zabok, Zlatar

Općine: Bedekovčina, Budinščina, Desinić, Đurmanec, Gornja Stubica, Hrašćina, Hum na Sutli, Jesenje, Konjšćina, Kraljevec na Sutli, Krapinske Toplice, Kumrovec, Lobor, Mače, Marija Bistrica, Mihovljan, Novi Golubovec, Petrovsko, Radoboj, Stubičke Toplice, Sveti Križ Začretje, Tuhelj, Veliko Trgovišće, Zagorska Sela, Zlatar Bistrica

Krapinsko-zagorska županija graniči:

- na sjeveru s Republikom Slovenijom i Varaždinskom županijom
- na zapadu s Republikom Slovenijom
- na jugu s Gradom Zagrebom i Zagrebačkom županijom
- na istoku sa Zagrebačkom i Varaždinskom županijom.

Slika 1. Teritorijalno-politički ustroj Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

1.2.3. Međunarodni granični prijelazi

Prema Uredbi o graničnim prijelazima u Republici Hrvatskoj (N. N. br. 97/96 i 7/98), prema Republici Sloveniji, utvrđeni su sljedeći cestovni granični prijelazi i njihove kategorije na području Krapinsko-zagorske županije:

- a) stalni međunarodni granični cestovni prijelaz I. kategorije
  - Macelj - Gruškovje
- b) stalni međunarodni granični cestovni prijelaz II. kategorije
  - Razvor - Bistrica ob Sutli
  - Lupinjak - Dobovec
- c) stalni međudržavni granični cestovni prijelaz II. kategorije
  - Mihanović Dol - Orešje
  - Miljana - Imeno
  - Hum na Sutli - Rogatec
- d) stalni međudržavni granični željeznički prijelaz II. kategorije
  - Kumrovec - Imeno
  - Đurmanec - Rogatec
- e) granični prijelaz za pogranični promet
  - Gornji Čemehovec - Stara Vas (L22074)
  - Draše - Nova Vas (nerazvrstana cesta)
  - Plavić - Sedlarjevo (nerazvrstana cesta)
  - Luke Poljanske - Podčetrtak (L22004)
  - Mali Tabor - Rajnkovec (L22002)

- Klenovec Humski - Rogatec (L22009)
- Harina Zlaka (nerazvrstana cesta) - nije registrirana u RH, ali se koristi.

1.3. PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ I PROSTOR

1.3.1. Klimatska obilježja

Prema geografskom položaju te horizontalnoj i visinskoj izraženosti reljefa, područje Hrvatskoga zagorja karakterizira kontinentalna klima s nekoliko specifičnih tipova.

Prema klasifikaciji W. Koppena, Hrvatsko zagorje karakterizira C tip klime: toplo-umjereno-kišna klima, s tipom označenim Cfwbx. Temperatura najhladnijega mjeseca je iznad -2°C , ljeta su svježija, a temperatura najtoplijega mjeseca niža je od 22°C . Padaline su jednako raspoređene tijekom cijele godine. Najmanje oborina ima zimi, a najviše u toplijoj polovici godine, tj. u vegetacijskome razdoblju.

Prema klasifikaciji C. W. Thornthwaitea, Sljeme na Medvednici s najbližim okolišem ima perhumidnu klimu, a u cijelome preostalome području Hrvatskoga zagorja klima je humidna.

Po H. Walteru, u cijelome je Zagorju zastupljen „Glavni tip VI“, tj. humidna klima s izrazitim, ali ne vrlo dugim i hladnim razdobljem.

Na području Krapinsko-zagorske županije, u mikroklimatskim generalnim karakteristikama, vlada kontinentalno-humidni tip klime, koji karakteriziraju umjereno topla ljeta, dosta kišovite i hladne zime.

Temperatura zraka

Najviše temperature koje prelaze 30°C zabilježene su u lipnju, srpnju i kolovozu. Minimalne godišnje temperature niže od 10°C zabilježene su u siječnju ($-20,5^{\circ}\text{C}$), veljači (-22°C), ožujku ($-15,5^{\circ}\text{C}$) i prosincu ($-17,2^{\circ}\text{C}$).

Samo tri mjeseca (lipanj, srpanj, kolovoz) nemaju negativnih temperatura. Ledenih dana u godini ima pretežno u mjesecu siječnju, veljači i prosincu.

Oborine

Krapinsko-zagorska županija je područje kontinentalnoga oborinskog režima s čestim i obilnim kišama u svibnju, lipnju i srpnju, tj. tijekom vegetacijskog perioda. Drugi oborinski maksimum je u mjesecu studenome, dok je najmanje oborina u veljači i ožujku.

Maksimum oborina je u ljetnome dijelu godine s težištem na mjesecu srpnju. Karakter tih ljetnih oborina također povećava maksimalno otjecanje zbog koncentracije vode u vodotocima.

Magla

Zapaža se da tijekom cijele godine postoji mogućnost pojave magle, i to isključivo u jutarnjim i večernjim razdobljima dana (ljetna sezona godine), odnosno tijekom cijeloga dana u zimskome razdoblju.

Najveći broj dana s maglom imaju rujna, listopada, studeni i prosinac. Godišnje je ukupno 56 dana s maglom, što predstavlja 15,3% godine sa smanjenom vidljivošću.

Vjetar

U Zagorju se strujanje vjetrova modificira pod utjecajem reljefa. Najučestaliji su zapadni vjetrovi s 45%-tnim trajanjem tijekom godine. Na drugome mjestu su istočni vjetrovi s 29% trajanja, dok je vremensko razdoblje bez vjetra oko 6% godišnjega vremena.

Maksimalne jačine vjetra iznose od šest do devet bofora, a najjači vjetrovi javljaju se od kasne jeseni do početka proljeća.

Na osnovi navedenih podataka vidljivo je da prostor županije u klimatskome pogledu ima obilježja umjerene kontinentalnosti bez jače izraženih ekstremnih stanja i nepovoljnih meteoroloških elemenata, pa klima kao takva ne predstavlja ograničenja u organizaciji prostora.

1.3.2. Reljef i tlo

U Krapinsko-zagorskoj županiji razlikuju se tri osnovne vrste reljefa:

- naplavne ravni
- brežuljkasti krajevi - pobrđa
- gorski masivi.

- Naplavne ravni

Aluvijalna ravan rijeke Krapine zauzima velike površine. Najniži aluvijalni dio doline nalazi se na visini od 120 metara. Ravan Krapine ima značenje za razvoj poslovnih zona, urbanizaciju i gradnju infrastrukturnih koridora.

- Brežuljkasti krajevi

- prigorjski pojasevi na prisojnim (južnim) stranama predstavljaju rasprostranjenu skupinu, kojima pripadaju i prigorja Maceljske gore, Strahinjčice, Ivančice, Cesargradske gore. Najvećim dijelom su obrasle šumom.

- podgorja na osojnim stranama kojima pripadaju sjeverna strana Strahinjčice te sjeverozapadna strana Medvednice. Najvećim dijelom su obrasla šumom.

- pobrđa su najviše zastupljeni pojasevi koji nisu vezani uz gorske masive te predstavljaju izdvojene reljefne cjeline, prostrani pojasevi većih visina, osunčana, kvalitetna tla, značajne poljoprivredne površine za voćarstvo i vinogradarstvo te manje šumske površine.

- Gorski masivi čine znatnu površinu. To su: Maceljsko gorje, Ivančica, Strahinjčica i Medvednica. Značajni su zbog većih kompleksa gospodarskih šuma uglavnom visokoga uzgojnog oblika, izvora pitke vode, kamena za građevinarstvo te mogućnosti turističko-rekreativnog korištenja.

Zagorska tla nisu osobite kakvoće. Pretežno laporasta podloga i meki sarmatski i litavski vapnenci uvjetovali su u Zagorju prilično ograničen razvitak plodnijeg jače podzoliranog tla, pogodnog za oraničke kulture, stvarajući na strmim padinama i valovitim pristrancima brežuljaka pjeskovita ilovasta tla, veoma prikladna za uzgoj vinograda i voćnjaka (jabuke i šljive). Na oraničnim površinama zasijanim žitaricama prevladavaju kukuruz i pšenica te u manjoj mjeri krumpir. U najnižim predjelima, naročito u dolini rijeke Krapine, prevladavaju aluvijiska tla; pretežno su to livade i sjenokoše.

1.3.3. Prirodni resursi

Najvažniji prirodni resursi županije su termalni izvori te izvori pitke vode za koje je i nadalje potrebno planirati i provoditi mjere zaštite. Termalni izvori se koriste u terapijske i turističko-rekreacijske svrhe.

Kulturna i prirodna baština također je jedna od značajnih karakteristika prostora županije koja, unatoč svojoj vrijednosti i značenju, nije dovoljno iskorištena, a u velikoj je mjeri zabrinjavajuće zapuštena i nedovoljno zaštićena. Relativno očuvani prirodni i kultivirani krajolik potrebno je štiti kao izuzetan prostorni potencijal te ga uz prirodnu i kulturnu baštinu bolje koristiti za razvoj turizma.

Na području županije dominantne su nemetalne mineralne sirovine od kojih je najznačajnija eksploatacija i prerada tehničkog kamena, pijeska i opekarske gline.

Sve do 70-ih godina prošloga stoljeća eksploatirao se ugljen (lignitni slojevi Konjščinske sinklinale, potez Mali Tabor-Klenovec-Lupinjak-Hlevnica te južno područje Ivančice), no uslijed iscrpljenja rezervi i neekonomičnosti eksploatacije, svi ugljenokopi su zatvoreni.

Zbog svoje vatrostalnosti od osobitog značenja su crne i tamne gline kod Bedekovčine, te se eksploatacija vrši za potrebe opekarske industrije u Bedekovčini.

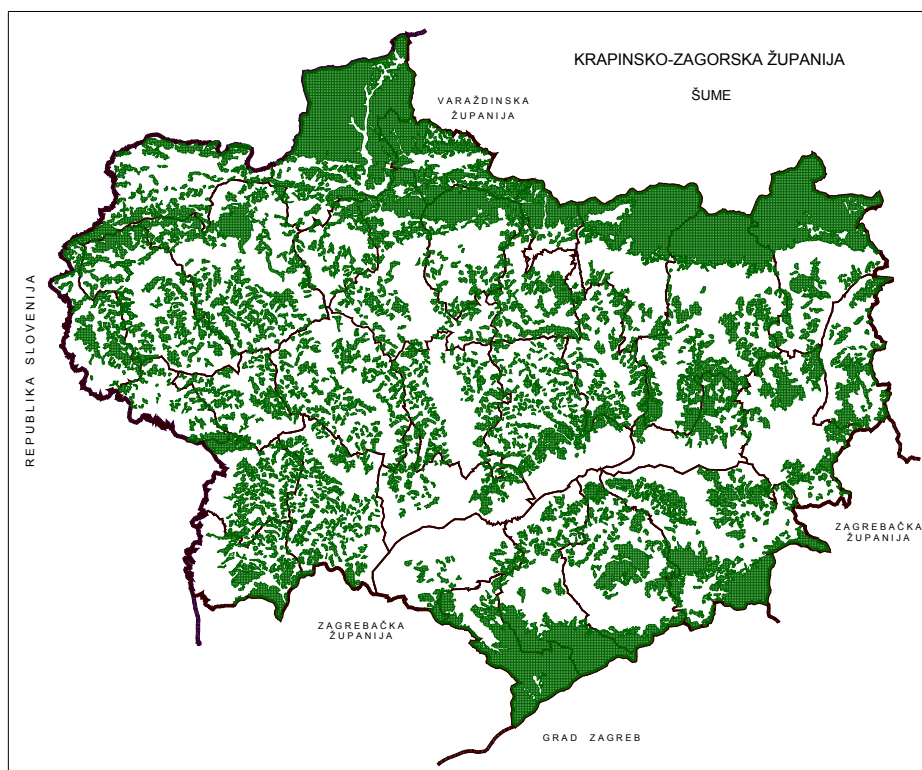
Kamenolomi Kuna gore (Pregrada), Strahinjčice (Gorjak), Ivančice (Očura) i Cesargore (Sv. Križ) aktivni su i predstavljaju glavna eksploatacijska polja građevnog kamena. Glavnu gorsku masu tih gora tvore vapnenci donjeg i gornjeg trijasa (vapnenci i dolomitni vapnenci).

1.3.4. Šume

Približno 35% županijske površine još se i danas, unatoč sječi u prošlosti, nalazi pod šumama. Najšumovitiji su gorski predjeli Macelja, Strahinjčice i Ivančice te sjeverni obronci Medvednice. U nizinskim predjelima u dolinama Krapine i Sutle prevladavaju šume joha i hrasta lužnjaka te grupe vrba, što je karakteristično za poplavna područja. U srednjim se područjima javljaju hrast kitnjak i grab, te (posebno na obroncima Medvednice u stubičkom kraju) manji kompleksi s pitomim kestenom. Šumi hrasta i graba u višim predjelima pridolazi bukva, koja u ukupnoj drvnoj masi Zagorja ima najveći udio, dok su u najvišim predjelima bukvi primiješani još i smreka i jela, karakteristične za pretplaninsku i planinsku šumsku zajednicu.

Slika 2. Šume u Krapinsko-zagorskoj županiji

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

1.3.5. Zaštita prirode i okoliša

Krapinsko-zagorska županija, koja se površinom ubraja među manje županije sjeverozapadne Hrvatske, ima dosta zaštićenih prirodnih vrijednosti. One su svrstane u sljedeće četiri kategorije: „park prirode“, „spomenik prirode“, „značajni krajobraz“, „spomenik parkovne arhitekture“.

U županiji je zaštićeno ukupno 62,12 km², odnosno 5,1% površine županije.

Budući da Krapinsko-zagorska županija posjeduje veliko prirodno bogatstvo, prostornim planom Krapinsko-zagorske županije (Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije /2002.) planirane su sljedeće lokacije za zaštitu prema Zakonu o zaštiti prirode (N. N. 70/2005.):

U kategoriji park-šuma: šuma Josipovac iznad Hušnjakovoga u Krapini, područje oko Staroga grada u Krapini.

U kategoriji značajni krajobraz: krajobraz Brezovice, krajobraz Strahinjčice, krajobraz oko crkve Sv. Jakoba na Strahinjčici (Gorjani Sutinski), vršni dio Ivančice te južni obronci i vrhovi sa starim gradovima, uključujući i klanac Sv. Antuna i crkvu Marije Gorske u Loboru, Strogača, vršni dio s krajobrazom oko crkve Sv. Vida, klanac Sutinskih Toplica, Cesargradsku goru, vršni dio sa starim gradom te krajobrazom oko kapele Majke Božje u Risvici, Kunagoru, vršni dio sa starim gradom Kostelom te krajobraz oko crkve Sv. Lenarda i Sv. Emerika, područje naselja Vinagora, Hum Košnički, krajobraz oko Velikoga Tabora te

kapele Sv. Marije Magdalene, Taborsko, krajobraz oko crkve B. D. Marije, Lenišće, krajobraz oko kapele Sv. Margarete, Završje Začretno, krajobraz oko kapele Sv. Ane, Jezero Klanječko, krajobraz oko kapele Sv. Jurja, Velika Erpenja, krajobraz oko kapele Sv. tri kralja, borova šuma kod Mača, doline svih potoka i rijeka s njihovim ekosustavima, posebno u gornjim tokovima, uključujući njihova izvorišta.

U kategoriji spomenik parkovne arhitekture: drvodred divljeg kestena i stabla kestena i lipe na Trškome Vrh, drvodred divljega kestena u Maču, stabla divljega kestena oko crkve Sv. Petra u Petrovskome, drvodred divljega kestena u Klanjcu, stabla lipe u Zajezdi, stabla lipe u Belcu, lipa u Završju Začretnome; parkovi uz dvorce i kurije: Bračak, Oroslavje Gornje, Poznanovec, Zajezda, Završje Belečko, Gorica, Donja Bedekovčina, Sveti Križ Začretje, Loporgrad, Velika Horvatska, Trnovec, Novi Dvori Klanječki, Ščrbinec, Maretić i Zagorska Sela.

Prvi zaštićeni objekt na području županije jest u kategoriji »spomenik prirode«, a to je Hušnjakovo, koje je zaštićeno 1948. godine. Posljednja je zaštićena Medvednica, 1981. godine u kategoriji »park prirode«, a koja je ujedno površinom i najveći zaštićeni objekt Krapinsko-zagorske županije. Najmanji površinom zaštićeni objekt jest u kategoriji »spomenik parkovne arhitekture«, a to je park oko dvorca u Miljani, koji zauzima 1,75 ha, a zaštićen je 1973. godine.

Zaštićenim prirodnim vrijednostima na području županije, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, koja je osnovana potkraj 2005. godine, a s radom je počela u svibnju 2006. godine.

Zaštićena flora

Flora Hrvatske se sastoji od 4.275 vrsta i 1.072 podvrste (5.347 vrsta i podvrsta) smještenih u 1.086 rodova i 184 porodice. Ove se brojke, međutim, ne mogu smatrati konačnima. Endemski status ima 323 svojte (vrste i podvrste), što čini 6,04% ukupnoga broja vrsta i podvrsta.

Prema »Popisu u Hrvatskoj«, status ugroženosti ima 477 svojti, što čini 8,92% ukupne flore.

Najugroženija staništa su, prema prikazu koji uključuje staništa na prvoj kvalifikacijskoj razini CORINE popisa, svojte unutar skupine staništa šikara i travnjaka (36%). Slijedi skupina staništa cretova i močvara (17%), a potom poljoprivredni predjeli (13%), šume (12%) te ostali, opisani kao staništa ugroženih svojti, svaka pojedinačno, s manje od 10% udjela (morske i kopnene halofitne zajednice, kopnene vode, kopnene stijene, točila i pijesci).

Na zagorskome području postoje sljedeće kategorije ugroženosti: regionalno izumrle svojte (Regionally Extinct - RE), kritično ugrožene svojte (Critically Endangered - CR), ugrožene svojte (Endangered - EN) i osjetljive svojte (Vulnerable - VU).

U Tablici broj 1 dan je pregled zaštićene flore u Krapinsko-zagorskoj županiji.

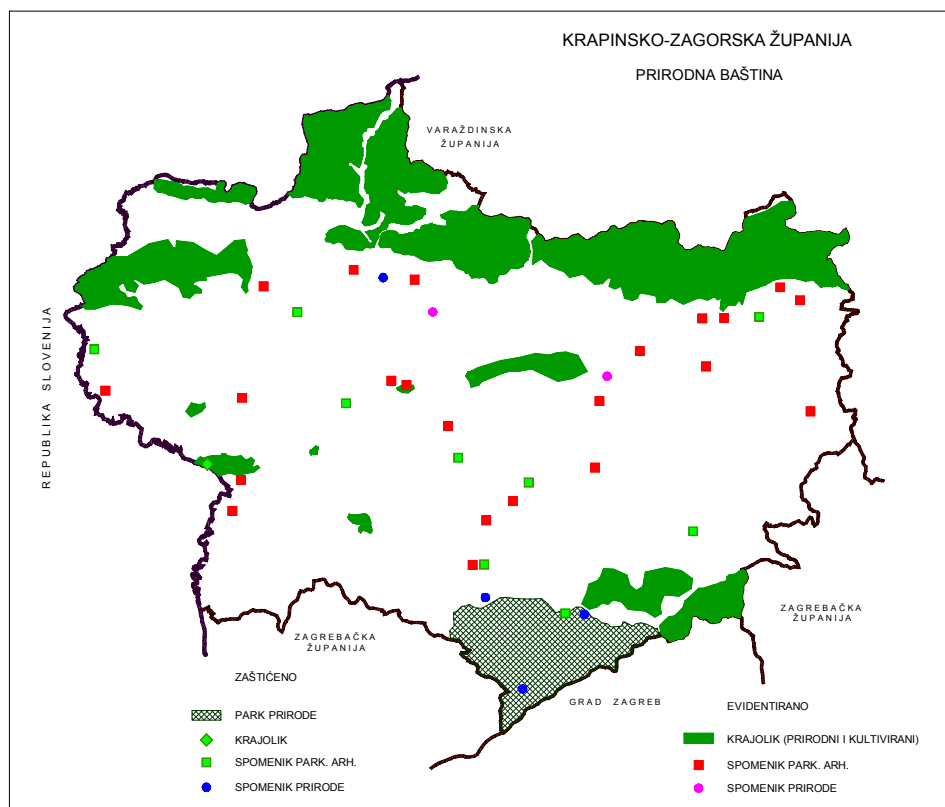

Tablica 1. Zaštićena flora Krapinsko-zagorske županije

Regionalno izumrle svojte	perolisni mjesečinac, lanova vilina kosa, povaljena rosika
Osjetljive svojte	koljenčasti repak, prosasti šaš, mjehurasti šaš, obalni šaš, ljiljan zlatan, kokica mušica, kokica paučica, vonjavi kačun, kacigasti kačun, bijeli kačun, bakreni kačun, mali kačun, medeni kačun, mirisavi dvolist, tisa, panonska djetelina, žučkasti oštrik, smeđi šilj, prava kockavica, plivajuća pirevina, naborana pirevina, božikovina, kranjski ljiljan, mačkovo uho, dugi oštrik, hrvatski karanfil, zimska preslica
Ugrožene svojte	zvjezdasti šaš, žuti šaš, tamnozeleni šaš, crnkasti šaš, širokolisna suhoperka, plućni srčanik, pčelina kokica, običan borak, močvarna trolistica
Kritično ugrožene svojte	cretna crvotočina, uskolisna suhoperka, rosika, obični ljepušak, crna sasa, končastolisna ščetica

Izvor: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije

Slika 3. Prirodna baština Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - dosadašnja neodgovarajuća skrb o zaštićenim dijelovima prirode - nedovoljno razvijena svijest o važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti - nedovoljno korištenje prirodnih vrijednosti na području županije za proširenje turističke ponude 	<ul style="list-style-type: none"> - inventarizacija i sanacija zaštićenih dijelova prirode te njihova odgovarajuća valorizacija kroz turističku ponudu - zaštita novih dijelova sukladno dokumentima prostornog uređenja - uključivanje županije u projekt ekološke mreže EU - NATURA 2000.

1.3.6. Stanovništvo i ljudski resursi

Prema službenim statističkim podacima i popisu stanovništva iz 2001. godine, na području Krapinsko-zagorske županije žive 142.432 stanovnika, što iznosi 3,2% od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske.

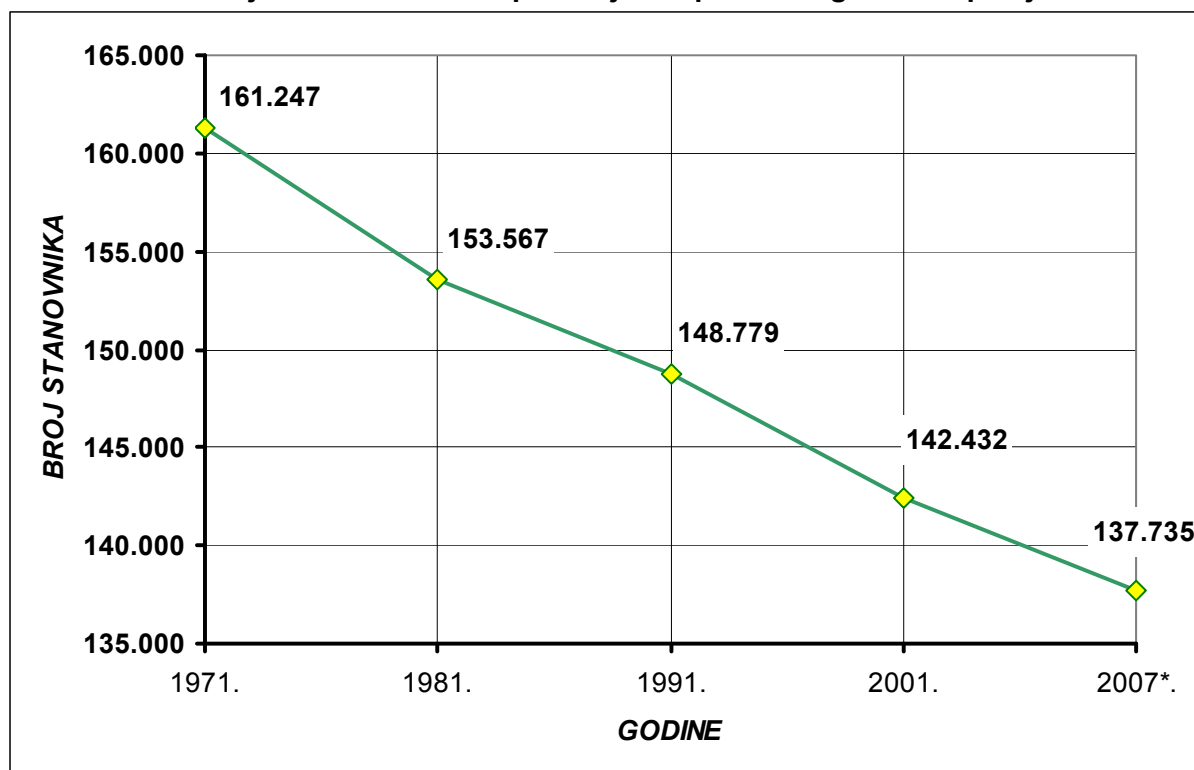
Tablica 2. Ukupan broj stanovnika na području Krapinsko-zagorske županije

GODINA	STANOVNIKA	St. na 1 km ²	%
1971.	161.247	130,6	100,00
1981.	153.567	124,4	95,24
1991.	148.779	120,6	92,27
2001.	142.432	116,3	88,33
2007*.	137.735	112,1	85,41

Izvor: DZS RH

* procjena stanovništva sredinom 2007. godine, Statistički ljetopis 2008.

Slika 4. Kretanje stanovništva na području Krapinsko-zagorske županije

Izvor: DZS RH

- Od 2005. do 2009. godine broj stanovnika unutar regije Sjeverozapadna Hrvatska povećan je jedino u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji, a najveći pad zabilježen je u Krapinsko-zagorskoj županiji (2.579 stanovnika manje). Krapinsko-zagorska županija ujedno ima i najveći negativni prirodni prirast u regiji (-705).
- Krapinsko-zagorska županija jedno je od najgušće naseljenih područja u Republici Hrvatskoj (nakon Međimurske i Varaždinske županije). Gustoća stanovanja iznosi 115,9 stanovnika/km² (državni prosjek 84 stanovnika/km²).
  - Najgušće su naseljena gradska područja Krapina, Oroslavje, Zabok (gustoća veća od 200 stanovnika/km²), dok su najslabije naseljene općine Budinščina, Hrašćina, Jesenje, Kraljevec na Sutli, Novi Golubovec i Zagorska Sela (gustoća do 80 stanovnika/km²).
  - Na razini Sjeverozapadne Hrvatske ostvaren je pozitivan migracijski saldo od 3.462, a negativan migracijski saldo ostvarile su Međimurska županija i Križevačka županija, dok Krapinsko-zagorska županija i ostale tri županije u regiji bilježe pozitivan saldo.

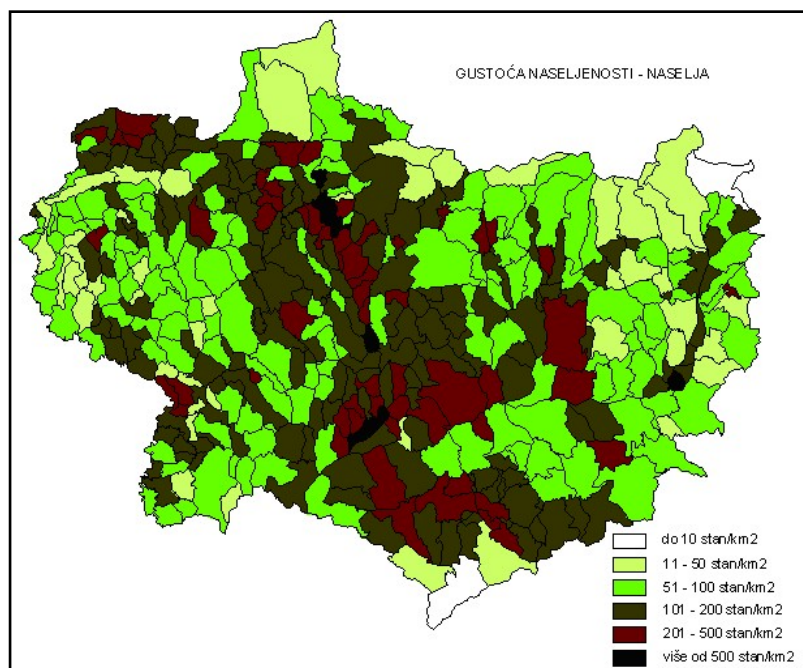
Tablica 3. Stanovništvo Krapinsko-zagorske županije po gradovima i općinama, popis 2001. g.

GRADOVI OPĆINE	Broj stanovnika	Udio u %	Broj domaćinstava	Broj stanova	Poljoprivredno stanovništvo
D. Stubica	5.930	4,16	1.738	1.885	972
Klanjec	3.234	2,27	1.028	1.238	356
Krapina	12.950	9,09	3.977	4.191	646
Oroslavje	6.253	4,39	2.061	2.237	598
Pregrada	7.165	5,03	2.172	2.365	1.799
Zabok	9.365	6,58	2.931	3.129	41

Zlatar	6.506	4,57	2.047	2.332	804
UKUPNO GRADOVI	51.403	36,09	15.954	17.377	5.216
Bedekovčina	8.482	5,96	2.487	2.600	149
Budinščina	2.793	1,96	876	1.113	600
Desinić	3.478	2,44	1.009	1.130	844
Đurmanec	4.481	3,15	1.282	1.351	157
G. Stubica	5.726	4,02	1.742	1.976	1.867
Hrašćina	1.826	1,28	593	727	531
Hum na Sutli	5.476	3,85	1.754	1.943	263
Jesenje	1.643	1,15	516	596	20
Konjščina	4.074	2,86	1.369	1.635	536
Kraljevec na Sutli	1.815	1,27	600	681	666
Krapinske Toplice	5.744	4,03	1.823	2.036	651
Kumrovec	1.854	1,30	614	661	160
Lobor	3.669	2,58	961	1.196	520
Mače	2.715	1,91	840	937	834
Marija Bistrica	6.612	4,64	2.096	2.502	1.394
Mihovljan	2.234	1,57	715	798	633
Novi Golubovec	1.073	0,75	337	451	221
Petrovsko	3.022	2,12	816	857	485
Radoboj	3.513	2,47	1.015	1.194	110
Stubičke Toplice	2.752	1,93	987	1.028	244
Sv.Križ Začretje	6.619	4,65	1.860	1.991	193
Tuhelj	2.181	1,53	704	772	424
Veliko Trgovišće	5.220	3,66	1.537	1.595	272
Zagorska Sela	1.197	0,84	434	599	251
Zlatar Bistrica	2.830	1,99	911	1.034	310
UKUPNO OPĆINE	91.029	63,91	27.878	31.403	12.335
UKUPNO ŽUPANIJA	142.432	100	43.832	48.780	17.551

Izvor: DZS RH

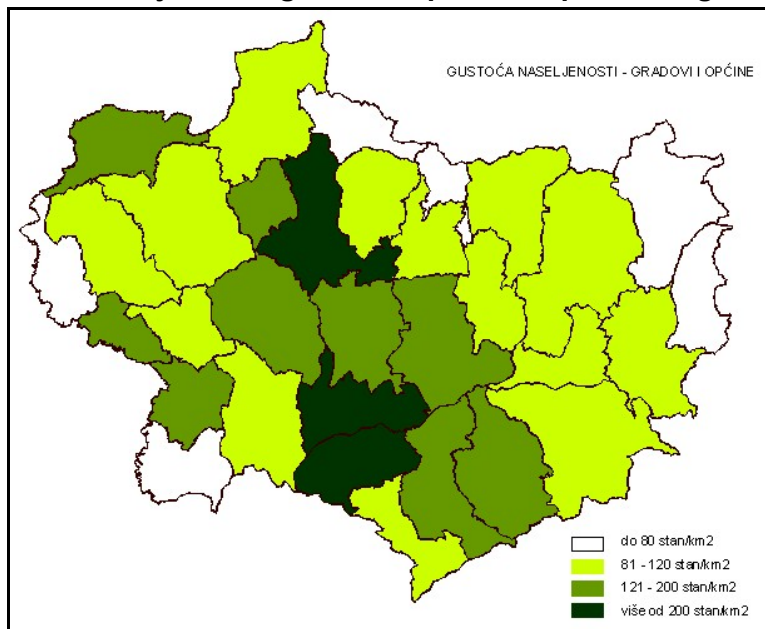
Slika 5. Gustoća naseljenosti - naselja Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

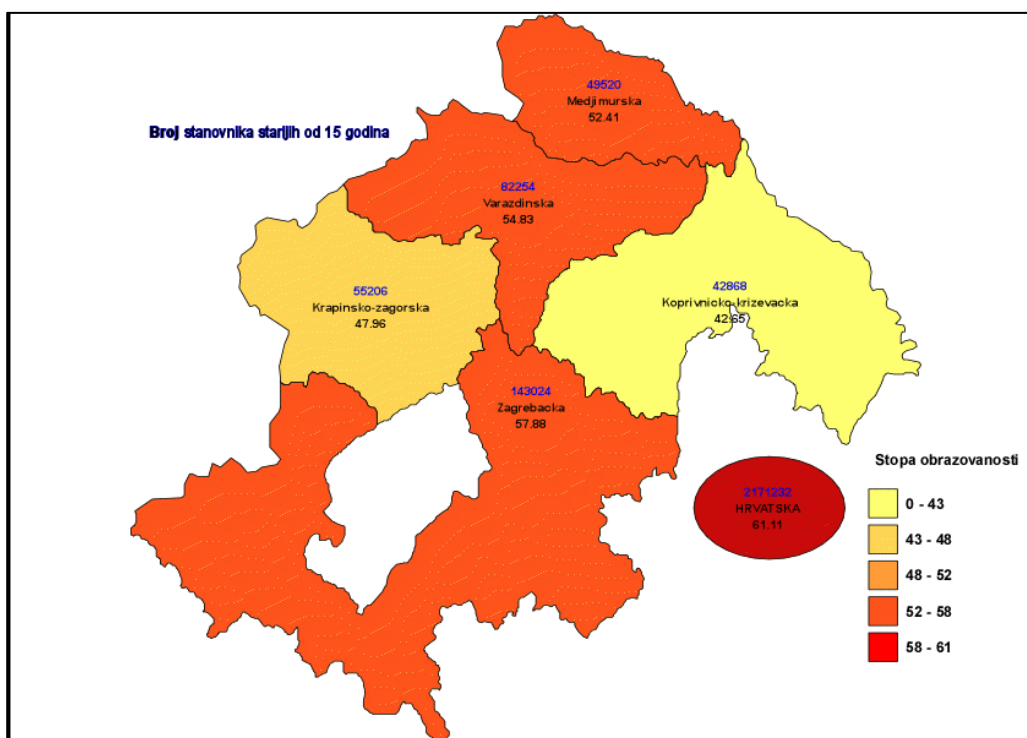
- Na području Krapinsko-zagorske županije prevladavaju naselja koja imaju pretežno seoska obilježja. Naselja koja su proglašena gradovima predstavljaju područja prijelaznih obilježja između urbaniziranoga prostora i sela, a odgovarajućim aktivnostima (prostorno-planerskim, gospodarskim, socijalnim i političkim) potrebno je ispravno usmjeriti urbanizaciju i razvoj gradova (malih gradskih područja).

Slika 6. Gustoća nasljenosti - gradovi i općine Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

Slika 7. Stopa obrazovanosti stanovništva starijeg od 15 godina

Izvor: DZS RH, obrada: Zagorska razvojna agencija

- Stopa obrazovanosti izračunata je prema formuli

$$P_6 = P_{(SSS \text{ i više})} / P_{(15 \text{ g. i više})}$$

pri čemu se pod školovanošću (u užem smislu) smatra SSS, VŠS i VSS jer je osmogodišnja škola obavezna. Dakle, ta kategorija obuhvaća sve osobe sa srednjim, višim i visokim obrazovanjem (udio se dobije u odnosu na ukupno stanovništvo u dobi od 15 i više godina).

- Analizom obrazovne strukture stanovništva Krapinsko-zagorske županije starijeg od 15 godina (prema popisu iz 2001. godine), od ukupno 118.139 osoba, najveći dio ima završenu srednju školu: škole za zanimanja u trajanju od jedne do tri godine i škole za KV i VKV radnike, pri čemu je veći udio muškaraca. U odnosu na Republiku Hrvatsku, to iznosi 3,2%. Od ukupnog broja stanovništva starijeg od 15 godina, analiziranog prema obrazovnoj strukturi Republike Hrvatske, udio Krapinsko-zagorske županije je 3,08%, pri čemu je veći udio žena. Najmanji dio stanovništva završio je umjetničke akademije i fakultete umjetnosti, što iznosi 0,94% ukupnog broja za RH, pri čemu je više muškaraca.
- Uspoređujući Krapinsko-zagorsku županiju s ostalim županijama NUTS 2 regije - regija Sjeverozapadna Hrvatska - ne uključujući Grad Zagreb, ona je treća po redu prema udjelu stanovništva starijeg od 15 godina prema obrazovnoj strukturi u odnosu na RH. Najveći udio u promatranom uzorku ima Zagrebačka županija, slijede Varaždinska županija, Krapinsko-zagorska te Koprivničko-križevačka, a najmanji udio ima Međimurska županija.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - starenje i prirodni pad stanovništva (smanjenje nataliteta, porast mortaliteta) - nedostatak visokoobrazovane radne snage - nedostatak stručno specijalizirane radne snage - velik udio stanovništva bez osnovne škole 	<ul style="list-style-type: none"> - zadržati stanovništvo u općinama i manjim gradovima, osobito mlađe i obrazovano stanovništvo - poboljšati obrazovnu strukturu

1.3.7. Prostorno uređenje

Županijski prostorni plan donesen je 2002. godine. Međutim, i dalje postoji niz složenih problema u upravljanju prostorom u županiji.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - usitnjenost i rascjepkanost zemljišta - nesređeni katastarski i vlasnički odnosi - podloge su neažurirane te većim dijelom odstupaju od stvarnog stanja - nema sustavne kontrole gradnje izvan građevinskog područja - pojačan pritisak na prostor gradnjom infrastrukture i korištenjem mineralnih sirovina 	<ul style="list-style-type: none"> - prilagoditi prostorni plan KZZ-a sukladno potrebama postupka usklađenja s propisima i normama EZ-a - ažuriranje kartografskih podloga - sustavna kontrola gradnje izvan građevinskog područja - sređivanje imovinskoga stanja nekretnina - sređivanje katastarskih i vlasničkih odnosa - plansko uređivanje naselja - izrada strategije korištenja mineralnih sirovina

1.4. KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

1.4.1. Otpad

Gospodarenje otpadom podrazumijeva sprječavanje i smanjivanje nastajanja otpada i njegovoga štetnog utjecaja na okoliš, te postupanje s otpadom po gospodarskim načelima, što znači sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje, materijalno, biološko ili energetsko iskorištavanje sa ili bez predobrade i obrade odvojeno sakupljenog otpadnog materijala.

Županija je odgovorna za gospodarenje svim vrstama otpada (osim opasnim otpadom i za spaljivanje otpada) te dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera za gospodarenje otpadom i u provedbi mjera surađivati s jedinicama lokalne samouprave, koje su odgovorne za gospodarenje komunalnim otpadom.

Gospodarenje otpadom u Krapinsko-zagorskoj županiji temelji se na izbjegavanju nastajanja i iskorištavanju otpada te izdvojenom skupljanju pojedinih komponenti otpada i zbrinjavanju preostalog, ostatnog otpada odlaganjem na Regionalnom centru za gospodarenje otpadom Sjeverozapadne Hrvatske. Kao regionalni centar određena je lokacija Piškornica u Koprivničkom Ivancu.

Prema popisu stanovništva 2001. godine, u Krapinsko-zagorskoj županiji popisano je 142.321 stalni stanovnik u 43.832 kućanstva. Uslugom sakupljanja i odvoza otpada obuhvaćeno je oko 80% stanovništva.

Prema podacima sakupljača otpada, na svim službenim odlagalištima godišnje se odloži oko 40.000 tona komunalnog, neopasnog proizvodnog i građevinskog otpada.

Za odvojeno skupljanje posebnih kategorija otpada (ambalažnog stakla, papira, PET ambalaže, metala) na određenim lokacijama, uglavnom javnim površinama, postavljaju se zeleni otoci - mala reciklažna dvorišta. Prema trenutnom stanju, na 10.000 stanovnika postoji 11 lokacija.

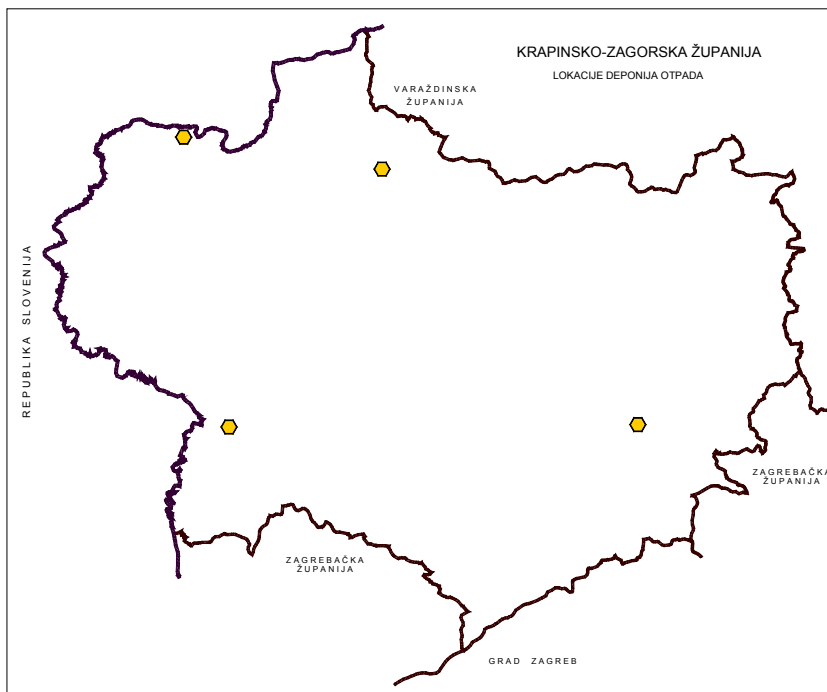
Na području županije otpad organizirano sakupljaju komunalna poduzeća i koncesionari registrirani za sakupljanje i odlaganje komunalnog otpada, koji otpad odlažu na službenim odlagalištima te se manjim dijelom otpad odvozi izvan područja županije. Na području županije postoji šest službenih odlagališta otpada koja se koriste uz provođenje mjera sanacije i postupnog zatvaranja, odnosno do početka rada Regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Evidentiran je i veći broj divljih odlagališta. Uglavnom su to odlagališta na koje stanovništvo odvozi građevinski, glomazni, metalni, biootpad i, u manjim količinama, druge vrste otpada. Divlja odlagališta kontinuirano se saniraju odvozom ostatnog otpada na službena odlagališta, odnosno dio otpada koji sadrži vrijedna svojstva predaje se ovlaštenim sakupljačima. Prema prikupljenim podacima, na prostoru županije ima još oko 22 hektara onečišćenog terena.

Regionalnim pristupom zbrinjavanja otpada mehaničko-biološkom obradom otpada te postupanjem s posebnim kategorijama otpada, uvodi se poboljšanje dosadašnjeg rješenja koja uključuju zbrinjavanje ostatnog otpada na regionalnom centru, reciklažu ili drugi način zbrinjavanja izdvojeno prikupljenih komponenti otpada.

U sustavu Regionalnog centra na području Krapinsko-zagorske županije predviđaju se pretovarne stanice, reciklažno dvorište, kompostana za zeleni otpad, objekti za obradu građevinskog otpada, kao i drugi sadržaji potrebni za funkcioniranje cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom.

Slika 8. Lokacije odlagališta otpada

IZVOR: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna sanacija divljih odlagališta - nepostojanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom - nedostatak regionalnog centra za gospodarenje otpadom 	<ul style="list-style-type: none"> - sanacija divljih odlagališta - uređenje regionalnog centra za gospodarenje otpadom - implementacija Strategije zaštite okoliša, Plana gospodarenja otpadom KZZ-a - sprječavanje nastajanja otpada

1.4.2. Elektroenergetika

Na području Krapinsko-zagorske županije nalazi se samo jedna plinska termoelektrana - Jertovec - snage 83 MW, koja je Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske svrstana u prioritete za povećanje proizvodnje.

Glavne distributivne spojne točke su trafostanice - TS 110/35/10 kV u Zaboku, Humu na Sutli i Jertovcu - koje su sastavni dijelovi prijenosnoga elektroenergetskog sustava RH. Trenutačno se gradi i četvrta, TS 110/20 kV Krapina. Ukupna dužina svih vodova na distribucijskom području Krapinsko-zagorske županije, površine 1190 km², iznosi 5.129,37 km. Preostalih 45 km² opskrbljuju DP Varaždin i DP Zagreb, koji su kao i DP Zabok dijelovi HEP – Operatora distribucijskog sustava d.o.o., člana HEP – grupe.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - postojanje sivih zona s lošim naponskim prilikama - mali prijenosni kapaciteti srednjonaponskih vodova	<ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija magistralnih 10 kV vodova za 20 kV napon - uvođenje sustava daljinskog upravljanja (u tijeku) - prelazak pojedinih dijelova područja na 20 kV - interpolacija TS 10 (20) / 0,4 kV - rekonstrukcija NN mreža

1.4.3. Vodoopskrba

Prosječna opskrbljenost primarnim i sekundarnim mrežama vodoopskrbe kojima upravljaju komunalna poduzeća Krapinsko-zagorske županije iznosi cca 75%.

Ukupna dužina primarne mreže je 410 km, a sekundarne 1.530 km.

Prisutne su značajne razlike u stupnju opskrbljenosti vodom po pojedinim gradovima i općinama županije (Mihovljan 17%, Stubičke Toplice, Zabok i Tuhelj 100%).

Na području županije postoji cca 340 lokalnih vodovoda (od toga je 10 većih) putem kojih se provodi distribucija vode potrošačima. U zadnjih nekoliko godina neki lokalni vodovodi prešli su na javni vodovod. Od preostalih lokalnih vodovoda, njih 120 redovito kontroliraju Zavod za javno zdravstvo i Krapinsko-zagorska županija.

Većim lokalnim vodovodima smatraju se sljedeći sustavi: Marija Bistrica, Budinščina, Radoboj-Jazvine, Belec, Gornje Jesenje, Donje Jesenje, Novi Golubovec, Vinagora, Gotalovec i Pece.

Izvorišta lokalnih vodovoda su neistražena i nezaštićena, a vodotehnički objekti nisu u potpunosti sagrađeni u skladu s normativima i standardima za tu vrstu objekata. Ne prate se kvaliteta i iskoristivost zahvaćenih izvorišta.

Važno je napomenuti da se dio općine Hum na Sutli i dio općine Zagorska Sela - Harina Zlaka (granično područje) opskrbljuje vodom iz Slovenije, te se za to područje od posebnog državnog interesa vodi briga da se što prije opskrbi vodom iz vlastitih izvorišta.

Slika 9. Mreža vodoopskrbe Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - rascjepkanost komunalnih distributera - neriješen status lokalnih vodovoda - nizak stupanj opskrbljenosti vodom iz lokalnih vodovoda - nedovoljno razvijen sustav javne vodoopskrbe na području županije, naročito na području „visoke zone”, potrošači iznad topografskih kota + 220 m/nm. - dotrajalost postojeće transportne i distribucijske mreže vodovoda 	<ul style="list-style-type: none"> - povezivanje komunalnih distributera - uključivanje lokalnih vodovoda u postojeće distribucijske sustave - gradnja magistralnih cjevovoda te preostalih vodoopskrbnih objekata sukladno Strategiji razvoja vodoopskrbe na području KZZ-a - trajno osiguranje zdravstveno ispravne vode za piće na području čitave županije - objediniti vodoopskrbne sustave na području Krapinsko-zagorske županije u skladu s PPKZZ-om - obnova, rekonstrukcija i sanacija dotrajalih građevina u postojećem sustavu vodoopskrbe

1.4.4. Odvodnja

Na području županije sagrađeno je manje od 5% potrebnoga suvremenog sustava odvodnje, to jest oko 32 km kolektorskih kanala, i to uglavnom u većim naseljima urbanog karaktera kao što su Krapina, Zabok, Donja Stubica, Zlatar, Klanjec, Pregrada, te u Gornjoj Stubici, Stubičkim Toplicama, Krapinskim Toplicama, Tuheljskim Toplicama, Kumrovcu, Bedekovčini, Mariji Bistrici, Konjščini i Humu na Sutli.

Postoje još sagrađene kanalizacije u pojedinim općinskim središtima koje nisu definirane odgovarajućom tehničkom dokumentacijom pa je upitna njihova kompatibilnost, a time i uključivanje u budući regionalni sustav odvodnje.

Na području županije sagrađeno je manje od 5% potrebnoga suvremenog sustava odvodnje, to jest oko 96 km kolektorskih kanala i mješovite mreže, i to uglavnom u većim naseljima urbanog karaktera kao što su Krapina, Zabok, Oroslavje, Donja Stubica, Zlatar, Klanjec, Pregrada, te u Gornjoj Stubici, Stubičkim Toplicama, Krapinskim Toplicama, Tuheljskim Toplicama, Bedekovčini, Mariji Bistrici, Konjščini, Humu na Sutli, Svetom Križu Začretje i Zlatar Bistrici.

Na području Krapinsko-zagorske županije odvodnja otpadnih i oborinskih voda iz naselja i gospodarskih zona nije zadovoljavajuće riješena.

Tom se problemu nije do sada pridavala odgovarajuća briga te su se odvodni sustavi gradili parcijalno i neorganizirano, prema shvaćanjima nužnosti. Zbog toga neka naselja, ovisno o tipu gradnje, imaju samo djelomično izvedenu kanalizaciju, obično samo užeg centra, čije se otpadne vode nepročišćene ispuštaju u otvorene jarke ili vodotoke u neposrednoj blizini naselja.

Većina naselja rješava prihvatanje otpadnih voda individualno, putem septičkih jama. Septičke jame često nisu odgovarajuće vodonepropusnosti i kapaciteta pa se prazne u podzemlje ili prelijevaju u otvorene jarke i vodotoke. Takva odvodnja ugrožava životne medije i aktivni je čimbenik narušavanja zdravlja i života ljudi.

Globalno koncepcijsko rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Krapinsko-zagorske županije izrađeno je 2004. godine te je podloga za izradu projekata iz sustava odvodnje na području županije.

Dana 15. lipnja 2009. godine, u sklopu projekta Unutarnje vode, a financiranog zajmom Svjetske banke za obnovu i razvoj (IBRD) potpisan je Ugovor između Zagorskog vodovoda, Hrvatskih voda i tri strane tvrtke, s ciljem revidiranja postojeće dokumentacije za gradnju sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području KZZ-a, te izrade dokumentacije za podnošenje aplikacije EU (Studija odvodnje). Nakon toga su Hrvatske vode 20. studenog 2009. godine donijele Odluku o osnivanju Povjerenstva za praćenje izrade projektne dokumentacije i IPA Aplikacije za projekte odvodnje (kanalizacijska mreža) i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području Krapinsko-zagorske županije. Povjerenstvo se sastoji od provedbenog i radnog povjerenstva kojeg čine predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatskih voda, Krapinsko-zagorske županije, Zagorskog vodovoda, te gradova i općina s područja županije. Rok za izradu navedene studije je 15. kolovoza 2010.

RAZVOJNI PROBLEMI

RAZVOJNE POTREBE

<ul style="list-style-type: none"> - nepostojanje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda - neodgovarajuće septičke jame - nepostojanje pročišćavača za prihvrat sadržaja iz septičkih jama 	<ul style="list-style-type: none"> - gradnja sustava odvodnje - spajanje sustava odvodnje na kolektorske mreže - odvajanje fekalnih od oborinskih voda - gradnja sustava za pročišćavanje otpadnih voda
---	---

1.4.5. Plinifikacija

Ukupna dužina mreže na području Krapinsko-zagorske županije iznosi 2.313 km. Plinom se opskrbljuju 27.142 potrošača. Najniži je stupanj plinifikacije, 8%, u općini Hrašćina, dok je najveći stupanj u Zaboku (90%). Prosječan broj priključaka na 100 stanovnika je 19.

Tablica 4. Distributeri plina u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2009. godini

OPIS	DUŽINA MREŽE u km	POTROŠAČI
KOMUS d.o.o. – u stečaju	220	4.420
HUMKOM d.o.o.	500	2.544
ZELENJAK d.o.o.	468	2.904
KOMUNALAC KONJŠČINA d.o.o.	267	4.806
KRAKOM d.o.o.	449	4.545
ZAGORSKI METALAC d.o.o.	409	7.923
UKUPNO :	2.313	27.142

Izvor: KŽŽ

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - samo djelomična pokrivenost KŽŽ-a plinoopskrbnom mrežom - razdvojeni sustavi mreža - previše distributera - djelomična dotrajalost plinoopskrbnih mreža (metalni cjevovodi) 	<ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija i zamjena dotrajalih mreža - gradnja magistralnih plinovoda i povezivanje postojećih sustava - objedinjavanje distribucije

1.4.6. Promet

1.4.6.1. Cestovni promet

Na području Krapinsko-zagorske županije mrežu cestovnih prometnica čine razvrstane i nerazvrstane ceste u dužini od 3.550 km.

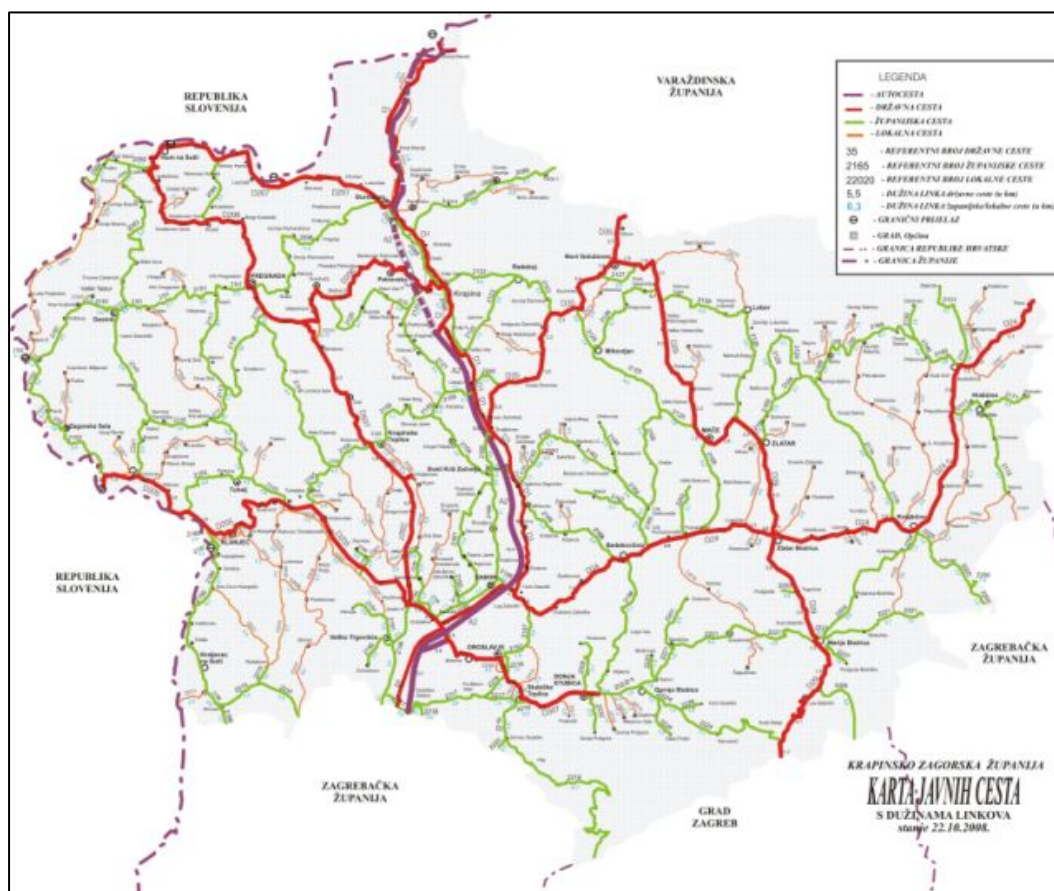
Ukupna dužina razvrstanih - kategoriziranih - cesta u Krapinsko-zagorskoj županiji iznosi 948 km, od čega je autocesta Zagreb – Macelj 38,3 km + 800 metara spojne ceste od čvora Trakošćan do novoga graničnog prijelaza Macelj, državne ceste 223,80 km, županijske ceste 443,90 km, lokalne ceste 241,20 km. Ukupna dužina nerazvrstanih cesta je 2.600 km.

Najznačajniji cestovni pravac koji prolazi županijom na pravcu transverzalnog koridora sjever-jug je autocesta A2, koja se poklapa s međunarodnim cestovnim pravcem E-59 (dio Pyhrnske autoceste) Nürnberg – Linz – Graz – Macelj – Zagreb – Split. Ostali državni koridori koji se nadovezuju na taj osnovni pravac čine poveznice s Varaždinskom i Zagrebačkom županijom, te Gradom Zagrebom i Republikom Slovenijom.

Autocesta Zagreb – Krapina – Macelj je sagrađena u punom profilu u dužini 38,3 kilometra na području Krapinsko-zagorske županije, od čega je 3,7 kilometara na dionici Sveta tri kralja do čvora Đurmanec poluautocesta.

Najznačajniji koridori koji se nastavljaju na osnovni cestovni pravac su („zagrebački prsten”) na trasi Mokrice (Zabok – Oroslavje) – Zlatar Bistrica (sa spojem na Breznički Hum) – Marija Bistrica – Laz – Popovec – (Zagreb) i koridor državne ceste od Krapine prema Đurmancu – Jesenju (Varaždinska županija) – Lepoglava – Ivanec sa spojem na autocestu Zagreb – Varaždin – Mađarska.

Slika 10. Karta javnih cesta

Izvor: Županijska uprava za ceste, Krapinsko-zagorska županija

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna sigurnost pješaka zbog nepostojanja nogostupa - neodgovarajuće stanje kolnika, županijskih i lokalnih cesta - mala baza spremnih infrastrukturnih projekata za dobivanje <i>grantova</i> (potpora) - velik broj klizišta - nepostojanje katastra nerazvrstanih cesta - nedostatak protuzvučnih barijera na autocesti A2 	<ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta - smanjenje broja klizišta - kreiranje katastra nerazvrstanih cesta - gradnja nogostupa uz državne, županijske i lokalne ceste - gradnja ugibališta za autobuse - gradnja paralelne (industrijske ceste) Zabok - Krapina uz autocestu A2 - gradnja brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zabok sa spojem na Breznički Hum

1.4.6.2. Željeznički promet

Na području županije je ukupno 103 km željezničkih pruga. Pruga Zaprešić – Varaždin izravno povezuje najveći dio Hrvatskog zagorja i Međimurja sa Zagrebom i Mađarskom. Od Zaboka se odvajaju priključne pruge Zabok – Đurmanec (koja je povezana s dijelom željezničke mreže Slovenije) i Zabok – G. Stubica, koja je lokalnog značenja. Pogranična pruga Savski Marof – Kumrovec povezuje glavnu magistralnu prugu Tovarnik – Dobova s Hrvatskim zagorjem i željezničkom mrežom Slovenije. Potencijali pograničnih pruga Savski Marof – Kumrovec i Đurmanec – Rogatec nisu iskorišteni te na njima trenutačno nema prometnih aktivnosti.

Izgrađenost i kvaliteta prometne infrastrukture u željezničkom prometnom sustavu nisu zadovoljavajući, a tehničko-eksploataorski parametri su najniže vrijednosti, što nije u skladu s vrlo dugom tradicijom i njegovom ulogom u sveukupnom razvoju područja.

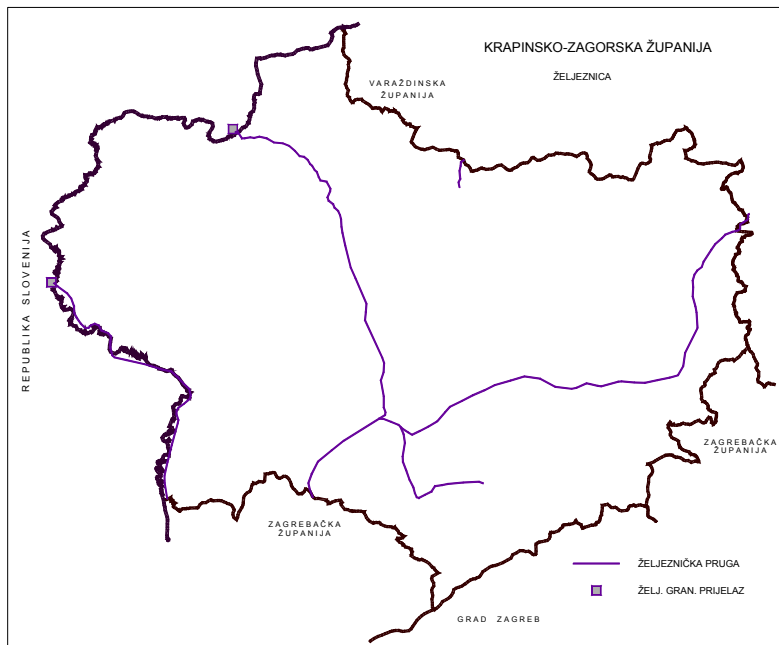
Brzina putovanja, kao i stanje mobilnih i stabilnih kapaciteta, negativno utječu na kvalitetu prijevoza. Npr. na dionici Krapina – Đurmanec najveća dopuštena brzina iznosi 20 km/h, a na pruzi Zabok – Gornja Stubica, nakon rekonstrukcije pruge, 60 km/h.

U širem gravitacijskom području željezničkih pruga u županiji živi oko 85.000 stanovnika (oko 55% stanovništva županije) u 150 naseljenih mjesta, od čega je pet gradova. Promet se odvija na 36 službenih mjesta (kolodvori, postaje), a međusobni razmaci su od 1,8 do 6,8 km (prosjek 2,87 km). Tako mali međusobni razmaci ukazuju na dobru opsluženost županije prometom, a s druge strane znatno smanjuju komercijalnu brzinu i njegovu kvalitetu.

Osobito izrazit je problem željezničko-cestovnih prijelaza, kako zbog njihovog velikog broja, tako i zbog toga što je relativno malo njih osigurano uređajima kojima se jamči sigurnost prelaska cestovnih vozila ili pješaka preko željezničke pruge.

Slika 11. Željeznica u Krapinsko-zagorskoj županiji

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - zaostajanje razvoja željezničke infrastrukture - spor sustav izmjene voznog reda - nedovoljno ulaganje u željeznička stajališta i vozni park 	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj željezničke infrastrukture - revitalizacija i elektrifikacija pruga - gradnja, odnosno sustavno rješavanje željezničko-cestovnih prijelaza - realizacija projekta željezničke pruge Xa koridora Zagreb - Maribor - Beč - obnova željezničkoga voznog parka - razvoj teretnog prometa

1.4.6.3. Zračni promet

Vlada RH donijela je Odluku o utvrđivanju interesa RH za gradnju zračne luke u Gubaševu i proveden je postupak izvlaštenja.

Gradnja krapinsko-zagorske zračne luke je u fazi pripreme glavnog projekta za građevinsku dozvolu. Do sada su napravljeni Idejno rješenje, Studija utjecaja na okoliš te izrađena Investicijska studija, geomehanika i dobivena lokacijska dozvola za pristupnu cestu do letjelišta.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna zainteresiranost JLS-a za sufinanciranje - spora birokracija kod upisa u gruntovnicu	<ul style="list-style-type: none"> - gradnja zračne luke jer je Krapinsko-zagorska županija jedina nema - gradnja heliodroma radi bolnice, važnosti u turizmu, zbog blizine autoceste - školovanje kadrova za buduće pilote - edukacija djece - servisiranje letjelica

1.4.6.4. Javni prijevoz putnika u cestovnom prometu

Javni cestovni prijevoz putnika na području Krapinsko-zagorske županije organiziran je kao autobusni. Na području Krapinsko-zagorske županije javni autobusni prijevoz organiziran je kao županijski, međužupanijski i međunarodni linijski prijevoz.

Prijevoz učenika osnovnih škola i radnika pojedinih gospodarskih subjekata obavlja se kao posebni linijski prijevoz koji isključuje druge putnike od prijevoza, temeljem sklopljenih ugovora između prijevoznika i naručitelja.

Županijskim linijama povezuju se veća gospodarska i administrativna središta u županiji s okolnim mjestima (općinama). Odredišta županijskog linijskog prijevoza su gradovi Krapina (županijsko središte), Pregrada, Zlatar, Zabok te općina Hum na Sutli kao gospodarsko središte pograničnog područja županije uz granicu s Republikom Slovenijom.

Upravni odjel za promet i komunalnu infrastrukturu Krapinsko-zagorske županije izdao je prijevoznicima 185 dozvola za obavljanje županijskoga linijskog prijevoza.

Prijevoznici kojima su izdane dozvole za obavljanje županijskoga linijskog prijevoza prema ukupnom broju linija su:

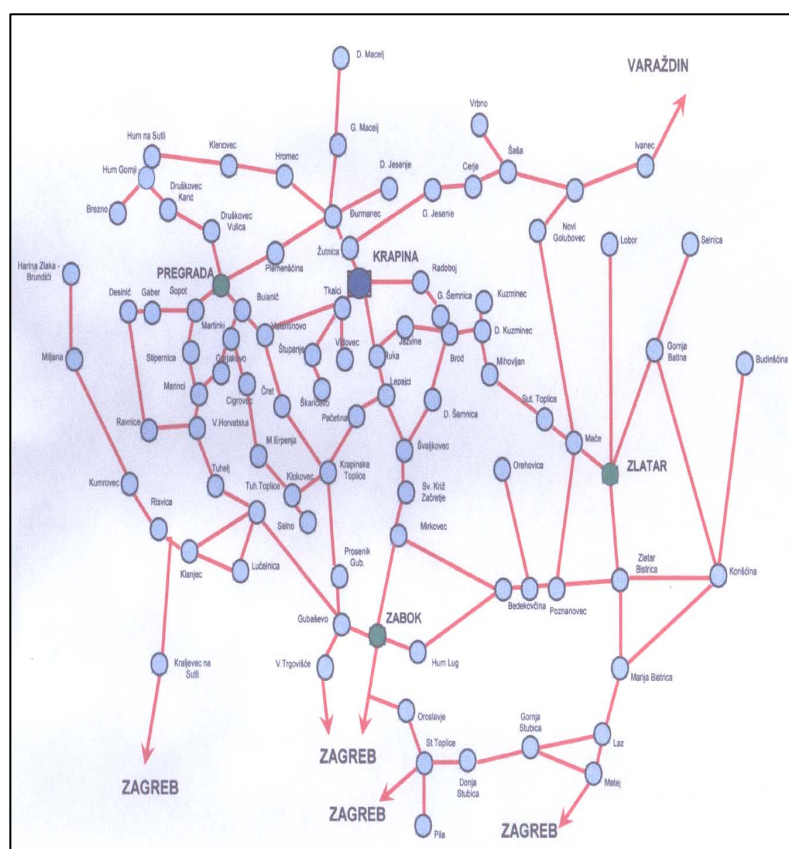

Tablica 5. Prijevoznici uključeni u županijski linijski prijevoz (stanje 20.01.2010.)

red. br.	PRIJEVOZNIK	Broj linija	%	Broj polazaka	%
1	Presečki grupa Krapina	106	57,30	528	70,31
2	Nigra Zlatar	16	8,65	64	8,52
3	"Stubaki prijevoz" Stubičke Toplice	14	7,57	34	4,53
4	Domi - prijevoz Zlatar	12	6,49	25	3,33
5	"DIV - 4", Poznanovec	1	0,54	19	2,53
6	Autoprijevoz "Croline" Belec	7	3,78	18	2,40
7	Potočki prijevoz Radoboj	4	2,16	15	2,00
8	Darko tours Desinić	13	7,03	14	1,86
9	"BO -NI PROMET" Lobar	5	2,70	10	1,33
10	Potočki prijevoz Radoboj i Presečki grupa	2	1,08	10	1,33
11	"PRIJEVOZ ČIŽMEK", Konjščina	4	2,16	8	1,07
12	Vrelej Klanjec	1	0,54	6	0,80
	UKUPNO	185	100,00	751	100,00

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za promet i komunalnu infrastrukturu

Slika 12. Mreža autobusnih linija na području Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Prometna strategija KZZ-a 2006.g.

Obavljanje autotaksi prijevoza regulirano je odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, broj 178/04) te Pravilnikom o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni cestovni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe (Narodne novine, broj 111/03).

Od svih jedinica lokalne samouprave jedino Grad Zabok, Grad Donja Stubica i Općina Stubičke Toplice su u svojim odlukama propisale broj sjedala 4+1.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - neusklađenost autobusnih voznih redova s drugim oblicima prijevoza i međusobno - stalno smanjenje broja polazaka u voznim redovima te pad broja prevezenih putnika - nepovezanost središta županije s perifernim i pograničnim područjima 	<ul style="list-style-type: none"> - uvođenje integriranoga prijevozničkog sustava (IPS-a, odnosno tarifne unije)

1.4.6.5. Telekomunikacijski promet

Na prostoru Krapinsko-zagorske županije telekomunikacijske usluge obavljaju Hrvatske telekomunikacije (HT) – Telekomunikacijski centar Krapina (TKC). Glavni objekti, infrastruktura prijeko potrebna za odvijanje telekomunikacijskog prometa, telefonske su centrale (ATC) s uređajima i građevinskim objektima, telekomunikacijski spojni kabeli i telekomunikacijska mreža.

Broj instaliranih priključaka na 100 stanovnika iznosi 39, a broj uključenih na 100 stanovnika iznosi 31. U funkciji su 494 javne govornice.

Područje županije dobro je pokriveno signalom pokretne mreže T-MOBILE, VIP, TELE2 i NMT, uzevši u obzir nepovoljnu konfiguraciju terena.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna pokrivenost signalom pokretnih mreža u pograničnom području 	<ul style="list-style-type: none"> - daljnje unapređivanje telekomunikacijske mreže i dostupnosti korisnicima - razvoj širokopojasnog interneta

1.5. GOSPODARSTVO

Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina počela je s radom 1994. godine, a temeljem Odluke o osnutku županijskih regionalnih komora i danas ima 1.416 aktivnih tvrtki članica.

Županijska komora Krapina izvršava zadaće HGK i otvorena je za unapređivanje organizacije rada sukladno potrebama članica i promjenama u gospodarskom sustavu.

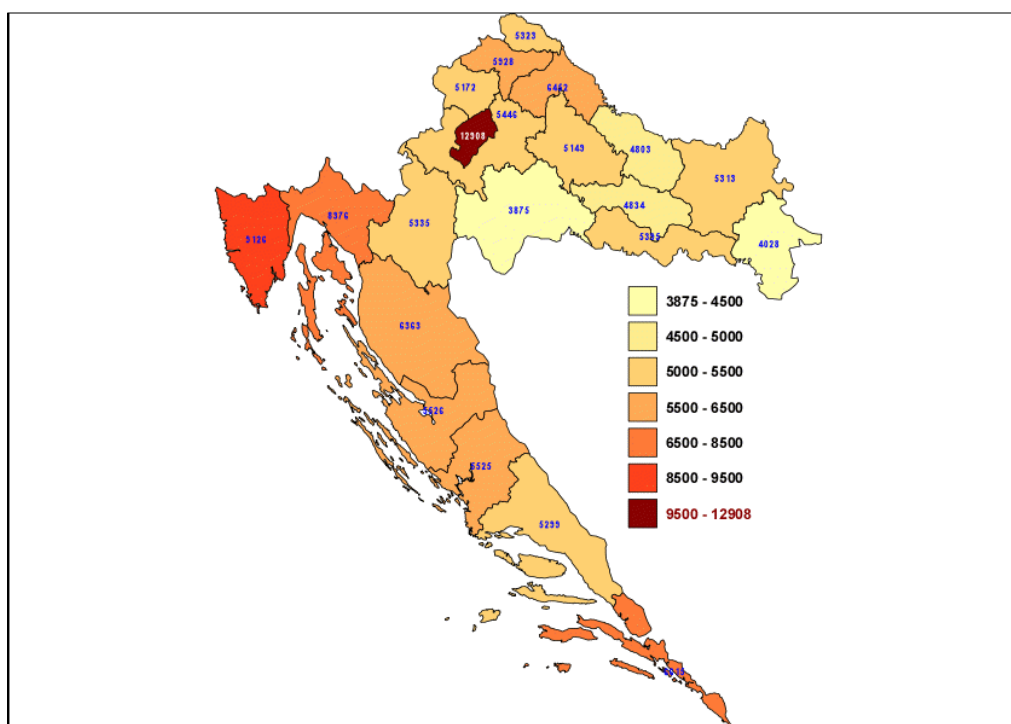
Gospodarsko vijeće HGK-ŽK Krapina ima 17 članova, predstavnika najuspješnijih tvrtki Krapinsko-zagorske županije iz svih djelatnosti.

U ŽK Krapina formirane su strukovne grupe u kojima su zastupljeni tekstilna industrija, promet, poljoprivreda i turizam. Kroz ta udruženja komora pomaže gospodarstvenicima da štite svoje interese te razmjenom poslovnih ideja i stjecanjem novih saznanja olakšaju svoje poslovanje.

1.5.1 Razvojni položaj Krapinsko - zagorske županije u Hrvatskoj

- Prema BDP-u (prema paritetu kupovne moći) po stanovniku u 2005. godini, KZZ je u skupini županija koje su znatno ispod nacionalnog prosjeka - 16. po redu među županijama kada se uključi i Grad Zagreb, što predstavlja pad za četiri mjesta u odnosu na 2001. godinu (Tablica br. 5)
- Njen BDP po stanovniku u 2005. iznosio je 5.172 €, što je ispod razine prosjeka RH i 4,5 puta manje od prosjeka EU-25 (23.500 €)¹.

Slika 13. Regionalna razvijenost prema visini BDP-a po stanovniku, 2005. godina

Izvor: DZS RH, obrada: ZARA

¹ Statistical portrait of the European Union 2007, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2006, Eurostat

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2005. godinu, BDP po stanovniku Krapinsko-zagorske županije mjeren prema paritetu kupovne moći iznosi 73,5% vrijednosti BDP-a po stanovniku za Republiku Hrvatsku iste godine. U odnosu na 2001. godinu, primjećuje se pad za 5,3%.

Tablica 6. Razvojni položaj Krapinsko - zagorske županije u Republici Hrvatskoj, rangiranje prema indikatoru BDP/st. u eurima

Županija	BDP po stanovniku prema kupovnoj moći, 2005. godina	BDP po stanovniku prema kupovnoj moći, 2001. godina	BDP po stanovniku 2001. (RH je 100)	BDP po stanovniku 2005. (RH=100)	Razlika 2005.-2001.	Rang BDP per capita 2001.	Rang BDP per capita 2005.	Promjena ranga
Grad Zagreb	12.908	15.166	176,3	183,4	7,1	1.	1.	0
Istarska	9.126	11.561	134,6	129,7	-4,9	2.	2.	0
Primorsko goranska	8.376	10.105	117,5	119,0	1,5	3.	3.	0
Dubrovačko neretvanska	6.615	7.751	90,4	94,0	3,6	6.	4.	2
Koprivničko Križevačka	6.452	8.893	103,4	91,7	-11,7	4.	5.	-1
Ličko senjska	6.363	6.897	80,2	90,4	10,3	10.	6.	4
Varaždinska	5.928	8.178	95,0	84,2	-10,8	5.	7.	-2
Zadarska	5.526	6.198	72,2	78,5	6,3	17.	8.	9
Sisačko moslovačka	5.525	7.460	86,7	78,5	-8,2	7.	9.	-2
Zagrebačka	5.446	5.837	68,0	77,4	9,3	18.	10.	8
Splitsko dalmatinska	5.395	6.514	76,0	76,7	0,7	15.	11.	4
Karlovačka	5.335	7.302	84,8	75,8	-9,0	8.	12.	-4
Međimurska	5.323	7.146	83,1	75,6	-7,5	9.	13.	-4
Osječko baranjska	5.313	6.672	77,5	75,5	-2,0	14.	14.	0
Šibensko kninska	5.299	5.473	63,6	75,3	11,7	19.	15.	4
Krapinsko zagorska	5.172	6.793	78,8	73,5	-5,3	12.	16.	-4
Bjelovarsko bilogorska	5.149	6.752	78,3	73,2	-5,2	13.	17.	-4
Požeško slavonska	4.834	6.351	73,9	68,7	-5,2	16.	18.	-2
Virovitičko podravska	4.803	6.875	79,9	68,2	-11,7	11.	19.	-8
Vukovarsko srijemska	4.028	4.988	58,0	57,2	-0,8	21.	20.	1
Brodsko posavska	3.875	5.246	61,0	53,8	-7,2	20.	21.	-1

Izvor: DZS RH

Iz priložene Tablice 6 vidi se da je Krapinsko-zagorska županija pala za četiri mjesta na listi županija rangiranih prema BDP-u po stanovniku. Krapinsko-zagorska županija se 2005. godine nalazila na 16. mjestu, dok je 2001. bila na 12.

NUTS 2 regija Sjeverozapadne Hrvatske u ukupnom BDP-u Republike Hrvatske ostvarila je udjel od 46,8% u 2007. godini. Zagrebačka županija u tom udjelu sudjeluje s 5,6%, Varaždinska županija s 3,5%, Koprivničko-križevačka s 2,6%, Međimurska s 2,1% te Krapinsko-zagorska županija s 2,3%.

1.5.2. Gospodarska kretanja

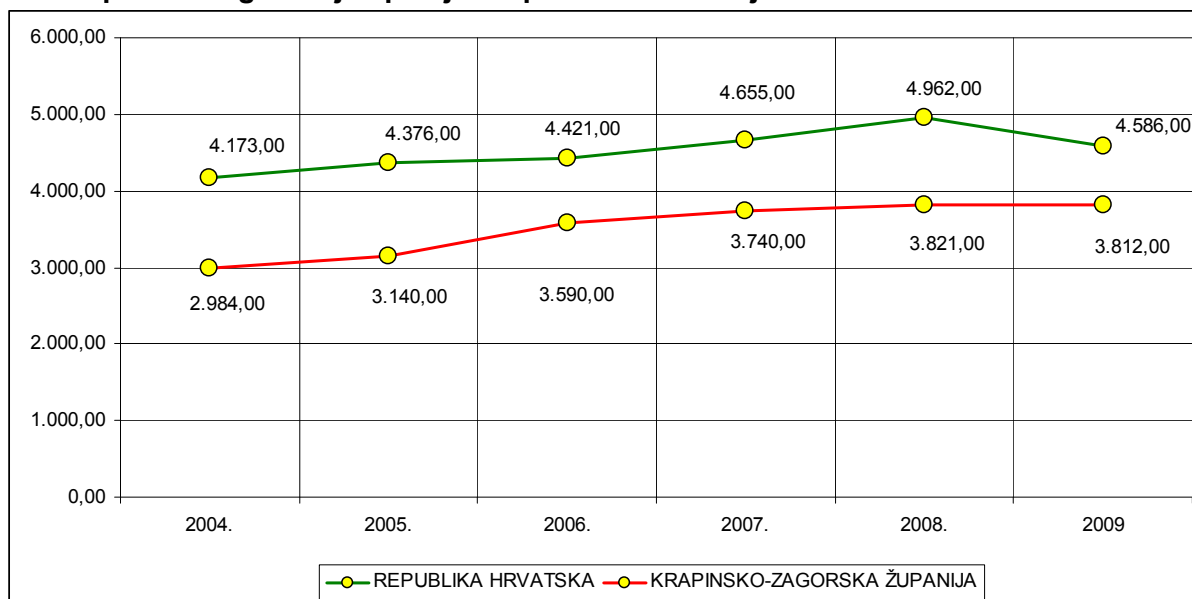
Tablica 7. Osnovni financijski rezultati poduzetnika od 2004. do 2008. godine

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	u 000 kuna
BROJ PODUZETNIKA	1.100	1.098	1.177	1.398	1.458	1.263	
UKUPNI PRIHODI	6.724.467	7.385.307	7.938.690	9.835.952	11.248.709	9.073.602	
UKUPNI RASHODI	6.628.271	7.149.987	7.603.123	9.359.824	10.867.047	8.808.209	
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	259.528	365.468	438.368	636.918	641.132	451.568	
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	163.332	130.147	102.801	160.790	259.469	186.175	
POREZ NA DOBIT	43.128	68.667	86.153	122.691	116.384		
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA	216.691	296.974	352.339	514.770	525.106	368.941	
GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA	163.623	130.321	102.925	161.333	259.828	186.012	
NETO PLAĆE U HRK	3.005	3.140	3.590	3.740	3.821	3.812	
BROJ ZAPOSLENIH	15.290	15.553	16.639	19.127	19.055	15.912	

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada : HGK-ŽK Krapina

Prosječna mjesečna neto-plaća u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2009. godini iznosila je 3.812 kuna, što je za 16,88% manje od prosjeka Republike Hrvatske, a koji je u istom razdoblju iznosio 4.586 kuna. Najveća razlika u prosječnoj mjesečnoj neto-plaći Krapinsko-zagorske županije i Republike Hrvatske vidljiva je 2004. godine, kada je plaća u županiji bila za 28,49% manja nego u Republici Hrvatskoj.

Slika 14. Prosječna mjesečna neto-plaća po zaposlenom u pravnim osobama po NKD-u u Krapinsko-zagorskoj županiji i Republici Hrvatskoj

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada: HGK-ŽK Krapina

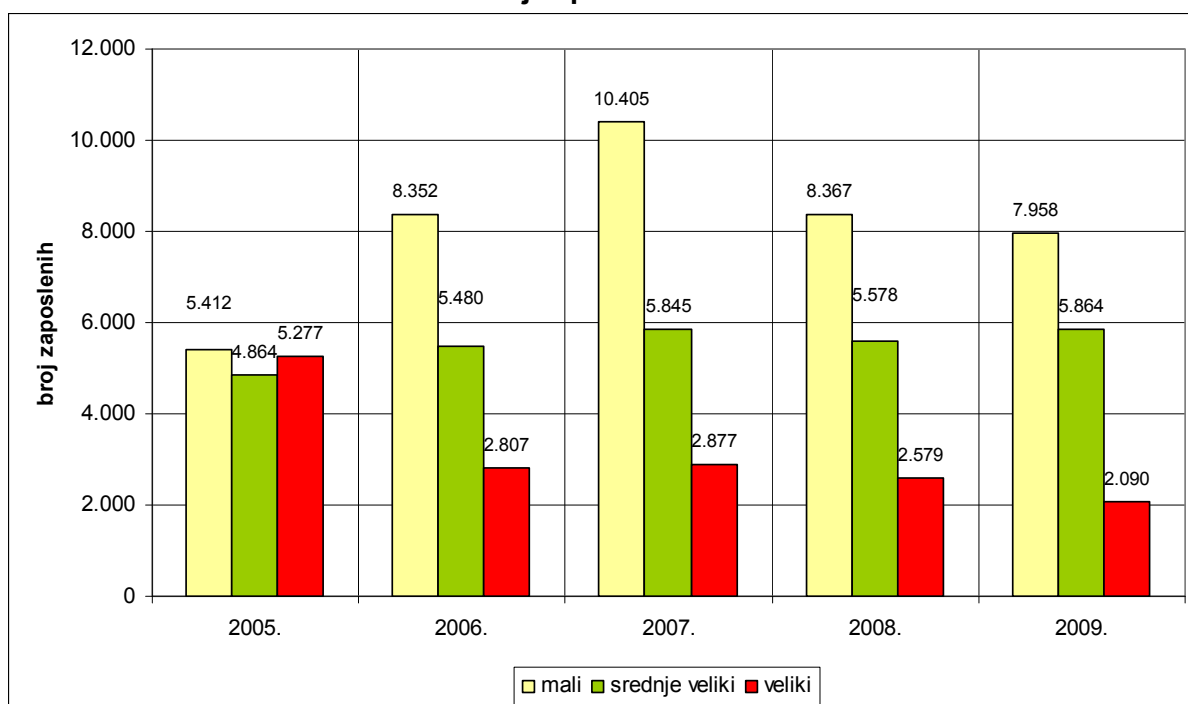
Tablica 8. Prosječna mjesečna neto-plaća u Krapinsko-zagorskoj županiji prema veličini poduzeća

GODINA	UKUPNO	MALI	SREDNJE VELIKI	VELIKI
2006.	3.590,00	3.005,00	3.193,00	3.658,00
2007.	3.740,00	3.201,00	3.315,00	4.173,00
2008.	3.821,00	3.504,00	3.616,00	4.462,00
2009.	3.812,00	3.508,00	3.606,00	5.549,00

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci, obrada: HGK-ŽK Krapina

Najveću prosječnu mjesečnu neto plaću u 2009. godini isplatili su veliki poduzetnici u iznosu od 5.549,00 kuna, dok najmanju plaću isplaćuju mali poduzetnici. Vidljiv je trend povećanja prosječnih mjesečnih neto plaća kod velikih i malih poduzetnika u razdoblju od 2006. – 2009. godine, a srednji poduzetnici u istom razdoblju bilježe neznatno smanjenje isplaćene plaće u 2009. godini.

Slika 15. Osnovni financijski rezultati poduzetnika prema veličini poduzetnika - broj zaposlenih

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada: HGK-ŽK Krapina

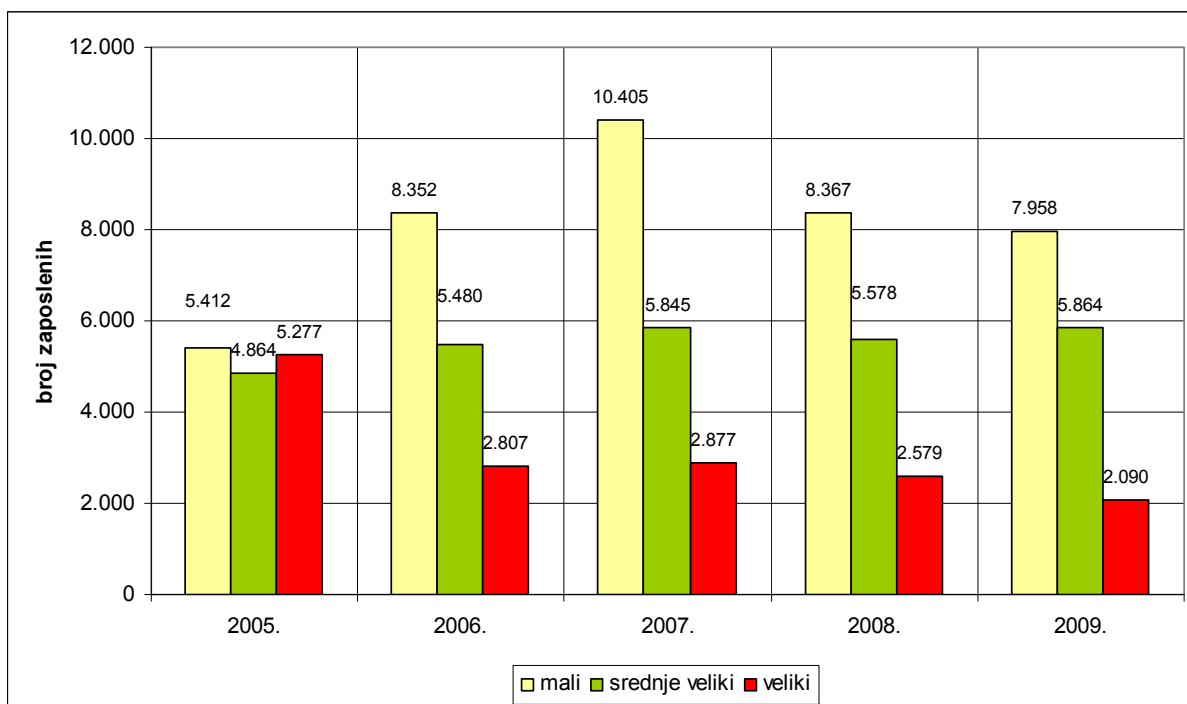
- Promatrajući osnovne financijske pokazatelje poduzetnika² razvrstanih prema veličini, u 2009. godini ukupno 1.263 poduzetnika koji zapošljavaju 15.912 osoba generirala su prihod od devet milijardi kuna, što je za 9,57% manje nego prethodne godine, a što ocrta globalnu gospodarsku krizu. No, ukupno generirani prihod u 2009. godini veći je od prihoda u 2006. godini, i to za 14,29%.
- Najveći je broj malih poduzetnika, njih 1.216, koji su 2009. godine ostvarili ukupan prihod od 3,8 milijardi kuna, što je najveći udio u ukupno ostvarenom prihodu svih poduzetnika.

² Financijski rezultati poduzetnika prikazani su u Prilogu 1 – Osnovni financijski pokazatelji prema veličini poduzeća

Mali poduzetnici zapošljavaju 8.367 osoba odnosno 50% ukupnog broja zaposlenih. U 2009. godini povećan je broj malih poduzetnika za 3,84% u odnosu na 2008. godinu, ali su ukupni prihodi smanjeni za 12,12%, a broj zaposlenih za 4,88%. Promatrajući razdoblje od 2006. do 2009. godine, vidljiv je pozitivan trend u povećanju broja malih poduzetnika, broja zaposlenih kod malih poduzetnika i ukupnog prihoda do 2008. godine, dok u 2008. godini dolazi do smanjenja vrijednosti svih kategorija. Takav trend nastavlja se i u 2009., no te godine dolazi do ukupnog povećanja broja malih poduzetnika.

- Srednje veliki poduzetnici u razdoblju od 2006. do 2008. godine kontinuirano povećavaju ukupni prihod te on 2008. godine iznosi 2,9 milijardi kuna i generira ga 34 poduzetnika zapošljavajući 5.578 osoba. U 2009. godini dolazi do povećanja broja srednje velikih poduzetnika i povećanja broja radnika koje zapošljavaju, ali se generira 3% manji ukupni prihod nego 2008. godine. Najveći pad broja srednje velikih poduzetnika registriran je 2006. godine, kada je gotovo prepolovljen (smanjenje za 52%) u odnosu na 2005. godinu. Srednje veliki poduzetnici čine 3,25% ukupnog broja poduzetnika u županiji, zapošljavaju 36,85% broja zaposlenih te ostvaruju 31,80% ukupnog prihoda u 2009. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji.
- Veliki poduzetnici u 2009. godini ostvarili su ukupni prihod od 2,2 milijarde kuna, što je 25,33% ukupnog prihoda Krapinsko-zagorske županije. Šest velikih poduzetnika zapošljavalo je 2.090 osoba, odnosno 13,14% ukupno zaposlenih u poduzetništvu. Važno je naglasiti da veliki poduzetnici jedino 2008. godine nisu imali gubitak prije oprezivanja.

Slika 16. Osnovni financijski pokazatelji poduzetnika prema veličini poduzetnika - broj poduzetnika

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada : HGK-ŽK Krapina

U sljedećoj tablici prikazan je ukupan broj zaposlenih kod pravnih osoba od 2000. do 2009. godine, te broj zaposlenih u velikim, srednjim i malim poduzećima. U mala poduzeća ubrajaju se ona koja zapošljavaju do 50 zaposlenih, srednja poduzeća zapošljavaju od 50 do 250 zaposlenih te velika poduzeća s više od 250 zaposlenih.

Tablica 9. Broj zaposlenih kod pravnih osoba od 2000. do 2009. godine

Godina	Ukupno	Mali	Srednje veliki	Veliki
2000.	15.042	5.744	5.361	3.937
2001.	14.658	4.647	5.036	4.975
2002.	15.873	5.343	5.447	5.083
2003.	16.395	5.618	5.157	5.620
2004.	15.591	5.121	5.353	5.117
2005.	15.553	5.412	4.864	5.227
2006.	16.639	8.352	5.480	2.807
2007.	19.127	10.405	5.845	2.877
2008.	16.524	8.367	5.578	2.579
2009.	15.912	7.958	5.864	2.090

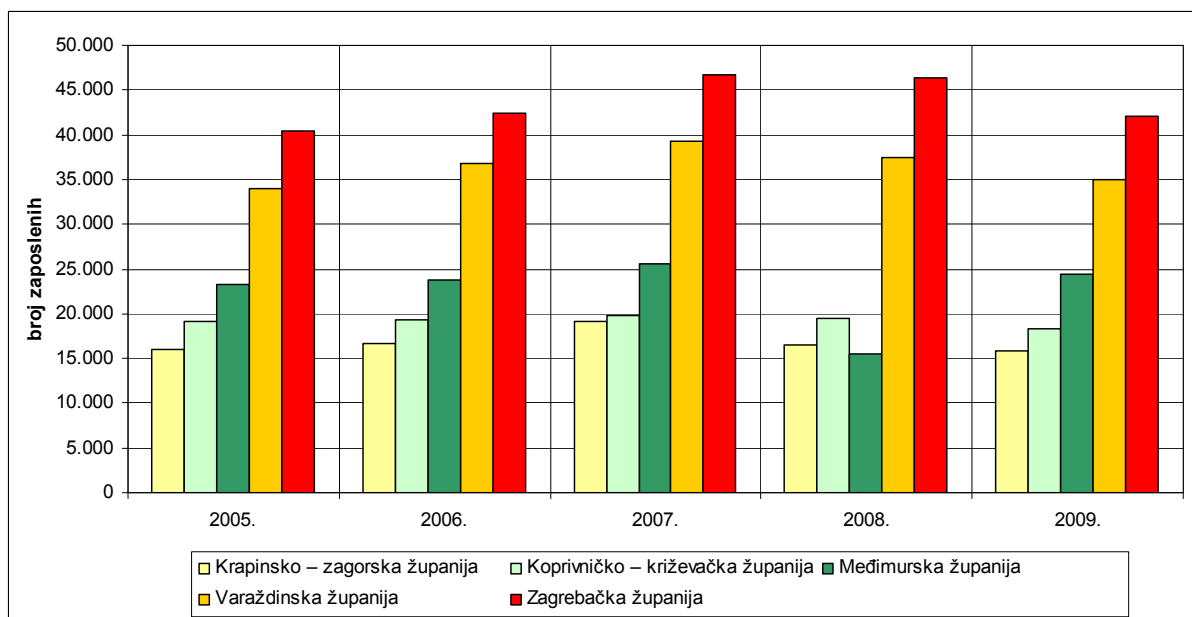
Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada: HGK ŽK Krapina

Broj zaposlenih kod pravnih osoba od 2000. do 2007. godine kontinuirano raste. U 2008. godini broj zaposlenih kod pravnih osoba ponovo pada, i to za 15,75% u odnosu na 2007. godinu. U 2009. godini smanjen je ukupni broj zaposlenih kod pravnih osoba, osim kod srednje velikih poduzeća, u kojima je broj zaposlenih porastao. Najveći rast ukupnog broja zaposlenih vidljiv je u 2007. godini, kada je zaposleno 14,95% više osoba nego 2006. godine.

Promatrajući županije unutar NUTS 2 regije Sjeverozapadna Hrvatska, broj zaposlenih najveći je u Zagrebačkoj županiji, što je proporcionalno broju poduzeća. U Krapinsko-zagorskoj županiji zaposleno je 1,84% ukupno zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 2009. godini³. U odnosu na druge županije, Krapinsko-zagorska županija ima najmanji broj zaposlenih, ali je četvrta po redu prema broju poduzetnika u 2009. godini. Odnos broja zaposlenih u Krapinsko-zagorskoj županiji u odnosu na druge županije prikazan je na Slici 17.

³ Prilog 2 – NUTS 2 Sjeverozapadna Hrvatska – usporedba broja zaposlenih i broja poduzetnika u razdoblju od 2005. do 2007. godine

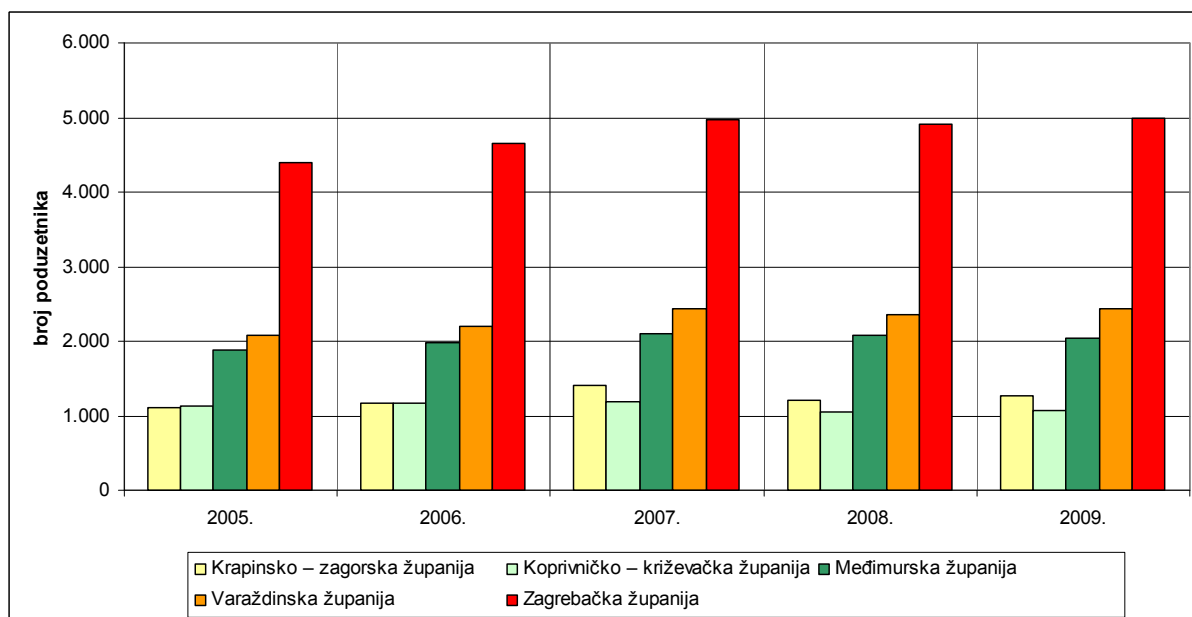
Slika 17. Broj zaposlenih u NUTS 2 regiji Sjeverozapadna Hrvatska, 2005. - 2009. godina

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada: HGK ŽK Krapina

Broj poduzetnika u Krapinsko-zagorskoj županiji u razdoblju od 2005. do 2008. godine porastao je za 26%, ali u 2008. godini ponovo pada za 13,30% u odnosu na 2007. U 2009. godini broj poduzetnika raste te je povećan za 4,20%, što je rezultat povećanja broja malih i srednje velikih poduzeća. Jedino Koprivničko-križevačka županija u 2009. godini ima manji broj poduzetnika od Krapinsko-zagorske županije, dok sve ostale županije imaju više poduzetnika. U Krapinsko-zagorskoj županiji posluje 1,50% poduzetnika od ukupnog broja poduzetnika u 2008. godini u Republici Hrvatskoj.

Slika 18. Broj poduzetnika u NUTS 2 regiji Sjeverozapadna Hrvatska, 2005. - 2009. godina

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; obrada: HGK ŽK Krapina

1.5.3. Struktura gospodarstva

U strukturi gospodarstva 2009. godine kod pravnih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji dominira prerađivačka industrija s 40,33% udjela u ukupnom prihodu svih djelatnosti. Druga djelatnost po redu prema veličini prihoda je trgovina na veliko i malo, a sa znatno manjim udjelom slijede građevinarstvo i prijevoz, skladištenje i veze.

Ukupni prihod od djelatnosti prerađivačke industrije povećan je 2008. u odnosu na 2006. godinu za 32%, dok je taj odnos u 2009. godini znatno manji – povećanje od 8,81% u odnosu na 2006. Prerađivačka industrija bilježi pad prihoda u 2009. godini u odnosu na 2008. za 17,56%. Prihod trgovine na veliko i malo povećan je za 5,75%, a prihod od građevinarstva povećan je za 51,74% 2008. godine u odnosu na 2005. godinu.⁴ No, 2009. godina obilježena je smanjenjem ukupnih prihoda promatranih djelatnosti. Ukupni prihod trgovine na veliko i malo smanjen je za 21,58%, a ukupni prihod građevinarstva smanjen za 16,57% 2009. godine u odnosu na 2008.

1.5.3.1. Fizički obujam proizvodnje

Od 2000. do 2008. godine fizički obujam proizvodnje kontinuirano raste. U 2005. godini narušen je trend rasta i fizički obujam proizvodnje je u odnosu na 2004. godinu manji za 3,1%. Na negativan trend utjecalo je smanjenje proizvodnje prerađivačkih industrija (smanjenje od 4,7% u odnosu na 2004. godinu) koje sudjelovanjem od 84,40% određuju smjer kretanja.

Tablica 10. Vrijednost proizvodnje

GODINA	VRIJEDNOST PROIZVODNJE	BAZNI INDEKS
	(u 000 kn)	
2000.	1.606.748	100
2001.	1.867.320	116,2
2002.	1.892.070	117,8
2003.	2.166.459	134,8
2004.	2.263.111	140,9
2005.	2.193.033	136,5
2006.	2.526.272	157,2
2007.	3.158.375	196,6
2008.	3.211.301	199,9

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; Obrada: HGK ŽK Krapina

⁴ Podaci se nalaze u prilogu broj 4

1.5.4. Prerađivačka industrija

Tablica 11. Struktura prerađivačke industrije

Prerađivačka industrija								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	149.941	216.413	243.994	248.457	280.412	345.098	392.752	324.993
Udio u ukupnom županijskom izvozu	95,18%	96,73%	96,23%	95,40%	92,77%	90,33%	89,13%	87,65%
Uvoz u 000 USD	141.167	192.682	197.568	184.980	237.831	296.048	336.388	229.828
Udio u ukupnom županijskom uvozu	77,50%	78,38%	76,39%	71,87%	71,76%	72,98%	70,92%	72,44%
Ukupan prihod u 000 kuna	2.517.487	2.881.353	3.058.979	3.050.231	3.362.952	4.045.417	4.098.367	3.659.536
Prosječna plaća u HRK	2.365	2.582	2.857	2.955	3.125	3.272	3.672	3.782
Broj poduzetnika	263	242	242	247	242	288	232	240
Broj zaposlenih	9.642	9.684	8.976	8.609	8.666	9.656	8.274	7.698

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

Djelatnost koja određuje kretanja na razini ukupnoga gospodarstva Krapinsko-zagorske županije je prerađivačka industrija, koja ostvaruje 42,89% ukupnog županijskog prihoda i zapošljava 48,37% ukupno zaposlenih u pravnim osobama u 2009. godini. Unutar te djelatnosti poslovalo je 240 poduzetnika, koji su zapošljavali 7.698 osoba u 2009. godini.

Promatrajući izvoz prerađivačke industrije, primjećuje se kontinuirani rast u apsolutnom iznosu, no udio u ukupnom županijskom izvozu smanjuje se kontinuirano od 2005. godine za cca 2% svake godine.

Uvoz koji se odnosi na prerađivačku industriju, najveći je u 2008. godini u apsolutnom iznosu, ali je udio u ukupnom županijskom uvozu najmanji promatrajući razdoblje od 2002. do 2008. godine - 70,92% u 2008. godini. U 2009. godini bilježi se rast udjela prerađivačke industrije u ukupnom uvozu. Najveći udio u ukupnom županijskom uvozu prerađivačka industrija ostvarila je 2003. godine - 78,38%. U razdoblju od 2002. do 2009. godine bilježi se veći izvoz od uvoza, odnosno trgovinski suficit.

Najznačajnije djelatnosti unutar prerađivačke industrije su proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme, proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda, proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda te električnih strojeva i aparata.

1.5.4.1. Proizvodnja proizvoda od metala

Tablica 12. Struktura proizvodnje gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme

Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	13.117	19.162	29.135	37.206	47.357	66.859	83.172	62.009
Udio u ukupnom županijskom izvozu	8,32%	8,56%	11,49%	14,29%	15,67%	17,50%	18,83%	16,72%
Uvoz u 000 USD	15.097	23.505	36.834	31.895	42.346	55.178	68.128	44.940
Udio u ukupnom županijskom uvozu	8,28%	9,56%	14,24%	12,39%	12,78%	13,60%	14,37%	14,16%
Ukupan prihod u 000 kuna	568.611	639.289	763.953	783.202	900.549	1.175.300	1.160.015	966.858
Prosječna plaća u HRK	2.816	3.152	3.410	3.448	3.701	3.596	4.299	4.365
Broj poduzetnika	68	64	64	60	62	86	62	65
Broj zaposlenih	1.371	1.390	1.429	1.399	1.454	2.075	1.606	1.630

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

Proizvodnja proizvoda od metala u 2009. godini ostvarila je ukupan prihod od 966 milijuna kuna te je unutar te djelatnosti poslovalo 65 poduzetnika, što je za dva poduzetnika više nego 2008. godine. U 2008. godini zabilježeno je smanjenje poduzetnika te djelatnosti za 27% manje nego 2007. godine. Prosječna mjesečna neto-plaća za tu djelatnost u 2009. godini iznosila je 4.365 kuna te je ona povećana u odnosu na 2008. godinu.

Udio izvoza djelatnosti proizvodnje proizvoda od metala u ukupnom županijskom izvozu kontinuirano raste te je 2008. godine iznosila 18,83%. U 2009. godini zabilježen je pad udjela te djelatnosti u ukupnom izvozu Krapinsko-zagorske županije. Udio u ukupnom županijskom uvozu 2004. godine dosegao je razinu od 14,24% te je iduće tri godine zabilježeno smanjenje, ali je u 2008. godini dosegao razinu od 14,37% ukupnog uvoza Krapinsko-zagorske županije. Godina 2009. obilježena je neznatnim smanjenjem udjela u uvozu. U proizvodnji proizvoda od metala izvoz je kontinuirano veći od uvoza od 2005. godine nadalje.

Najznačajnije tvrtke u toj djelatnosti su Jedinstvo d.d. iz Krapine, Omco d.d. iz Huma na Sutli, Armko d.d. iz Konjšćine, TPK Orometal d.d. iz Oroslavja i Pireko d.o.o. iz Oroslavja.

1.5.4.2. Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda

Tablica 13. Struktura proizvodnje nemetalnih mineralnih proizvoda

Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	34.789	47.743	54.449	62.889	63.892	72.490	86.887	89.463
Udio u ukupnom županijskom izvozu	22,08%	21,34%	21,47%	24,15%	21,14%	18,97%	19,72%	24,13%
Uvoz u 000 USD	36.712	37.185	38.479	41.301	54.296	59.652	82.677	42.630
Udio u ukupnom županijskom uvozu	20,15%	15,03%	14,88%	16,05%	16,38%	14,71%	17,43%	13,44%
Ukupan prihod u 000 kuna	763.111	837.494	866.231	920.170	962.783	1.111.819	1.157.702	999.525
Prosječna plaća u HRK	4.123	4.402	4.901	5.123	5.309	5.585	5.966	6.335
Broj poduzetnika	15	15	15	16	14	13	14	13
Broj zaposlenih	1.170	1.190	1.147	1.137	1.268	1.282	1.212	1.161

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

Ukupan prihod od 999 milijuna kuna proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda ostvarila je 2009. godine, što predstavlja pad od dva milijuna kuna u odnosu na 2008. godinu. Unutar te djelatnosti poslovalo je 13 poduzetnika, a prosječna mjesečna neto-plaća u 2009. godini iznosila je 6.335 kuna, pri čemu se ocrta pozitivan trend rasta plaća u razdoblju od 2002. do 2009. godine.

Kod proizvodnje nemetalnih mineralnih proizvoda, udio u županijskom izvozu iznosi oko 20%. Najveći udio bio je u 2005. godini - 24,15% - a ta je razina dosegnuta i 2009. godine. Najmanji udio u županijskom izvozu bio je 2007. godine - 18,97%. U apsolutnom iznosu, u razdoblju od 2002. do 2009. godine, izvoz kontinuirano raste. Najmanji udio u županijskom uvozu proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda ostvarila je 2009. godine. U apsolutnom iznosu uvoz također raste u razdoblju od 2002. do 2008. godine te je u 2008. godini za 38% veći nego 2007. U 2009. godini ta djelatnost bilježi smanjenje uvoza. Broj zaposlenih u toj djelatnosti pada nakon 2003. godine.

Najznačajnije tvrtke u toj djelatnosti su Vetropack Straža d.d. iz Huma na Sutli, Tondach Hrvatska d.d. iz Bedekovčine, Zagorka PGM d.o.o. iz Bedekovčine, PGM d.o.o. iz Poznanovca i Schiedel proizvodnja dimnjaka d.o.o. iz Novog Golubovca.

1.5.4.3. Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda

Tablica 14. Struktura proizvodnje tekstila i tekstilnih proizvoda

Proizvodnja tekstila								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	28.821	47.814	50.083	48.706	63.084	85.261	88.215	84.497
Udio u ukupnom županijskom izvozu	18,29%	21,37%	19,75%	18,70%	20,87%	22,32%	20,02%	22,79%
Uvoz u 000 USD	28.297	46.239	37.818	35.182	48.701	63.685	62.304	62.154
Udio u ukupnom županijskom uvozu	15,54%	18,81%	14,62%	13,67%	14,69%	15,70%	13,14%	19,59%
Ukupan prihod u 000 kuna	438.499	547.993	546.259	475.218	511.096	587.344	622.467	414.117
Prosječna plaća u HRK	1.694	2.049	2.164	2.233	2.335	2.466	2.607	2.949
Broj poduzetnika	43	41	41	42	42	47	46	21
Broj zaposlenih	3.705	3.424	3.255	3.069	3.098	3.118	3.018	1.169

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

U 2009. godini djelatnost proizvodnje tekstila i tekstilnih proizvoda zabilježila je ukupan prihod od 414,1 milijun kuna. Unutar te djelatnosti poslovo je 21 poduzetnik te su ukupno zapošljavali 1.169 osoba, a prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 2.949,00 kuna.

Gospodarstvenici su u ovoj djelatnosti 2009. godine izvezli roba i usluga u vrijednosti od 84,4 milijuna američkih dolara, odnosno 22,792% ukupnog izvoza Krapinsko–zagorske županije. Uvoz roba i usluga unutar djelatnosti proizvodnje tekstila i tekstilnih proizvoda u 2009. godini iznosio je 62,1 milijun američkih dolara te je udio u županijskom uvozu iznosio 19,59%. Vidljiva je pozitivna trgovinska bilanca, odnosno višak izvoza nad uvozom u cjelokupno promatranom razdoblju od 2005. – 2009. godine.

Najznačajnije tvrtke u ovoj djelatnosti su Kotka d.d. iz Krapine, Prevent Zlatar d.o.o. iz Zlatara, Bulgari Filati d.o.o. iz Oroslavja, Predionica Klanjec d.d. iz Klanjca i Regeneracija d.d. iz Zaboka.

1.5.4.4. Proizvodnja električne opreme te strojeva i uređaja

Tablica 15. Struktura proizvodnje električne opreme te strojeva i uređaja

Proizvodnja električne opreme te strojeva i uređaja								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	20.477	21.786	15.920	13.154	11.770	7.880	19.861	13.706
Udio u ukupnom županijskom izvozu	13,00%	9,74%	6,28%	5,05%	3,89%	2,06%	4,51%	3,70%
Uvoz u 000 USD	13.851	15.323	11.675	9.364	8.465	9.513	15.413	8.263
Udio u ukupnom županijskom uvozu	7,60%	6,23%	4,51%	3,64%	2,55%	2,34%	3,25%	2,60%
Ukupan prihod u 000 kuna	221.367	191.082	139.106	131.105	116.663	78.960	204.387	244.246
Prosječna plaća u HRK	2.414	2.512	2.256	2.207	2.363	2.397	4.154	3.944
Broj poduzetnika	15	11	11	10	11	12	19	15
Broj zaposlenih	1.048	891	761	753	628	507	459	416

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

U 2009. godini ukupan prihod djelatnosti proizvodnje e i aparata iznolektrične oprme, strojeva i uređaja iznosio je 244,2 milijuna. Ukupno 19 poduzetnika zapošljavalo je 416 radnika uz prosječnu mjesečnu neto plaću od 3.944,00 kuna. Od 01.siječnja 2008. godine stupila je na snagu nova nacionalna klasifikacija djelatnosti - NKD 2007 te je odlučeno da se od 2008. godine podaci za djelatnost električne opreme te strojeva i uređaja objedine zajedno te je stoga nerealno uspoređivati finaciske rezultate ove djelatnosti u periodu od 2002. do 2009. godine. No, uspoređujući 2008. i 2009. godinu, vidljiv je negativan trend, odnosno smanjenje izvoza, uvoza, prosječne plaće, broja poduzetnika i broja zaposlenih. Jednio je ukupan prihod 2009. godine porastao u odnosu na 2008. godinu i to za 44 milijuna kuna.

Najznačajnije tvrtke u ovoj djelatnosti su Končar – niskonaponski aparati iz Zlatara, TEP d.d. iz Sv. Križa Začretja i Dekor d.d. iz Zaboka.

1.5.5. Građevinarstvo

Tablica 16. Struktura građevinarstva

GRAĐEVINARSTVO								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	2.293	2.925	4.657	4.947	7.757	9.007	15.670	5.899
Udio u ukupnom županijskom izvozu	1,45%	1,31%	1,84%	1,90%	2,57%	2,36%	3,56%	1,59%
Uvoz u 000 USD	6.656	9.513	10.731	12.669	19.173	22.784	31.489	18.056
Udio u ukupnom županijskom uvozu	3,65%	3,87%	4,15%	4,92%	5,78%	5,62%	6,64%	5,69%
Ukupan prihod u 000 kuna	405.571	531.819	628.943	811.888	934.590	1.192.317	1.500.549	1.418.202
Prosječna plaća u HRK	2.164	2.320	2.604	2.732	2.902	3.060	3.381	3.693
Broj poduzetnika	126	142	142	155	175	218	198	213
Broj zaposlenih	1.360	1.530	1.664	1.819	1.985	2.459	2.361	2.323

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

U djelatnosti građevinarstva u 2009. godini poslovalo je 213 poduzetnika koji su zapošljavali 2.323 osobe. Prosječna mjesečna neto-plaća iznosila je 3.693 kune, a ukupan ostvareni prihod 1,4 milijarde kuna. Broj zaposlenih od 2002. do 2009. godine raste do 2007. godine, nakon čega je primjetan pad od 3% u 2008. godini, koji se nastavlja i 2009. Prosječna plaća raste u promatranom razdoblju, a 2009. na istoj je razini kao i 2008. godine.

Vrijednost izvoza kontinuirano raste od 2002. do 2008. godine te je 2008. godine iznosio 15,6 milijuna američkih dolara, što je za 73,98% više nego 2007. godine. No 2009. godine iznos izvoza triput je manji nego 2008. godine. Udio u ukupnome županijskom izvozu je 1,59% u 2009. godini. Uvoz u djelatnosti građevinarstva raste te je iznosio 31,5 milijuna američkih dolara, a udio u uvozu je 6,64% 2008. godine. Godina 2009. obilježena je padom vrijednosti uvoza i udjela uvoza djelatnosti građevinarstva u ukupnom uvozu Krapinsko-zagorske županije.

Najznačajnije tvrtke u toj djelatnosti su M-profil d.o.o. iz Zaboka, Konstruktor d.d. iz Zlatara, Niskogradnja Hren d.o.o. iz Gornje Stubice, Zmaj d.o.o. iz Poznanovca i Geo – oprema Ciglanečki d.o.o. iz Sv. Križa Začretja.

1.5.6. Trgovina na veliko i malo

Tablica 17. Struktura trgovine na veliko i malo

TRGOVINA NA VELIKO I MALO								
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Izvoz u 000 USD	2.458	2.155	4.110	5.644	8.054	20.521	24.579	31.892
Udio u ukupnom županijskom izvozu	1,56%	0,96%	1,62%	2,17%	2,66%	5,37%	5,58%	8,60%
Uvoz u 000 USD	27.250	35.677	43.382	48.335	60.649	72.899	86.312	57.207
Udio u ukupnom županijskom uvozu	14,96%	15,51%	16,77%	18,78%	18,30%	17,97%	18,20%	18,03%
Ukupan prihod u 000 kuna	1.452.653	1.676.550	1.790.258	2.037.936	2.152.178	2.637.967	2.562.180	2.275.877
Prosječna plaća u HRK	2.318	2.504	2.646	2.821	2.864	3.053	3.289	3.361
Broj poduzetnika	397	386	386	361	398	448	364	362
Broj zaposlenih	2.198	2.303	2.538	2.658	2.761	3.040	2.562	2.526

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; DZS – Statistika vanjske trgovine

Obrada: HGK-ŽK Krapina

Poduzetnici u djelatnosti trgovine na veliko i malo u 2009. godini ostvarili su ukupan prihod od 2,2 milijardi kuna, što je manje nego prethodne godine. Unutar te djelatnosti poslovala su 362 poduzetnika, koja su zapošljavala 2.526 radnika. Prosječna mjesečna neto-plaća iznosila 3.361 kunu, što je najveća plaća u promatranom razdoblju od 2002. do 2009. godine. Broj zaposlenih bilježi pozitivan trend sve do 2007. godine, nakon čega se smanjuje u svakoj promatranoj godini.

Vrijednost izvoza u 2009. iznosila je 31,8 milijuna američkih dolara, dok je uvoz za istu godinu iznosio 52,2 milijuna američkih dolara, što ukazuje na deficit trgovinske bilance. Udio uvoza u županijskom uvozu iznosi 18,03%, a u izvozu 8,6%.

Najznačajnije tvrtke u toj djelatnosti su Trgocentar d.o.o. iz Zaboka, Trgostil d.o.o. iz Donje Stubice, Strahinjčica d.o.o. iz Pregrade i Gorup d.o.o. iz Klanjca.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - loša struktura gospodarstva s velikim udjelom niskoakumulativnih industrija - nedostatak gospodarske i tehnološke infrastrukture - nedovoljan broj stručne radne snage - struktura nezaposlenih (nedovoljna znanja i vještine) - nedostatak financijskih sredstava za kapitalne infrastrukturne projekte - nepovoljno makroekonomsko okruženje za postojeću strukturu industrije (tekstilna industrija - <i>lohn</i> poslovi) - nedovoljno uvođenje i korištenje novih i inovativnih tehnologija 	<ul style="list-style-type: none"> - jačati konkurentnost i rast izvozno orijentiranih proizvodnji u prerađivačkoj industriji - jačati razvojno i poslovno povezivanje gospodarskih subjekata (klasteri i drugi oblici povezivanja) - unaprijediti razvoj ljudskih resursa i upravljanje znanjem u skladu s potrebama gospodarstva - jačati poduzetničke i tehnološke infrastrukture (kroz iskorištavanje nacionalnih programa, programa EU te privatnih sredstava) - jačanje poslovnih zona - unaprijediti razvoj financijskih instrumenata za potporu poduzetništvu - jačati sposobnosti za privlačenje stranih ulaganja - jačati Lokalni garantni fond i druge financijske oblike za poduzetništvo - unaprijediti identificiranje i pripremu razvojnih projekata

1.5.7. Obrti

Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije ima višegodišnju tradiciju organiziranja s osnovnim ciljevima promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnika pred tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije jedna je od ukupno dvadeset pripadajućih područnih obrtničkih komora Hrvatske obrtničke komore. Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije obuhvaća prema teritorijalnom principu devet udruženja obrtnika:

- Udruženje obrtnika Bedekovčina,
- Udruženje obrtnika gradova Donja Stubica, Oroslavje i općina Marija Bistrica, Gornja Stubica, Stubičke Toplice,
- Međuopćinsko udruženje obrtnika Klanjec,
- Udruženje obrtnika grada Krapine i općina Đurmanec, Jesenje, Petrovsko i Radoboj,
- Udruženje obrtnika općine Krapinske Toplice,
- Udruženje obrtnika Pregrada, Hum na Sutli, Desinić,
- Udruženje obrtnika Sveti Križ Začretje,
- Udruženje obrtnika grada Zaboka,
- Udruženje obrtnika Zlatar.

Obrtništvo Krapinsko-zagorske županije ima dugu tradiciju i razmjerno je razvijeno u županiji. Najveći broj obrtnika koncentriran je upravo na području većih gradova kao što su Krapina, Donja Stubica, Zlatar i Zabok.

Radi usklađivanja i rješavanja stručnih pitanja gospodarske grane kojoj obrtnik pripada, obrtnici organiziraju svoj strukovni rad po sekcijama na razini udruženja obrtnika, tj. po cehovima, odborima i komisijama na razini OKKZZ-a.

Tablica 18. Broj članova Obrtničke komore Krapinsko-zagorske županije prema teritorijalnom i cehovskom principu - 2009. godina

BROJ ČLANOVA OKKZZ-a											
CEHOVI											
R. br.	UDRUŽENJE	Uslužni obrt	Proizv. obrt	Prijevoz	Trgovina	Ugostiteljstvo	Tradic. obrt	Graditeljstvo	Frizeri	Proizvodnja tekstila	Ukupno
1	BEDEKOVČINA	35	32	20	34	18	4	25	10	4	182
2	DONJA STUBICA	162	133	48	117	93	18	84	32	18	705
3	KLANJEC	78	70	38	22	19	1	32	5	2	267
4	KRAPINA	171	65	50	71	54	4	55	31	6	507
5	KRAP. TOPLICE	35	28	20	21	14	1	10	7	2	138
6	PREGRADA	83	35	87	30	26	2	35	16	-	314
7	S. KRIŽ ZAČ.	38	27	7	18	16	1	10	6	3	126
8	ZABOK	131	50	15	64	52	1	30	16	14	373
9	ZLATAR	145	106	53	40	53	11	30	24	12	474
	UKUPNO	878	546	338	417	345	43	311	147	61	3086

Izvor: OKKZZ – 30. studenoga 2009.

Prema strukovnom principu, uslužna djelatnost je najzastupljenija, a slijede proizvodno zanatstvo, trgovina, ugostiteljstvo, prijevoz i graditeljstvo.

Tablica 19. Broj zaposlenih u obrtništvu - Obrtnička komora Krapinsko - zagorske županije

Godina	Broj zaposlenih
2006.	8.909
2007.	8.942
2008.	8.773
2009.	8.152

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje – 30. listopada 2009.

OKKZZ je jedina područna obrtnička komora u Hrvatskoj koja od 1994. godine raspodjeljuje dozvole za međunarodni promet temeljem Zakona o prijevozu u cestovnom prometu i Pravilnika o raspodjeli dozvola za međunarodni prijevoz tereta.

Prema Ispisu licenciranih prijevoznika, vozila i izdanih CEMT dozvola po županijama za 2008. godinu od Ministarstva mora, prometa i infrastruktura RH, Krapinsko-zagorska županija od 397 obrtnika ima 93 evidentiranih obrtnika-prijevoznika koji obavljaju međunarodni prijevoz tereta na teritoriju drugih država i tranzitiraju kroz RH ili ulaze u nju.

Mjere gospodarske politike (iz državne i lokalne razine) za razvoj obrtništva pridonijele su pozitivnim promjenama u obrtništvu Krapinsko-zagorske županije.

Hrvatska obrtnička komora u sklopu svojih ovlasti koje proizlaze iz Zakona o obrtu od 1994. g. ima javnu ovlast u području obrazovanja za potrebe obrtništva. Temeljem te ovlasti Obrtnička komora KZZ-a naročito skrbi o sljedećem:

- licenciranju obrtničkih radionica za primanje naučnika na naukovanje,
- upisima učenika u obrtnička zanimanja,
- praktičnom djelu naukovanja koji se realizira u licenciranim obrtničkim radionicama koje osiguravaju potrebnu opremu za realizaciju programa naukovanja, kao i majstore-stručne učitelje čija je zadaća što kvalitetnije provoditi propisane sate praktične nastave,
- organizaciji i provođenju kontrolnih i pomoćničkih ispita.

Kako bi se pridobio što veći broj učenika za upis u obrtnička zanimanja, OKKŽŽ u suradnji s pripadajućim udruženjima obrtnika, HZZ-PS Krapina i srednjim školama KŽŽ-a održava u svim osnovnim školama KŽŽ-a „Zajednički projekt prezentacija obrtničkih i ostalih srednjoškolskih programa“, roditeljima i učenicima 8. razreda.

Ističemo kako je OKKŽŽ prva područna obrtnička komora koja je pokrenula takav projekt prije šest godina te je temeljem zapaženih rezultata na razini Hrvatske obrtničke komore izabrana za zrcalni projekt svima ostalim područnim obrtničkim komorama.

OKKŽŽ u suradnji s MINGORP-om svake godine stipendira učenike obrtničkih zanimanja, a sa šk. g. 2008./2009. stipendira ukupno **18 učenika** koji se školuju za obrtnička zanimanja.

OKKŽŽ je za šk. g. 2008./2009. istaknuo sljedeća deficitarna zanimanja strukovnog obrazovanja na području KŽŽ-a: **zidar, keramičar, stolar, kuhar i konobar.**

Broj srednjoškolaca koji se školuju za obrtnička zanimanja:

- ukupni broj učenika u šk. godini **2009./2010.** (obrnitičkih zanimanja) **326** učenika
- ukupni broj učenika u šk. godini **2008./2009.** (obrnitičkih zanimanja) **289** učenika
- ukupni broj učenika u šk. godini **2007./2008.** je **344** učenika
- ukupni broj učenika u šk. godini **2006./2007.** je **373** učenika
- ukupni broj učenika u šk. godini **2005./2006.** je **393** učenika

Ističemo kako se od 2005. godine znatno smanjuje broj učenika koji pohađaju osnovnu školu. Usporedo sa skrbi o redovitom srednjoškolskom obrazovanju za zanimanja u obrtu, OKKŽŽ skrbi o cjeloživotnom obrazovanju obrtnika kroz majstorske ispite i ispite stručne osposobljenosti. Tako je do sada u OKKŽŽ-u majstorski ispit položilo 395 kandidata, a ispit stručne osposobljenosti 460 kandidata.

U OKKŽŽ-u postoji još uvijek određen broj obrtnika koji se bave tradicionalnim obrtima: licitari, medičari, svjećari, kovači, lončari, bačvari i ostali. Temeljem uspješnoga partnerskog odnosa, Krapinsko-zagorska županija od 2005. godine dodjeljuje ukupni iznos od 50.000 kuna (pojedinačno maksimalna visina potpore = 5.000 kuna) nepovratne potpore tradicionalnim obrtima, prvenstveno za poboljšanje uvjeta radionica, izlaganja na specijaliziranim sajmovima i izradu promidžbenog materijala. Projekt predstavlja očuvanje prepoznatljivosti umjetničke kulture zagorskog obrtništva, te se iznos namijenjen u tu svrhu već u 2007. udvostručio (100.000 kuna), a iste godine postigao je novi zajednički projekt „Katalog Ceha tradicijskih i umjetničkih obrta Krapinsko-zagorske županije“, koji se promovira na svim sajmovima u zemlji i inozemstvu.

Sukladno navedenom, OKKŽŽ je SŠ Oroslavje, SŠ Krapina, SŠ Bedekovčina, SŠ Konjščina i SŠ Zabok donirao financijska sredstva za opremanje praktikuma kako bi naučnicima obrtničkih programa pružio mogućnost obavljanja kvalitetne praktične nastave.

Sudjelovanje OKKŽŽ-a u EU projektima:

1. U okviru Programa INTERREG IIIA – Programa za susjedstvo Slovenija-Mađarska-Hrvatska za 2004.-2006. mjera 1.2. Zajednički razvoj ljudskih resursa, OKKŽŽ s OoZ Šmarje pri Jelšah (nositelj projekta) pokrenuli su projekt „Obrazovanje za očuvanje obrtničkih zanimanja“.
2. U siječnju 2006. godine na objavljeni javni poziv PHARE CBC/INTERREG IIIA – Program za susjedstvo Slovenija-Mađarska-Hrvatska za 2004.-2006. Zagorska razvojna agencija d.o.o. prijavila je sa slovenskim partnerom Razvojnoum agencijom Kozjansko zajednički projekt „Jačanje razvojnog potencijala ljudskih resursa u

zajedničkom pograničnom području“ pod akronimom „Razvoj za razvoj“. OKKZZ je uz Krapinsko-zagorsku županiju partner Zagorskoj razvojnoj agenciji u tom projektu.

3. U sklopu Programa INTERREG IIIA – Programa za susjedstvo Slovenija-Mađarska-Hrvatska za 2004.-2006. s ciljem uvođenja novih sadržaja u kulturno-turističku ponudu prekograničnih područja Hrvatske i Slovenije, Muzeji Hrvatskog zagorja provode projekt CRAFTATTRACT u suradnji sa Znanstveno-istraživačkim centrom iz Ptuja i Pokrajinskim muzejom iz Murske Sobote. OKKZZ nije direktni partner, ali ističemo da velika većina članova OKKZZ, tj. Ceha tradicijskog obrta, predstavlja direktne korisnike i sudionike projekta.
4. U sklopu Programa INTERREG IIIA – Program za susjedstvo Slovenija-Mađarska-Hrvatska za 2004. – 2006., KZZ provodi u suradnji sa Zagorskom razvojnom agencijom d.o.o., Gradom Labinom i Centrom razvoja človeških virov iz Maribora projekt HOMER. OKKZZ aktivno je sudjelovao u ciljanim radionicama projekta.

Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije aktivno sudjeluje i u pripremama kao suradnik za projekte sufinancirane iz IPA komponente IV, koja je vezana uz razvoj ljudskih potencija, a za koju je ugovorna institucija HZZ PS Krapina.

Projekti su „Žene na tržištu rada“, „Lokalna partnerstva za zapošljavanje“ i „Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada“.

Osim navedenog, Obrtnička komora ulaže velike napore i u nastavak realizacije sljedećih projekata: Monografija tradicijskih i umjetničkih zanata OKKZZ-a, Katalog tradicijskih i umjetničkih obrta Krapinsko-zagorske županije i Marketing zagorskih štrukla - autohtonog hrvatskog specijaliteta.

Sukladno organizacijskim promjenama u društvu i zakonodavstvu koje su nužne zbog skorog ulaska Hrvatske u Europsku uniju, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije s Hrvatskom obrtničkom komorom na čelu, svjesna svojih problema i potreba, nastoji se transformirati u suvremeni poslovni servis koji će obrtnicima pružati više ciljanih usluga nego danas.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatak specijaliziranog kadra - nedovoljno strukovno ulaganje u istraživanja - nedovoljan broj mladih stručnih kadrova - nedovoljno poznavanje menadžmenta i marketinških aktivnosti - sustav strukovnog obrazovanja ne prati potrebe obrtništva - zastarjela tehnologija - sve veći broj stranih trgovačkih lanaca - nelikvidnost i slaba zaštita vjerovnika 	<ul style="list-style-type: none"> - usvajanje pozitivnih iskustava te upoznavanje s negativnim iskustvima u obrtništvu EU - usvajanje i primjena novih znanja i tehnologija - poslovno povezivanje s ostalim gospodarskim subjektima susjednih županija i država - kvalitetniji ciljani marketing na domaćem i stranom tržištu - cjeloživotno obrazovanje - obrtnički sajmovi u zemlji i inozemstvu - dogradnja i usavršavanje jedinstvenog informacijskog sustava

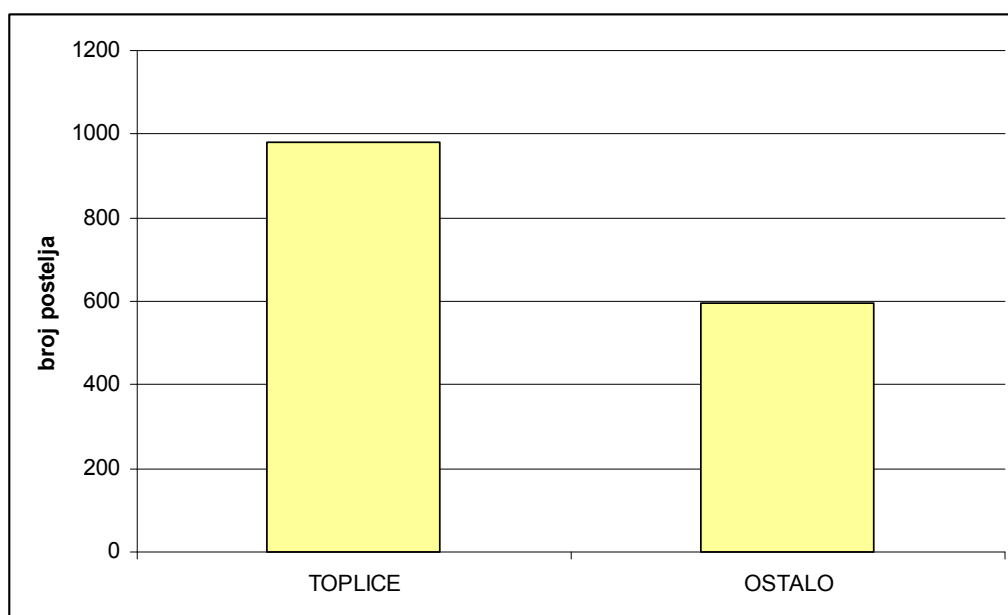
1.5.8. Turizam

Krapinsko-zagorska županija posjeduje kvalitetnu osnovu za razvoj onih oblika turističke djelatnosti koji odgovaraju njezinim prirodno-geografskim i kulturno-povijesnim uvjetima

- Toplički turizam
- Vjerski turizam
- Zdravstveni turizam
- Kulturni turizam
- Seoski turizam

Preduvjet razvoja turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji su smještajni objekti. Najveći dio smještajnih kapaciteta (979) lociran je u toplicama.

Slika 19. Smještajni kapaciteti u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2008. godini

Izvor: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Pod ostalo ubrajaju se smještajni kapaciteti u ostalim destinacijama.

Kvalitetni termalni izvori Krapinskih, Stubičkih, Tuheljskih, Sutinskih i Šemničkih toplica predstavljaju osnovicu turističke ponude Krapinsko-zagorske županije.

Nacionalno svetište Marija Bistrica centar je svjetskog vjerskog turizma, a u turističke programe uključene su i crkve Marije Gorske u Loboru, Snježne Gospe u Belcu te Marije Jeruzalemske na Trškom Vrh.

Slikoviti zagorski *bregi*, vinogradi, stare šume Medvednice, Ivančice, Maceljskog gorja i pobrđa, kultivirani perivoji te kulturno-povijesni spomenici dodatno nadopunjuju turističku ponudu. To su prije svega srednjovjekovni *burgovi* te kasniji, pretežito barokni, ladanjski dvorci. Osim dvoraca i plemićkih obitelji što su ih gradile, uz županiju se vežu i mnogi

povijesni događaji, znamenitosti ili poznate osobe važne na nacionalnoj i međunarodnoj razini (Josip Broz Tito, Franjo Tuđman, Ljudevit Gaj, Matija Gubec).

Sportsko-rekreacijska ponuda koncentrirana je u Krapinskim, Tuheljskim i Stubičkim toplicama te Donjoj Stubici. Uglavnom se radi o rekreacijskim sadržajima vezanim uz bazene s termalnom vodom te sportskim sadržajima uobičajeno traženim u sklopu turističkog boravka poput tenisa, trim-staza, kuglanja, minigolfa i sl.

U sljedećoj tablici prikazana je valorizacija turističkih resursa Krapinsko–zagorske županije, gdje su resursi ocijenjeni na osnovi dva parametra. Prvi određuje zonu djelovanja resursa, a drugi izražava stupanj turističke opremljenosti pojedinog objekta.

Tablica 20. Valorizacija turističkih resursa Krapinsko-zagorske županije

VAŽNOST	STUPANJ TURISTIČKE OPREMLJENOSTI			
	A (100%)	B (66%)	C (33%)	D (0%)
I međunarodna ***	<ul style="list-style-type: none"> • Marija Bistrica • "Staro selo" Kumrovec 	<ul style="list-style-type: none"> • Dvorac Veliki Tabor • Hušnjakovo 		
II nacionalna **	<ul style="list-style-type: none"> • Povijesno središte Krapine • Krapinske toplice • Stubičke toplice • Dvorac Oršić • Dvorac Mihanović • Dvorac Bežanec • "Festival kajkavske popevke" • Zelenjak • Gupčeva lipa i "Zagorska hiža" • Galerija Augustinčić 	<ul style="list-style-type: none"> • Park prirode "Medvednica" • Ivančica – (vrh) • Povijesno središte Klanjca • Povijesno središte Donje Stubice • Tuheljske toplice • Crkva Uznesenja Marijina, Pregrada • Dvorac Golubovec 	<ul style="list-style-type: none"> • Macelj – granica • Župna crkva- Vinagora • Park prirode "Hrvatsko zagorje" • Crkva Majke Božje Snježne – Belec • Crkva Majke Božje Jeruzalemske, Trški Vrh 	<ul style="list-style-type: none"> • Dvorac Miljana • Dvorac Lobor • Dvorac Mirkovec • Dvorac Gornja Bedekovčina • Dvorac Oroslavlje Donje • Dvorac Helenbach • Kurija Škaričevo
III regionalna *	<ul style="list-style-type: none"> • Ivančica (južni dio) • Strahinščica • Kuna gora 	<ul style="list-style-type: none"> • Sutinske toplice • Kostel • Lobor – središte • Sv. Križ Začretje- središte • Sv. Barbara, Bedekovčina • Kurija Bedekovčina • Bedekovčanska jezera • Vinska cesta Pregrada – Đurmanec • Maceljska gora • Cesargradska gora • Povijesno središte Pregrade 	<ul style="list-style-type: none"> • Šemničke toplice • Sv. Katarina, Zagorska Sela • Zlatar povijesno središte • Dvorac Gredice • Ruralne sredine u području Vižovlje - Lučelnica 	<ul style="list-style-type: none"> • Dvorac Gorica • Dvorac Šćrbinec • Dvorac Zajezda • Dvorac Klokovec • Dvorac Bračak • Dvorac Poznanovec • Kurija Vižovlje • Povijesna mjesta Seljačke bune • Laz – kućna radinost (igračke) • Sv. Jakob

Izvor: Institut za turizam, obrada Turistička zajednica Krapinsko–zagorske županije

Vežano uz promet generiran od turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji, u nastavku su dani sljedeći podaci:

- Dolasci i noćenja turista u KZZ-u za razdoblje od 2005. do 2008. godine
- Iskorištenost smještajnih kapaciteta KZZ-a za razdoblje od 2005. do 2008. godine

- Kapacitet i ostvaren promet u ugostiteljstvu KZZ-a za razdoblje od 2005. do 2008. godine
- Broj i struktura posjetitelja KZZ-a u 2008. godini.

Tablica 21. Dolasci i noćenja turista u Krapinsko-zagorskoj županiji

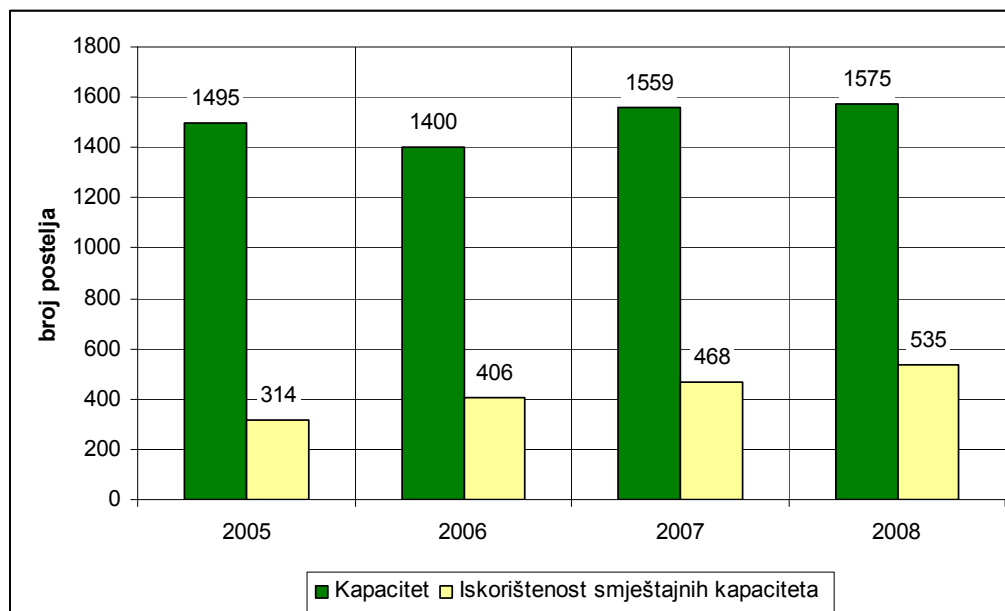
Godina	Dolasci	Noćenja
2005.	36.436	113.082
2006.	52.365	146.504
2007.	61.197	173.423
2008.	65.145	186.709

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Promatrajući iskorištenost smještajnih kapaciteta u Krapinsko-zagorskoj županiji od 2005. do 2008. godine, vidljiv je rast stupnja iskorištenosti s 21% u 2005. godini na 34% u 2008. godini.

Broj stranih i domaćih turista povećao se 2007. u odnosu na 2006. godinu, s tim da je udio domaćih turista veći. U 2005. godini broj dolazaka stranih i domaćih turista se smanjuje te je u 2005. za 7,2% manji u odnosu na godinu ranije.

Slika 20. Stupanj iskorištenosti smještajnih kapaciteta u Krapinsko-zagorskoj županiji

Izvor: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, obrada: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

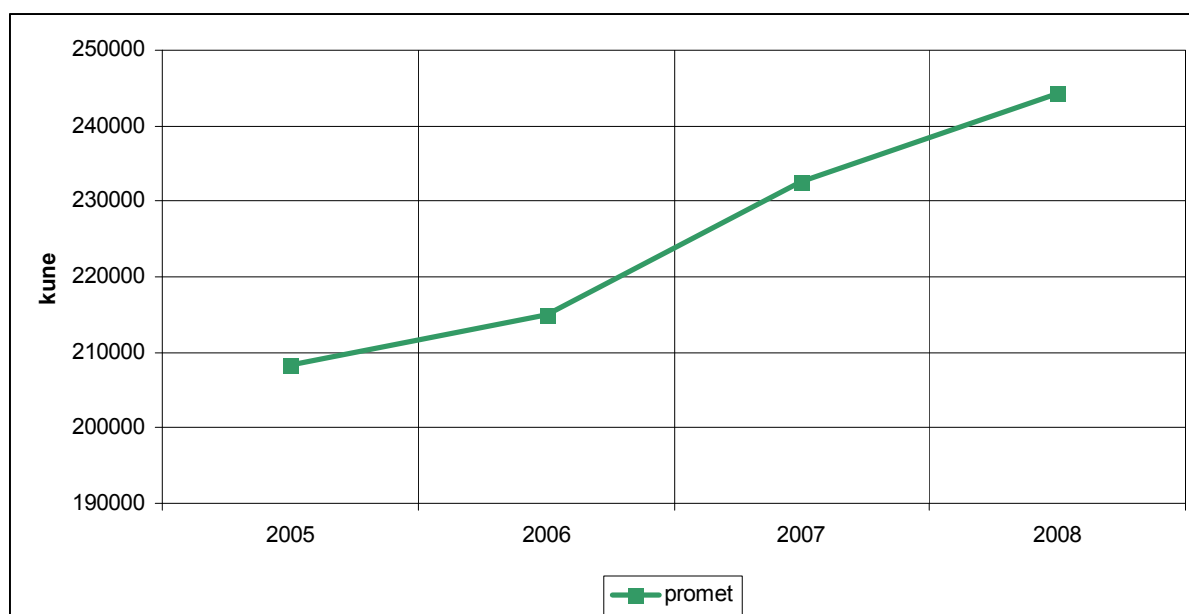
Također, s obzirom na kapacitete u ugostiteljstvu, prikazano na Slici 21, vidljiv je rast prometa mjerenog u kunama, i to za 17,27% u 2008. godini u odnosu na 2005.

Tablica 22. Kapaciteti i promet u ugostiteljstvu

Godina	Broj sjedala	Promet
2005.	20.600	208.386,00
2006.	21.384	214.884,00
2007.	21.923	232.663,00
2008.	19.970	244.387,00

Izvor: DZS RH, obrada: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Slika 21. Promet u ugostiteljstvu - Krapinsko-zagorska županija

Izvor: DZS RH, obrada: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

U razdoblju od 2005. do 2007. godine kontinuirano raste broj posjetitelja, te je 2007. godine Krapinsko-zagorsku županiju posjetilo 47% više posjetitelja nego 2005. U 2008. godini zabilježen je pad broja posjetitelja za cca 1% u odnosu na prethodnu godinu. Najviše posjetitelja u 2008. godini uputilo se u hodočasnička središta, zatim u termalna kupališta, dok muzeji i galerije bilježe mali broj posjetitelja.

Tablica 23. Broj posjetitelja Krapinsko-zagorske županije od 2005. - 2008. godine

Godina	Broj posjetitelja
2005.	953.564
2006.	1,241.515
2007.	1,399.624
2008.	1,383.341

Izvor: DZS RH, obrada: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Tablica 24. Broj posjetitelja prema obliku turističke djelatnosti u 2008. godini

Vrsta atrakcije	Broj posjetitelja
Muzeji i galerije	74.236
Hodočasnička središta	803.660
Termalna kupališta	505.445

Izvor: DZS RH, obrada: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna prepoznatljivost i diverzifikacija zagorskoga turističkog proizvoda - nepostojanje integralne razvojne strategije turizma u KZZ-u - nerazrađena marketinška turistička politika - nedovoljan broj domaćih i stranih investitora kao rezultat nesređenih vlasničkih odnosa i neefikasnih prostornih planova te slabog marketinga prema investitorima - međunarodna nekonkurentnost zagorskih toplica - nedovoljno iskorišteni potencijali vjerskog turizma - u turizmu nedovoljna zaštita termalnih izvora kao glavnoga turističkog resursa KZZ-a - kreditne linije i državni poticaji prilagođeni potencijalnim korisnicima na moru - zaostala turistička infrastruktura - pomanjkanje kvalitetnih kadrova 	<ul style="list-style-type: none"> - brendiranje Krapinsko-zagorske županije kao kvalitetnog i prepoznatljivog turističkog odredišta - izrada <i>master plana</i> turizma KZZ-a - stvaranje povoljne poduzetničke klime - poboljšanje marketinga prema investitorima - unapređenje zaštite, implementacije i dugoročno održive valorizacije turističkih resursa - podizanje kvalitete i povećanje smještajnih kapaciteta - razvoj selektivnih oblika turizma - unapređenje znanja i vještina ljudskih resursa u turizmu - određivanje prirodno-krajobrazno vrijednih područja i njihovo promicanje kao ekološkoga turističkog proizvoda - podizanje konkurentnosti zagorskih toplica na međunarodnu razinu

1.6. Poljoprivreda

Prema popisu poljoprivrede 2003. godine u KZZŽ-u je bilo 27.657 poljoprivrednih kućanstava, tj. 6,17% u odnosu na Republiku Hrvatsku⁵.

Poseban problem regije, za učinkovitu poljoprivrednu proizvodnju, predstavlja rasparcelirano poljoprivredno zemljište na 145.295 parcela pa svako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo posjeduje u prosjeku 5,25 parcela lociranih na raznim stranama. Prosječna veličina parcela je 0,19 ha, dok je veličina korištenoga poljoprivrednog zemljišta po gospodarstvu 1 ha. Kao posljedica takvog stanja, na području županije postoji svega 21 obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo s više od 20 ha zemljišta, tj. 1,62% uzgajatelja sa 16 i više krava.

Poljoprivredno zemljište je gotovo u stopostotnom privatnom posjedu obiteljskih gospodarstava, osim vrlo malog dijela koji je u posjedu poljoprivrednih zadruga.

Poljoprivredna proizvodnja Krapinsko-zagorske županije većim je dijelom u funkciji samoopskrbe obiteljskih gospodarstava poljoprivrednim proizvodima: meso, mlijeko, mliječni proizvodi, jaja, voće, povrće, vino, žito i sl.

Glavnina prihoda u poljoprivredi ostvaruje se prodajom kravljeg i manje količine kozjeg mlijeka, teladi, svinja, peradi, jaradi i janjadi. U stočarstvu prevladava govedarska proizvodnja, posebno proizvodnja kravljeg mlijeka te se može primijetiti porast broja svinja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, iz čega je moguće pretpostaviti da dolazi do postupne supstitucije krava svinjama. Uz to, tradicionalno je prisutan uzgoj peradi (kokoši, zagorski purani, patke i guske). S druge strane, u novije vrijeme primjećuje se pojačani interes za uzgoj koza i ovaca.

Ratarstvo je prvenstveno u funkciji proizvodnje stočne hrane. Od ratarskih kultura zastupljene su pšenica, kukuruz, lucerna i krumpir, a prinosi su niži od državnog prosjeka zbog konfiguracije terena.

Postoji tradicija uzgoja vinove loze i proizvodnje vina, čemu pogoduju reljef i klima. Voćarstvo je slabije razvijeno, a prevladavaju ekstenzivni voćnjaci.

Tablica 25. Rasparceliranost poljoprivrednog zemljišta u Krapinsko-zagorskoj županiji

Površina poljoprivrednog zemljišta	Broj kućanstva
do 0,10 ha	654
0,11 - 0,50 ha	6.393
0,51 - 1,00 ha	5.809
1,01 - 2,00 ha	7.463
2,01 - 3,00 ha	3.681
3,01 - 5,00 ha	2.571
5,01 - 10,00 ha	918
10,01 - 20,00 ha	147
više od 20,00 ha	21
UKUPNO	27.657

Izvor: Popis poljoprivrede 2003. godine, DZS RH

⁵ Ukupan broj poljoprivrednih kućanstava u Republici Hrvatskoj iznosi 448.532 prema popisu poljoprivrede iz 2003. godine

Poljoprivredna proizvodnja obavlja se na poljoprivrednim gospodarstvima koja mogu djelovati kao seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG), obrt, trgovačko društvo ili zadruga, ako su registrirani za obavljanje poljoprivredne djelatnosti. Poljoprivredna gospodarstva moraju biti upisana u upisnik. Seljačka gospodarstva moraju biti upisana ako prodaju vlastite poljoprivredne proizvode ili podnose zahtjev za novčana sredstva i druge oblike potpore u poljoprivredi.

Tablica 26. Broj upisanih poljoprivrednih gospodarstava na području Krapinsko-zagorske županije

	2001.	2003.	2004.	2007.	2008.
KRAPINA	763	766	852	1.148	n/a
DONJA STUBICA	500	501	549	815	n/a
KLANJEC	660	662	735	892	n/a
PREGRADA	892	903	979	1.188	n/a
ZABOK	956	953	1.011	1.276	n/a
ZLATAR	855	854	979	1.277	n/a
UKUPNO	4.626	4.639	5.105	6.596	7.680⁶

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Poljoprivredna gospodarstva mogu biti komercijalna i nekomercijalna.

Nekomercijalna gospodarstva, za ostvarenje državne potpore, moraju imati ukupni obujam poslovanja od najmanje tri proizvodne jedinice uz korištenje maksimalno pet ha poljoprivrednog zemljišta. U I. skupini nositelj ili član nekomercijalnog gospodarstva mora imati status osiguranika mirovinskog osiguranja u svojstvu poljoprivrednika i najmanje 50 godina za žene ili 55 godina za muškarce. U II. skupini nositelj ili član nekomercijalnog gospodarstva mora biti korisnik mirovine kao poljoprivrednik ili nezaposlen ili imati status osiguranika mirovinskog osiguranja u svojstvu poljoprivrednika.

Komercijalna gospodarstva ostvaruju državnu potporu u sklopu modela poticanja proizvodnje, modela kapitalnih ulaganja i modela ruralnog razvitka.

Stočarstvo

Govedarstvo je vrlo značajan segment poljoprivrede u Krapinsko-zagorskoj županiji. Prirodni uvjeti s relativno blagom klimom, bez ekstremno visokih ljetnih temperatura, pogoduju uzgoju goveda. Voluminozna krmiva kao najvažnija komponenta u ishrani goveda imaju u županiji pogodne prirodne uvjete.

Tablica 27. Broj goveda u Krapinsko-zagorskoj županiji, 1999. – 2009. g.

	1999.	2000	2001.	2003.	2006.	2007.	2008.	2009.
Hrvatska	426.570	438.423	417.113	488.646	485.268	234.671	226.000	
KŽŽ	27.827	27.600	27.695	20.923	17.830	13.997	13.997	16.336
Udio KŽŽ-a u RH u %	6,5	6,3	6,6	4,28	3,67	5,96	6,19	

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

⁶ Od tog broja 7.506 je registriranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, a 174 su pravne osobe

Analizirajući broj krava u Krapinsko-zagorskoj županiji, pozitivan trend očituje se u razdoblju od 2005. do 2008. godine, a u 2009. godini dolazi do smanjenja broja krava, i to za 35,94%. Broj krava od 2005. do 2009. godine prikazan je u Tablici 28.

Tablica 28. Broj krava u Republici Hrvatskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Hrvatska	231.633	241.084	234.671	226.000	
KZŽ	12.739	13.010	13.997	13.997	8.967
Udio KZŽ-a u RH u %	5,5	5,4	6,0	6,2	

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

Tablica 29. Pregled broja krava (uzgojno valjane) u Krapinsko-zagorskoj županiji, 2003. – 2009. g.

	Broj uzgajatelja	Kontrola mliječnosti	Kontrola rasploda	Broj obuhvaćenih krava	Stone junice	Ženska telad
2003.	1.583	1.321	3.977	5.298	591	701
2004.	1.569	2.259	2.843	5.102	522	870
2005.	1.535	2.392	2.989	5.381	506	797
2006.	1.543	2.480	3.020	5.500	425	794
2007.	1.548	2.580	3.028	5.608	787	854
2008.	1.540	2.638	3.061	5.699	709	639
2009.	2.984	2.706	4.387	7.093	996	897

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija, 2009. g.

Proizvodnja kravljeg mlijeka

Od 1980. godine uočava se tendencija stalnog pada proizvodnje kravljeg mlijeka u Republici Hrvatskoj, što je, između ostalog i posljedica smanjenja broja muznih krava. Pad proizvodnje kravljega mlijeka u Hrvatskoj od 977,430.000 litara u 1980. godini na 587,634.000 litara u 2000. godini znači pad od 40%. Istovremeno, proizvedena količina kravljega mlijeka u Krapinsko-zagorskoj županiji pada od 45,563.000 litara u 1980. godini na 28,293.000 litara u 2000. godini, što znači pad od 37,37%. Nakon toga dolazi do postupnog povećanja proizvodnje u Hrvatskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji.

Tablica 30. Proizvodnja kravljeg mlijeka u Krapinsko-zagorskoj županiji, 2003. – 2008. g.

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Broj proizvođača	2.023	1.436	1.150	1.065	887	742
Isporučena količina mlijeka u litrama	13,904.696	14,778.746	15,932.626	16,754.596	15,727.186	14,168.886

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Do velikog pada broja proizvođača mlijeka dolazi prije svega zbog niskih otkupnih cijena mlijeka slabe kvalitete jer mali proizvođači teško dostižu zahtijevanu kvalitetu. Pretpostavljamo da će doći do još većeg pada broja komercijalnih proizvođača mlijeka zbog nemogućnosti isplaćivanja poticaja za mlijeko proizvođačima koji su isporučili premalo mlijeka. Prvenstveno zbog tog limita u 2006. g. tek polovica proizvođača koji su isporučili mlijeko dobila je i poticaj za isto (neki još uvijek nisu upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava).

Prosječna proizvodnja mlijeka po kravi u županiji je još uvijek niža od državnog prosjeka (3.202 litara). Sadašnja prosječna proizvodnja mlijeka po kravi je oko 87,41% od prosjeka Hrvatske i iznosi 2.799 litara (Statističko izvješće 2006.).

Novčani poticaji od 2003. g. isplaćuju se na osnovi upisa gospodarstva u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava. Moguće je ostvariti poticaj po svakoj kravi, odnosno minimalna poticajna količina je jedan. Uveden je poticaj za krave dojilje. Pravo na taj poticaj ostvaruju gospodarstva koja posjeduju krave, osim pasmine holstein-friesian, a ne ostvaruju poticaj za mlijeko (ili ga ne prodaju ili ga prodaju premalo).

Na području županije je ukupno 13.010 krava.⁷ Pod selekcijskim obuhvatom je najzastupljenija simentalna pasmina s 5.034 krave, holstein-friesian pasmina s 438 krava, te smeđa pasmina s 28 krava.

⁷ Podatak dobiven od veterinarskih organizacija - godišnje izvješće HSC-a, 2005.

Proizvodnja teladi

Potražnja za simentalском teladi je veća od ponude i nema problema s prodajom, pa prodaja teladi ili junadi predstavlja siguran izvor gotovog novca svim obiteljskim gospodarstvima, bez obzira na lokaciju, količinu proizvedenog mlijeka po kravi i način korištenja mlijeka.

Broj subvencija i ukupni iznos subvencija se od 2003. godine iz godine u godinu smanjuje, što je u skladu sa statističkim pokazateljima o broju krava u Krapinsko-zagorskoj županiji u istom razdoblju, tj. stočari iz godine u godinu ostavljaju sve manje kvalitetne ženske teladi u rasplodu.

Da bi se poboljšalo stanje, u 2007. godini su povećani iznosi subvencija za umjetno osjemenjivanje i proširena prava korištenja na sva rasplodna goveda pri prvom telenju. Uvedena je nova subvencija za tov teladi (200 kuna po utovljenom biku).

U proteklom razdoblju došlo je do tržišne orijentacije proizvođača mlijeka i junadi te zbog toga i do povećanja broja životinja po gospodarstvu uz primjenu suvremenih tehnologija hranidbe i mužnje.

Da bi proizvođači lakše zadovoljili nove zakonske obveze u svezi sa zaštitom domaćih životinja od bolesti i u svezi sa zaštitom okoliša, a koje ne povećavaju dohodak gospodarstva, od 2007. godine ostvaruju se županijska subvencija za gradnju dezinfekcijskih barijera na ulazu u objekte i županijska subvencija za gradnju gnojišta prema ekološkim standardima.

Svinjogojstvo

Svinja je veliki potrošač koncentriranih krmiva, tj. žitarica, kojih u Krapinsko-zagorskoj županiji nema u dovoljnim količinama. Ta činjenica predstavlja ograničavajući faktor u planovima ekspanzije uzgoja tih životinja na velikim farmama. Drugi ograničavajući faktor je gusti raspored gospodarstava, što je prepreka za nužnu dislokaciju takvih objekata izvan naseljenih mjesta.

Zbog upućenosti manjih proizvođača svinja na nabavu većeg ili manjeg dijela krmiva za svinje preko trgovačke mreže po višim cijenama, profitabilnost takve proizvodnje je upitna. Ustaljen je običaj ishraniti svinje za jesensko kolinje na obiteljskim gospodarstvima.

Trgovina svinjama na lokalnim stočnim sajmovima je opstala nakon gotovo potpunog nestanka trgovine govedima. Za potrebe obiteljskih gospodarstava, od jednog do tri odojka ili tovljenika, kupnja se obavlja od lokalnih proizvođača ili iz drugih regija.

Prema dostupnim podacima i procjeni na području Krapinsko-zagorske županije je oko 38.000 svinja. Od toga, članovi Svinjogojske udruge „Pikača“ imaju 488 krmača i oko 6.000 tovljenika.

Tablica 31. Ukupan broj svinja u Republici Hrvatskoj i Krapinsko-zagorskoj županiji, 1991. – 2006. g.

	1991.	2001.	2003.	2006.
Hrvatska	/	/	1,924.672	/
KZZ	57.093	43.298	60.457	33.714

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Kozarstvo i ovčarstvo

Posljednjih 15 godina varaždinsko poduzeće Vindija provodi program proizvodnje kozjega mlijeka, a u novije vrijeme i ovčjega. Zahvaljujući tome dolazi do obnove uzgoja koza i ovaca u istočnom dijelu Krapinsko-zagorske županije.

Tablica 32. Broj koza i ovaca u Krapinsko-zagorskoj županiji, 1991. – 2003. g.

KOZE I OVCE U KZŽ-u	popis stanov. 1991.	popis stanov. 2001.	popis polj. 2003.
	1.154	3.343	5.959

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Prema statističkom izvješću u 2006. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji je bilo 4.309 ovaca.

Promatrajući razdoblje od 1997. do 2000. godine, broj uzgajatelja koza pod selekcijom s početnih 24 u 1997. godini pada sve do 2000. godine, kada je zabilježen nagli porast broja uzgajatelja - 34 uzgajatelja s 580 grla.

Najzastupljenija pasmina koza je francuska alpina, a osim te pasmine u Krapinsko-zagorskoj županiji uzgaja se njemačka srnasta i burska koza.

U Krapinsko-zagorskoj županiji je počeo prvi uzgoj burske koze u Hrvatskoj. Prvo matično stado od oko 10 grla došlo je iz Austrije. Burska koza ima izrazite tovnne osobine, veliku tjelesnu težinu i plodnost. Težina žive vage koze je 70-80 kg, dok odrasli jarci dostižu i do 130 kg. Jako je otporna i skromna u zahtjevima na smještaj i ishranu. Koza ojari dva do tri jareta u jednom jarenju, a zabilježeno je i rekordno jarenje od šest jarića.

Velika vrijednost burske koze mogla bi biti u meliorativnom djelovanju u križanju s domaćim kozama. Takvim postupkom mogla bi se povećati plodnost i veličina trupa domaćih koza.

Peradarstvo

Tablica 33. Broj peradi u Krapinsko-zagorskoj županiji, 1991. – 2005. g.

PERAD U KZŽ-u	popis stanov. 1991.	popis stanov. 2001.	popis polj. 2003.	statističko izvješće 2005.
	367.592	436.773	705.751	615.962

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

U razdoblju od 1991. do 2005. godine broj peradi u Krapinsko-zagorskoj županiji raste te je u 2005. godini za 40% veći nego 1991. godine.

Tablica 34. Broj peradi u Krapinsko-zagorskoj županiji, 1980. – 2001. g.

	1998.	1999.	2000.	2001.
RH	2,137.113	5,267.670	6,037.813	5,890.125
KZŽ	149.869	211.167	202.653	210.523
Udio KZŽ-a u RH u %	7,0	4,0	3,3	3,6

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

U usporedbi broja peradi u Krapinsko-zagorskoj županiji s Republikom Hrvatskom vidljiv je trend smanjenja udjela županije u Republici Hrvatskoj s početnih 7% 1998. godine na 3,6% u 2001. godini.

Zagorski puran zauzima posebno mjesto u peradarstvu. Realna ekonomska vrijednost zagorskog purana nije iskorištena u dovoljnoj mjeri. Javila se opasnost od nestanka te autohtone ptice iz njezine postojbine, odnosno postojala je opasnost gubitka izvornih osobina i kvalitete zagorskog purana. Državnim programom zaštite autohtonih hrvatskih pasmina domaćih životinja ta opasnost je izbjegnuta. Revaloriziranja uzgojne, proizvodne i ekonomske vrijednosti zagorskog purana pozitivno su utjecala na reafirmaciju zagorskog purana u očima samih Zagoraca. Najčešći način uzgoja zagorskog purana je držanje dvadesetak purana po gospodarstvu.

Konjogojstvo

Prema statističkom izvješću u 2006. godini, u Krapinsko-zagorskoj županiji bilo je 327 konja. Broj konja nakon velikog pada sredinom devedesetih polako raste.

Uvidom u središnju evidenciju konja Hrvatskog stočarskog centra za 2006. godinu, utvrđeno je sljedeće stanje uzgoja na području Krapinsko-zagorske županije:

- na području županije je 245 prijavljenih vlasnika konja, što iznosi 10% vlasnika u RH
- broj odraslih konja svih pasmina iznosi 453 grla, što čini oko 5% udjela u populaciji RH.

Iz utvrđenog proizlazi da je i u konjogojstvu u Krapinsko-zagorskoj županiji slična situacija kao i u drugim granama stočarstva. Prevladavaju uzgajivači s malim brojem konja.

Od ukupnog broja najveći udio je hrvatskog hladnokrvnjaka, na drugom mjestu po zastupljenosti je hrvatski posavac, dok je na trećem mjestu kasačka skupina konja.

Pčelarstvo

Popisom poljoprivrede u 2003. godini ustanovljeno je da u Krapinsko-zagorskoj županiji postoji 5.345 pčelinjih zajednica. Od 2005. godine broj pčelinjih zajednica raste; u 2007. godini bio je najviši u razdoblju od 2003. do 2009. godine i iznosio je 9.455 pčelinjih zajednica. Kretanje broja pčelinjih zajednica u promatranom razdoblju prikazano je u Tablici broj 35.

Tablica 35. Broj pčelinjih zajednica u Krapinsko-zagorskoj županiji, 2003. – 2009. g.

Godina	Broj pčelinjih zajednica
2003.	5.345
2004.	4.323
2005.	7.326
2006.	7.429
2007.	9.455
2008.	7.984
2009.	8.640

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija, 2009. g.

Krapinsko-zagorska županija ima predviđenu subvenciju za stavljanje na tržište županijske robne marke „Zagorski bagremov med“. Agronomski fakultet u Zagrebu provodi treću, završnu godinu praćenja florističkog sastava na području svih pčelarskih udruga u Krapinsko-zagorskoj županiji s ciljem potvrđivanja posebne kvalitete zagorskoga bagremovog meda.

Ratarstvo

Uspoređujući ukupne površine oranica i vrtova od 1999. do 2001. godine može se uočiti njihov pad od 0,28%. Međutim, kod ukupno zasijanih oraničnih površina trend je porasta u tom razdoblju za 0,51%. Povećane su površine pod žitaricama za 2,21%, mahunastim povrćem za 4,45%, te ostalog povrća za 2,28%. Površine pod ugarima i neobrađene oranice i vrtovi od 1999. do 2001. godine bilježe smanjenje površina za 20,69%.

Tablica 36. Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim oranicama i vrtovima u 2003. godini

površina	Sa žitaricama	S krumpirom	S mahunastim povrćem za suho zrno	S uljanim sjemenjem i plodovima	S krmnim biljem	S ostalim povrćem	S cvijećem i ukrasnim biljem, sjemenjem i sadnim materijalom
do 0,10 ha	608	310	88	.	79	35	6
0,11 - 0,50 ha	7.208	2.698	625	8	967	157	9
0,51 - 1,00 ha	5.692	2.778	497	6	1.322	133	7
1,01 - 2,00 ha	5.546	3.318	583	5	1.888	152	6
2,01 - 3,00 ha	1.904	1.289	292	2	838	57	4
3,01 - 5,00 ha	1.024	691	161	2	465	33	.
5,01 - 10,00 ha	340	211	54	1	163	14	.
10,01 - 20,00 ha	65	34	14	.	48	3	1
više od 20,00 ha	14	6	2	.	11	2	.
Ukupno	22.401	11.335	2.316	24	5.781	586	33

Izvor: Popis poljoprivrede 2003. godine, DZS RH

Vinogradarstvo

Prema podjeli vinogradarskih područja, vinogradi u Krapinsko-zagorskoj županiji pripadaju podregiji Zagorje-Međimurje.

Od 1991. do 2001. godine površine pod vinogradima smanjene su za 526 ha (12,5%). Ukupne površine pod poljoprivrednim zemljištem smanjene su za 1.111 ha (10,55%).

U 2003. godini, prema Popisu poljoprivrede, površina pod vinogradima povećala se na 2.081 ha. Prema katastru iz 2005. godine, površina pod vinogradima u Krapinsko-zagorskoj županiji je 1.995 ha.

Tablica 37. Površina vinograda i broj trsova

	Ukupna površina, ha	Rodna površina, ha	Ukupan broj trsova, tis.	Broj trsova sposobnih za rod, tis.
do 0,10 ha	37	36	173	167
0,11 - 0,50 ha	469	455	1.853	1.786
0,51 - 1,00 ha	445	430	1.722	1.658
1,01 - 2,00 ha	566	548	2.246	2.164
2,01 - 3,00 ha	266	257	1.067	1.018
3,01 - 5,00 ha	181	174	693	660
5,01 - 10,00 ha	88	84	340	320
10,01 - 20,00 ha	25	25	66	64
više od 20,00 ha	3	3	10	10
Ukupno	2.081	2.011	8.170	7.847

Izvor: Popis poljoprivrede 2003. godine, DZS

Tablica 38. Proizvodnja grožđa i vina, 2005. g.

	rodni trsovi/ 000 kom	prirod po trsu/ kg	proizvodnja grožđa/ t	proizvodnja vina/ tis.hl
RH	118.174	1,53	181.021	773
KZŽ	8.189	1,92	15.688	105
Udio KZŽ-a u RH u %	6,92	125,49	8,67	13,58

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Iz tablice se može zaključiti da se nastoji postići maksimalna količina grožđa i vina po čokotu, što rezultira proizvodnjom vina manje kvalitete, tj. običnih stolnih vina.

Proizvodnja grožđa i vina u Krapinsko-zagorskoj županiji od 2005. do 2007. godine kontinuirano raste, što je popraćeno i kontinuiranim rastom proizvodnje vina mjereno u hektolitrima (Tablica 38). Prema podacima Ureda državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji, na području županije u 2007. godini bilo je 368 upisanih proizvođača grožđa i vina. U razdoblju od 2006. do 2009. godine broj proizvođača i grožđa i vina bilježi pozitivan trend - porast za 23,31% u 2009. godini u odnosu na 2006. godinu. Obveznici upisa u upisnik proizvođača grožđa i vina su pravne i fizičke osobe koje imaju najmanje 0,1 ha vinograda i svi proizvođači vina za tržište.

Tablica 39. Proizvodnja grožđa i vina, 2005. – 2007. g.

	2005. godina	2006. godina	2007. godina	2008. godina	2009. godina
Proizvodnja grožđa u tonama	15.668	16.119	16.978		
Proizvodnja vina u hektolitrima	104.722	109.039	114.770		
Broj upisanih proizvođača grožđa i vina		356	368	409	439

Izvor: DZS RH

Upisnik proizvođača grožđa i vina

Obveznici upisa u upisnik proizvođača grožđa i vina su pravne i fizičke osobe koje imaju najmanje 0,1 ha vinograda i svi proizvođači vina za tržište.

Tablica 40. Upisani u Upisnik proizvođača grožđa i vina

ŽUPANIJSKA ISPOSTAVA	2007. godina	2008. godina	2009. godina
KRAPINA	41	49	50
DONJA STUBICA	54	63	74
KLANJEC	48	57	60
PREGRADA	84	88	90
ZABOK	92	98	106
ZLATAR	49	54	59
UKUPNO	368	409	439

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Prema Upisniku proizvođača vina i grožđa u 2009. godini, najveći broj proizvođača nalazi se na području grada Zaboka, a najmanji na području grada Krapine. Uz grad Zabok, grad Pregrada i grad Donja Stubica okupljaju velik broj proizvođača grožđa i vina.

Voćarstvo

Prema pomoekološkoj ocjeni Krapinsko-zagorske županije od Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, županija predstavlja tradicionalno voćarsko proizvodno područje, gdje prevladavaju klimatski uvjeti za intenzivnu proizvodnju jabuka, krušaka, šljiva, marelica, breskvi, trešanja, višanja, oraha, lijeske i jagodičastog voća. U najvećem dijelu Hrvatskog zagorja moguće je uzgajati jabuke bez natapanja. Pogodnih površina ima oko 5,000.000 ha.

Površine pod voćnjacima od 1991. do 2001. godine samo su se neznatno povećale - za 3,91%. Voćnjaci u odnosu na ukupno obradivu površinu u 2001. godini zauzimaju 4,63%.

Tablica 41. Broj stabala voćaka u Krapinsko-zagorskoj županiji, 2003. g.

BROJ STABALA U KZŽ-u	popis poljoprivrede 2003.	katastar 2003.
Jabuka	210.122	304.747
Kruška	52.919	73.195
Šljiva	111.891	249.080
Trešnja	20.811	25.816
Višnja	12.790	14.457
Breskva	19.468	18.736
Marelisa	8.907	8.927
Orah	60.566	37.190

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Prema podacima iz Popisa poljoprivrede može se uočiti smanjenje uroda u kg po stablu svih vrsta voća, osim za grožđe. Prirod po stablu u kg za jabuke smanjio se od 1995. do 2001. godine za 65,90%, šljiva za 43,05%, trešanja za 30,34%, te višanja za 77,27%.

Uzrok smanjivanju priroda po stablu prvenstveno je neadekvatna i minimalna rezidba, te minimalna zaštita protiv bolesti i štetnika. Voćnjaci kao nasadi postoje, ali često bivaju zapušteni te imaju slab sortiment (autohtone sorte). Visoke cijene zaštitnih sredstava i neznanje poljoprivrednika još su neki od faktora niske proizvodnje.

Povrtlarstvo

Proizvodnja povrća u Krapinsko-zagorskoj županiji svodi se uglavnom za potrebe u kućanstvima u vlastitim vrtovima. Mali dio viška proizvoda ide na tržište (individualna prodaja na tržnicama).

Tablica 42. Površine za povrćarstvo u Krapinsko-zagorskoj županiji

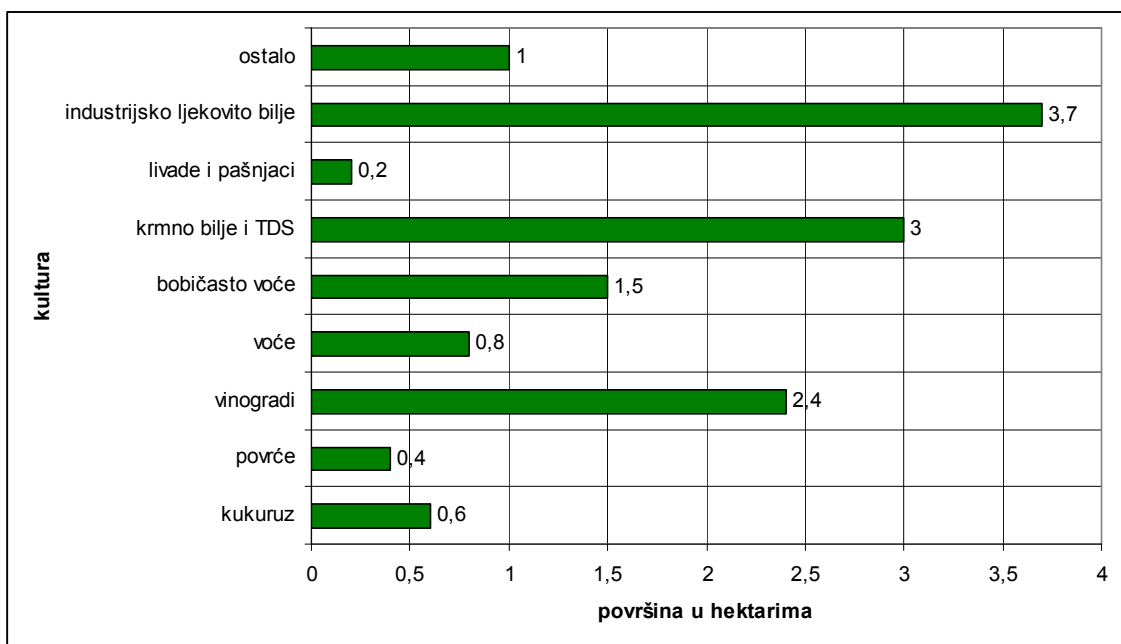
Opis površine	m²
Grijani plastenici i staklenici	30.000
Negrijani plastenici i staklenici	40.000
Otvorene površine	350.000
UKUPNO	420.000

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Staklenička proizvodnja povrća u županiji je malo zastupljena na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, a proizvodnja cvijeća u plastenicima sastoji se od proizvodnje krizantema, špina i sl., te jednogodišnjih presadnica za nasade i parkove (maćuhice, salvije i sl.).

U Upisnik ekoloških proizvođača na području Krapinsko-zagorske županije upisano je ukupno devet proizvođača. Najveći broj bavi se biljnom proizvodnjom, pri čemu se na najvećoj površini uzgaja industrijsko ljekovito bilje.

Slika 22. - Ekološka poljoprivreda u Krapinsko-zagorskoj županiji

Izvor: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo

Subvencije u poljoprivredi u Krapinsko-zagorskoj županiji

Od 2007. godine ostvaruju se nove subvencije Krapinsko-zagorske županije:

1. subvencioniranje troškova kalcifikacije tla – prema preporuci nakon provedene analize zemljišta
2. subvencioniranje gradnje gnojišta prema ekološkim standardima
3. subvencioniranje gradnje dezinfekcijskih barijera na ulazu u objekte
4. umjetno osjemenjivanje u govedarstvu
5. umjetno osjemenjivanje u svinjogojstvu
6. junice uzgojene u KZZ-u nakon prvog telenja
7. subvencioniranje omica uzgojenih u KZZ-u nakon prvog ždrijebljenja
8. subvencioniranje tova muške teladi
9. subvencioniranje stručnog osposobljavanja i usavršavanja poljoprivrednika
10. kupnja voćnih sadnica
11. oprema za navodnjavanje i zagrijavanje
12. analiza zemljišta
13. nadzor i sustav ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji
14. matično stado u ovčarstvu i kozarstvu
15. kupnja nazimica
16. županijska robna marka – puran zagorskih brega
17. okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta
18. osiguranje od šteta u poljoprivrednoj proizvodnji
19. stručno osposobljavanje i usavršavanje poljoprivrednika
20. lovstvo, lovna kinologija, radna obuka pasa

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano zaostajanje ruralnog područja - neobrađene poljoprivredne površine - nedostatak financijskih sredstava za kapitalne infrastrukturne ruralne projekte - usitnjenost i rascjepkanost posjeda - nedostatak strategije razvoja poljoprivrede - nepostojanje preradbenih i skladišnih kapaciteta - nedostatnost brendiranih prepoznatljivih proizvoda - nedovoljna komercijalizacija poljoprivrednih proizvoda - nedostatan broj posrednika (zadruga) između poljoprivrednika i prodajnog odnosno nabavnog tržišta 	<ul style="list-style-type: none"> - strategija razvoja poljoprivrede KZZ-a - plan razvoja poljoprivrede - okrupnjavanje poljoprivrednih parcela poljoprivrednih gospodarstva - donošenje i provođenje Smjernica razvoja stočarstva s naglaskom na proizvodnji mesa i mlijeka - donošenje i provođenje Smjernica razvoja vinogradarstva i vinarstva s naglaskom na sadnju novih vinograda, upis površina vinograda u katastar, podizanje kvalitete i unapređenje prodaje vina (povezivanje s agroturizmom) - donošenje i provođenje smjernica razvoja voćarstva s naglaskom na sadnju novih površina voćnjaka, osiguranje skladišnih prostora, preradu voća, unapređenje prodaje voća - donošenje i provođenje Smjernica razvoja povrćarstva; podizanje i opremanje novih plastenika, unapređenje prodaje povrća - zaštita i valorizacija autohtonih proizvoda - brendiranje zagorskih proizvoda (meda, purana, sira i dr.) - razvoj, specijalizacija i komercijalizacija primarne poljoprivrede - osnivanje agroturističkih i specijalnih zadruga

1.7. Poduzetnička infrastruktura

Poduzetnička infrastruktura, osim bazične fizičke infrastrukture, u Krapinsko-zagorskoj županiji čini i socijalna komponenta, koja nije dostatno razvijena. Osim Zagorske razvojne agencije, koja je osnovana u siječnju 2006. godine, ureda Fine „One stop shop“, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, ne postoje potporne institucije za razvoj poduzetništva.

Zagorska razvojna agencija osnovala je lokalni garantni fond za potporu malom poduzetništvu za pokretanje *start up businessa*.

Također je uspostavljen kontakt s Agencijom za promicanje izvoza i ulaganja s ciljem stvaranja baze podataka o raspoloživim resursima za ulaganje.

Temeljem analize gospodarstva utvrđeno je nekoliko tržišnih niša za osnivanje klastera. U tijeku je osnivanje klastera u metaloprerađivačkoj industriji u suradnji s Gradom Zagrebom i Zagrebačkom županijom, gdje bi zajednički projekt bio CROTRAM. U suradnji s Poduzetničkim centrom Samobor, Zagrebačkom županijom i pograničnim regijama Republike Slovenije osnovan je Turistički klaster po Sutli i Žumberku. Osnivanjem klastera povezala se turistička ponuda u toj turističkoj zoni, a s ciljem većeg iskorištenja turističkog potencijala, učinkovite uporabe resursa i boljeg iskorištenja mogućnosti. Sve će to pridonijeti turističkoj prepoznatljivosti, proširenju turističke ponude i podizanju razine kvalitete turističkih proizvoda i usluga.

Što se tiče potpora malom i srednjem poduzetništvu, Krapinsko-zagorska županija je od 1997. godine vrlo aktivna u tom segmentu. Tako od 1997. do 2004. godine po nekoliko programa kreditiranja zajedno s JLS-om i MINGORP-om udružuje sredstva u zajednički depozit, koji služi kao garantni fond za odobrenje kredita i kao osnova za utvrđivanje kreditnog potencijala, odnosno kreditne kvote (banke multipliciraju depozit).

Od 2004. godine u primjeni je model potpora malom i srednjem poduzetništvu tako da se direktno subvencionira kamata na poduzetničke kredite. Navedeni model se također provodi u suradnji s JLS-om i MINGORP-om. Subvencija KZZ-a iznosi jedan postotni poen.

Od 2004. do 2009. godine realizirano je ukupno 477 kreditnih zahtjeva u iznosu od 414,8 mil. kn. Od toga je od 2004. do 2006. godine („Poduzetnik 2“ i „Agroturizam“) odobreno 145 zahtjeva u iznosu od 93,5 mil. kn, ili 22,6% od ukupnog iznosa realiziranih kredita. U razdoblju od 2007. do 2009. godine („Agroturizam“ i „LPR - Poduzetnik“) odobrena su 332 zahtjeva u iznosu od 321,3 mil. kn ili 77,4% od ukupnog iznosa realiziranih kredita. Iz navedenog se može zaključiti porast realizacije kredita za malo gospodarstvo od 2007. do 2009. godine.

Tijekom 2009. godine kao odgovor na gospodarsku krizu, u cilju poboljšanja likvidnosti, KZZ uvodi subvenciju kamate na kratkoročne i srednjoročne kredite za financiranje tekućeg poslovanja u visini od 50% kamatnih troškova. Tako je tijekom 2009. godine realizirano 28 takvih kredita u iznosu od 21 mil. kn.

Sve kreditne zahtjeve po kojima je odobrena subvencija od Krapinsko-zagorske županije, predlagalo je Povjerenstvo za odabir poduzetničkih projekata rukovodeći se sljedećim kriterijima: novo zapošljavanje, deficitarnost na području KZZ-a, izvoz, ekološka prihvatljivost, nove tehnologije i financijska sposobnost.

Navodimo i da su pred implementacijom dva nova projekta potpora malom i srednjem poduzetništvu:

- „Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva“ za 2010. godinu, gdje je ukupna subvencija kamate 4 p.p. (MINGORP 2 p.p., županija 1 p.p. i JLS 1 p.p.),
- „Lokalni projekti razvoja – mikrokreditiranje“ za 2010. godinu, gdje je ukupna subvencija kamate 3 p.p. (MINGORP 1 p.p., županija 1 p.p. i JLS 1 p.p.).

Što se tiče poduzetničkih zona, u Krapinsko-zagorskoj županiji aktivno je njih 14, a još 17 ih je u planu.

- Aktivne zone (14) imaju površinu od 7,483.000 m², od kojih je 23,78% u vlasništvu JLS-a, a 76,22% u privatnom vlasništvu. Ukupna popunjenost zona iznosi 3,067.000 m² ili 41%. Dosadašnja ulaganja u zone su 36,341.000 kn sredstva JLS-a, 42,695.000 kn sredstva MINGORP-a i 54,304.000 kn ostalih ulaganja. Namjena zona je malo gospodarstvo, obrtništvo, uslužno-komunalna i trgovačka djelatnost.
- Planirane zone (17) imaju površinu od 3,823.000 m², od čega je 22,47% u vlasništvu JLS-a, a 77,53% u privatnom vlasništvu. Dosadašnja ulaganja iznose 5,560.000 kn sredstva JLS-a, 2,788.000 kn sredstva MINGORP-a i 300.000 kn ostalih ulaganja. Namjena zone bit će zanatska, proizvodna i uslužna djelatnost.

Uz kontinuirano subvencioniranje kamata na investicijske poduzetničke kredite, Krapinsko-zagorska županija je u cilju ublažavanja efekata krize i poboljšanja likvidnosti sredinom 2009. g. uvela subvenciju kamata malim i srednjim poduzetnicima na kredite za financiranje tekućeg poslovanja. Sufinancira se 50% troškova kamata na kredite s rokom povrata do 18 mjeseci, koja tako za krajnjeg korisnika iznosi od 3,75 do 5%, ovisno o odabranoj poslovnoj banci. Do 30. studenoga 2009. g. putem poslovnih banaka realizirano je 27 takvih kredita u ukupnom iznosu od 20,2 mil. kn, po kojima će KZZ subvencionirati kamatu u iznosu od cca 805.000 kn u razdoblju dospelja kredita (do 18 mjeseci).

U proračunu KZZ-a za 2010. g. osigurano je 760.000 kn za subvenciju kamata po kreditima odobrenim tijekom ove godine, a kojima je financirano tekuće poslovanje. Također su osigurana sredstva za subvenciju kamata za kreditni fond od cca 50 mil. kn kroz dvije kreditne linije iz kojih će se u suradnji s poslovnim bankama tijekom 2010. g. odobravati poduzetnički krediti.

1.7.1. Mikrokreditiranje

Krapinsko-zagorska županija i Zagorska razvojna agencija tijekom 2007. i 2008. godine provodile su natječaj „Lokalni projekti razvoja – mikrokreditiranje“.

Natječaj je raspisan u skladu s Dodatkom ugovora o provedbi projekta „Lokalni projekti razvoja – poduzetnik“ za 2004. godinu koji su potpisali Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Hrvatske i Krapinsko-zagorska županija.

Cilj projekta „Lokalni projekti razvoja – mikrokreditiranje“ (LPR – MK) je unapređenje oblika financiranja malog i srednjeg poduzetništva kroz mikrokreditiranje; najniži iznos je 35.000, a najviši 200.000 kuna, pri čemu kumulativ svih izdanih kredita iznosi 5,000.000 kuna.

Korisnici sredstava projekta LPR – MK mogu biti mala i srednja trgovačka društva, obrti, zadruge i ustanove u 100% privatnom vlasništvu državljana/državljanke Republike Hrvatske.

Navedeni korisnici sredstava projekta LPR – MK moraju biti iz područja djelatnosti navedenim u ciljevima, mjerama i prioritetima u Regionalnom operativnom programu Krapinsko-zagorske županije, odnosno Strategiji razvoja Krapinsko – zagorske županije.

Namjena kredita je kupnja, gradnja, uređenje ili proširenje gospodarskih objekata, nabava opreme ili pojedinih dijelova opreme te za trajna obrtna sredstva.

Projekt se provodi putem realizacije kredita kod poslovnih banaka koje su potpisale ugovor o uključivanju u projekt. Te su banke:

- Centar banka d.d.,
- Credo banka d.d.,
- Erste & Steiermaerkische bank d.d.,
- Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.,
- Imex banka d.d.,
- Jadranska banka d.d.,
- Karlovačka banka d.d.,
- Kvarner banka d.d.,
- OTP Banka d.d.,
- Privredna banka d.d.,
- Zagrebačka banka d.d.,
- Hrvatska poštanska banka d.d.,
- Međimurska banka d.d.,
- Slatinska banka d.d.,
- Partner banka d.d.,
- Raifeisenbank Austria d.d.,
- Slavonska banka d.d.,
- Societe Generale – Splitska banka d.d.,
- Volksbank d.d.,

Tijekom provođenja natječaja „Lokalni projekti razvoja – mikrokreditiranje“ 2007. i 2008. godine poslovne banke odobrile su 25 kreditna zahtjeva, koji su rezultirali realiziranim kreditima u iznosu od 3,304.637,80 kuna. Potkraj 2008. godine iskorištenost projekta je bila 70%. Realizirani krediti omogućili su zapošljavanje 31 osobe.

Slika 23. Postotak iskorištenosti sredstava po programu Mikrokreditiranje

1.7.2. Lokalni jamstveni fond

ZARA upravlja Lokalnim jamstvenim fondom. Lokalni jamstveni fond osnovan je u rujnu 2006. godine kao jedan od instrumenata za postizanje ciljeva koje je Zagorska razvojna agencija d.o.o. preuzela kao nositelj cjelokupnog sustava razvoja Krapinsko-zagorske županije, a odnosi se na pružanje potpore malom i srednjem poduzetništvu.

Cilj uspostave Lokalnog jamstvenog fonda je osigurati financijska sredstva u idućem trogodišnjem razdoblju u visini od 5,000.000 kuna, koja bi se upotrijebila kao jamstveni fond u poslovnim bankama, a koji bi bio iskorišten kao kolateral za kvalitetne poduzetničke projekte, i to prilikom ishođenja povoljnijih kredita za male poduzetnike Krapinsko-zagorske županije.

Posebni ciljevi malih poduzetnika očituju se u stjecanju prava na ostvarenje kredita pod povoljnijim uvjetima od standardnih na bankarskom tržištu, a sve na način i pod uvjetima određenim u Pravilniku za upravljanje jamstvenom shemom te aktima poslovnih banaka kojima se reguliraju način i uvjeti dodjele kredita.

U sklopu Lokalnog jamstvenog fonda, Zagorska razvojna agencija d.o.o. zaključila je ugovore o poslovnoj suradnji sa sljedećim bankama:

- Zagrebačka banka d.d. – Poslovni centar Zagorje,
- Privredna banka Zagreb d.d. – Podružnica Krapina,
- Raiffeisenbank Austrija d.d. – Podružnica Zaprešić,
- Societe Generale – Splitska banka d.d. – Poslovnica Varaždin,
- OTP banka d.d., Zagreb,
- Hypo Alpe-Adria Bank d.d., Zagreb
- Erste&Steiermärkische Bank d.d., Zagreb.

Lokalni jamstveni fond Krapinsko-zagorske županije u Hrvatskoj predstavlja jedan od tri uspješna modela uspostave jamstvenih shema te je postao model koji slijede i ostale županije u Hrvatskoj.

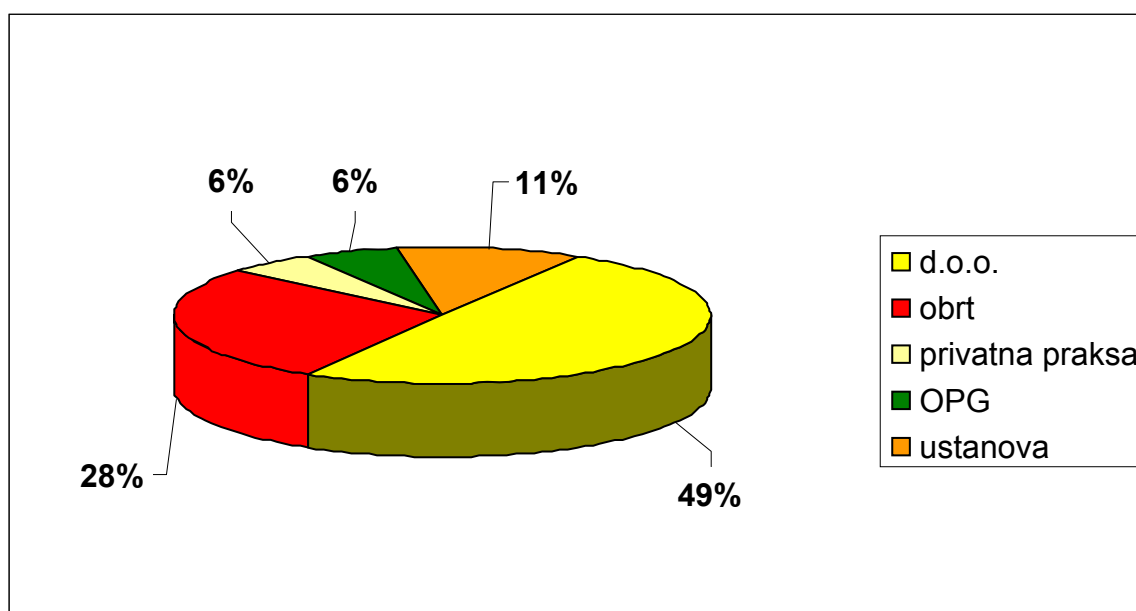
Dosadašnjim uspješnim djelovanjem ZARA je izdala osamnaest garancija u vrijednosti 2,912.414,52 kn, čime su realizirani krediti podnositelja zahtjeva u vrijednosti od 9,625.629,06 kn. Izdavanje garancije koja je bila uvjet za dobivanje investicijskih kredita rezultiralo je otvaranjem 42 nova radna mjesta.

Tablica 43. Iznos izdanih jamstava

SAŽETAK		
1.	<i>UKUPAN IZNOS JAMSTAVA U 2007. GODINI</i>	897.750,00 kn
2.	<i>UKUPAN IZNOS JAMSTAVA U 2008. GODINI</i>	1.349.664,52 kn
3.	<i>UKUPAN IZNOS JAMSTAVA U 2009. GODINI</i>	665.000,00 kn

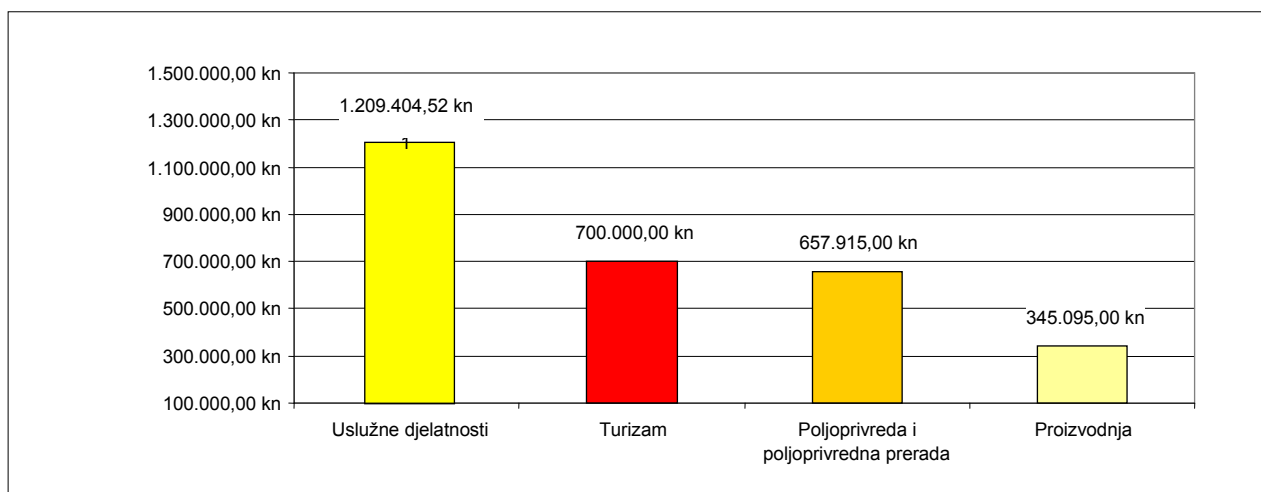
Izvor: Zagorska razvojna agencija

Slika 24. Izdana jamstva prema pravnom obliku subjekta - tražitelja jamstva

Izvor: Zagorska razvojna agencija

Slika 25. Iznos odobrenih jamstava prema djelatnosti

Izvor: Zagorska razvojna agencija

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatak opreme i prostora za svakodnevne aktivnosti - nedostatak stručnih konzultanata 	<ul style="list-style-type: none"> - ekipiranost Zagorske razvojne agencije - osposobljavanje mreže konzultanata za potporu poduzetnicima

1.7.3. Vanjskotrgovinska razmjena

Od 2005. do 2009. godine robna razmjena Republike Hrvatske je, iskazano u kunama, u segmentu izvoza rasla po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,4%, a u uvozu od 0,2%. No, negativan saldo robne razmjene nije zaustavljen, pa je u 2009. godini dosegnuo -10,7 milijardi američkih dolara (prosječna godišnja stopa rasta salda robne razmjene u razdoblju 2005. – 2009. bila je -2,2%).

Na regionalnoj razini statističkih NUTS2 prostornih jedinica u ukupnom robnom izvozu Republike Hrvatske u 2009. godini udjel Sjeverozapadne Hrvatske je bio 54,6%, a u robnom uvozu 72,4%.

Pokrivenost uvoza izvozom u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj 2005. godine bila je 35,2%, 2008. 33%, a 2009. godine 38,4%.

U ukupnom robnom izvozu Sjeverozapadne Hrvatske, koji je u 2009. godini iznosio 30.162 milijuna kuna, s udjelom od 68,4% dominira Grad Zagreb, drugorangirana je Varaždinska županija s udjelom od 13%, a treće mjesto zauzima Međimurska županija s udjelom od 6,7%. Slijede Krapinsko-zagorska županija (6,5%), Zagrebačka županija (5,1%), te Koprivničko-križevačka (0,3%). U ukupnom robnom uvozu koji je u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj 2009. godine iznosio 80.936 milijuna kuna udjel Grada Zagreba bio je 82,7%, Zagrebačke županije 8,9%, Varaždinske županije 3,8%, Međimurske 2,2%, Krapinsko-zagorske 2%, a Koprivničko-križevačke 0,4%.

Tablica 44. Vanjskotrgovinski promet Krapinsko-zagorske županije

u 000 USD

A. IZVOZ	I.-XII. 2004.	I.-XII. 2005.	I.-XII. 2006.	I.-XII. 2007.	I.-XII. 2008.	I.-XII. 2009.
1. Ukupno gospodarstvo RH	8,024.157	8,808.988	10,376.348	12,360.222	14,111.662	10,473.765
2. Krapinsko-zagorska županija	253.564	260.432	302.282	382.060	440.639	370.765
% udjela ŽKZ-a u RH	3,16	2,96	2,91	3,09	3,12	3,54
B. UVOZ	I.-XII. 2004.	I.-XII. 2005.	I.-XII. 2006.	I.-XII. 2007.	I.-XII. 2008.	I.-XII. 2009.
1. Ukupno gospodarstvo RH	16,589.172	18,546.533	21,488.347	25,829.461	30,728.437	21,202.673
2. Krapinsko-zagorska županija	258.641	257.376	331.450	405.642	474.237	317.276
% udjela ŽKZ-a u RH	1,56	1,39	1,54	1,57	1,54	1,50

Izvor: HGK-ŽK Krapina

Tijekom 2009. godine gospodarstvenici Krapinsko-zagorske županije izvezli su roba i usluga u iznosu 370,7 mil. USD, što je smanjenje od 15,86% u odnosu na prethodnu godinu, dok je udio izvoza županije u ukupnom izvozu Republike Hrvatske 3,54%. Od 2004. do 2008.

godine bilježi se pozitivan trend u izvozu, ali u 2009. godini izvoz Krapinsko-zagorske županije te ukupan izvoz Republike Hrvatske padaju.

Istovremeno je uvoz proizvoda i usluga u 2009. ostvaren u iznosu 317,2 mil. USD, što je za 33,09% manje nego prethodne godine i bilježi smanjenje od 0,04% u odnosu na ukupni uvoz Republike Hrvatske u prethodnoj godini.

Takvim kretanjem robne razmjene ostvaren je pozitivan vanjskotrgovinski saldo u iznosu od 53,4 mil. USD.

Podaci vanjskotrgovinske razmjene Krapinsko-zagorske županije u 2009. godine ukazuju da je globalna recesija zahvatila izvoznike utječući na njihovu konkurentnost na svjetskom tržištu, a smanjenje uvoza uvelike je odraz smanjene domaće osobne potrošnje.

Tablica 45. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Krapinsko-zagorske županije u izvozu

Red. br.	2005.		2006.		2007.		2008.		2009.	
	zemlja	%	zemlja	%	Zemlja	%	zemlja	%	zemlja	%
1.	Slovenija	24,10	Slovenija	26,81	Slovenija	23,73	Slovenija	19,40	Slovenija	21,70
2.	Njemačka	16,70	Njemačka	16,41	Njemačka	15,05	Njemačka	17,98	Njemačka	17,08
3.	Srbija i Crna Gora	10,89	Italija	9,02	BiH	9,19	BiH	11,14	BiH	10,12
4.	Austrija	8,10	Austrija	8,18	Italija	8,08	Austrija	9,11	Italija	9,55
5.	Italija	7,41	Srbija i Crna Gora	8,09	Srbija	7,91	Italija	8,78	Srbija	9,66
6.	BiH	6,99	BiH	6,85	Austrija	7,85	Srbija	8,41	Austrija	6,23
7.	Francuska	4,24	Francuska	3,38	Belgija	3,51	Belgija	3,62	Belgija	4,45
8.	Nizozemska	2,79	Belgija	2,88	Mađarska	3,37	Mađarska	3,15	Mađarska	2,04

Izvor: HGK-ŽK Krapina

Iz navedenih podataka vidljivo je da je Krapinsko-zagorska županija od 2005. do 2009. godine najviše roba i usluga izvezla u zemlje EU, i to u Sloveniju i Njemačku. U 2008. godini izvoz u Sloveniju smanjio se za 4,33% u odnosu na 2007. godinu, ali se 2009. ponovo povećao za 2,3%.

Tablica 46. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Krapinsko-zagorske županije u uvozu

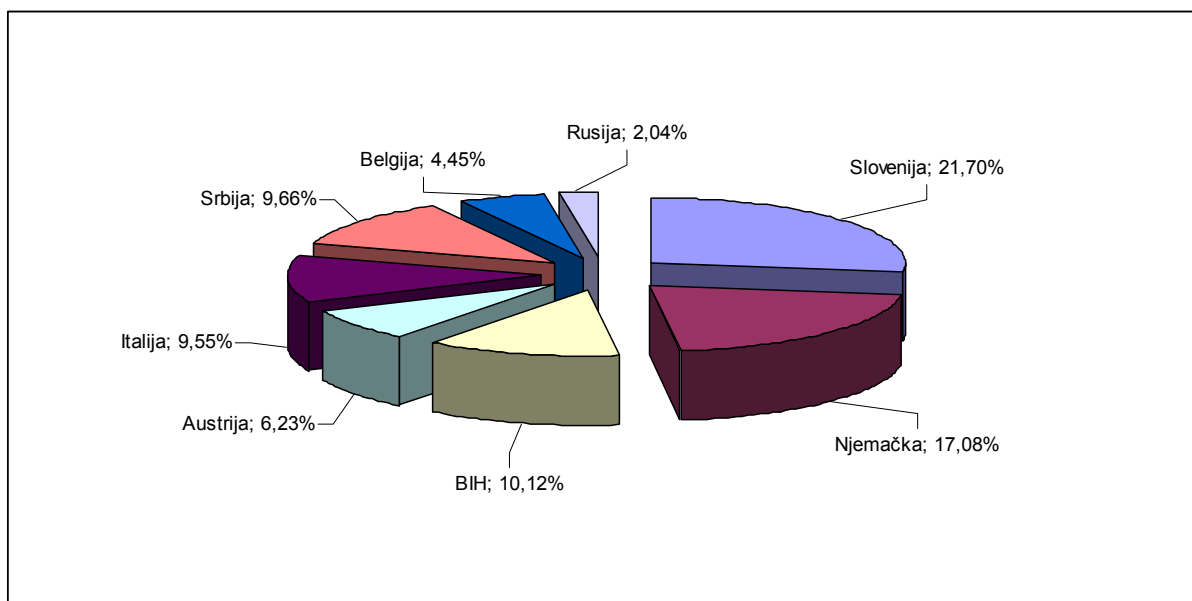
Red. br.	2005.		2006.		2007.		2008.		I. – XI. 2009.	
	zemlja	%	zemlja	%	zemlja	%	zemlja	%	zemlja	%
1.	Njemačka	18,48	Njemačka	17,37	Njemačka	16,62	Italija	16,26	Njemačka	15,39
2.	Slovenija	14,17	Italija	16,26	Italija	14,23	Njemačka	15,00	Slovenija	15,00
3.	Austrija	12,60	Slovenija	14,91	Austrija	12,70	Slovenija	11,85	Italija	13,55
4.	Italija	12,16	Austrija	11,56	Slovenija	11,11	Austrija	10,81	Austrija	12,22
5.	Češka	6,60	Češka	4,32	Češka	3,53	Češka	4,64	Češka	4,86
6.	Francuska	4,59	Francuska	2,85	Francuska	3,38	BiH	3,78	Francuska	3,16
7.	Belgija	2,68	BiH	2,61	Slovačka	3,25	Mađarska	3,10	Mađarska	2,92
8.	Ostale	28,72	Belgija	2,60	Mađarska	2,83	Francuska	2,68	BiH	2,82

Izvor: HGK-ŽK Krapina

Najviše se roba i usluga u Krapinsko-zagorsku županiju uvozi iz Njemačke, Slovenije, Italije i Austrije, koje su najvažniji trgovinski partneri županije.

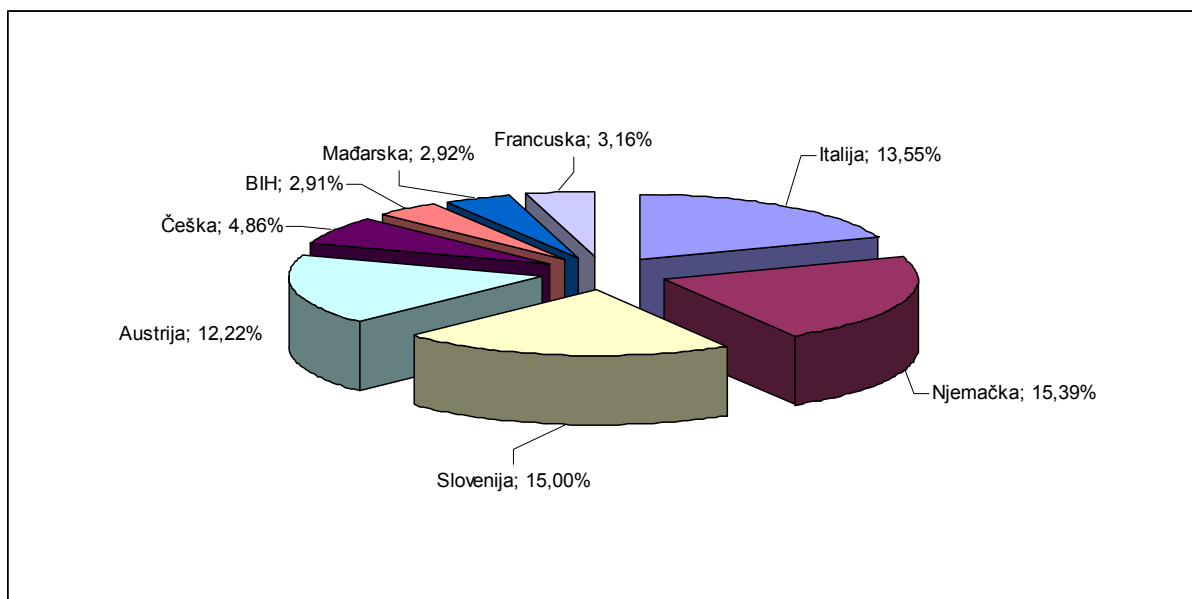
Indeks pokrivenosti uvoza izvozom u 2009. godini iznosi 116,86% za Krapinsko-zagorsku županiju, a za Republiku Hrvatsku 49,40%.

Slika 26. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Krapinsko-zagorske županije u izvozu 2009. godine

Izvor: HGK-ŽK Krapina

Slika 27. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Krapinsko-zagorske županije u uvozu u 2009. godine

Izvor: HGK-ŽK Krapina

Tablica 47. Vanjskotrgovinska razmjena po djelatnostima

NAZIV DJELATNOSTI	IZVOZ u 000 USD			UVOZ u 000 USD		
	I.-XII. 2008.	I.-XII. 2009.	IND.	I.-XII. 2008.	I.-XII. 2009.	IND.
POLJOPRIVREDA	920	1.145	124,5	3.639	4.625	127,1
RUDARSTVO I VAĐENJE	2.867	2.666	93,0	1.094	436	39,9
PRERAĐIVAČKA IND.	387.616	324.993	83,8	333.394	229.828	68,9
<i>Proizv. prehram. proizvoda</i>	1.345	1.962	145,8	6.594	7.400	112,2
<i>Proizvodnja tekstila</i>	86.754	84.497	97,4	61.287	62.154	101,4
<i>Proizvodnja odjeće</i>	40.571	25.767	63,5	27.833	17.319	62,2
<i>Proizvodnja kože</i>	7.310	6.079	83,2	6.587	4.847	73,6
<i>Proiz. papira i proizv. od papira</i>	15.003	12.165	81,1	21.675	14.210	65,6
<i>Proiz. proizvoda od gume</i>	10.442	12.056	115,5	9.161	8.727	95,3
<i>Proiz. nemetalnih min. proiz</i>	86.887	89.463	103,0	82.684	42.630	51,6
<i>Proiz. metalnih proizvoda</i>	83.171	62.009	74,6	68.120	44.940	66,0
<i>Proiz. električne opreme</i>	8.427	8.254	97,9	5.230	3.942	75,4
<i>Proiz. strojeva i uređaja</i>	11.434	5.452	47,7	10.183	4.321	42,4
<i>Proiz. ostalih prijevoznih sredst.</i>	10.466	1.723	16,5	3.468	46	1,3
OPSKRBA EL. ENERG.	340	438	128,8	125	200	160,0
OPSKRBA VODOM	3.400	2.924	86,0	1.296	357	27,5
GRAĐEVINARSTVO	15.670	5.899	37,6	31.489	18.056	57,3
TRGOVINA	24.579	31.892	129,8	86.312	57.207	66,3
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	4.940	739	15,0	13.371	5.121	38,3
DJEL. PRUŽANJA SMJEŠT.	14	7	50,0	635	429	67,6
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	-	9	-	172	421	244,8
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	233	-	-	244	20	8,2
STRUČNE DJELATNOSTI	61	44	72,1	1.519	268	17,6
ADMINISTRATIVNE DJEL.	-	-	-	56	55	98,2
OBRAZOVANJE	-	-	-	15	-	-
DJEL. HUMANE MEDICINE	-	-	-	115	86	74,8
UKUPNO	440.640	370.765	84,1	474.292	317.276	66,9

Izvor: HGK-ŽK Krapina

Prema djelatnostima, prerađivačka industrija ostvaruje 87,65% ukupnog izvoza i 72,43% ukupnog uvoza Krapinsko-zagorske županije u 2009. godini. Udio izvoza, ali i uvoza, prerađivačke industrije u ukupnom izvozu i uvozu Krapinsko-zagorske županije kontinuirano se smanjuje od 2003. godine.

Među najznačajnijim izvoznim djelatnostima i dalje se nalazi prerađivačka industrija s 87,91% ukupnog izvoza. U 2009. godini izvoz prerađivačke industrije smanjen je za 16,15% u odnosu na prošlu godinu, dok je uvoz manji za 31,06%. Gotovo sve djelatnosti prerađivačke industrije bilježe pad izvoza u odnosu na prošlogodišnje razdoblje, dok se među izuzecima

koji bilježe rast izvoznih aktivnosti nalaze djelatnosti proizvodnje prehrambenih proizvoda, proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda te proizvodnja gume i plastike.

Među ostalim vodećim djelatnostima županije rast izvoza u 2009. godini u odnosu na 2008. godinu zabilježile su poljoprivreda i šumarstvo (24%), opskrba električnom energijom (28%) te djelatnost trgovine (29%).

1.8. Zaposlenost i nezaposlenost

U sljedećoj tablici prikazano je kretanje broja zaposlenih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji od 1998. do 2009. godine, pri čemu je ukupni broj zaposlenih u pravnim osobama svih oblika vlasništva uvećan za ukupan broj vlasnika i njihovih zaposlenika u obrtu i u djelatnostima slobodnih profesija.

Tablica 48. Kretanje zaposlenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji

GODINE (31. ožujka)	UKUPNO
1998.	34.069
1999.	31.702
2000.	32.749
2001.	31.984
2002.	32.513
2003.	33.136
2004.	35.056
2005.	34.836
2006.	35.812
2007.	36.957
2008.	37.735
2009.	36.251

Izvor: DZS RH, Statistički ljetopis, Statističko izvješće Zaposlenost i plaće u 2009. g.

Gledano s razine statističkih NUTS2 regija, a temeljeno na stanju zaposlenih na dan 31. ožujka 2009. g., kad je u RH registrirano ukupno 1,216.930 zaposlenih kod pravnih osoba, udjel Sjeverozapadne Hrvatske (šest županija) iznosio je 47,6% s ukupno 579.103 zaposlenih (Krapinsko-zagorska županija – 27.550; Varaždinska – 50.866; Koprivničko-križevačka – 26.972; Međimurska – 31.210; Zagrebačka – 63.867; Grad Zagreb – 378.938), dok je zajednički udjel Grada Zagreba i Zagrebačke županije u ukupnom broju zaposlenih kod pravnih osoba na području Sjeverozapadne Hrvatske bio 76,5% (Grad Zagreb 65,4%, Zagrebačka županija 11,1%). U sljedećoj tablici prikazano je kretanje broja nezaposlenih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji od 2000. do 2009. godine. Zabrinjava kvalifikacijska struktura nezaposlenih: više od 72,6% čine osobe niže edukacijske razine (osnovna škola, bez škole ili završena tri razreda srednje škole), dok je najmanji udio, uz osobe koje su završile gimnaziju (2%), onaj visokoškoloovanih osoba (prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola 2,6%, fakulteti akademije, magisterij, doktorat 2%; ukupno 4,6%).

Tablica 49. Nezaposlenost na području Krapinsko-zagorske županije

GODINE	UKUPNO OSOBA
2000.	8.851
2001.	8.736
2002.	7.742
2003.	5.701
2004.	6.117
2005.	6.058
2006.	5.480
2007.	4.364
2008.	4.205
2009.	6.036

Izvor: HZZ Područna služba Krapina

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, potkraj prosinca 2009. godine evidentirano je 6.036 nezaposlenih osoba, pri čemu je veći udio žena. Broj nezaposlenih u 2009. godini je za 43,5% veći nego prethodne godine. Trend smanjenja nezaposlenosti je konstantan u razdoblju od 2000. do 2008. godine. (izuzetak su 2004. i 2005. godina, kada je zabilježen rast nezaposlenosti), dok je 2009. godine došlo do znatnog povećanja nezaposlenosti.

Segmentirano prema dobi, najviše je nezaposlenih u dobnoj skupini od 50 do 54 godine, s većim udjelom žena. Najmanja je nezaposlenost zabilježena u dobnoj skupini od 60 i više godina, zatim od 15 do 19 godina, te u skupini od 35 do 39 godina.

U usporedbi sa županijama unutar NUTS 2 regije⁸, broj nezaposlenih u Krapinsko-zagorskoj županiji najmanji je od promatranih županija te čini 2,07% ukupno evidentiranih nezaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj.

Promatrajući nezaposlene prema stupnju obrazovanja, najviše evidentiranih nezaposlenih osoba u 2009. bilo je sa završenom srednjom školom u trajanju do tri godine i školom za KV i VKV radnike, od čega je 45,0% žena.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 31. prosinca 2008. godine u Krapinsko-zagorskoj županiji evidentirana su 41.103 aktivna osiguranika, što je za 0,1% manje u odnosu na prosinac prethodne godine.

Stopa nezaposlenosti iznosila je u prosincu 2009. godine 14,7%, što je za 2% manje u odnosu na Republiku Hrvatsku u istom razdoblju.

Tablica 50. Analiza aktivnog stanovništva

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Aktivno stanovništvo (osiguranici ukupno + nezaposleni)	41.450	40.843	41.113	40.816	41.146	41.103	41.025
Osiguranici MO – ukupno	35.749	34.726	35.055	35.336	36.782	36.898	34.989
Radnici kod pravnih osoba	23.341	23.261	23.802	24.502	26.177	26.609	25.711
Radnici kod fizičkih osoba	6.043	6.312	6.478	6.370	6.423	6.305	5.540
Obrtnici	3.038	2.835	2.821	2.756	2.728	2.670	2.570
Individualni poljoprivrednici	3.327	2.085	1.718	1.474	1.201	1.049	907
Nezaposleni (31. 12.)	5.701	6.117	6.058	5.480	4.364	4.205	6.036
Stopa nezaposlenosti – županija (prosinac)	13,8	15,0	14,7	13,9	10,6	10,2	14,7
Stopa nezaposlenosti – RH (prosinac)	18,2	18,0	17,1	16,0	13,9	13,7	16,7

Izvor: DZS RH, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje

⁸ Varaždinska županija, Međimurska županija, Koprivničko-križevačka i Zagrebačka županija; u NUTS 2 regiju uključen je i Grad Zagreb, ali nije uzet u usporedbu u ovoj analizi

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - strukturna nezaposlenost (ponuda ne odgovara potražnji) - nemobilnost radno aktivnog stanovništva - nerazmjor između ponude i potražnje radne snage - slaba obrazovna struktura stanovništva - slabo razvijeni dodatni oblici obrazovanja, usavršavanja - visok udio nezaposlenih osoba starije dobi, žena - visok udio nezaposlenih mladih bez radnog iskustva. 	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj lokalnog tržišta rada - regionalni akcijski plan zapošljavanja - povećanje zapošljivosti zaposlenih i nezaposlenih - veća ponuda dodatnih oblika obrazovanja, usavršavanja - promicanje i poticanje zapošljivosti kroz cjeloživotno učenje i poboljšanje povezanosti između tržišta rada i obrazovanja – osposobljavanje mladih da se prilagode potrebama tržišta rada kroz sustave obrazovanja i osposobljavanja

1.9. Društvene djelatnosti

1.9.1. Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje

Danas na području KZZ-a djeluje 18 javnih ustanova za predškolski odgoj čiji su osnivači općine i gradovi. Postoje i tri privatna vrtića (u Krapini dva i Oroslavju jedan), a u Krapinskim Toplicama u Osnovnoj školi pri bolnici djeluje i vrtić za djecu s posebnim potrebama.

Prema posljednjim podacima, u vrtiće je smješteno oko 1.700 djece, a u predškolsko obrazovanje (2008./2009.) uključeno je njih 1250.

U zadnje vrijeme osjeća se sve veća potreba za gradnjom i otvaranjem novih vrtića, što će u skoroj budućnosti riješiti neke od lokalnih samouprava, ali i zainteresirani poduzetnici.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - premali broj ustanova predškolskog odgoja - prostorna ograničenost postojećih ustanova s obzirom na broj djece 	<ul style="list-style-type: none"> - proširiti mrežu ustanova predškolskog odgoja posebno u jasličkoj dobi - adaptirati postojeće ustanove za mogućnost prihvata većeg broja djece kao preduvjet poboljšanja standarda i proizvodnosti rada - formiranje stručnih timova za djecu s posebnim potrebama

Osnovnoškolsko obrazovanje

U 32 osnovne škole županije u školskoj godini 2008./2009. bio je upisan 11.381 učenik u 627 razrednih odjela. Osim u tim školama, osnovno obrazovanje djeca stječu još u dvije specijalne škole, i to u OŠ pri bolnici Krapinske Toplice te u Centru za odgoj i obrazovanje Zajezda.

U Krapinsko-zagorskoj županiji djeluju i četiri javne glazbene škole smještene pri osnovnim školama u Zaboku, Krapini i Mariji Bistrici te samostalno u Pregradi. Djeluje i jedna privatna glazbena škola - „Bonar“ u Donjoj Stubici i Zlataru.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - „investicijska“ zapuštenost školskih zgrada - premale škole s obzirom na broj učenika - nekvalitetna oprema - pojedine škole bez sportskih dvorana - nedostatak stručnih djelatnika – pedagoga, psihologa i defektologa 	<ul style="list-style-type: none"> - dograditi i adaptirati škole – pretpostavka za jednosmjensko odvijanje nastave - opremiti škole - sagraditi sportske dvorane - zaposliti potrebne kadrove - organizirati produljeni boravak učenika

Srednjoškolsko obrazovanje

Na području županije djeluje devet srednjih škola s 5.190 učenika u 201 razrednom odjelu školske godine 2008./2009. Učenici su upisani u četverogodišnje gimnazijske i tehničke programe te razne trogodišnje programe za industrijska, gospodarska i obrtnička zanimanja.

Srednjoškolsko obrazovanje provodi se još i za štíćenike Odgojnog zavoda u Bedekovčini te Centra za odgoj i obrazovanje Zajezda.

Za potrebe smještaja učenika za sada postoji samo jedan uenički dom pri Srednjoj školi Bedekovčina.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - neusklađenost srednjoškolskih programa s potrebama gospodarstva - nekvalitetna oprema - nedostatak stručnih djelatnika pedagoga, psihologa i defektologa - nedostatak većih mogućnosti srednjoškolskog obrazovanja osoba s posebnim potrebama 	<ul style="list-style-type: none"> - razvijati mrežu srednjih škola i srednjoškolskih programa u skladu s potrebama gospodarstva - formiranje centara izvrsnosti za strukovna - resorna područja - planiranje tržišno interesantnih upisnih programa - opremanje škola i informatizacija nastave - zapošljavanje potrebnih kadrova - omogućiti školovanje većem broju osoba s posebnim potrebama u županiji

Visoko obrazovanje

U Zaboku već više godina djeluju tri fakulteta, i to kao podružnice Fakulteta za menadžment u turizmu i hotelijerstvu, Opatija, Fakulteta organizacije i informatike, Varaždin, te Ekonomskog fakulteta Zagreb - studij poslovne ekonomije Zabok.

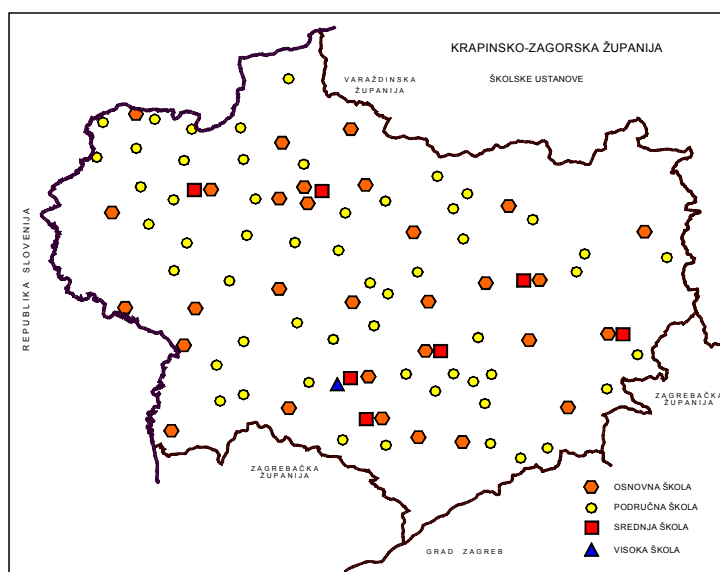
Potkraj 2006. godine u Krapini je osnovana Visoka poslovna škola koja studentima omogućava studij prometa, informatike i menadžmenta.

Također, potkraj 2008.godine u Pregradi je otvoren i studij fizioterapije (dislocirani studij Veleučilišta iz Vukovara).

Ostalo obrazovanje

Svakako treba izdvojiti značajnu obrazovnu djelatnost pučkih otvorenih učilišta (obrazovanje odraslih, razni tečajevi) kao i veći broj privatnih škola za strane jezike i osposobljavanje vozača.

Slika 28. Školske ustanove

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

1.9.2. Kultura, tehnička kultura i sport

Raznovrsna, vrijedna i brojna kulturno-povijesna baština Krapinsko-zagorske županije (burgovi, građine, arheološki lokaliteti, crkve, kapele, dvorci, kurije, običaji) i danas utječu i obogaćuju kulturnu djelatnost u županiji, koja se odvija kroz razne ustanove, institucije, manifestacije i susrete.

Potrebno je naglasiti djelatnost šest pučkih (otvorenih) učilišta u Krapini, Zaboku, Zlataru, Klanjcu, Pregradi i Donjoj Stubici te 13 gradskih-općinskih knjižnica. U Krapini, u sklopu gradske knjižnice, djeluje i Županijska matična služba za knjižnice.

Kulturnom stvaralaštvu pridonose Muzeji Hrvatskog zagorja s ispostavama u Gornjoj Stubici (Muzej Seljačke bune), Klanjcu (Galerija Antuna Augustinčića), Kumrovcu (Etno selo), Desiniću (Veliki Tabor) i Muzej krapinskih neandertalaca u Krapini. Tu je i Muzej Ljudevita Gaja u Krapini (preuređuje se), zatim muzej „Žitnica“ u Sv. Križu Začretju (vrijedna zbirka slika Ivana Lovrenčića) te novootvoreni, stručno izvrsno koncipiran Muzej ljekarništva, numizmatike i rudarstva u Pregradi.

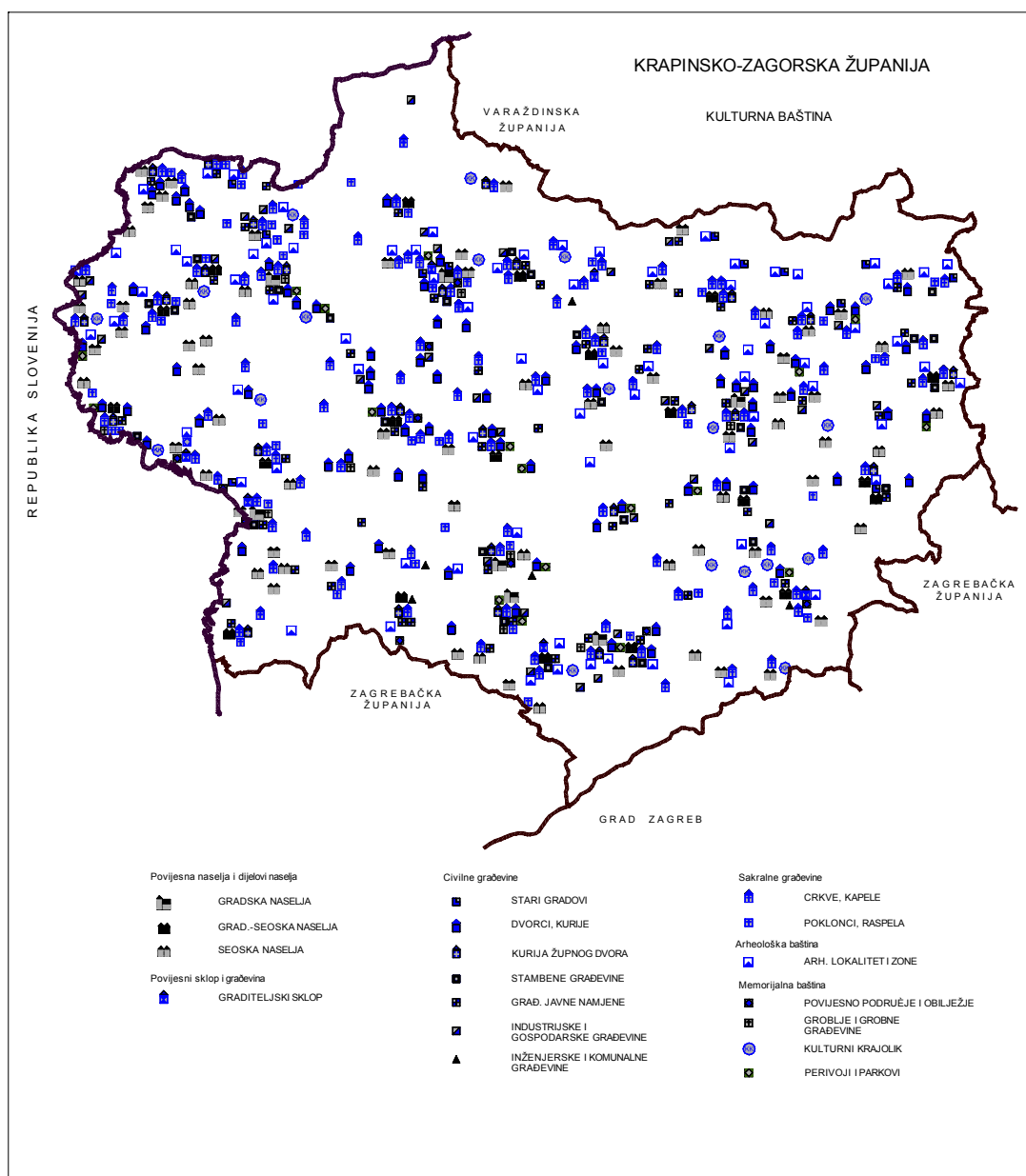
Poznate su galerije u Krapini i Zlataru (izvorna umjetnost) kao i niz manjih privatnih galerija (u ugostiteljskim objektima i privatnim kućama). Franjevački samostani Krapina i Klanjec ponose se svojim knjižnicama i bogatim zbirkama. Vrijedna je i privatna zbirka etnogrube „Zvirek“ u Sv. Križu Začretju.

Brojne kulturne manifestacije predstavljaju jedan od značajnijih promotivnih elemenata županije: Mali „Kaj“ i Svečanosti kajkavske popevke te Zagorska krijesnica u Krapini, Dani KŠ Gjalskog u Zaboku, Tjedan kulture zabave i športa u Sv. Križu Začretju, Dani kajkavske riječi u Zlataru, Branje grojzdja u Pregradi, Sajam vina u i susret pjesnika u Bedekovčini, Tabor film festival u Velikom Taboru – Desinić i Zabok, Glumački festival u Krapini.

Krapinsko-zagorska županija odlikuje se bogatom materijalnom i nematerijalnom kulturnom baštinom te se zalaže za gradnju učinkovitog sustava zaštite na regionalnoj razini te za

uspostavljanje i unapređivanje međunarodne suradnje. Na Slici 28. prikazani su dijelovi materijalne kulturne baštine u županiji.

Slika 29. Kulturna baština

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

Prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (N. N. 69/99, N. N. 151/03, N. N. 157/03, Ispravak), nematerijalno kulturno dobro mogu biti razni oblici i pojave duhovnog stvaralaštva što se prenose predajom ili na drugi način, a osobito:

- jezik, dijalekt, govor i toponimika te usmena književnost svih vrsta,
- folklorno stvaralaštvo u području glazbe, plesa, predaje, igara, obreda, običaja, kao i druge tradicionalne pučke vrednote,
- tradicijska umijeća i obrti.

Nematerijalna kulturna baština važan je pokretač kulturne raznolikosti i jamstva održivog razvoja, a Krapinsko-zagorska županija u sferi nematerijalne kulture baštine ima zaštićena sljedeća kulturna dobra:

- govor Huma na Sutli
- jurjevski običaji na području sjeverozapadne Hrvatske
- medičarski obrt s područja sjeverozapadne Hrvatske
- priprema tradicijskog jela zagorski domaći štrukli
- tradicijsko lončarstvo na području sjeverozapadne Hrvatske
- umijeće izrade tradicijskih božićnih jaslina s područja sjeverozapadne Hrvatske
- umijeće izrade tradicijskih dječjih igračka s područja sjeverozapadne Hrvatske.

Drvene dječje igračke prepoznatljivi su tradicijski proizvodi Hrvatskoga zagorja s dugom poviješću te su upisani u UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine svijeta. Upravo su se na ovim prostorima u 19. st. razvila osebujna umijeća izrađivanja igračka, koja su se u pojedinim selima kao što su Laz, Stubica, Tugonica ili Marija Bistrica zadržala sve do današnjih dana. Od vrlo jednostavnih igračaka svirala, asortiman se proširivao pa je u pojedinim razdobljima izrađivano oko 120 različitih igračaka. Način izrade prenosio se u određenim obiteljima iz generacije u generaciju i zadržao do danas. Za njih je karakteristično da ih ručno izrađuju muškarci, a većinom oslikavaju žene. Nikada ne mogu biti dvije u potpunosti identične jer je svaka ručni rad. Kao materijal koristi se meko drvo iz neposredne okoline, vrba, lipa, bukva i javor, koje rukotvorci nakon sušenja tešu, a zatim uz pomoć drvenih ili kartonskih šablona posebnim alatom režu i oblikuju. Pri oslikavanju se služe ekološkim bojama, a kao podlogu najčešće koriste crvenu, žutu ili plavu boju. Oslikavaju ih cvjetnim i geometrijskim ukrasima. Danas se izrađuje pedesetak vrsta igračaka, od raznovrsnih svirala, tamburica, igračaka u obliku životinja, pa sve do uporabnih predmeta.

Krapinsko-zagorska županija ima i snažnu tradiciju kulturno-umjetničkog amaterizma. Brojni KUD-ovi sa svojim pjevačkim, folkloroškim, tamburaškim, puhačkim, dramskim i likovnim sekcijama još potkraj 1994. godine osnovali su Zajednicu KUD-ova KZZ-a, a sve u svrhu poboljšanja, proširenja i razvoja kulturnog amaterizma. Tako zajednica svake godine organizira brojne smotre, susrete i seminare te na taj način pridonosi kvaliteti kulturnog amaterizma, kako u županiji tako i u RH.

S obzirom da u županiji postoje raznovrsni, brojni i vrlo aktivni športski klubovi, i oni su, želeći tu djelatnost poboljšati, osnovali Zajednicu športova koja na taj način promiče njihove interese u svojoj domeni. Nadalje, velik doprinos športu daje i Savez školskih športskih klubova, koji unatrag nekoliko godina svojim radom osmišljava i organizira športsku aktivnost učenika osnovnih i srednjih škola.

Djelatnost tehničke kulture također je značajna. Informatičari, ljubitelji filma i videa, automoto klubovi, auto i aviomodelari, radioamateri kroz Županijsku zajednicu tehničke kulture osmišljavaju i promiču svoje djelatnosti.

Informativna djelatnost u posljednjih nekoliko godina po obujmu je značajno napredovala. U županiji djeluje sedam radiopostaja, dopisništvo HRT-a, Večernjeg i Jutarnjeg lista. Tjedno izlaze jedne novine - Zagorski list - a mjesečno novine Krapinski vjesnik.

Nakladnička djelatnost također bilježi određeni napredak. Iako ne postoji niti jedna velika nakladnička kuća, brojni manji nakladnici, udruge (izdajamo Kajkavianu, ogranak Matice hrvatske Zabok i Krapina te „Hrvatsko zagorsko književno društvo“ Klanjec), institucije i ustanove godišnje izdaju po nekoliko knjiga, zbirki poezije i drugo te na taj način čine živom i bogatom i tu djelatnost.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nepostojanje dugoročnog programa zaštite kulturne baštine i nedostatak financijskih sredstava - odumiranje stare zagorske arhitekture - zapuštenost spomeničke baštine - nepostojanje generalne županijske manifestacije (ili nekoliko njih) - manjak prostora za djelovanje KUD-ova - nepostojanje barem jedne, po pravilima struke opremljene galerije te moderne kinodvorane 	<ul style="list-style-type: none"> - izraditi dugoročni i cjelovit program zaštite kulturne baštine u cilju zaštite, očuvanja i revitalizacije baštine - stvaranje generalne manifestacije (ili nekoliko njih) koja bi u kulturnom smislu postala znak prepoznatljivosti županije - gradnja (adaptacija i modernizacija) domova kulture - gradnja (uređenje) po pravilima struke galerije te moderne kinodvorane

1.9.3. Zdravstvo i socijalna skrb

KŽZ ima kvalitetnu i dobro organiziranu zdravstvenu zaštitu, a zdravstveni pokazatelji ne odstupaju znatnije od onih koji se registriraju na razini Republike Hrvatske.

Vodeći uzroci smrti su bolesti cirkularnog sustava (53,7%), maligne bolesti (20,9%) te ostale bolesti (probavne, respiratorne, zarazne i vanjski uzrok smrti – nesreće 25,4%).

U županiji djeluje ukupno šest županijskih zdravstvenih ustanova, jedna privatna bolnica, jedno privatno lječilište, četiri privatne i jedna županijska ljekarnička ustanova, 35 ljekarničkih jedinica te sedam privatnih ustanova za zdravstvenu njegu u kući.

Primarnu zdravstvenu zaštitu uglavnom pružaju liječnici u privatnoj praksi koji imaju ugovor s HZZO-om.

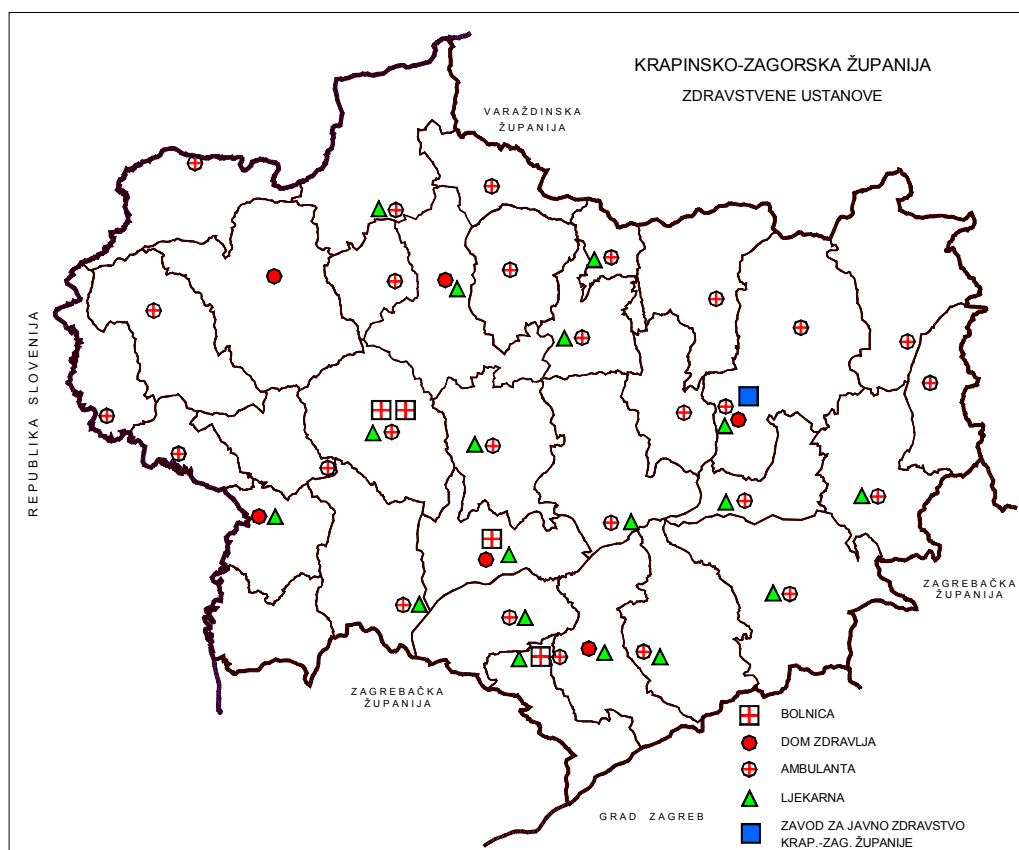
Hitna medicinska pomoć organizirana je u sklopu Doma zdravlja KŽZ-a, a provodi se putem dežurstava.

U Zavodu za javno zdravstvo djeluju sljedeće službe: za higijenu i epidemiologiju, kliničku mikrobiologiju, socijalnu medicinu i statistiku, školsku preventivnu medicinu i zdravstvenu ekologiju.

Krapinsko-zagorska županija je među prvim županijama u Republici Hrvatskoj koja je donijela Plan za zdravlje, strateški dokument kojim se utvrđuju ciljevi, prioritetni zadaci, nosioci i izvršioци pojedinih zadataka, mogući izvori financiranja, kontrola provođenja aktivnosti te uključivanje stanovništva i medija u aktivnosti koje se provode na poboljšanju zdravlja i kvalitete života na području županije.

Kao prioritetni zadaci utvrđeni su zdravstveno nekontrolirana voda za piće, visok postotak konzumenata alkoholnih pića kod srednjoškolske i osnovnoškolske populacije, depopulacija, prevencija bolesti cirkularnog sustava i skrb o starijim osobama.

Slika 30. Zdravstvene ustanove

Izvor: Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna zdravstvena prosvjećenost i informiranost građana o osobnoj brizi za zdravlje te očuvanju zdravlja - nedostatno provođenje preventivnih programa za rano otkrivanje bolesti - neusuglašenost postojećeg modela upravljanja i financiranja: ograničavajuća zakonska regulativa, osnivač je onemogućen u kreiranju financijske i razvojne politike te se zdravstvene ustanove suočavaju sa problemima i teškoćama u poslovanju - mjesečni limiti (proračuni) su nedostatni za poslovanje zdravstvenih ustanova - nelikvidnost Opće bolnice Zabok - nedostatak domova za starije osobe. 	<ul style="list-style-type: none"> - bolje zdravstveno prosvjećivanje i informiranje građana - briga za zdravlje i očuvanje zdravlja - osigurati uvjete za unapređenje preventivnog djelovanja - unaprijediti kvalitetu usluga zdravstvene zaštite - djelovati na promjenu postojećeg sustava financiranja zdravstvenih usluga - opremiti novu Županijsku bolnicu Zabok – Opću bolnicu Zabok na lokaciji Bračak - unaprijediti uvjete i kvalitetu rada u zdravstvenoj djelatnosti - jačati razvoj institucija za brigu o starijim osobama.

1.9.4. Civilno društvo

Krapinsko-zagorska županija pridaje veliki značaj i posvećuje osjetnu pozornost razvoju civilnog društva na svom području. U tom smislu, u sklopu Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu, mlade i udruge, nastoji se pružati transparentnija podrška razvoju civilnog društva kako u pružanju financijske podrške, tako i u koordiniranoj suradnji između županije i udruga djelatnih na njenom području.

Županija od 2003. godine raspisuje javni natječaj za sufinanciranje djelovanja udruga na svojem području. Odlukom se udruge raspodjeljuju u sedam različitih područja, ovisno o sadržaju djelatnosti. Na natječaj se najčešće javlja oko 150 udruga, a pravo na financijsku potporu ostvari njih oko 120.

Natječajem su obuhvaćene udruge za koje ne postoji zakonska obveza (su)financiranja, kao što je to slučaj s kulturno-umjetničkim udrugama, sportskim udrugama, udrugama tehničke kulture, lovačkim udrugama, vatrogasnim udrugama. Slijedom toga u županiji su osnovane Zajednica tehničke kulture KZZ-a, Zajednica kulturno-umjetničkih udruga KZZ-a te Zajednica sportskih saveza i udruga KZZ-a.

U Krapinsko-zagorskoj županiji još uvijek nema registriranih i djelatnih udruga koje se, na neki način, smatraju nositeljima razvoja civilnog društva, udruga čije djelovanje nije samo poželjno, već je svojevrsno jamstvo za deklaraciju neke zemlje i njenog svrstavanja u red uljuđenih zemalja zapadne demokracije. To su udruge čija je djelatnost vezana na promicanje demokracije, ljudskih prava, tolerancije, poštivanja osobnosti i ljudskog dostojanstva. Jednako tako, na području županije još nema registriranih udruga koje bi se bavile problematikom nasilja i pružanja pomoći žrtvama nasilja (u obitelji, izvan obitelji, djecom kao žrtvama nasilja), kao i udruga koje bi se bavile pružanjem pomoći ljudima u trenucima duševne stiske (problematika samoubojstva i sl.).

Unatoč tome, na području Krapinsko-zagorske županije veliki broj građana pridonosi stvaranju i jačanju civilnog (građanskog) segmenta; više desetaka tisuća ljudi djeluje preko udruga.

Po posljednjim podacima Ureda državne uprave, u Krapinsko-zagorskoj županiji registrirano je više od tisuću udruga.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna suradnja županije i udruga - nepostojanje udruga - nositelja razvoja civilnog društva - npr. udruga za promicanje demokracije, ljudskih prava, tolerancije, poštivanja osobnosti i ljudskog dostojanstva - nepostojanje udruga koje bi se bavile problematikom nasilja i pružanja pomoći žrtvama - nedostatak financijskih sredstava i adekvatnih prostora za djelovanje udruga	<ul style="list-style-type: none"> - jačanje suradnje županije i udruga - osnivanje novih udruga - educiranje udruga o mogućnostima financiranja iz raznih fondova - jačanje umreženosti udruga - Osigurati osnovne materijalne, prostorne i druge uvjete za organizacijsku konsolidaciju i razvoj programske djelatnosti svih, posebice novoosnovanih udruga

1.9.5. Mladi

Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije opredjeljuje se za stvaranje socijalnih, obrazovnih, kulturnih, materijalnih, političkih, ekoloških i drugih uvjeta za trajnu dobrobit mladih te njihovo aktivno, potpuno i odgovorno sudjelovanje u društvenoj zajednici te svim područjima ekonomske i političke djelatnosti.

Županijski program ističe veliku važnost na područjima obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite i reprodukcijskog zdravlja, aktivnoga sudjelovanja mladih u društvu, izgradnje civilnoga društva i volonterskoga rada, kulture mladih i slobodnoga vremena, te mobilnosti, informiranja i savjetovanja.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljno javno djelovanje mladih - neuključenost mladih u procese odlučivanja - odlazak mladih u druge županije - nepostojanje mikroregionalnog centra za mlade – multimedijiskog centra (u realizaciji osnivanje Centra za mlade u Zaboku)	<ul style="list-style-type: none"> - poticati javno djelovanje mladih u svrhu izgradnje partnerskog odnosa s tijelima županijske uprave i lokalne samouprave - poboljšati kvalitetu života svih građana, posebno mladih - uključiti mlade u procese odlučivanja - poticati kreativnost mladih - stvoriti uvjet za društvenu i kulturnu afirmaciju mladih - smanjiti odlazak mladih u druge županije ili inozemstvo, odnosno stvoriti preduvjete za život mladih u Krapinsko-zagorskoj županiji - izgraditi partnerski odnos s udrugama mladih i za mlade, te jedinicama lokalne samouprave u postizanju ciljeva na dobrobit mladih - ustupiti prostor u vlasništvu županije mladima za stvaranje mikroregionalnog centra za mlade koji bi na razini županije obavljao zadatak multimedijalnog centra (u realizaciji je I. faza obnove dodijeljenog prostora na adresi Trg D. Domjanića 6, Zabok)

1.10. Životni standard

Savez samostalnih sindikata Hrvatske mjesečno računa sindikalnu košaricu za četveročlanu radničku obitelj i ona sadrži minimalne mjesečne izdatke za prehranu, stanovanje, prijevoz, higijenu, odijevanje, obrazovanje i kulturu. Cilj je sindikalnom košaricom pratiti kretanje minimalnih mjesečnih izdataka prijeko potrebnih za otkrivanje osnovnih egzistencijalnih potreba.

Od listopada 2004. godine, SSSH prati i izdatke za stanovanje obitelji koja je podstanar, a također se osim izdatka za prijevoz sredstvima javnog prijevoza (autobus, tramvaj), prate i izdaci za obitelj koja ima osobni automobil.

Minimalni troškovi života u Krapinsko-zagorskoj županiji u srpnju 2009. godine iznosili su 5.721,97 kuna. Najveći udio u potrošnji imaju izdaci za prehranu - 36,29% - zatim za stanovanje - 29,14% - te za obrazovanje i kulturu - 13,60%. Najmanji udio imaju izdaci za higijenu - 4,51%.

Sindikalna košarica za obitelj koja je podstanar u Krapinsko-zagorskoj županiji u srpnju 2009. godine iznosila je 7.797,97 kuna.

U istom razdoblju, potrošačka košarica u Republici Hrvatskoj iznosila je 6.351,31 kunu, što je za 11% više od potrošačke košarice u Krapinsko-zagorskoj županiji.

Promatrajući županije NUTS 2 regije, Krapinsko-zagorska županija ima najmanju potrošačku košaricu u regiji, što je prikazano u Tablici 51.

Tablica 51. Iznosi košarica u NUTS 2 regiji Sjeverozapadna Hrvatska za srpanj 2009. godine

Županija	Košarica - kune	Indeks RH=100
Međimurska	6.956,97	111
Zagrebačka	6.558,80	105
Varaždinska	6.551,54	104
Koprivničko-križevačka	5.947,77	95
Krapinsko-zagorska	5.721,97	91
UKUPNO HRVATSKA	6.242,61	100

Izvor: Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Ured Krapina

1.11. Prekogranična i međuregionalna suradnja

Krapinsko-zagorska županija intenzivno razvija prekograničnu i međuregionalnu suradnju. U lipnju 2002. godine potpisan je Sporazum o uspostavljanju prijateljskih odnosa i međusobne suradnje Krapinsko-zagorske županije i Konzorcija za razvojne naloge Podravja (Republika Slovenija).

U ožujku 1998. g. Skupština je donijela Odluku o uspostavi suradnje Krapinsko-zagorske i Dubrovačko-neretvanske županije.

Županija je članica Skupština europskih regija (Assembly of European Regions) od 2000. godine, a tijekom 2009. posebno se intenzivirala suradnja s Europskom mrežom regija, osnovanom 1985. godine u koju je danas uključeno 270 regija i 16 međuregionalnih organizacija. Tijekom 2009. godine Krapinsko-zagorska županija bila je uključena u sljedeće aktivnosti:

- „Snapshot Europe!“ – fotonatječaj za mlade
- „Do you speak European?“ – natječaj za srednjoškolce (natjecanje na državnoj razini održano je u veljači/ožujku 2010. godine u Sisku)
- „Youth regional network“ – sudjelovanje u radu te velike mreže mladih, s ciljem što kvalitetnijeg organiziranja i provođenja županijskog programa za mlade (ukupno četiri predstavnika udruga mladih s područja županije sudjelovalo na 3. konferenciji)
- „Survey on regional policy to tackle the economic crisis“ – sudjelovanje opsežnom istraživanju, čiji su rezultati objavljeni tijekom ljeta, a koje je poslužilo za razmjenu iskustava, konkretne prijedloge reagiranja na pojedine situacije, ali i lobiranje na razini EU
- Presidium – sudjelovanje na sastanku predsjedništva održanog ovoga proljeća u Puli
- „Regional reporters“ – sudjelovanje mladih županije u pripremanju i emitiranju radijskih priloga na radijskim mrežama stacioniranim u Francuskoj i www.europeandyou.com (od 13 odabranih priloga, emitirana su dva iz naše županije)

- sudjelovanje u istraživanju o energetskej politici, u suradnji s Regeom (rezultati, prijedlozi novih projekata i upute se očekuju do konca godine)
- u novije vrijeme članovi AER-a olakšano prate obavijesti o mogućnostima financiranja iz različitih izvora (EU, CEI i dr.), a osnovan je i Partnership Pool putem koga se traže partneri na projektima. S obzirom na vrstu fondova, odnosno *grantova* (osim IPE) županija nije aplicirala, no obavijesti su prosljeđivane potencijalnim kandidatima
- predstavnici KZZ-a i Zagorske razvojne agencije sudjelovali na godišnjoj skupštini AER-a u Belfortu (F). Ovogodišnja je tema bila energetska učinkovitost, pa je u popratnom programu sudionicima predstavljena - uz pomoć REGEA-e - putem infoštanda energetska strategija, kao i projekti sufinanciranja solarnih kolektora za građane i efikasna rasvjeta. Sudjelovalo se na radionici o EU financiranju, a dogovorene su aktivnosti za mlade koje se odvijaju pod okriljem AER-a, pa će naša županija po svemu sudeći biti mjesto održavanja jednog od foruma unutar Regional Youth Networka.

Nakon sedam godina intenzivne suradnje na kulturnom planu, prošle je godine i službeno potpisana Povelja o suradnji s francuskim departmanom L'Aisne, koja se trenutačno odvija kroz kulturnu suradnju, ali i razmjenu stručnjaka i studijske posjete, posebno vezane uz razvoj turizma. Tijekom 2009. godine predstavnik Zagorske razvojne agencije boravio je na studijskom posjetu tamošnjoj regionalnoj i lokalnim turističkim zajednicama te razvojnoj agenciji, s naglaskom na selektivne oblike turizma. U 2010. godini u uzvratni studijski posjet dolazi predstavnik turističkog odjela ove regije.

Krapinsko-zagorska županija je članica IRE (Institut der Regionen Europas), ekonomsko-znanstvene institucije sa sjedištem u Salzburgu od 2006. godine. Županija se kao partner uključila u projekt koji je IRE prijavila u sklopu programa „Prince 27“, a riječ je o održavanju niza konferencija i seminara izravne komunikacije regionalne i lokalne zajednice članica EU i onih koje su u pristupnom procesu.

Krapinsko-zagorska županija i Zagorska razvojna agencija pripremale su i uspješno implementirale sedam projekta u sklopu programa prekogranične suradnje INTERREG IIIA Slovenija – Mađarska – Hrvatska 2004. – 2006.

A) Projekt "Putevima baštine"

Cilj projekta bio je razvoj održivog turizma prekograničnog područja, kao i razvoj postojeće turističke ponude, s ciljem povećanja prepoznatljivosti i konkurentnosti regije kao turističkog odredišta. Ukupna vrijednost projekta bila je 116.243 eura. Projekt se provodio od 24. rujna 2007. do 24. studenog 2008.

U svrhu ostvarenja cilja projekta, provedene su sljedeće aktivnosti:

1. Inventarizacija turističkih resursa na području Krapinsko-zagorske županije

U suradnji s gradovima i općinama, njihovim turističkim zajednicama, kao i s ekspertima iz područja kulturne baštine, muzeologije, destinacijskog menadžmenta i povijesti umjetnosti provedena je detaljna inventarizacija, popisivanje i istraživanje turističkih resursa na području Krapinsko-zagorske županije. Prikupljani su podaci iz sljedećih kategorija:

- aktivnosti (pješačke, planinarske, vinske, biciklističke staze, sport i rekreacija)
- atrakcije (manifestacije, kulturne znamenitosti, povijesne znamenitosti, sakralne znamenitosti)
- informacije (kontakt-podaci gradova, općina, turističkih zajednica, turističkih agencija, turističkih vodiča)
- dostupnost (vozni red autobusa i vlakova)

- gospodarstvena promidžba (popis obrta i starih zanata)
- obilježja boravka (popis hotela, pansiona, seoskih kućanstava, restorana i kafića koji ispunjavaju kriterije potrebne za prijem gostiju)

2. Stvaranje baze podataka i mreže informacijskih kioska

Temeljem konačnih rezultata inventarizacije stvorena je baza podataka, koja sadrži ukupno petstotinjak turističkih objekata s područja čitave županije. Objekti su kategorizirani u kulturnu, prirodnu i povijesnu baštinu, turističko-ugostiteljsku ponudu, manifestacije, informativne sadržaje, planinarske, pješačke i biciklističke staze te dostupnost. Baza podataka složena je tako da se može konstantno aktualizirati i nadopunjavati novim podacima. Podaci su dostupni javnosti na četiri infokioska koji se nalaze na sljedećim lokacijama: Terme Tuhelj, Terme Jezerčica, Ured turističke zajednice Marija Bistrica te Ured turističke zajednice Stubičke Toplice. Te su lokacije izabrane temeljem provedene analize o frekventnosti gostiju.

U budućem razdoblju baza turističkih resursa bit će dostupna kao web portal.

3. Izobrazba turističkih vodiča

Pedeset prijavljenih kandidata s područja čitave Krapinsko-zagorske županije tijekom pet mjeseci bilo je nazočno zakonom propisanim predavanjima kako bi mogli postati prva generacija turističkih vodiča za županiju. Prošli su terenski i teorijski dio obuke. Četrdeset kandidata je pristupilo ispitu održanom u listopadu. Ispit se sastojao od sljedećih dijelova: Kulturna baština Hrvatske s osvrtom na Zagorje, Povijest Hrvatske s osvrtom na Zagorje, Strani jezici, Uvod u turističko poslovanje, Turistički zemljopis, Osnove turističkog zakonodavstva, Politički sustav RH i Gospodarski sustav RH. Uvjerenje o položenom ispitu za turističkog vodiča Krapinsko-zagorske županije dobilo je 36 kandidata.

4. Obilježavanje turističkom signalizacijom: „Put Seljačke bune“

Ekspertni tim projekta definirao je put baštine koji će biti obilježen turističkom signalizacijom. „Put Seljačke bune“ odabran je zbog svoga povijesnog značaja kao i činjenice da se proteže gotovo čitavim područjem Krapinsko-zagorske županije. Pri definiranju puta baštine također su vrlo važni bili popratni turistički sadržaji na pojedinim lokacijama. Novodefinirani i obilježeni „Put Seljačke bune“ proteže se od Gornje Stubice, preko Donje Stubice i Stubičkih Toplica prema Zaboku, Krapini, Kumrovcu, Klanjcu, Loboru, Konjščini te Velikom i Malom Taboru. Osim što je „Put Seljačke Bune“ obilježen smeđom signalizacijom, na 15 lokacija nalaze se i interpretacijske table koje turistima otkrivaju detalje Seljačke bune.

5. Formiranje marketinške strategije i promotivnih materijala

Definirana je i marketinška strategija koja sadrži aktualne podatke turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji, marketing specifičnih oblika turizma te bazu novodefiniranih tematskih putova, a koja predstavlja mogućnost za razvoj budućih projekata. Izrađeni su i promotivni materijali „Put Seljačke bune“ u obliku peterojezične brošure i interaktivnog CD-a.

B) Projekt «Razvoj za razvoj»

Cilj projekta bio je jačanje razvojnog potencijala ljudskih resursa u zajedničkom pograničnom području. Ukupna vrijednost projekta bila je 101.235 eura.

U svrhu ostvarenja cilja projekta, provedene su sljedeće aktivnosti:

1. Razvoj ljudskih potencijala za potrebe gospodarstva – osposobljavanje za mala i srednje velika poduzeća (MSP)

Temeljem izraženih potreba poduzetnika i obrtnika organizirani su seminari o sljedećim temama: Informatika, HACCP, Praktična upotreba njemačkog jezika u turizmu, Od ideje do proizvoda – izrada poslovnog plana, Kontroling, Marketing, Prodaja, Računovodstvo, Komunikacija, Planiranje.

2. Razvoj ljudskih potencijala za potrebe razvoja ruralnog područja

Temeljem izraženih potreba poljoprivrednika, organizirani su sljedeći seminari:

- Higijena proizvodnje mlijeka i kontrola ispravnosti muznih uređaja
- Travnjački voćnjaci kao element biološke raznolikosti i estetske vrijednosti krajobraza
- Zaštita povrća od štetnika u stakleničkoj proizvodnji
- Nacionalne i EU potpore
- Osnivanje udruga i zadruga
- Sljubljivanje vina i hrane
- Ulazak u sustav PDV-a

U edukacijama je ukupno sudjelovalo oko 300 poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika.

3. Osposobljavanje za „Euroskupinu“

Za potrebe trajnijeg razvoja osposobljena je skupina projekt-menadžera - nosioca razvojnih aktivnosti na području. Sudionici koji su uspješno završili taj ciklus seminara, osposobljeni su za izradu i vođenje projekata financiranih iz EU fondova. Ukupno je na razini županije osposobljeno 66 projekt-menadžera.

U sklopu projekta izrađene su i dvije analize:

1. Strateška analiza razvoja ljudskih resursa na području sa stajališta potreba razvoja poduzetništva i razvoja ruralnog područja (analiza tržišta rada, analiza stanja i potreba s gledišta razvoja poduzeća te poduzetničkog razvoja ruralnog područja, analiza postojećih programa osposobljavanja i izobrazbe...)
2. Zajednička razvojna vizija ljudskih resursa za pogranično područje koja sadrži i skup zajedničkih razvojnih projekata, s kojima će područje kandidirati za različite natječaje.

Završna konferencija projekta održana je 21. kolovoza 2008., a projekt je i službeno završen 31. kolovoza 2008. godine.

C) Projekt «HOMER»

Glavni cilj projekta bio je usklađivanje obrazovnih mogućnosti sa zahtjevima tržišne ekonomije - skraćeno **HOMER** (Harmonizing Learning Opportunities with Market Economy Requirements) - razvoj sistematičnijeg i potpunijeg pristupa poboljšanju položaja mladih na tržištu rada u Hrvatskoj i Sloveniji, smanjenje stope nezaposlenosti, povezivanje korisnika na tržištu rada, podizanje razine poduzetničke kulture, uvođenje obuke u poduzećima, razvoj obrazovnih programa te programa za pomoć mladima pri razvijanju natjecanja na tržištu rada.

U sklopu projekta provedene su sljedeće aktivnosti:

- analize trenutačnih mehanizama i mjera za zapošljavanje mladih

- ispitivanje svijesti poduzeća vezano za zapošljavanje mladih osoba
- analiza potreba te očekivanja ciljanih grupa
- osviještenost poduzeća vezano za zapošljavanje mladih
- ispitivanje integriranja poduzetništva i poduzetničkog razmišljanja u obrazovanju
- uspostava „karijernih kutaka“ u obrazovnim institucijama
- treniranje mentora za razvoj ljudskih potencijala u poduzećima
- razvoj i nadogradnja programa za mlade
- razvoj i pilot-testiranje *e-learning* programa „Virtualne škole poduzetništva“
- uspostava „Virtualnih poduzeća“ u srednjim školama
- projektna rješenja u poduzećima
- Dan karijera

D) Projekt «Označitev ob Sutli»

Realizator projekta bila je Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije u suradnji s partnerima - Zagorskom razvojnom agencijom, Županijskom upravom za ceste i Krapinsko-zagorskom županijom. Ukupna vrijednost projekta bila je 242.359 eura.

Projektom su predviđene i provedene tri glavne aktivnosti:

1. druga faza smeđe signalizacije
2. operativni plan razvoja i označavanje vinotočja i vinskih cesta
3. plan razvoja i označavanje pješačkih i planinarskih staza

Realizacijom projekta na području Krapinsko-zagorske županije turističke su destinacije obilježene smeđom signalizacijom i umrežena su zagorska vinotočja te pješačke staze kao specifični oblici turizma županije.

E) Projekt «Voda je život»

Vodeći partner projekta s hrvatske strane bila je općina Hum na Sutli. Ukupna vrijednost projekta bila je 119,364.36 eura. Implementacija projekta počela je 29. studenog 2007., a trajao je 13 mjeseci. Projektom su predviđene izrade analiza, studija i investicijske dokumentacije kao osnove za održiv razvoj i zaštitu okoliša. Cilj projekta bio je jačanje vodoopskrbnog sustava te uočavanje nedostataka sustava na terenu.

U sklopu projekta provedene su sljedeće analize vode:

- osnovna analiza vode za piće iz javnog vodoopskrbnog sustava koja pokazuje je li voda pitka
- analiza vode za piće iz lokalnih vodovoda temeljem koje je analizirana kvaliteta vode (65 uzoraka vode u 32 lokalna vodovoda)
- analiza vode iz javnoga vodoopskrbnog sustava, koja pruža točne informacije o svakom elementu uzorka vode
- analiza utjecaja ispuštanja otpadnih voda u rijeku Sutlu
- analiza gubitka vode u javnom vodoopskrbnom sustavu temeljem koje je određen postotak gubitaka te definiranje mjera smanjenja gubitaka vode

Projektom su izrađene sljedeće studije:

- Studija potreba za poboljšanjem vodoopskrbnog sustava koja proučava kapacitete vode koji su potrebni u pojedinim mjestima za normalni ekonomski razvoj, zatim potrebe za poboljšanjem lokalnih vodovoda (s naglaskom na selima koja su podalje i teško dostupna te na taj način nemaju konstantnu opskrbu pitke vode)
- Studija mogućnosti priključenja lokalnih vodovoda na javni vodoopskrbni sustav

- Studija o zaštiti izvorišta voda
- Studija o utjecajima onečišćenja vode.

F) Projekt «Turistička Sutla»

Prijavitelj i realizator projekta s hrvatske strane bila je općina Zagorska Sela. Ukupna vrijednost projekta iznosi 201.020 eura. Cilj projekta bio je razvoj zajedničkih prekograničnih turističkih i kulturnih usluga, turističke infrastrukture i zajedničke promocije, s ciljem povećanja prepoznatljivosti, atraktivnosti, uspjeha i konkurentnosti regije kao turističkog odredišta.

Aktivnostima koje se odnose na menadžment projekta, komunikacijske alate, realizaciju novih tematskih staza i postavljanje informativnog centra s izložbenim prostorom u kojem će se održavati raznovrsne izložbe kulturnog značenja (stari obrti, radionice itd.), bogata prirodna i kulturna baština regije povezala se u cjelovit turistički proizvod regije.

G) Projekt «Craftattract»

Nositelj projekta s hrvatske strane bili su Muzeji Hrvatskog zagorja, Gornja Stubica – Muzej „Staro selo“ Kumrovec. Cilj projekta bio je stvoriti sinergije između tradicijskih obrta, vještina i nematerijalne baštine sa sektorom turizma stvarajući nove atrakcije u prekograničnom području.

Aktivnosti provedene u sklopu projekta:

- Određivanje novih turističkih ruta:
  - o Doživimo Hrvatsko zagorje
  - o Medenjaci, fučke i žvegle na dar
  - o Po lijepom stubičkom kraju
  - o Suveniri Zlatara
  - o Ispijmo kapljicu za Mariju Jurić Zagorku
  - o Stazama starih lončara i kožara
- Radionice tradicijskih obrta i vještina
  - o Kovačka radionica
  - o Izrada tradicijskog nakita od krep-papira, slame i tekstila
  - o Lončarska radionica
  - o Krovopokrivačka radionica – prekrivanje krovova raženom slamom – šopom
  - o Tradicijska stolarska radionica
  - o Izrada predmeta od lišća kukuruza
  - o Radionica vezenja
  - o Izložba tradicijskih suvenira
- Izrađena je „Knjiga majstora“ s popisom svih majstora starih obrta na prekograničnom području.

1.11.1. IPA – Instrument pretpristupne pomoći

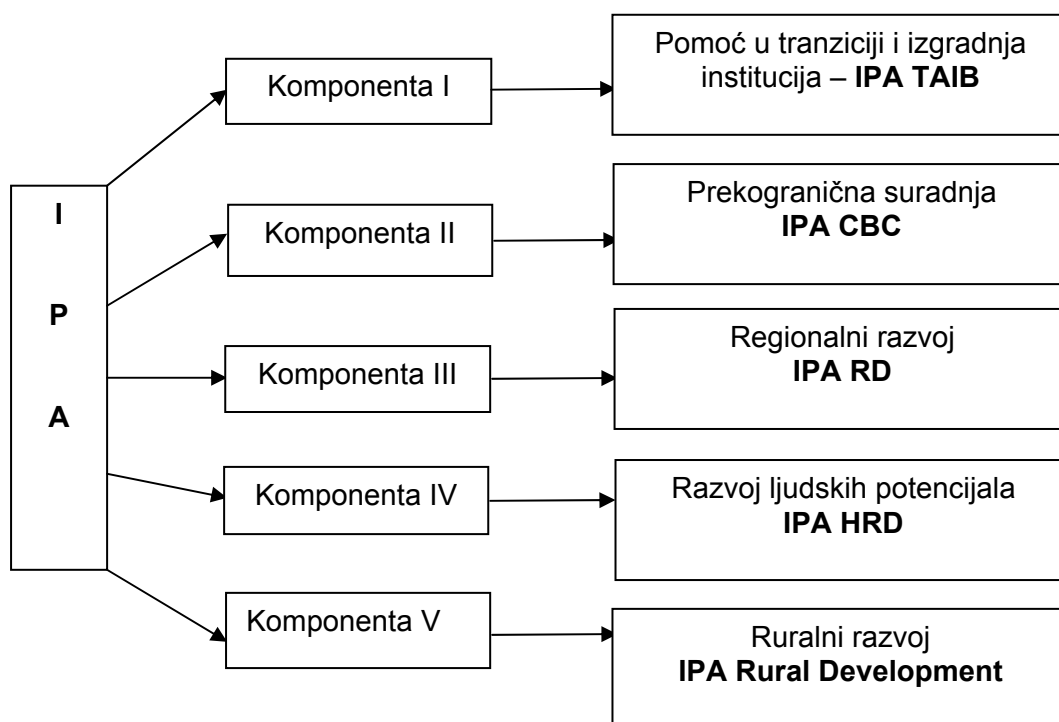
Europska komisija razvila je novi pretpristupni instrument – IPA – *Instrument pretpristupne pomoći* (eng. *Instrument for Preaccession Assistance*). Program IPA zamišljen je kao pomoć Hrvatskoj u provedbi potrebnih reformi da postane zemlja članica EU s ciljem izgradnje sustava uz pomoć kojeg bi mogla upravljati budućim fondovima EU.

U Hrvatskoj financijski instrumenti iz pretpristupnih fondova namijenjeni su za podupiranje političke, gospodarske i institucionalne reforme, poticanje prekogranične suradnje, regionalne konkurentnosti i razvoja, razvoja ljudskih resursa, poljoprivrede i ribarstva. Kao integrirani instrument, IPA je zamijenila programe koji su dosad bili dostupni Hrvatskoj – CARDS, Phare, ISPA i Sapard.

IPA je višegodišnji instrument, ali se revidira na godišnjoj osnovi, kao i iznosi po prioritetnim sektorima.

Sredstva IPE dirigitirana su u pet komponenti, od kojih svaka pokriva jedno ili više područja.

Slika 31. Komponente IPA-e

Komponenta 1 – uključuje mjere izgradnje institucija i s njima povezanog ulaganja u RH s ciljem ispunjavanja kriterija za pristupanje EU. Naponi su uglavnom usmjereni na potpuno usklađivanje s pravnom stečevinom EU.

IPA-TAIB je dopunsko sredstvo potpore za potrebe izgradnje institucionalnih struktura u RH koje će biti zadužene za upravljanje, provedbu, koordinaciju i nadzor strukturnog financiranja EU-a. Ta komponenta nije usmjerena na financiranje projekata iz područja gospodarske i socijalne kohezije. Projektni prijedlozi iz područja energije, socijalne politike i zapošljavanja, poljoprivrede, okoliša, pravosuđa utvrđeni su sukladno dogovoru s Europskom komisijom. Kroz projekte se osigurava pomoć za usklađivanje sa standardima EU i njihova provedba u RH. Pomoć ima oblik tehničke pomoći, *twinninga* i nabave opreme.

Sveukupnu odgovornost za provedbu Godišnjeg akcijskog programa TAIB ima Središnji državni ured za razvoj strategije i koordinaciju fondova EU koji surađuje s drugim javnim korisnicima projekata kroz sve što je potrebno za uspješno upravljanje i provedbu projekata.

Komponenta 2 – pruža potporu programima koji se odnose na prekograničnu suradnju graničnih regija RH i susjednih zemalja članica EU te zemalja potencijalnih kandidata. U okviru programa IPA 2007. – 2013. Hrvatska sudjeluje u sljedećih šest programa prekogranične suradnje:

- Prekogranični program Mađarska – Hrvatska,
- Prekogranični program Slovenija – Hrvatska,
- Jadranska prekogranična suradnja,
- Prekogranični program Hrvatska – Bosna i Hercegovina,
- Prekogranični program Hrvatska – Crna Gora,
- Prekogranični program Hrvatska – Srbija.

Hrvatska sudjeluje i u programima transnacionalne suradnje:

- Jugoistočna Europa,
- Mediteran.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva zaduženo je za provedbu programa prekogranične suradnje (**IPA - CBC**).

Komponenta 3 – Regionalni razvoj (IPA-RD) – priprema Hrvatsku za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj, strukturnog fonda koji će Hrvatskoj biti dostupan nakon ulaska u punopravno članstvo EU. Komponenta III bit će provedena putem Operativnih programa (OP) koji su praktični instrument za izvođenje svih komponenti na operativnoj razini. IPA – RD obuhvaća 3 OP-a:

- OP *Regionalna konkurentnost*,
- OP *Promet*,
- OP *Zaštita okoliša*.

Glavna državna institucija odgovorna za cjelokupni operativni program je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Komponenta 4 – Razvoj ljudskih potencijala (**IPA - HRD**) uključuje mjere koje će unaprijediti sustave i administrativni kapacitet na području zapošljavanja, obrazovanja i socijalne inkluzije skupina i pojedinaca u nepovoljnom položaju te umreženje s partnerima iz nevladinog sektora. Ukupni cilj komponente je stvaranje više i boljih radnih mjesta, privlačenje i zadržavanje većeg broja ljudi u statusu zaposlenih povećanjem ulaganja u ljudski kapital, jačanjem socijalne inkluzije i promoviranjem prilagodljivosti radnika i poduzeća. Prioriteti i mjere ove komponente prikazani su na Slici 32.

Slika 32. Pregled prioriteta i mjera unutar IPA – HRD, 2007. – 2009. godine

Prioriteti	Prioritet 1	Prioritet 2	Prioritet 3	Prioritet 4
	Unapređenje pristupa zapošljavanju i održivo uključivanje na tržište rada	Jačanje socijalnog uključivanja osoba kojima je otežan pristup tržištu rada	Unapređivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti	Tehnička pomoć
Mjere	Mjera 1.1 Potpora u osmišljavanju provedbi aktivne i preventivne politike tržišta rada	Mjera 2.1 Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa zapošljavanju	Mjera 3.1. Daljnji razvoj Hrvatskog kvalifikacijskog okvira	Mjera 4.1. Priprema projekta
	Mjera 1.2. Potpora učinkovitosti i kvaliteti hrvatskih javnih službi nadležnih za zapošljavanje	Mjera 2.2. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju	Mjera 3.2. Jačanje sustava obrazovanja odraslih	Mjera 4.2. Upravljanje programom i izgradnja kapaciteta
			Mjera 3.3. Jačanje institucija odgovornih za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te njihovih partnera	

Izvor: Europski fondovi za hrvatske projekte, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije

Glavna državna institucija odgovorna za provedbu Komponente 4 cjelokupnog IPA programa je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva. Na stranicama ministarstva - www.mingorp.hr - nalaze se cjelokupne informacije vezane uz program.

Komponenta 5 – Ruralni razvoj (IPARD) pruža potporu Hrvatskoj u razvijanju politike ruralnog razvoja i pripremi za provedbu i upravljanje Zajedničkom poljoprivrednom politikom EU. Glavni je naglasak komponente IPA-e Ruralni razvoj na proizvodnji hrane i ruralnom razvoju. Komponenta se oslanja na program SAPARD i slična je postpristupnom Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj.

Plan poljoprivrednog i ruralnog razvitka 2007. - 2013. pripremljen je u bliskoj koordinaciji hrvatskih državnih tijela i službi Europske komisije, a njime su utvrđeni prioriteti i mjere prikazane u Tablici 2.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) u Republici Hrvatskoj je odgovorno za cjelokupno upravljanje i provedbu komponente programa IPARD.

Tablica 52. Prioriteti i mjere Plana poljoprivrednog i ruralnog razvitka, 2007. - 2013.

Prioritet 1 – Unapređenje tržišne učinkovitosti i primjena standarda Zajednice	Mjera 1.1. Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva radi restrukturiranja i prilagodbe standardima Zajednice	
	Mjera 1.2. Ulaganje u preradu i marketing poljoprivrednih i ribarskih proizvoda radi restrukturiranja tih aktivnosti i prilagodbe standardima Zajednice	
Prioritet 2 – Pripreme radnje za provedbu poljoprivredno-ekoloških mjera i strategija lokalnog ruralnog razvoja	Mjera 2.1. Aktivnosti u svrhu poboljšanja okoliša i krajolika	
	Mjera 2.2. Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja	Podmjera 2.2.1. Stjecanje vještina, animiranje stanovnika lokalne akcijske grupe (LAG)
		Podmjera 2.2.2. Provedba lokalnih razvojnih strategija
Podmjera 2.2.3. Projekti suradnje		
Prioritet 3 – Razvoj ruralnoga gospodarstva	Mjera 3.1. Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture	
	Mjera 3.2. Diverzifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti	
Prioritet 4 – Tehnička pomoć	Mjera 4.1. Upravljanje programom i jačanje kapaciteta	Otprilike 30% mjera Tehničke pomoći na godinu bit će alocirano za podmjeru 2.2.1

Izvor: Europski fondovi za hrvatske projekte, Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije

U sklopu Komponente 2 IPA programa prekogranične suradnje Hrvatska – Slovenija, Krapinsko-zagorskoj županiji odobren je projekt iz područja turizma **Razvoj prekogranične wellness destinacije s povezivanjem ruralnih turističkih proizvoda** (Wellnes 3 plus).

Ukupna vrijednost projekta iznosi 477.717,01 euro, a provodit će se tri godine. Vodeći partner je Razvojna agencija Kozjansko iz Slovenije, a partneri na projektu su Krapinsko-zagorska županija, Zagorska razvojna agencija, Razvojna agencija Sotla i LTO Rogla-Zreče, GIZ.

Glavni ciljevi projekta su:

- jačanje prekograničnoga destinacijskog identiteta
- cjelovit razvoj ruralnih integralnih turističkih proizvoda
- povećanje postojećih turističkih kapaciteta s obje strane granice
- jačanje suradnje između turističkih ponuđača na prekograničnom području
- poboljšanje kvalitete života ruralnog stanovništva
- poboljšanje mogućnosti zapošljavanja na prekograničnom području
- povećanje osviještenosti o održivom turizmu
- povećanje broja posjetitelja, turista na prekograničnom području
- očuvanje kulturne i prirodne baštine prekograničnog područja
- oblikovanje novog turističkog prekograničnog proizvoda - wellnes 3 plus
- gospodarski rast i poticanje nastajanja novih MSP koja će osigurati nova radna mjesta i smanjiti odljev mozgova, odnosno visoko obrazovanog kadra i mladih

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatni ljudski resursi - nedovoljno brza i cjelovita edukacija i trening kadrova 	<ul style="list-style-type: none"> - zaposliti stručnjake - educirati kadrove za pripremu i provedbu međunarodnih programa i projekta - unaprijediti koordinaciju horizontalnu i vertikalnu (u županiji i između županije i središnje države)

2. REZULTATI PROVOĐENJA REGIONALNOG OPERATIVNOG PROGRAMA KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE

Regionalni operativni program (ROP) Krapinsko-zagorske županije sastoji se od razrađene hijerarhije razvojnih ciljeva – od vizije, preko strateških ciljeva, do prioriteta i mjera – s jedne strane, te od skupa više manje razrađenih projekata, svaki sa svojim željenim/namjeranim razvojnim učincima, s druge. I dok konačna uspješnost i vrijednost ROP-a uvelike ovisi o kvaliteti osnovnih sastavnih dijelova ROP-a – koliko dobro hijerarhija ciljeva strateški usmjerava razvoj na način koji iskorištava snage i prednosti te prevladava i zaobilazi slabosti i prepreke, u kojoj mjeri predlagani projekti doista pridonose harmoničnom ostvarivanju određenih prioriteta i mjera – ona znatno ovisi i o kvaliteti provedbe i upravljanja projektima jer koji se nalaze u Bazi projekata. Projekti su dio cjeline ROP-a kojim se njime definirane vizije i ciljevi postupno ostvaruju.

Posljedično, da bi ROP proces bio učinkovit i uspješan, njime se moraju osmisliti i osigurati i važni elementi njegove provedbe, uključujući:

- 1) provedbene institucije i mehanizme,
- 2) financiranja,
- 3) postupke za praćenje i vrednovanje projekata i programa,
- 4) procedure za redovito ažuriranje,
- 5) sljedeći – prvi koraci u provedbi ROP-a, te
- 6) akcijski plan provedbe.

Najvažniju ulogu u provedbi imala je Jedinica za provedbu projekata. Njeno je logično mjesto unutar Zagorske razvojne agencije (ZARA), koja je i koordinirala pripremu ROP-a Krapinsko-zagorske županije.

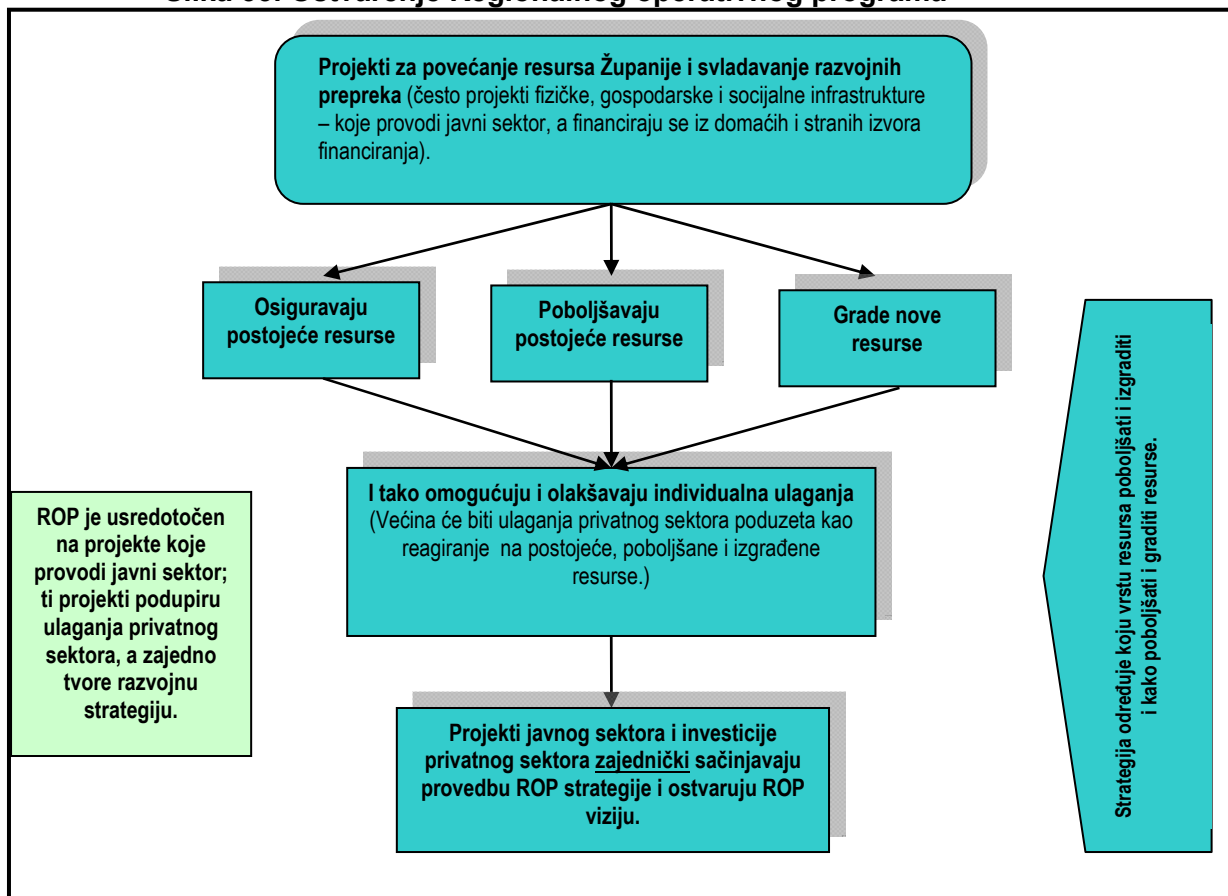
ROP je pridonio i uspješnijem natjecanju za financijska sredstva iz raznih potencijalnih izvora (uključujući Vladu Republike Hrvatske, Europsku komisiju i brojne bilateralne i multilateralne izvore financiranja), jer je županija, kroz ROP, dobila dobro strukturiran razvojni plan, prikladan za prezentaciju potencijalnim izvorima financiranja.

Redovito vrednovanje ROP-a provodilo se svake godine kroz ažuriranje baze podataka projekata, njeno vrednovanje i adaptivno upravljanje. Svrha Baze projekata, koja je usklađena s mjerama predloženim u ROP-u, je stvoriti okruženje koje omogućuje i potiče:

- razvoj privatnog sektora (koji je glavni sudionik ostvarenja gospodarskog rasta)
- razvoj civilnog društva (koje je glavni medij „participativne demokracije“ i važan element željenoga visokog društvenog standarda i blagostanja).

Dijagram prikazuje osnovnu ideju strategije ROP-a KZZ-a, odnosno način na koji se rečeni cilj unapređenja struktura i povećanja resursne osnove KZZ-a planirao ostvariti.

Slika 33. Ostvarenje Regionalnog operativnog programa

Izvor: ZARA

Vrlo važan aspekt strategije ROP-a (i pripreme provedbe i provedbe ROP-a) jest i osiguravanje odgovarajuće stručne i kadrovske kapacitiranosti javne uprave, jer su učinkovit i uspješan institucionalni kapacitet i osposobljenost u županiji nužni za učinkovito korištenje dostupnih domaćih i inozemnih financijskih sredstava. Institucionalno jačanje i podizanje osposobljenosti izvjesno je potrebno, jer mnogi budući dionici provedbe u prethodnom razdoblju nisu imali mogućnost, pa time ni odgovornost, raspolaganja i upravljanja financijskim sredstvima u iznosima predviđenim za provedbu ROP-a. Konkretnije, nužno je sustavno uvođenje efikasnog upravljanja i praćenja dobivenih sredstava, kao i provedbe razvojnih projekata.

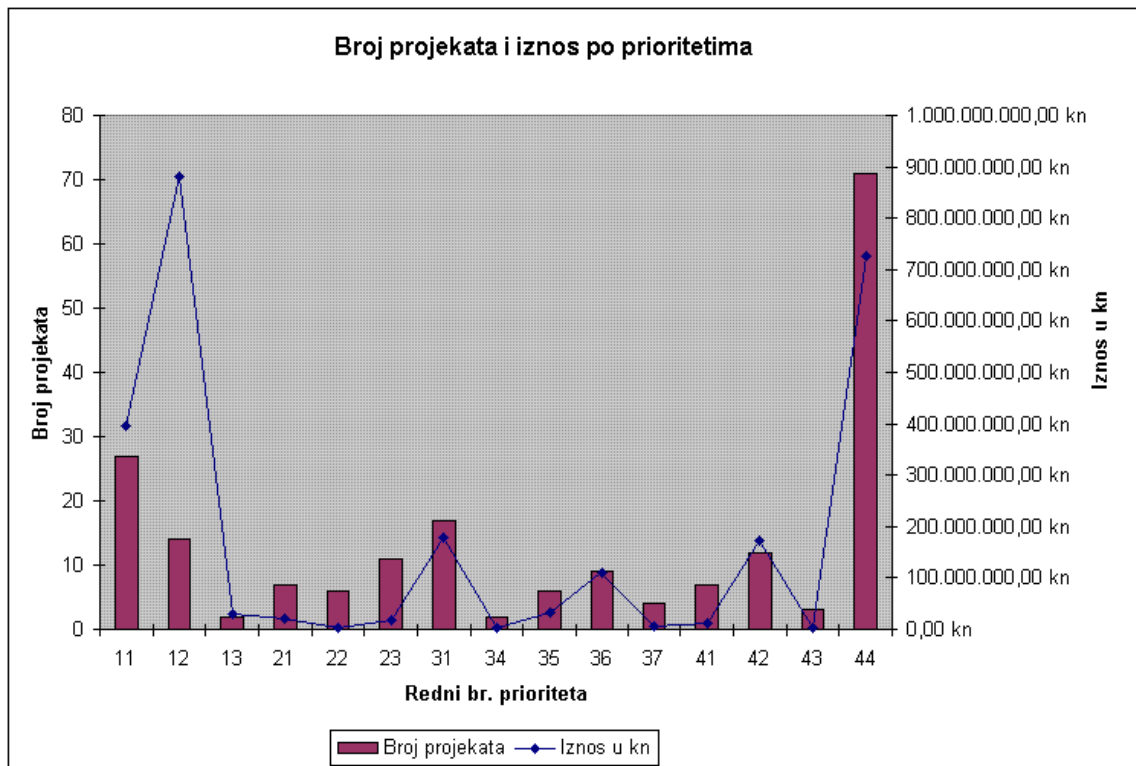
Provedbom ROP-a javni je sektor, kroz predložene prioritetne projekte, mogao poticati razvoj privatnog sektora i civilnog društva kako bi mogli učinkovitije pridonositi gospodarskom rastu i promicanju razvoja demokratskoga civilnog društva. Pritom se i javni sektor mijenjao, tj. institucionalno jačanje omogućilo je i županiji i jedinicama lokalne samouprave da efikasno i efektivno upravljaju svojim razvojem i kontinuirano revidiraju i unapređuju Regionalni operativni program.

S obzirom na to da je jedna od osnovnih uloga ROP-a upravo strateško usmjeravanje i koordiniranje parcijalnih razvojnih inicijativa s ciljem ostvarivanja jedinstvene i cjelovite usvojene razvojne vizije, tijekom provedbe ROP-a usmjeravalo se na uspostavljanje aktivnosti trajnog praćenja, analiziranja, usmjeravanja i poticanja usklađenosti predloženih pojedinačnih razvojnih projekata s ROP-om prepoznatim i određenim razvojnim ciljevima/prioritetima/mjerama. Aktivnosti praćenja i usmjeravanja započete su analizom usklađenosti, provedenom na skupu od 198 inicijalno pristiglih projektnih prijedloga.

Pristigli projektni prijedlozi nisu predstavljali sve postojeće županijske projekte i projektne ideje u Krapinsko-zagorskoj županiji. Analiza daje tek približnu informaciju/ocjenu usklađenosti između ROP-om usuglašene i određene hijerarhije vizije/ciljeva/prioriteta/mjera i svih postojećih projekata u KZZ-u. S druge strane, s obzirom na izrazita nastojanja na participativnosti u njegovoj izradi, opravdano je pretpostaviti da se na poziv za prijavu natječaja prijavila većina najkvalitetnijih i najaktivnijih sudionika budućeg razvoja i da su stoga i zaključci analize važni indikatori jer je njome obuhvaćena većina najkvalitetnijih i za provedbu najspremnijih projekata i projektne ideje u županiji.

Sljedeći dijagram prikazuje razdiobu projekata prikupljenih prvim pozivom prema ROP-om određenim prioritetima.

Slika 34. Projekti prikupljeni prvim pozivom

Izvor: ZARA

LEGENDA 1.1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo; 1.2. Razvoj turističkog gospodarstva; 1.3. Razvoj usluga; 2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje; 2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru; 2.3. Izgradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača; 3.1. Obrazovani ljudski potencijali; 3.4. Politika prema mladima; 3.5. Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite; 3.6. Razvoj športsko-rekreacijskih programa; 3.7. Stvaranje društva znanja; 4.1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja; 4.2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture; 4.3. Očuvanje okoliša i održivi razvoj; 4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture

Na gornjem dijagramu uočava se da proračunskom vrijednošću predloženih projekata izrazito odskoču prioriteti 1.1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo; 1.2. Razvoj turističkog gospodarstva i 4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture.

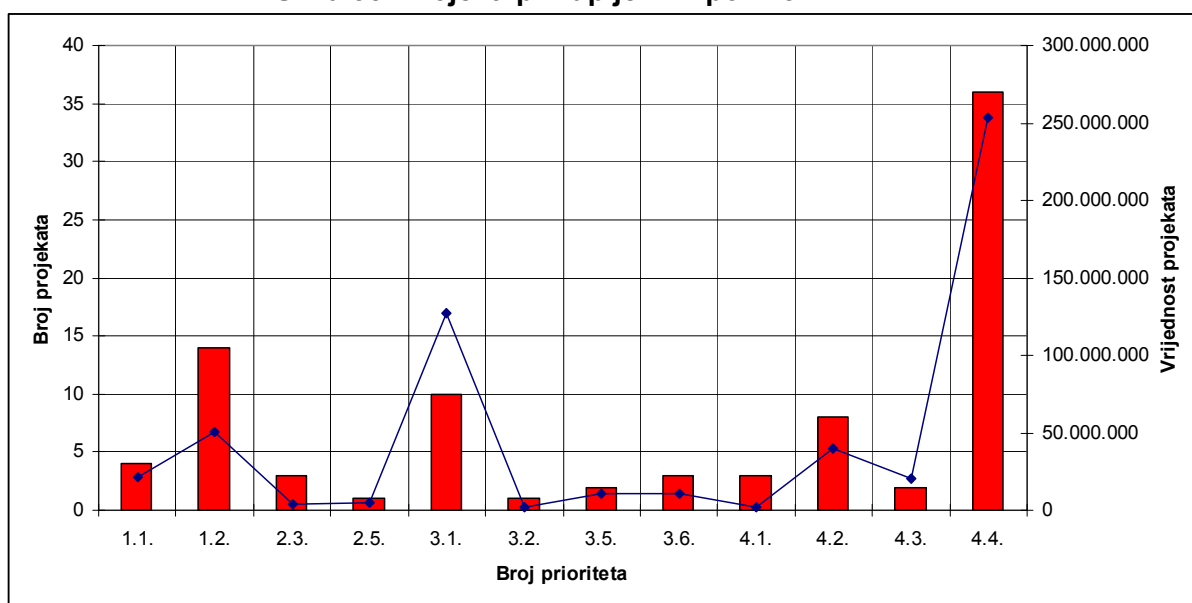
U sljedećoj kategoriji su prioriteti 3.1. Obrazovani ljudski potencijali i 4.2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture. Ostali prioriteti imaju manju traženu/predlaganu vrijednost ulaganja.

Gleda li se broj predloženih projekata prema prioritetima, dominiraju prioriteti 1.1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo, 3.1. Obrazovani ljudski potencijali i 4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture. Izrazito malim brojem prijavljenih projekata ističu se prioriteti 1.3. Razvoj usluga, 3.4. Politika prema mladima i 4.3. Očuvanje okoliša i održivi razvoj.

Za potrebe ažuriranja Baze projekata tijekom 2007., 2008. i 2009. godine poslani su pozivi za iskaz interesa za uvrštavanje novih projekata u bazu te za ažuriranje podataka postojećih projekata.

U 2007. godini poslan je poziv za prikupljanje novih projekata. U tom pozivu prikupljeno je ukupno 87 projekata. Slika 35 prikazuje strukturu projekata prema prioritetima i mjerama koji su pristigli na drugom pozivu za prikupljanje projekata.

Slika 35. Projekti prikupljeni 2. pozivom

Izvor: ZARA

Najviše je projekata pristiglo unutar prioriteta 4.4. – Razvoj prometne i komunalne infrastrukture – ukupna vrijednost 253,523.134,14 kuna. Unutar prioriteta 1.2. – Razvoj turističkog gospodarstva – prikupljeno je ukupno 14 projekata u vrijednosti 50,700.000 kuna, a unutar prioriteta 3.1. – Obrazovani ljudski potencijali – prikupljeno je 10 projekata ukupne vrijednosti 127,137.161,10 kuna.

Tijekom 2008. i 2009. godine prikupljeni projekti su ažurirani sukladno statusu u kojem se trenutačno nalaze, koju dokumentaciju imaju spremnu i u kojoj su fazi provedbe. Od ukupno 285 projekata koji se nalaze u bazi, njih 105 je u provedbi. Ostali se nalaze u fazi pripreme, u tijeku je priprema za provedbu ili su u fazi prikupljanja potrebne dokumentacije.

Može se zaključiti da je ROP, koji je razvijen kao strateški okvir razvoja Krapinsko-zagorske županije, strukturiran kao *živi* dokument, kroz Bazu podataka poslužio svojoj svrsi te je okupio lokalne i regionalne dionike u procesu razvoja.

3. SWOT ANALIZA KRAPINSKO–ZAGORSKE ŽUPANIJE

SNAGE	MOGUĆNOSTI
Položaj, prirodni resursi okoliš	Položaj, prirodni resursi okoliš
<ul style="list-style-type: none"> • povoljan geoprometni položaj (pogranična županija, europski koridor, blizina Zagreba) • znatni prirodni resursi-velike rezerve vode, termalni izvori, šume, mineralne sirovine (glina, kamen) • očuvan okoliš • dobra energetska i telekomunikacijska infrastruktura 	<ul style="list-style-type: none"> • povećanje interesa za poslovnim prostorom uz prometne pravce u europskom koridoru, a time i za razvoj novih gospodarskih aktivnosti • osnivanje zajedničkog odlagališta otpada sa susjednim županijama kroz nacionalne i EU programe • porast potražnje za vodom i realizacija programa vodoopskrbe sa susjednim županijama • unapređenje prometne povezanosti gradnjom punog profila autoceste, paralelne i brze ceste u sklopu europskog koridora te mogućom gradnjom tunela u suradnji sa Zagrebom (ukoliko se zadovolje svi ekološki i zakonski standardi) • gradnja koridora Xa brze željeznice • turistička valorizacija kulturnih i prirodnih vrijednosti te njihovo povezivanje
Gospodarstvo	Gospodarstvo
<ul style="list-style-type: none"> • razvijena prerađivačka industrija (industrija stakla, metalna industrija) i građevinarstvo • razvijeno obrtništvo, tradicija, brojnost • raspoloživi prostor za razvoj poduzetništva (gospodarske zone) • ogledni komercijalni poljoprivredni proizvođači • tradicija u turizmu u toplicama, zdravstvenom, vjerskom, izletničkom, kulturnom, sportskom turizmu • uspješna realizacija projekata međužupanijske i međuregionalne suradnje 	<ul style="list-style-type: none"> • blizina Zagreba kao: velikog poslodavca, velikih poduzeća za povezivanje županijskih srednjih i malih poduzeća, tehnološkog resursa, tržišta za poljoprivredne proizvode, turističkog emitivnog tržišta • jačanje konkurentnosti i rast izvozno orijentiranih proizvodnji u prerađivačkoj industriji, razvojno povezivanje gospodarskih subjekata kroz klastere (na projektima vinari, zagorski štruklji, i dr.) • jačanje poduzetničke infrastrukture, tehnološke infrastrukture kroz iskorištavanje sve većih mogućnosti nacionalnih programa, programa EU-a i drugih programa

	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj i specijalizacija i komercijalizacija primarne poljoprivrede, jačanje komercijalnih proizvođača • razvoj brendova, autohtoni poljoprivredni proizvodi (zagorski puran, med, voće i povrće i dr.) • razvoj integrirane i eko-poljoprivrede kroz nacionalne i programe EU • potpora zadugarstvu i povezivanju malih poljoprivrednih proizvođača kroz projekte države i EU • ruralni razvoj kroz nacionalne i programe EU • porast potražnje za selektivnim oblicima turizma (zdravstveni, kulturni, rekreativni i dr.) i jačanje hrvatskog turizma • poticanje razvoja međužupanijske i regionalne gospodarske suradnje intenziviranjem približavanju Hrvatske prema EU
Društvene djelatnosti	Društvene djelatnosti
<ul style="list-style-type: none"> • razvijena mreža pučkih otvorenih učilišta i programa obrazovanja • programi visokoškolskog obrazovanja • kvalitetno organizirana zdravstvena zaštita • dobri programi preventivne zdravstvene zaštite • raznovrsna kulturno-povijesna baština • organizirani i rasprostranjeni oblici očuvanja tradicije kulture i običaja (kroz kulturno umjetnička društva i lokalne događaje) • gostoljubivost regije kao brend („dobri ljudi dobre čudi“) 	<ul style="list-style-type: none"> • unapređenje kvalitete obrazovanja srednjih škola kroz EU projekte • gradnja i dogradnja školskih i zdravstvenih objekta kroz javno privatno partnerstvo • gradnja staračkih domova kroz javno privatno partnerstvo • stjecanje kvalitetnog obrazovanja u gradu Zagrebu • razvoj cjeloživotnog učenja • privlačenje mladoga stručnog kadra zbog povećane mobilnosti (dobra prometna povezanost, kvaliteta života) • unapređenje kulturnog naslijeđa i njegovanje identiteta • razvoj kulturnih ustanova i programa kroz nacionalne i međunarodne programe
Upravljanje razvojem	Upravljanje razvojem
<ul style="list-style-type: none"> • dobri rezultati ZARA-e u iniciranju i provedbi razvojnih projekata u županiji i JLS-ima te međužupanijskoj i prekograničnoj suradnji kao dobra umreženost s razvojnim institucijama Hrvatskoj i inozemstvu • sposobnosti (znanje, vještine i iskustvo) Razvojne agencije i nekih drugih institucija KZZ-a za pripremu i provedbu i upravljanje razvojnim projektima 	<ul style="list-style-type: none"> • jačanje sposobnosti županije i JLS-a za upravljanje razvojem (ljudski resursi, edukacija i trening) kroz nacionalne i programe EU • unapređenje rada Razvojne agencije i drugih institucija u županiji i JLS-a kroz nacionalne i EU programe • uvođenje projektnog pristupa u programiranju i upravljanju • unapređenje povezanosti JLS-a i županije, stvaranje razvojnih

<ul style="list-style-type: none"> • sve veće korištenje stručnih analiza, studija i znanja u pojedinim područjima razvoja županije i JLS-a 	<p>konzorcija kroz poticaje iz nacionalnih i EU programa</p> <ul style="list-style-type: none"> • jačanje sposobnosti za unapređenje prekogranične, međuregionalne i među županijske suradnje
SLABOSTI	PRIJETNJE
Položaj, prirodni resursi, okoliš	Položaj, prirodni resursi, okoliš
<ul style="list-style-type: none"> • nesanirana odlagališta otpada i kamenoloma • neodgovarajući sustav odvodnje otpadnih voda • nepovezanost lokalnih vodovoda s javnim sustavom vodoopskrbe (ilegalni priključci) • rascjepkanost komunalnih poduzeća • loša lokalna i regionalna prometna povezanost • nedovoljno ulaganje u održavanje javnih cesta • zaostajanje u razvoju željezničke infrastrukture 	<ul style="list-style-type: none"> • blizina Zagreba i opasnost od doseljavanja „prljavih industrija“ • nedostatak prostora s porastom međunarodnog prometa i porastom gospodarskih aktivnosti • nekontrolirano i prekomjerno iskorištavanje mineralnih sirovina i drugih prirodnih resursa • nedovoljna provedba zakonske regulative za sektor okoliša i prirodnih resursa
Gospodarstvo	Gospodarstvo
<ul style="list-style-type: none"> • nepostojanje verificiranih područja za poljoprivrednu proizvodnju • nizak bruto društveni proizvod po glavi stanovnika • neravnomjernost razvoja s područjima koja zaostaju u razvoju – znatan dio županije su brdsko-planinska područja • loša struktura gospodarstva, niskoakumulativna industrija (tekstilna industrija) • mala mobilnost rada • rascjepkanost i usitnjenost poljoprivrednih i šumskih površina • neodgovarajuće gospodarenje poljoprivrednim i šumskim površinama • nepovezanost malih poljoprivrednih proizvođača • nedovoljna educiranost poljoprivrednih proizvođača • nedovoljno razvijena potpora gospodarskoj i tehnološkoj infrastrukturi • nedostatni smještajni kapaciteti u turizmu, organizacija turizma i necjeloviti turistički proizvod (programi, marketing i dr.) • strukturna nezaposlenost, ponuda radne snage ne odgovara 	<ul style="list-style-type: none"> • nedovoljna potpora i povezivanje poduzetništva s centralne državne razine • neprimjerena i nestabilna porezna politika • rast konkurencije proizvođača iz EU u poljoprivredi, prerađivačkoj industriji i trgovini • izostanak ili spora provedba Nacionalne politike konkurentnosti • izostanak učinkovitog nacionalnog programa potpore proizvodnim investicijama i zapošljavanju • odljev stručnih i visokoobrazovanih kadrova • ponuda i dolazak jeftinije radne snage iz susjednih država • socijalna neodgovornost i neosjetljivost poslodavaca (neplaćanje plaća i doprinosa za radnike)

potrebama gospodarstva	
Društvene djelatnosti	Društvene djelatnosti
<ul style="list-style-type: none"> • slaba obrazovna struktura stanovništva • nedovoljno razvijeno lokalno tržište rada (zavod za zapošljavanje, škole, poslodavci) • nedostatak radne snage, visoko obrazovanih stručnjaka, radnika s kompetencijama koje odgovaraju potrebama gospodarstva • slabo razvijeni dodatni oblici obrazovanja, nedostatak cjeloživotnog učenja • neodgovarajuća mreža srednjoškolskih (visokoškolskih) obrazovnih programa koje prate potrebe gospodarstva s odgovarajućom opremom i kadrovima • nepostojanje stambene politike • starost stanovništva • odumiranje stare zagorske arhitekture • zapuštenost kulturno-povijesne i prirodne baštine 	<ul style="list-style-type: none"> • negativna demografska kretanja • velik nesrazmjer između postojećeg stanja i propisanog kroz pedagoški standard predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja • nefleksibilan i neadekvatan model školovanja, ne odgovara potrebama gospodarstva • nametanje kulturnih sadržaja i preferencija iz drugih krajeva i inozemstva te gubljenje identiteta
Upravljanje razvojem	Upravljanje razvojem
<ul style="list-style-type: none"> • nedovoljno razrađeni gospodarski prioriteti • nema nositelja razvoja za pojedina područja • nedovoljno obučeni kadrovi u županiji, osobito JLS-a za upravljanje razvojem • nedostatak suradnje i koordinacije na vertikalnoj razini: država, županija, JLS i horizontalno, među JLS-ima • nezadovoljavajući protok informacija između upravnih odjela te upravnih odjela i JLS-a • nekoordiniranje rada udruga, nepovjerenje prema udrugama te nedovoljno iskorišten potencijal i doprinos udruga cjelokupnom razvoju županije • neaktivne udruge • nesređenost imovinsko-pravnih odnosa • nedovoljan broj edukacija i treninga za zaposlenike u županijskoj i lokalnoj upravi 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatak financijskih sredstava (kapaciteti za upravljanje) za razvojne projekte na razini županije i JLS-a • neprovođenje sustavne decentralizacije • usitnjena lokalna samouprava (previše lokalnih samoupravnih jedinica)

4. VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

4.1. Vizija Krapinsko-zagorske županije

4.2. Ciljevi, prioriteti i mjere razvoja Krapinsko–zagorske županije

CILJ 1. KONKURENTNO PODUZETNIŠTVO I USLUGE	CILJ 2. RURALNI RAZVOJ	CILJ 3. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	CILJ 4. OČUVANI OKOLIŠ, PRIRODNE I KULTURNE VRIJEDNOSTI
1.1. PRIORITET Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo	2.1. PRIORITET Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje	3.1. PRIORITET Razvoj ljudskih potencijala	4.1. PRIORITET Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja
MJERE	MJERE	MJERE	MJERE
<p>1.1.1. Unapređenje poduzetničke i obrtničke infrastrukture</p> <p>1.1.2. Razvoj tehnološke infrastrukture</p> <p>1.1.3. Razvoj regionalnih poslovnih, obrtničkih i turističkih zona</p> <p>1.1.4. Razvoj klastera</p> <p>1.1.5. Jačanje sposobnosti za privlačenje ulaganja</p> <p>1.1.6. Razvoj financijskih i drugih instrumenata za potporu poduzetništvu i obrtništvu</p> <p>1.1.7. Socijalno poduzetništvo</p> <p>1.1.8. Energetska učinkovitost u gospodarstvu</p> <p>1.1.9. Umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno-istraživačkim sektorom</p>	<p>2.1.1. Razvoj voćarske i vinogradarske proizvodnje</p> <p>2.1.2. Razvoj povrtlarske i cvječarske proizvodnje</p> <p>2.1.3. Razvoj proizvodnje mlijeka</p> <p>2.1.4. Razvoj proizvodnje mesa</p> <p>2.1.5. Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije i usklađivanje s Nitratnom direktivom</p> <p>2.1.6. Razvoj ruralne infrastrukture</p> <p>2.1.7. Agrookolišne mjere</p>	<p>3.1.1. Jačanje sposobnosti i kvalitete obrazovnih institucija (predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog te stručnog obrazovanja)</p> <p>3.1.2. Razvoj visokoškolskog obrazovanja</p> <p>3.1.3. Razvoj ljudskih resursa u skladu s potrebama gospodarstva (edukacija za poduzetništvo sadašnjih te budućih radnika i poslodavaca)</p> <p>3.1.4. Promicati razvoj ljudskog kapitala i cjeloživotnog učenja</p> <p>3.1.5. Razvoj tržišta rada</p> <p>3.1.6. Unapređenje kapaciteta za pružanje zaštite i spašavanje</p> <p>3.1.7. Razvoj Infocentra za energetske učinkovitost</p>	<p>4.1.1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti</p> <p>4.1.2. Vrednovanje prirodnih vrijednosti i njihovo uključivanje u projekte razvoja županije i JLS-a</p> <p>4.1.3. Jačanje svijesti o važnosti i značaju očuvanja prirode</p> <p>4.1.4. Jačanje svijesti o važnosti energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u očuvanju prirode</p>

CILJ 1. KONKURENTNO PODUZETNIŠTVO I USLUGE	CILJ 2. RURALNI RAZVOJ	CILJ 3. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	CILJ 4. OČUVANI OKOLIŠ, PRIRODNE I KULTURNE VRIJEDNOSTI
1.2. PRIORITET Razvoj turističkog gospodarstva	2.2. PRIORITET Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru	3.2. PRIORITET Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem	4.2. PRIORITET Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture
MJERE	MJERE	MJERE	MJERE
1.2.1. Unapređenje postojećih oblika turizma s posebnim naglaskom na toplički i wellness turizam 1.2.2. Razvoj novih selektivnih turističkih programa 1.2.3. Promocija Zagorja kao turističke regije 1.2.4. Razvoj potporne infrastrukture	2.2.1. Izrada Strategije ruralnog razvoja 2.2.2. Razvoj poduzetništva i obrta u ruralnom prostoru 2.2.3. Razvoj turizma u ruralnom prostoru 2.2.4. Razvoj tradicionalnih obrta	3.2.1. Jačanje sposobnosti ljudskog potencijala područne (regionalne) i lokalne samouprave za upravljanje razvojem 3.2.2. Jačanje sposobnosti za razvoj međuzupanijske, prekogranične i međunarodne suradnje te korištenje EU fondova	4.2.1. Očuvanje i održivo korištenje materijalne i nematerijalne kulturne baštine 4.2.2. Poticanje kulturnog stvaralaštva 4.2.3. Njegovanje zagorskog identiteta i njegove prepoznatljivosti
1.3. PRIORITET Razvoj usluga	2.3. PRIORITET Izgradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača	3.3. PRIORITET Unapređenje kvalitete života	4.3. PRIORITET Očuvanje okoliša i održivi razvoj
MJERE	MJERE	MJERE	MJERE
1.3.1. Razvoj usluga u funkciji tranzitnog prometa 1.3.2. Logistički park – logističko – distributivni centar	2.3.1. Izgradnja preradbenih i skladišnih kapaciteta 2.3.2. Osnivanje i jačanje zadruga i udruga proizvođača 2.3.3. Razvoj autohtonih i poljoprivredno - prehrambenih proizvoda s višom dodanom vrijednosti 2.3.4. Dodjela zaštitnog znaka «Izvorno zagorsko»	3.3.1. Unapređenje sposobnosti i organizacije civilnog društva za sudjelovanje u upravljanju lokalnim razvojem 3.3.2. Promicanje socijalnog uključivanja ranjivih skupina u društvo i gospodarstvo 3.3.3. Provođenje Županijskog programa djelovanja za mlade 3.3.4. Razvoj športskih programa, sadržaja i izgradnja športskih objekata	4.3.1. Razvoj sustava praćenja i upravljanja prostorom i okolišem 4.3.2. Uspostava sustava proizvodnje i korištenje energije iz obnovljivih izvora 4.3.3. Održivo korištenje geotermalnih izvora (Zaštita i korištenje geotermalnih izvora)

		CILJ 3. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	CILJ 4. OČUVANI OKOLIŠ, PRIRODNE I KULTURNE VRIJEDNOSTI
		3.4. PRIORITET Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite	4.4. PRIORITET Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
		MJERE	MJERE
		3.4.1. Unapređenje uvjeta i kvalitete rada u zdravstvenim djelatnostima 3.4.2. Unapređenje socio - zdravstvene zaštite starijih osoba 3.4.3. Razvoj institucija za brigu o starijim osobama, osobama s poteškoćama i osobama s posebnim potrebama	4.4.1. Izgradnja i unapređenje sustava gospodarenja otpadom 4.4.2. Izgradnja i unapređenje sustava vodoopskrbe 4.4.3. Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda 4.4.4. Plinifikacija Županije 4.4.5. Zaštita od poplava 4.4.6. Zaštita i saniranje klizišta 4.4.7. Izgradnja i održavanje sustava prometne infrastrukture 4.4.8. Unapređenje javnog prijevoza sa Zagrebom, Zagrebačkom županijom i unutar županije
		3.5. PRIORITET Stvaranje društva znanja	
		MJERE	
		3.5.1. Razvoj informacijskog društva 3.5.2. Jačanje institucionalne sposobnosti javne uprave 3.5.3. Dostupna i kvalitetna informacijsko - komunikacijska tehnologija	

4.2.1. Strateški cilj 1- Konkurentno poduzetništvo i usluge

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.1. Unapređenje poduzetničke i obrtničke infrastrukture
SVRHA MJERE	Povećati poslovnu sposobnost poduzetničkog i obrtničkog sektora i ojačati ih za širenje unutar županije, ali i unutar RH te u inozemstvu. Posebno osnažiti potporu za stjecanje i jačanje poslovne sposobnosti poduzetnika/obrnika početnika.
CILJ MJERE	Povećati učinkovitost poduzetništva/obrnništva kroz brzu i kvalitetnu pomoć u tehničko-savjetodavnim i informacijskim uslugama, jednostavnu i laku dostupnost potrebnih informacija, podataka, poslovnih rješenja i dobre prakse.
SADRŽAJ	Analiza specifičnih potreba poduzetnika i obrtnika, postojećih potpornih institucija. Izrada i provedba programa uspostave gospodarsko-informativnog centra (od izbora lokacije do kompetentnih kadrova spremnih na stalno usavršavanje) za poduzetnike i obrtnike). Suradnja i umrežavanje s postojećim potpornim institucijama.
REZULTAT	Dugoročno gledano, povećanje broja poslovnih subjekata, rast konkurentnosti te bolja usklađenost ponude i potražnje na tržištu roba i usluga, a kao posljedica educiranijih poduzetnika/obrnika. Izravni rezultat provedbe mjere – pronalazak adekvatnoga radnog prostora, opremanje istog, osposobljavanje kadrova.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje kompetencija i učinkovitosti poduzetnika/obrnika te onih koji to žele biti, što dovodi do rasta aktivnosti i konkurentnosti gospodarstva. Konkretni očekivani učinci: povećanje produktivnosti gospodarstva i broja novih poduzetnika/obrnika.
NOSITELJI	Krapinsko-zagorska županija (Upravni odjel nadležan za gospodarstvo), jedinice lokalne samouprave i Zagorska razvojna agencija – nadležni za uspostavu potpornih institucija, planiranje i organiziranje rada. Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije te Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Krapina – odgovorni za spremnost na suradnju s osnovanim potpornim institucijama davanjem raspoloživih informacija te sudjelovanjem u organizaciji edukativnih radionica.
KORISNICI	Postojeći i novi poduzetnici, obrtnici, samostalne profesije, udruge i zadruge, obiteljska gospodarstva.
INDIKATORI	Broj poduzetnika i obrtnika koji se koriste uslugama, broj i vrsta usluga, pokazatelji poslovanja poduzetnika i obrtnika koji se koriste uslugama, broj novih poduzetnika i obrtnika, broj novozaposlenih, ocjena korisnika usluga.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u unapređenje poduzetničke i obrtničke infrastrukture za razdoblje od tri godine iznosi cca 5,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 15% županijski proračun, 15% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.2. Razvoj tehnološke infrastrukture
SVRHA MJERE	Pomoć manjim poduzećima ili pojedincima u komercijalizaciji znanja i inovacija, bilo kao samostalnog tržišnog projekta ili u sklopu poduzetništva. Poticanje poduzetničkog duha, odnosno pomoć oko realizacije poduzetničkih ideja zasnovanih na znanju, istraživanjima i inovacijama. Razvijanje sposobnosti prilagodbe tržišnim promjenama.
CILJ MJERE	Uspostava tehnološke infrastrukture (tehnološkog parka, tehnoloških centara i inkubatora) kao podrška razvoju poduzetništva, osobito poduzetnika početnika te malih i srednjih poduzeća koja nemaju odjel za istraživanje i razvoj.
SADRŽAJ	Analiza tehnološkog stanja u ključnim granama i sektorima; osnivanje tehnološkog parka, tehnoloških centara, inkubatora, centra za inovacije; uključivanje znanstvenih institucija u istraživanje za potrebe poduzetništva.
REZULTAT	Povećanje broja novih proizvoda i usluga temeljenih na znanju i inovacijama, novih poduzetnika u proizvodnjama s većom dodanom vrijednosti. Izravni rezultat provedbe mjere – pronalazak adekvatnog prostora odnosno gradnja istog, te opremanje istog za ciljane skupine ili po potrebi.
RAZVOJNI UČINAK	Promjena strukture gospodarstva, veći udio proizvodnje s većom dodanom vrijednosti, povećanje konkurentnosti i zaposlenosti, što dovodi do rasta gospodarskih aktivnosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja novih poduzetnika i zaposlenih.
NOSITELJI	Krapinsko-zagorska županija (Upravni odjel nadležan za gospodarstvo), jedinice lokalne samouprave i Zagorska razvojna agencija – nadležni za razvoj/uspostavu tehnološke infrastrukture. Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Krapina, udruga inovatora Krapinsko-zagorske županije te obrazovne i visokoškolske institucije – odgovorni za spremnost na suradnju s uspostavljenim potpornim subjektima u smislu davanja svih raspoloživih informacija, savjeta i ostalih stručnih pomoći korisnicima tih potpornih subjekata.
KORISNICI	Poduzetnici (postojeći i novi), obrtnici, samostalne profesije, udruge i zadruge.
INDIKATORI	Broj tehnoloških parkova, inkubatora, centara za inovacije, broj poduzetnika koji su uključeni u programe, broj inovacija, patenata odnosno novih proizvoda.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u unapređenje tehnološke infrastrukture za razdoblje od tri godine iznosi cca 15,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 15% županijski proračun, 15% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.3. Razvoj regionalnih poslovnih, obrtničkih i turističkih zona
SVRHA MJERE	Olakšati poslovanje postojećih poduzetnika u županiji i privući nova ulaganja u gospodarstvo.
CILJ MJERE	Nastavak gradnje poslovnih zona sukladno Planu razvoja poslovnih zona na području KZZ-a te jačanje kapaciteta za učinkovito i djelotvorno upravljanje zonama.
SADRŽAJ	Nastavak gradnje poslovnih zona: - izrada projektne dokumentacije - pribavljanje dozvola za gradnju - otkup i priprema zemljišta - gradnja komunalne infrastrukture i uređenje okoliša Jačanje institucionalnih kapaciteta za upravljanje zonama: - organizacija trening-programa za osobe nadležne za upravljanje zonama - pomoć JLS-ima u izradi poslovnih planova zona - izrada i provedba županijske strategije privlačenje ulaganja u zone
REZULTAT	Porast ulaganja u gospodarstvo kao posljedica bolje komunalne opremljenosti zona, povećanih površina za ulaganja i bolje strategije privlačenja ulaganja. Izravni rezultati provedbe mjere: - izrađena županijska strategija privlačenja ulaganja u zone - pribavljene dozvole za gradnju zona - izrađene prijave projekata za EU fondove za komunalno opremanje prioriternih poslovnih zona - izrađeni planovi upravljanja za poslovne zone - provedeno osposobljavanje zaposlenika koji su zaduženi za upravljanje zonama
RAZVOJNI UČINAK	Promjena strukture gospodarstva, porast gospodarskih aktivnosti i razine zaposlenosti, povećanje konkurentnosti gospodarstva. Konkretni očekivani učinci: - povećanje broja tvrtki u zonama do kraja 2013. g. - povećanje broja zaposlenih u zonama do kraja 2013. g.
NOSITELJI	Krapinsko-zagorska županija (Upravni odjel nadležan za gospodarstvo) – planiranje i koordinacija rada, u suradnji s regionalnom razvojnom agencijom izrada strategije upravljanja i privlačenja investicija u zone, Regionalna razvojna agencija (ZARA) – priprema projektnih aplikacija za EU fondove, organizacija treninga za upravljanje zonama, jedinice lokalne samouprave – rješavanje imovinsko-pravnih poslova, pribavljanje dozvola za gradnju, izrada poslovnih planova zona, sudjelovanje u treninzima
KORISNICI	Mali i srednji poduzetnici, obrtnici, samostalne profesije, investitori te gradovi i općine na čijem se teritoriju nalaze poslovne zone.
INDIKATORI	- broj izrađenih poslovnih planova zona - broj provedenih aktivnosti iz strategije privlačenja ulaganja u zone - broj sati treninga koji su prošli zaposlenici zaduženi za upravljanje zonama - broj pripremljenih i prihvaćenih projektnih prijava za EU fondove za gradnju i komunalno opremanje zona

	<p>Pokazatelji razvojnih učinaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj novootvorenih poduzeća u zonama - broj i vrijednost ulaganja poduzeća u zoni - broj novih zaposlenika poduzeća u zonama - porast prihoda poduzeća smještenih u zonama
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	<p>Ciljani iznos ulaganja u razvoj zona iznosi 50,000.000 kn. Planirana struktura ulaganja: 10% županijski proračun, 20% proračuni lokalnih jedinica, 10% državni proračun, 60% strukturni fondovi Europske unije.</p>
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	<p>2011. – 2013. g.</p>

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.4. Razvoj klastera
SVRHA MJERE	Bolje korištenje poduzetničkog i inovativnog potencijala u gospodarstvu radi rasta gospodarskih aktivnosti, širenja tržišta i povećanja konkurentnosti.
CILJ MJERE	Povezivanje poduzetnika transferom znanja i tehnologija radi povećanja konkurentnosti potporama osnivanja klastera u ključnim dijelovima gospodarstvu županije te u suradnji s ostalim županijama regije.
SADRŽAJ	Utvrđiti ciljne skupine, tj. segmente gospodarstva gdje postoji potencijal i ekonomska održivost klastera, analizirati poduzetnike, utvrditi vodeće poduzetnike, izraditi program uspostave klastera, educirati poduzetnike, motivirati ih kroz zajednički proizvod za uključivanje u klaster, pružiti savjetodavnu pomoć kod osnivanja i početka rada klastera, pratiti funkcioniranje i razvoja klastera.
REZULTAT	Proizvodna, tehnološka, razvojna povezanost i umreženost poduzeća i poduzetnika, porast proizvodnje i inovacija, razvoj novih proizvodnji i proizvoda, proširenje tržišta.
RAZVOJNI UČINAK	Rast gospodarskih aktivnosti, povećanje konkurentnosti i zaposlenosti, povećanje proizvodnje s većom dodanom vrijednosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja zaposlenih.
NOSITELJI	Krapinsko-zagorska županija (Upravni odjel nadležan za gospodarstvo), Zagorska razvojna agencija, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina i Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije – nadležni za tehničku i financijsku podršku pri uspostavi klastera. Poduzetnici – odgovorni za suradnju pri uspostavi i funkcioniranju klastera.
KORISNICI	Poduzetnici, obrtnici.
INDIKATORI	Broj poduzetnika uključenih u klaster, povećanje ulaganja u razvoj i tehnologiju, porast tehnološki složenijih proizvoda, porast zapošljavanja, porast izvoza, širenje tržišta, razvoj novih tvrtki iz djelatnosti klastera.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj klastera u razdoblju od tri godine iznosi cca 2,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 15% županijski proračun, 15% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.

RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.
---	------------------

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.5. Jačanje sposobnosti za privlačenje ulaganja
SVRHA MJERE	Privući nova ulaganja u gospodarstvo, pojednostaviti, tj. olakšati poslovanje postojećih poduzetnika.
CILJ MJERE	Objediniti postojeće programe i institucije u županiji, surađivati i usuglašavati programe s državnim institucijama, promovirati mogućnosti ulaganja, upoznati potencijalne ulagače s uvjetima i mogućnostima ulaganja radi povećanja atraktivnosti .
SADRŽAJ	Izrada analize o mogućnostima ulaganja na području Krapinsko-zagorske županije, utvrditi lokacije pogodne za ulaganje, definirati djelatnosti, odnosno ciljne skupine prema kojima se želi nastupati. Izrada uvjeta i kriterija za izbor ulagača, objedinjavanje svih relevantnih informacija za ulagače, edukacija osoba za rad s potencijalnim ulagačima, smanjivanje županijskih i lokalnih barijera za ulaganje, prezentiranje županije na skupovima investitora.
REZULTAT	Porast ulaganja odnosno investicija u gospodarstvo Krapinsko-zagorske županije, a kao posljedica bolje strategije privlačenja ulaganja. Izrađena i strategija privlačenja ulaganja i provedena planirane aktivnosti.
RAZVOJNI UČINAK	Rast gospodarskih aktivnosti, odnosno konkurentnosti i zaposlenosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja poslodavaca i zaposlenih u roku od tri godine.
NOSITELJI	Krapinsko-zagorska županija (Upravni odjel nadležan za gospodarstvo), nacionalne institucije nadležne za gospodarstvo i regionalni razvoj, Zagorska razvojna agencija, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina i Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije – nadležni za izradu strategije privlačenja potencijalnih ulagača odnosno investitora.
KORISNICI	Poduzetnici i obrtnici, investitori.
INDIKATORI	Broj kontakata s potencijalnim investitorima, broj potencijalnih investitora koji su posjetili županiju, broj odabranih lokacija, vrijednost i vrsta ulaganja, broj zaposlenih, prihodi JLS-a.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u kapacitete za jačanje sposobnosti za privlačenje ulaganja u razdoblju od tri godine iznosi cca 25.000,00 kn. Struktura izvora financiranja: 15% županijski proračun, 15% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.6. Razvoj financijskih i drugih instrumenata za potporu poduzetništvu i obrtništvu
SVRHA MJERE	Stvaranje povoljnijega financijskog okruženja za poduzetnike i obrtnike putem kvalitetne financijske podrške (povoljnije kamatne stope u odnosu na tržišne, duži rokovi otplate kredita, povoljnija ponuda ostalih financijskih instrumenata – garancije, otkup potraživanja, povoljniji devizni tečaj, racionalnije upravljanje viškom sredstava i dr.), kako bi se poduzetnicima i obrtnicima na području Krapinsko-zagorske županije omogućili povoljniji uvjeti kreditiranja, lakši pristup financiranju i ostalim financijskim instrumentima.
CILJ MJERE	S financijskim institucijama, posebno s poslovnim bankama, HBOR-om i HAMAG-om razvijati modele što kvalitetnije financijske podrške poduzetnicima i obrtnicima.
SADRŽAJ	Analizirati sadašnje financijsko okruženje, a temeljem toga preuzeti instrumente potpore iz prakse onih zemalja koje su nam najbližije, educirati ljude zadužene za uvođenje i razvoj novih instrumenata, educirati potencijalne korisnike, uspostaviti lokalne kreditne linije, upravljati Lokalnim garantnim fondom te uvoditi ostale financijske instrumente. Dopunjavati Program malog i srednjeg poduzetništva kojim su utvrđene osnovne smjernice razvoja poduzetništva, prioriteti u razvoju, načini pomoći i poticanja malog i srednjeg poduzetništva na području županije te iznosi i izvori sredstava namijenjeni poticanju malog i srednjeg poduzetništva.
REZULTAT	Glavni očekivani rezultat je porast broja razvojnih projekata u gospodarstvu Krapinsko-zagorske županije, poboljšana likvidnost istog, a sve kao posljedica kvalitetne financijske podrške.
RAZVOJNI UČINAK	Rast gospodarskih aktivnosti, odnosno konkurentnosti i zaposlenosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja poslodavaca i zaposlenih za 10% u roku od tri godine.
NOSITELJI	Krapinsko-zagorska županija (Upravni odjel nadležan za gospodarstvo), nacionalne institucije nadležne za gospodarstvo i regionalni razvoj, Zagorska razvojna agencija, jedinice lokalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo – nadležni za kreiranje financijskih proizvoda i usluga te drugih potpornih instrumenata poduzetnicima i obrtnicima.
KORISNICI	Poduzetnici i obrtnici.
INDIKATORI	Broj pomognutih poduzetnika i obrtnika, rast i širenje pomognutih poduzetnika i obrtnika, povećanje zaposlenosti, broj i vrsta novih financijskih instrumenata, broj novih poduzetnika i obrtnika, broj izdanih jamstava u sklopu Lokalnog garantnog fonda, broj odobrenih kredita, garancija i drugih financijskih proizvoda.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I	Ciljani iznos ulaganja u razvoj financijskih i drugih instrumenata za potporu poduzetništvu i obrtništvu u razdoblju od tri godine iznosi cca 25,000.000 kn.

IZVORI	Struktura izvora financiranja: 25% županijski proračun, 25% proračuni jedinica lokalne samouprave, 50% državni proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.7. Socijalno poduzetništvo
SVRHA MJERE	Jačanje socijalnog uključivanja osoba kojima je otežan pristup tržištu rada, korisnicima socijalne pomoći, osobama s invaliditetom i sl. Nadalje, zapošljavanje socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina, profesionalno usmjeravanje i podrška s ciljem osposobljavanja, stjecanja vještina radi povećanja zapošljivosti te uključenosti opisanih osoba na tržište rada.
CILJ MJERE	Cilj je otvaranje većeg broja tvrtki koje posluju po principu socijalnog poduzetništva, dakle onih koje se brinu za socijalnu, ekološku komponentu i povećanje profita koji se vraća u program uključivanja ciljanih skupina u društvo, odnosno tržište rada Podrška razvoju socijalnog poduzetništva koje pruža priliku za poboljšanje kvalitete života socijalno ugroženih skupina i osoba s invaliditetom u prevladavanju socijalne isključenosti.
SADRŽAJ	Poticanje udruga, socijalnih ustanova, zaklada, zadruga ili tvrtki na pokretanje socijalnog poduzetništva. Poticati kreditiranje početnog kapitala za socijalno poduzetništvo u dogovoru s bankama – županija, jedinice lokalne samouprave. Donacijama i dotacijama (lokalnih, nacionalnih ili stranih) potaknuti proces kako bi u dogledno vrijeme neprofitni sektor, zaklade ili ostali samostalno bez donacija mogli poslovati na tržištu ili barem smanjili udio donacija u poslovanju. Poticanje volonterstva (neplaćenog rada) kroz socijalno poduzetništvo pružajući mladima i osobama bez trenutnog zaposlenja mogućnost da se osjećaju društveno korisno, uz poticanje cjeloživotnog učenja i dodatne edukacije kako neformalnim putem, tako i postojećim edukacijskim metodama ustanova koje se bave edukacijama, a u cilju povećavanja njihove zapošljivosti.
REZULTAT	Glavni očekivani rezultat je porast broja prethodno navedenih organizacija i poslovnih subjekata koji bi u svoju djelatnost uključili ciljane skupine; edukacija i osposobljavanje ciljanih skupina, poticanje volonterstva te na taj način omogućavanje njihove integracije u društvo (uključivati osobe s posebnim potrebama i osobe koje bi se inače same teže uključile u društvene tokove.) Nadalje, očekuje se i povećanje broja zaposlenih osoba s prethodno navedenim karakteristikama, tj. njihovo aktiviranje u društvenim i poslovnim zbivanjima, a sve kao posljedica kvalitetne organizacije i podrške socijalnom poduzetništvu.
RAZVOJNI UČINAK	Održivost organizacije, zapošljavanje, poboljšanje socijalne situacije ciljane skupine. Zadovoljstvo populacije te rast zaposlenosti i konkurentnosti na tržištu rada.

	Konkretni očekivani učinci: povećanje broja subjekata osjetljivih na zapošljavanje socijalno ugroženih osoba i povećanje broja zaposlenih za 5% u roku od tri godine.
NOSITELJI	Udruge civilnog društva i gospodarske udruge s područja Krapinsko-zagorske županije, Zagorska razvojna agencija, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Krapina, nacionalne institucije nadležne za socijalnu skrb (Obiteljski centar).
KORISNICI	Ekonomski i socijalno ugrožene i marginalizirane skupine, poslodavci (indirektni korisnici: 1) obitelji marginaliziranih osoba jer se povećava prihod u obitelji, 2) lokalna zajednica jer se povećava broj zaposlenih, te 3) volonteri jer im se nudi mogućnost za aktivno uključivanje u socijalne programe).
INDIKATORI	Porast broja subjekata koji u svoje aktivnosti, projekte, programe aktivno uključuju i zapošljavaju osobe s posebnim potrebama, tj. osobe koje se teže uključuju u društvene tokove, te porast broja takvih osoba angažiranih u gospodarsko-socijalnim zbivanjima.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj instrumenata potpore socijalnom gospodarstvu za razdoblje od tri godine iznosi cca 15.000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 50% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.8. Energetska učinkovitost u gospodarstvu
SVRHA MJERE	Poticati korištenje obnovljivih izvora energije u gospodarstvu i olakšati poduzetnicima i obrtnicima implementaciju mjera energetske učinkovitosti.
CILJ MJERE	Cilj mjere je uspostava potpornih institucija za poduzetnike i obrtnike kako bi na jednome mjestu mogli dobiti sve potrebne informacije i savjetodavnu pomoć o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije u gospodarstvu.
SADRŽAJ	Razvoj EE informativnog centra; omogućavanje bolje usklađenosti ponude i potražnje, praćenje trendova tržišta, educiranje poduzetnika – tehnička i savjetodavna pomoć.
REZULTAT	Kontinuirana podrška učinkovitim korištenju obnovljivih izvora energije u gospodarstvu; uvođenje gospodarenja energijom u industrijski sektor Krapinsko-zagorske županije; povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u gospodarstvu; ušteda energije, smanjena emisija štetnih tvari kao i ušteda financijskih sredstava.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanjem korištenja obnovljivih izvora energije i implementacijom mjera energetske učinkovitosti, stvaranjem preduvjeta za dodatna ulaganja u gospodarstvo poticat će se razvoj poduzetništva i obrtništva.
NOSITELJI	Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA), Zagorska razvojna agencija (ZARA), Krapinsko-zagorska županija, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina, Obrtnička

	komora Krapinsko-zagorske županije.
KORISNICI	Postojeći i novi poduzetnici i obrtnici.
INDIKATORI	Broj poduzetnika i obrtnika koji se obraćaju za pomoć, broj primijenjenih mjera energetske učinkovitosti, uštedene tone CO ₂ tijekom godine.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u energetska učinkovitost u gospodarstvu iznosi 3,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 25% županijski proračun, 25% proračuni jedinica lokalne samouprave, 50% državni proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo
MJERA	1.1.9. Umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno-istraživačkim sektorom
SVRHA MJERE	Povećanje konkurentnosti gospodarstva i efikasnosti poslovanja.
CILJ MJERE	Uspostava mreže između privatnog i poslovnog sektora te javnog i istraživačkog sektora kako bi se pomogla konkurentnost i efikasnost poslovanja kroz omogućavanje bolje usklađenosti ponude i potražnje, praćenje trendova tržišta, educiranje poduzetnika – tehnička i savjetodavna pomoć.
SADRŽAJ	Razvoj mreže privatnog i javnog sektora, jačanje suradnje navedenih sektora kroz zajedničke znanstveno-istraživačke projekte.
REZULTAT	Glavni očekivani rezultat je porast broja razvojnih projekata u gospodarstvu Krapinsko-zagorske županije, rast inovacija te poboljšanje postojećih i razvoj novih proizvoda, rast produktivnosti i konkurentnosti gospodarstva, a sve kao posljedica sinergije svih bitnih dionika gospodarskog razvoja.
RAZVOJNI UČINAK	Rast gospodarskih aktivnosti, konkurentnosti i zaposlenosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja poslodavaca i zaposlenih za 10% u roku od tri godine.
NOSITELJI	Zagorska razvojna agencija, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, obrazovne i znanstveno-istraživačke institucije.
KORISNICI	Postojeći i novi poduzetnici i obrtnici.
INDIKATORI	Broj poduzetnika i obrtnika koji koriste usluge znanstveno-istraživačkih centara, broj poduzetnika i obrtnika koji su umreženi s javnim sektorom, broj novih i inovativnih proizvoda i usluga.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj instrumenata potpore za umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno-istraživačkim sektorom za razdoblje od tri godine iznosi cca 6,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 10% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 30% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.2. Razvoj turističkoga gospodarstva
MJERA	1.2.1. Unapređenje postojećih oblika turizma s posebnim naglaskom na toplički i wellness turizam
SVRHA MJERE	Omogućiti lakše poslovanje postojećih turističkih subjekata, privući nova ulaganja u turizam, a posebno u topličke destinacije.
CILJ MJERE	Unapređenje postojećih turističkih proizvoda i programa u skladu s trendovima u turizmu (kraći i češći odmori) te poboljšanje kvalitete istih radi postizanja konkurentnosti na tržištu. Poseban naglasak stavljen je na toplički turizam kao strateški prioritet razvoja unutar regije.
SADRŽAJ	Razvoj programa za unapređenje kvalitete usluge; poticanje kvalitete kao bitnog elementa u turističkom proizvodu i usluzi; privlačenje svjetskih brendova u turizmu; povećanje kvalitete i kvantitete smještajnih kapaciteta.
REZULTAT	Rezultat duljeg razdoblja provođenja mjera je unapređenje turističke ponude, povećanje ulaganja u turističkom sektoru, povećanje stupnja iskorištenosti smještajnih kapaciteta te povećanje ukupnih smještajnih kapaciteta.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje broja turističkih tvrtki. Povećanje broja zaposlenih u turizmu.
NOSITELJI	KZZ, ZARA, Turistička zajednica KZZ-a i svi subjekti koji nude turističke proizvode i usluge u KZZ-u, HGK ŽK Krapina, OKKZZ, Turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Korisnici turističkog proizvoda i usluga (posjetitelji i gosti) te ponuđači.
INDIKATORI	Broj gostiju i turističkih noćenja, iskorištenost smještajnih kapaciteta.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u unapređenje postojećih oblika turizma iznosi 2.000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 85% EU fondovi, 5% vlastita sredstva, 5% županijski proračun, 5% državni proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.2. Razvoj turističkoga gospodarstva
MJERA	1.2.2. Razvoj novih selektivnih turističkih programa
SVRHA MJERE	Povećanje konkurentnosti turističkog sektora u cjelokupnoj regiji, Republici Hrvatskoj i Europi.
CILJ MJERE	Potrebno je kontinuirano razvijati postojeću ponudu novim selektivnim razvojnim programima. Mjera je usmjerena prema unapređivanju ponude turističkih proizvoda i usluga u KZZ-u, a osnovni cilj je postizanje konkurentnosti i atraktivnosti regije kao turističkog odredišta.
SADRŽAJ	Definiranje i razvoj programa za gastroturizam, vinske ceste, agroturizam i ruralni turizam, cikloturizam, kulturni turizam, vjerski turizam, kongresni turizam, rekreativni turizam, kratki obilasci i dr.
REZULTAT	Razvijeni novi selektivni turistički programi te povećana turistička ponuda regije.
RAZVOJNI UČINAK	Razvojem novih programa koji će pratiti trendove tržišta pridonijet će se promociji Zagorja kao turističke regije. Povećanjem broja gostiju doći će do povećanja prihoda turističkih djelatnika te će u konačnici rasti prihodi u regiji, što omogućuje jačanje razvojnog potencijala.

NOSITELJI	KZŽ, ZARA, Turistička zajednica KZŽ-a i svi subjekti koji nude turističke proizvode i usluge u KZŽ-u, HGK ŽK Krapina, OKKZŽ, turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Korisnici turističkih proizvoda i usluga (posjetitelji i gosti).
INDIKATORI	Nove usluge, bogatstvo turističke ponude, diverzifikacija turističkog proizvoda, povećanje prihoda davateljima turističke ponude.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ukupan iznos ulaganja u razvoj novih selektivnih turističkih programa iznosi 10,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 85% EU fondovi, 5% vlastita sredstva, 5% županijski proračun, 5% državni proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.2. Razvoj turističkoga gospodarstva
MJERA	1.2.3. Promocija Zagorja kao turističke regije
SVRHA MJERE	Promocija Zagorja kao turističkog odredišta i razvoj turističkoga gospodarstva.
CILJ MJERE	Mjera je usmjerena prema kontinuiranoj promociji kao i razvijanju brenda Zagorja na ciljanim tržištima (prioritet RH). Postizanje konkurentnosti i atraktivnosti regije kao turističkog odredišta poželjnog za mir i odmor.
SADRŽAJ	Izrada jedinstvenog vizualnog identiteta regije; sustavna promocija Zagorja kao turističke regije na svim razinama.
REZULTAT	Razvijeni vizualni identitet regije s jasnim smjericama marketinške promocije. Umrežavanje turističkih djelatnika koji će promovirati zajednički brend Zagorja.
RAZVOJNI UČINAK	Jača promocija turističke regije dovest će do povećanja broja gostiju u županiji, što će dovesti do povećanja prihoda, ali i osigurati prepoznatljivost županije kao kvalitetne turističke regije.
NOSITELJI	KZŽ, ZARA, Turistička zajednica KZŽ-a i svi subjekti koji nude turističke proizvode i usluge u KZŽ-u, HGK ŽK Krapina, OKKZŽ, Turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Nosioci turističke ponude (postojeći i novi).
INDIKATORI	Vizualni identitet – brend regije; veća prepoznatljivost regije kod odabira za odmor.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ukupan iznos ulaganja za promociju Zagorja iznosi 2,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU, 25% državni proračun, 25% županijski proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.2. Razvoj turističkog gospodarstva
MJERA	1.2.4. Razvoj potporne infrastrukture
SVRHA MJERE	Poboljšanje turističke ponude gradnjom potrebne infrastrukture kako bi se omogućila kvalitetna usluga.
CILJ MJERE	Omogućiti turističkim subjektima postizanje uvjeta za kvalitetniji rad kroz uređenje pristupnih putova te opremanje potrebnim komunalijama (uređenje infrastrukture).

SADRŽAJ	Uređenje pristupnih putova (javnih, služnih, privatnih); osiguravanje priključaka na vodoopskrbnu mrežu, struju, plin, telefon te turistička signalizacija.
REZULTAT	Uređeni pristupni putovi te osigurane nužne komunalije u skladu s potrebnim standardima.
RAZVOJNI UČINAK	Uređenje pristupnih putova te komunalna infrastruktura pridonose kvaliteti života te poboljšanju turističke usluge, čime se turistički djelatnici profiliraju kao nuditelji vrhunske usluge.
NOSITELJI	KZZ, ZARA, Turistička zajednica KZZ-a i svi subjekti koji nude turističke proizvode i usluge u KZZ-u, HGK ŽK Krapina, OKKZZ, Turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Nosioci turističke ponude (postojeći i novi).
INDIKATORI	Stupanj izgrađene infrastrukture nosioca turističke ponude (novih i starih).
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ukupan iznos ulaganja u razvoj potporne turističke infrastrukture je 10,000.000 kuna. Izvor sredstava financiranja: 70% EU fondovi, 10% vlastita sredstva, 10% županijski proračun, 10% proračun jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.3. Razvoj usluga
MJERA	1.3.1. Razvoj usluga u funkciji tranzitnog prometa
SVRHA MJERE	Razvoj usluga unutar sektora prometa s naglaskom na tranzitni promet u cilju maksimalnog iskorištavanja strateškog položaja Krapinsko-zagorske županije.
CILJ MJERE	Mjerom se osigurava bolje povezivanje regionalnog i daljinskog prometa te regionalna dostupnost KZZ-a.
SADRŽAJ	Konkretno aktivnosti su usmjerene na realizaciju povezivanja željeznice i cestovnog prometa. Mjera osigurava kvalitetnije povezivanje županije s okruženjem. Prijevoznicima u tranzitu potrebno je ponuditi kvalitetnu uslugu održavanja vozila, smještaja, zabave.
REZULTAT	Razvijene usluge tranzitnog prometa – stvaranje mreže usluga održavanja vozila, smještaja putnika i zabave.
RAZVOJNI UČINAK	Osiguravanjem regionalne dostupnosti Krapinsko-zagorske županije dolazi i do podizanja životnog standarda. Prostorna integracija je pretpostavka za gospodarsko i socijalno vrednovanje regije u okviru EU. Vrijeme prijevoza putnika i robe se znatno skraćuje te djeluje stimulirajuće na razvoj gospodarstva, stvaranje novih radnih mjesta, čime se osigurava bolja egzistencija stanovnika županije.
NOSITELJI	KZZ, JLS, gospodarstvenici i dr.
KORISNICI	Stanovnici JLS-a, gospodarstvo županije i dr.
INDIKATORI	Broj radnih mjesta, vrijeme prometovanja, životni standard.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ukupan iznos ulaganja u razvoj usluga u funkciji tranzitnog prometa iznosi 5,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 85% EU fondovi, 10% županijski proračun, 5% proračun jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
PRIORITET	1.3. Razvoj usluga
MJERA	1.3.2. Logistički park – logističko-distributivni centar
SVRHA MJERE	Iskorištavanje strateškog položaja Krapinsko-zagorske županije kao poveznice sjevernog i južnog dijela Europe te stvaranje logističkog parka srednje Europe.
CILJ MJERE	Iskoristiti položaj pogranične i dobro prometno povezane županije kako bi postojeći subjekti vezani uz logistiku (špedicije, cestovni prijevoznici, željeznica, skladišni kapaciteti, carinarnica, carinska skladišta i sl.) oformili optimalan logističko-pretovarno-distribucijski sustav.
SADRŽAJ	Identificirati i povezati dionike, razraditi poslovni plan sustava, definirati skladišno-pretovarne lokacije te optimizirati i organizirati robne tokove na bazi javno-privatnog partnerstva.
REZULTAT	Uspostavljen logistički park s cjelokupnom infrastrukturom i razvijenom lepezom usluga.
RAZVOJNI UČINAK	Uspostavljeni logistički park pridonosi razvoju prometnog sektora i pozicioniranju Krapinsko-zagorske županije kao tranzitne zemlje s kvalitetnim uslugama. Logistika pridonosi većoj zaposlenosti u regiji te stvaranju većeg dohotka.
NOSITELJI	KZŽ, OKKZŽ, HGK ŽK Krapina, JLS, privatne tvrtke.
KORISNICI	Gospodarstvo županije i šire regije.
INDIKATORI	Broj uključenih dionika, kapaciteti skladišta, brzina distribucije i manipulacije, broj novih radnih mjesta.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ukupan iznos ulaganja u razvoj logističkog parka u županiji iznosi 20,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU fondovi, 20% državni proračun, 20% županijski proračun, 10% proračun jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

4.2.2. Strateški cilj 2 – Ruralni razvoj

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.1. Razvoj voćarske i vinogradarske proizvodnje
SVRHA MJERE	Povećanje poljoprivrednih površina pod voćnjacima i vinogradima, uvođenje novih tehnologija u svrhu kvalitetnije i efikasnije proizvodnje te povećanja konkurentnosti na tržištu.
CILJ MJERE	Ciljevi mjere su povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava, povećanje prihoda proizvođača, ostanak poljoprivrednika na ruralnom prostoru i bavljenje poljoprivredom proizvodnjom, gradnja i opremanje pogona za preradu te vinskih podruma za čuvanje vina.
SADRŽAJ	Educiranje proizvođača, povećanje poticajnih sredstava, povećanje ekološke proizvodnje, uvođenje novih tehnologija.
REZULTAT	Dugoročno gledano – povećanje poljoprivrednih površina pod voćarskim i vinogradarskim kulturama, povećanje proizvodnje po jedinici površine, povećanje dohotka i konkurentnosti te ostanak mladih u ruralnim područjima.

	Izravni rezultat – smanjenje uvoza te povećanje izvoza voća i vina.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje proizvodne i turističke ponude te bolja konkurentnost cijele regije. Konkretni razvojni učinci – povećanje gospodarskih i novih nasada pod površinama do 10 ha u razdoblju od tri godine.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, udruge, zadruge.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Povećanje broja gospodarstava, veći dohodak gospodarstva, površina nasada, proizvedeno vino i voće.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razvoj voćarske i vinogradarske proizvodnje za razdoblje od tri godine iznosi cca 1,700.00 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.2. Razvoj povrtlarske i cvjećarske proizvodnje
SVRHA MJERE	Povećanje proizvodnje povrća i cvijeća, bolja iskoristivost zatvorenih i otvorenih površina te dobivanje proizvoda veće kvalitete.
CILJ MJERE	Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava, povećanje prihoda proizvođača, gradnja i opremanje plastenika te pogona za čuvanje povrća.
SADRŽAJ	Educiranje proizvođača, povećanje poticajnih sredstava, povećanje ekološke proizvodnje, uvođenje novih tehnologija.
REZULTAT	Povećanje poljoprivrednih površina pod plastenicima i staklenicima te vanjskim površinama, povećanje zaposlenosti, dohotka i konkurentnosti te ostanak mladih u ruralnim područjima. Izravni rezultat – samodostatnost proizvodnje i povećanje izvoza povrća i cvijeća.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje proizvodne i turističke ponude te bolja konkurentnosti cijele regije. Konkretni razvojni učinci – povećanje površina u zaštićenom prostoru do 5000m ² i na otvorenom prostoru do pet ha povrtlarske i cvjećarske proizvodnje.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, udruge, zadruge.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Broj gospodarstava, veći dohodak gospodarstava, površine u zatvorenom ili otvorenom prostoru.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj povrtlarske i cvjećarske proizvodnje za razdoblje od tri g. iznosi cca 2,500.000 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.3. Razvoj proizvodnje mlijeka
SVRHA MJERE	Povećanje proizvodnje i kvalitete mlijeka u svrhu veće konkurentnosti na tržištu u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda.
CILJ MJERE	Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava, povećanje poljoprivrednih proizvođača, povećanje prihoda proizvođača, ostajanje poljoprivrednika na ruralnom prostoru i bavljenje poljoprivredom proizvodnjom te usklađivanje s EU standardima.
SADRŽAJ	Povećanje poticajnih sredstava, educiranje proizvođača, uvođenje novih tehnologija, usklađivanje proizvodnje s Nitratnom direktivom i propisima o dobrobiti životinja.
REZULTAT	Povećanje broja proizvodnih objekata kao i proizvođača, uvođenje nove tehnologije, bolja usklađenost ponude i potražnje na tržištu, rast konkurentnosti te samodostatnost proizvodnje.
RAZVOJNI UČINAK	Rast konkurentnosti i zaposlenosti, što dovodi do veće proizvodne aktivnosti, povećanja dohotka te zadržavanja mladih u ruralnim područjima. Konkretni razvojni učinci – gradnja pet novih mliječnih farmi do 70 grla.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, udruge poljoprivrednih proizvođača, zadruge poljoprivrednih proizvođača.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Broj gospodarstava, količina proizvedenog mlijeka, veći dohodak gospodarstva.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj mljekarske proizvodnje za razdoblje od tri godine iznosi cca 7,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.4. Razvoj proizvodnje mesa
SVRHA MJERE	Povećati količinu proizvodnje mesa u sektoru govedarstva, svinjogojstva i peradarstva uvođenjem novih tehnologija u svrhu povećanja dohodovnosti, konkurentnosti i samodostatnosti proizvodnje mesa. Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja - zagorski puran.
CILJ MJERE	Povećanje prihoda gospodarstava te konkurentnosti, ostajanje poljoprivrednika na ruralnom području i bavljenje poljoprivredom proizvodnjom.
SADRŽAJ	Povećanje poticajnih sredstava, educiranje proizvođača, uvođenje novih tehnologija.
REZULTAT	Povećanje stočarske proizvodnje, uvođenje nove tehnologije te samodostatnost proizvodnje.
RAZVOJNI UČINAK	Rast konkurentnosti i zaposlenosti, što dovodi do veće proizvodne aktivnosti te povećanja dohotka. Konkretni razvojni učinci – povećanje broja tovljenika za 500 komada,

	teladi za tov 300 komada, odnosno gradnja do 10 peradarskih farmi.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, udruge poljoprivrednih proizvođača, zadruge poljoprivrednih proizvođača.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Broj gospodarstava, količina proizvedenog mesa, veći dohodak gospodarstva.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj proizvodnje mesa za razdoblje od tri godine iznosi cca 3,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.5. Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije i usklađivanje s Nitratnom direktivom
SVRHA MJERE	Povećanje svijesti poljoprivrednih proizvođača o ekološki prihvatljivim rješenjima za obradu i uporabu životinjskih ekskremenata i ostalog organskog otpada, transformacija većih količina otpada u vrijedan izvor energije i povećana dobit od poljoprivredne proizvodnje.
CILJ MJERE	Razvoj infrastrukture za usklađivanje poljoprivredne proizvodnje prema Direktivi Europske komisije, koja regulira zaštitu voda od zagađenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivredne proizvodnje (91/676/EEC).
SADRŽAJ	Educiranje poljoprivrednih proizvođača i gradnja bioplinskog postrojenja.
REZULTAT	Rješavanje važnih problema zagađenja okoliša; pružanje podrške održivom ruralnom razvoju i poljoprivrednom sektoru; poljoprivrednici dobivaju novu i važnu ulogu u društvu kao proizvođači energije i obrađivači otpada.
RAZVOJNI UČINAK	Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije i povećanje svijesti poljoprivrednih proizvođača o ekološki prihvatljivim rješenjima za obradu i uporabu otpada iz poljoprivredne proizvodnje kao vrijedan izvor energije imat će učinak na razvoj poljoprivredne proizvodnje i ruralni razvoj.
NOSITELJI	Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA), Zagorska razvojna agencija (ZARA), Krapinsko-zagorska županija, poljoprivredna gospodarstva.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Broj sagrađenih bioplinskih postrojenja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u gradnju infrastrukture za obnovljive izvore energije i usklađivanje s Nitratnom direktivom za razdoblje od tri godine iznosi cca 1,500.000 kuna. Izvori financijskih sredstava: 50% EU fondovi, 20% državni proračun, 20% županijski proračun, 10% ZARA.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.6. Razvoj ruralne infrastrukture
SVRHA MJERE	Osiguranje primjerenih radnih i životnih uvjeta.
CILJ MJERE	Poboljšanje uvjeta prometa lokalnim i nerazvrstanim cestama, zaštita od požara, uvođenje i poboljšanje kanalizacijskog sustava i sustava pročišćenja otpadnih voda, bolja opskrba toplinskom energijom.
SADRŽAJ	Gradnja i/ili adaptacija lokalnih nerazvrstanih cesta, gradnja i/ili adaptacija protupožarnih putova s elementima šumske ceste, gradnja i/ili adaptacija kanalizacijskih i sustava za pročišćavanje otpadnih voda, gradnja i/ili rekonstrukcija toplana koje koriste organski otpad.
REZULTAT	Bolja cestovna povezanost, uređenje pristupnih putova te ostale nužne komunalne usluge i infrastrukturne potrebe u skladu sa standardima.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje životnog standarda, poboljšanje poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima te poboljšanje turističke usluge, čime turistički djelatnici profitiraju kao davatelji vrhunske usluge; ostanak mladih u ruralnim područjima.
NOSITELJI	Jedinice lokalne samouprave, KZZ, ZARA, poljoprivredna gospodarstva, REGEA
KORISNICI	Stanovnici, JLS, poljoprivredna gospodarstva, obrti i tvrtke.
INDIKATORI	Broj uređenih lokalnih cesta, broj uređenih i novosagrađenih protupožarnih putova, broj toplana, kvalitetnija mreža kanalizacija i pročišćivača voda.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj ruralne infrastrukture za razdoblje od tri godine iznosi cca 3.000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 10% županijski proračun, 5% proračuni jedinica lokalne samouprave, 15% državni proračun, 70% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje
MJERA	2.1.7. Agroekološke mjere
SVRHA MJERE	Očuvanje bogatstva prirode u svrhu povećanja vrijednosti cijele regije te turističko-izletničke ponude.
CILJ MJERE	Uređenje okoliša, očuvanje prirodnih ljepota, zaštita krajobraza te očuvanje biološke raznolikosti. Sprječavanje daljnjeg prorastanja grmlja i šumskog raslinja na travnatim površinama. Očuvati i povećati postojeći broj vrijednih staništa na travnjacima. Sprječavanje opadanja krajobrazne vrijednosti kao i zaštita biološke raznolikosti.
SADRŽAJ	Područje Krapinsko-zagorske županije je po konfiguraciji izrazito brdsko. Kako bi zaštitili, unaprijedili i očuvali krajolik zagorskih <i>brega</i> , potrebno je primijeniti agroekološke mjere usmjerene prvenstveno na brdsko-planinska područja koja imaju najveće površine pod pašnjacima i livadama malog prinosa.
REZULTAT	Glavni rezultat je očuvanje biološke raznolikosti, održavanje okoliša, povećanje turističke ponude, razvoj stočarstva na otvorenom.
RAZVOJNI UČINAK	Doprinos vrijednosti cijele regije kao očuvane prirodne i ekološke cjeline te ostanku ruralnog stanovništva na brdsko-planinskom

	području.
NOSITELJI	ZARA, KZŽ, poljoprivredna gospodarstva, JUZUZPV KZŽ-a.
KORISNICI	Poljoprivrednici, poljoprivredne zadruge, poljoprivredna poduzeća, nevladine udruge i javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, kao i vlasnici zemljišta koji nisu poljoprivrednici.
INDIKATORI	Broj izdanih potpora po hektaru.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u agrookolišne mjere za razdoblje od tri godine iznosi cca 3,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru
MJERA	2.2.1. Izrada Strategije ruralnog razvoja KZŽ-a
SVRHA MJERE	Učiniti dostupnim educiranje, olakšati poslovanje te stvaranje povoljnijih financijskih okruženja u svrhu pokretanja ruralnog razvoja.
CILJ MJERE	Osiguranje stručne podloge za definiranje konzistentne županijske politike prema ruralnom prostoru koja bi u sinergiji s državnom politikom i politikom EU dala maksimalne razvojne efekte.
SADRŽAJ	Identificiranje postojećeg stanja i sustava poticaja, određivanje grana i područja koja će se poticati, razvijanje županijskog sustava poticaja i potpora te sustava potpore uključivanju subjekata u sustave poticaja i potpora višeg reda (RH i EU), definiranje sustava praćenja efekata provedenih mjera i aktivnosti na području KZŽ-a.
REZULTAT RAZVOJNI UČINAK	Definiranje razvojnih mjera, prioriteta i ciljeva ruralnog razvoja.
NOSITELJI	KZŽ, zadruge, JLS, stručne institucije, ZARA.
KORISNICI	Stanovnici, JLS, tvrtke, obrti i poljoprivredna gospodarstva u ruralnom području.
INDIKATORI	Donesena te od relevantnih institucija recenzirana i prihvaćena strategija čiji je sadržaj operacionaliziran županijskom politikom ruralnog razvoja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u izradu Strategije ruralnog razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od tri godine iznosi cca 1,000.000 kuna. Struktura financijskih sredstava: 25% EU fondovi, 50% županijski proračun, 25% ZARA.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru
MJERA	2.2.2. Razvoj poduzetništva i obrta u ruralnom prostoru
SVRHA MJERE	Svrha mjere je povećanje zastupljenosti obrta i poduzetništva u ruralnom području.
CILJ MJERE	Registriranje znatno većeg broja poljoprivrednih gospodarstava i povećanje njihove dobiti, plasiranje domaćeg (autohtonog) proizvoda na domaćem tržištu i ciljanim skupinama kao što su turisti KZZ-a i šire, poticanje mladih ljudi na ostanak u ruralnim dijelovima KZZ-a, poticanje bavljenja proizvodnjom ciljanih poljoprivrednih proizvoda za ciljano tržište, realiziranje programa da obrtnici-poljoprivrednici ostvare dohodak koji će ih motivirati kako bi oni pa i njihovi mlađi naraštaji ostali na selu baveći se prvenstveno poljoprivredom proizvodnjom, osiguravanje domaćeg proizvoda na domaćem tržištu te pridonosenje kvaliteti života stanovnika ruralnog dijela županije, poticanje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba.
SADRŽAJ	Educiranje iz sljedećih područja: otvaranje poljoprivrednih obrta, usvajanje znanja utemeljenih istraživanjem i konkretnim podacima o potrebama domaćeg tržišta i šire kroz suradnju s potencijalnim poslovnim partnerima, usvajanje spoznaje o ekološkoj svijesti današnjeg potrošača, povećanje kvalitete i kvantitete poljoprivrednog proizvoda KZZ-a, osvještavanje budućih obrtnika-poljoprivrednika važnom spoznajom fleksibilnosti na tržištu.
REZULTAT	Glavni očekivani rezultat je porast ulaganja, odnosno investicija u ruralnom prostoru na području KZZ-a.
RAZVOJNI UČINAK	Rast gospodarskih aktivnosti, odnosno konkurentnosti, zaposlenosti te razvoj cijele regije.
NOSITELJI	KZZ, JLS, ZARA, OKKZZ, HGK ŽK Krapina.
KORISNICI	KZZ, stanovnici JLS-a, poljoprivredni proizvođači, gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Broj novootvorenih obrta, broj zaposlenih u novootvorenim obrtima, praćenje uspješnosti poslovanja novootvorenih obrta, broj organiziranih seminara, predavanja ili radionica, kao i broj onih koji su ih pohađali.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj poduzetništva i obrta u ruralnom prostoru za razdoblje od tri godine iznosi cca 3,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 25% županijski proračun, 25% proračuni jedinica lokalne samouprave, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti na selu
MJERA	2.2.3. Razvoj turizma u ruralnom prostoru
SVRHA MJERE	Održivost tradicijske autentičnosti seljačkog gospodarstva.
CILJ MJERE	Povećanje dohotka poljoprivrednih gospodarstva koja se bave agroturizmom, povećanje broja poljoprivrednih gospodarstva u agroturizmu i povećanje ponude te smještajnih kapaciteta.
SADRŽAJ	Kroz poticajne mjere (sufinanciranje arhitekta, kamata i <i>know-howa</i>), ohrabrivanje poljoprivrednih gospodarstava da s 30% svojih resursa uđu u turizam s autohtonom ponudom.
REZULTAT	Povezivanje turističkih djelatnika koji će promovirati zajednički brend Zagorja, povećanje smještajnih kapaciteta pretežno vlastite i tradicionalne poljoprivredne proizvodnje u funkciji turističke potrošnje.
RAZVOJNI UČINAK	Jačanje kapaciteta i ponude u agroturizmu te kvalitetna promocija istih dovest će do povećanja broja gostiju u županiji, što će rezultirati povećanjem prihoda i osigurati prepoznatljivost županije kao kvalitetne turističke regije.
NOSITELJI	KZZ, ZARA, Turistička zajednica KZZ-a, HZPSS, turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva u sustavu PDV-a.
INDIKATORI	Broj agroturističkih objekata, povećanje smještajnih kapaciteta, veći dohodak poljoprivrednih gospodarstva, veći broj noćenja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj agroturizma u razdoblju od tri godine iznosi cca 10,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave, 20% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. RURALNI RAZVOJ
PRIORITET	2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru
MJERA	2.2.4. Razvoj tradicionalnih obrta
SVRHA MJERE	Očuvanje obiteljskih obrta i zadržavanje mladih u ruralnom prostoru.
CILJ MJERE	Očuvanje tradicijskih obrta, njihovo uklapanje u ukupni identitet i imidž županije te povećanje broja obrta.
SADRŽAJ	Identificiranje i registriranje postojećih tradicijskih obrta i kućnih radinosti te njihovih potencijalnih nasljednika, razrađivanje sustava financijskog poticaja, brendiranje i promoviranje njihovih proizvoda, razvijanje i poticanje strateških projekata u koje će biti uključeni radi osiguranja tržišta (npr. etno sela, tradicijska obnova i gradnja objekata u tradicionalnom stilu, manifestacije, sajmovi, preferencijalno kupovanje proizvoda od registriranih subjekata).
REZULTAT	Smanjenje stope nezaposlenosti, zadržavanje mladih u ruralnim područjima te očuvanje starih zanata.
RAZVOJNI UČINAK	Doprinos promociji Zagorja kao turističke i povijesne regije, proširenju kvalitetnije turističke ponude u KZZ-u, što rezultira povećanjem prihoda od turističke djelatnosti i otvaranjem novih radnih mjesta.
NOSITELJI	KZZ, OKKZZ, JLS, MHZ, ZARA, udruge, tvrtke, obrti i poljoprivredna

	gospodarstva, turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Tradicijski obrti i radinosti te nositelji projekata koji ih angažiraju.
INDIKATORI	Broj i raznovrsnost registriranih tradicijskih obrta i radinosti.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj tradicijskih obrta u razdoblju od tri godine iznosi cca 200.000 kn. Struktura izvora financiranja: 50% županijski proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.3. Gradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača
MJERA	2.3.1. Gradnja preradbenih i skladišnih kapaciteta
SVRHA MJERE	Olakšati prodaju poljoprivrednih proizvoda, povećanje prihoda i privlačenje novih proizvođača.
CILJ MJERE	Čuvanje proizvoda, plasiranje proizvoda višeg stupnja obrade, prodavanje u vrijeme najmanje ponude, povećanje broja objekata.
SADRŽAJ	Gradnja preradbenih i skladišnih kapaciteta.
REZULTAT	Plasiranje poljoprivrednih proizvoda prema zahtjevima tržišta (vremenski i količinski određeno), iskorištenje svih kategorija (klasa) poljoprivrednih proizvoda u sektoru voća, povrća i ostalih koji ne udovoljavaju tržišnim standardima.
RAZVOJNI UČINAK	Postizanje veće cijene poljoprivrednih proizvoda koji se plasiraju na tržište, iskorištenje svih kategorija i klasa poljoprivrednih proizvoda (za koje je to određeno), skladišni kapaciteti mogu se iskoristiti i za interventno skladištenje prema uvjetima propisanih zakonom.
NOSITELJI	KZZ, ZARA.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Broj objekata, kapaciteti objekata.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Okvirna financijska sredstva za gradnju preradbenih i skladišnih kapaciteta u razdoblju od tri godine iznose cca 6,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 10% županijski proračun, 5% proračuni jedinica lokalne samouprave, 5% poljoprivredna gospodarstva, 30% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.3. Gradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača
MJERA	2.3.2. Osnivanje i jačanje zadruga i udruga proizvođača
SVRHA MJERE	Financijski poticati rad postojećih zadruga i udruga u županiji te poticati osnivanje novih zbog udruživanja poljoprivrednika radi lakše proizvodnje i prodaje njihovih proizvoda te povećanja konkurentnosti.
CILJ MJERE	Postizanje konkurentnosti u proizvodnji, nastupanje na tržištu – plasiranje proizvoda, povećanje broja udruga i zadruga.

SADRŽAJ	Interesno udruživanje, opremanje – općenito i specijalizirano.
REZULTAT	Povoljnija nabava repromaterijala, opremanje strojevima i opremom, lakše plasiranje proizvoda na tržište, jeftiniji troškovi marketinga.
RAZVOJNI UČINAK	Porastom broja udruženih proizvođača zbog povoljnijeg proizvodno-prodajnog plasmana povećava se konkurentnost i prihod proizvođača.
NOSITELJI	KZŽ, udruge, zadruge.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva, postojeće zadruge i udruge.
INDIKATORI	Broj novoosnovanih zadruga i udruga, broj zadrugara i članova udruga, fizički i financijski pokazatelji poslovanja, opremljenost strojevima.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Okvirna financijska sredstva za osnivanje i jačanje zadruga i udruga proizvođača u razdoblju od tri godine iznose cca 5,000.000 kn. Struktura izvora financiranja: 10% županijski proračun, 5% proračuni jedinica lokalne samouprave, 5% zadruge i udruge, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.3. Gradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača
MJERA	2.3.3. Razvoj autohtonih i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda s višom dodanom vrijednosti
SVRHA MJERE	Prepoznatljivost KZŽ-a po nekom od autohtonih proizvoda u svrhu konkurentnosti i povećanja turističke ponude.
CILJ MJERE	Omogućavanje poljoprivrednim proizvođačima fizički smanjenom proizvodnjom dovoljnog dohotka za ostanak na ruralnom prostoru i bavljenje poljoprivredom proizvodnjom te konkurentnost na tržištu.
SADRŽAJ	Utvrđivanje liste autohtonih poljoprivrednih proizvoda, utvrđivanje standarda proizvodnje, kvalitete i kontrole proizvodnje pojedinih poljoprivrednih proizvoda, proizvodnja autohtonih poljoprivrednih proizvoda, marketing i prodaja autohtonih poljoprivrednih proizvoda.
REZULTAT	Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednih autohtonih i prehrambenih proizvoda, bolja ponuda i opskrbljenost tržišta istim izvan KZŽ-a.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje dohotka i konkurentnosti.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, HGKŽK Krapina, OKKZŽ, udruge i zadruge poljoprivrednih proizvođača.
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva.
INDIKATORI	Broj gospodarstava, broj proizvoda, mogućnosti ostvarenja dohotka po PG-u.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Okvirna financijska sredstva za razvoj autohtonih i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda s višom dodanom vrijednosti u razdoblju od tri godine iznose cca 5,500.000 kn. Struktura izvora financiranja: 15% županijski proračun, 5% proračuni jedinica lokalne samouprave, 30% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	2. Ruralni razvoj
PRIORITET	2.3. Gradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača
MJERA	2.3.4. Dodjela zaštitnog znaka „Izvorno zagorsko“
SVRHA MJERE	Zaštita porijekla naziva domaćih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.
CILJ MJERE	Osiguravanje zaštite zagorske poljoprivredne proizvodnje u uvjetima koji su tipično zagorski, čime se daje jasna tržišna poruka na domaćem tržištu.
SADRŽAJ	Promicanje zagorskog načina poljoprivredne i stočarske proizvodnje, koja se temelji na individualnim vrijednostima proizvodnje, kao i zdravim ekološkim osnovama, a koji po određenoj proceduri dobiju takav certifikat.
REZULTAT	Zaštita zagorskih domaćih proizvoda kao jedinstvene gastronomske ponude.
RAZVOJNI UČINAK	Dodjelom zaštitnog znaka „Izvorno zagorsko“ pridonosi se promociji Zagorja kao turističke regije. Većim izborom ponude povećava se broj turista, a time i prihod turističkih djelatnika, kao i razvoj cijele regije.
NOSITELJI	KZŽ, ZARA, udruge, zadruge, gospodarstvenici županije.
KORISNICI	Poljoprivrednici, poljoprivredna gospodarstva i ugostitelji.
INDIKATORI	Zaposleni, vrijednost prodanih roba i usluga, broj proizvoda s dodijeljenim oznakama.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Okvirna financijska sredstva za dodjelu zaštitnog znaka „Izvorno zagorsko“ u razdoblju od tri godine iznose cca 600.000 kn. Struktura izvora financiranja: 20% županijski proračun, 30% državni proračun, 50% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

4.2.3. Strateški cilj 3 – Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.1. Jačanje sposobnosti i kvalitete obrazovnih institucija (predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog te stručnog obrazovanja)
SVRHA MJERE	Priprema obrazovnog sustava za povećane izazove globalizacije
CILJ MJERE	Povećanje kvalitete obrazovanja, proizvodnja novih vještina kroz sustav obrazovanja i osposobljavanja, usklađivanje istog s EU standardima, poboljšavanje suradnje upravnih, državnih, regionalnih i lokalnih institucija s odgojno-obrazovnim ustanovama, uspostavljanje partnerskih odnosa između osnivača škola, škola, gospodarstva, roditelja i učenika te porast konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva.
SADRŽAJ	<p>Predškolski odgoj – unapređenje odgojnih radnji, kulture odnosa i suživota s drugom djecom te socijalizacije, poticanje humanističkih i kreativnih odnosa i vještina te stalne edukacije osoblja, gradnja vrtića i jaslica u sredinama gdje ih nema.</p> <p>Osnovnoškolsko obrazovanje – poticanje kreativnosti djece u razvijanju kulture ponašanja, stjecanje vještina i znanja s naglaskom na društvene i odgojne komponente, poticanje pedagoških i edukativnih sadržaja, racionalizacija mreže škola.</p> <p>Srednjoškolsko obrazovanje – optimizacija mreže škola i mreže programa u skladu s potrebama gospodarstva – tržištem rada i stručnim/znanstvenim potrebama regije, angažiranje stručnih djelatnika u nastavi uz omogućavanje njihovoga stalnog stručnog usavršavanja, pripremanje na upise u prve razrede srednjih škola i organiziranje susreta s gospodarstvenicima, HGK ŽK Krapina, OKKZZ-om, roditeljima (partnerstvo).</p> <p>Odgajanje i obrazovanje mladih za prepoznavanje, njegovanje i poticanje zavičajnog identiteta. Maksimalno „investicijsko“ uređivanje postojećih objekata školstva te proširenje školskih kapaciteta za prelazak na jednosmjenski rad.</p> <p>Razvijanje mjera za sprečavanje ispadanja iz redovitog obrazovanja i sprečavanje socijalne isključenosti, omogućavanje vertikalne i horizontalne prohodnosti. Razvijanje sustavne pomoći mladima kroz razvoj sustava profesionalnog usmjeravanja kako bi mladi identificirali vlastite mogućnosti, kompetencije i interese i donosili odluke o obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju te upravljali vlastitom karijerom.</p>
REZULTAT	Bolja usklađenost ponude i potražnje na tržištu rada, usklađenost obrazovnog sustava s EU standardima.
RAZVOJNI UČINAK	Veći broj korisnika predškolskog sustava; podizanje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja i njegovo ujednačavanje; dostupnost srednjoškolskog obrazovanja svima prema znanjima i vještinama, horizontalna i vertikalna prohodnost, usklađenost upisnih programa s potrebama tržišta rada i nastavka školovanja na višoj razini.
NOSITELJI	(Škole, osnivači), roditeljske asocijacije, JLS, HGK ŽK Krapina, OKKZZ, HZZ PS Krapina.
KORISNICI	Stanovništvo KZZ-a, gospodarstvo KZZ-a i posredno u cijeloj RH, HGK ŽK Krapina, OKKZZ, HZZ PS Krapina

INDIKATORI	Kvalitetniji postoci obrazovne strukture mladih s više kompetencija i vještina, povećanje zapošljivosti, povećanje kvalitete življenja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u sljedeće tri godine u predškolski odgoj iznosi 30,000.000 kuna, u osnovnoškolsko obrazovanje 120,000.000 kuna, a u srednjoškolsko obrazovanje 45,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 80% proračuni jedinica lokalne samouprave, županijski proračun te resorna ministarstva, 20% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.2. Razvoj visokoškolskog obrazovanja
SVRHA MJERE	Povećanjem postotka visokoobrazovanih stanovnika do većeg razvoja regije.
CILJ MJERE	Unapređivanje visokoškolskog obrazovanja i postizanje koncentracije najnovijih znanja i konkurentnih nastavnih programa kroz osnivanje veleučilišnog centra u županiji, s konkurentnim programima, povećanje kompetencija i broja visokoobrazovanih osoba u KZZ-u kao pretpostavke za suvremeno razvijanje regije i ostvarenje vizije snažnijega gospodarstva zasnovanog na primjeni novih tehnoloških znanja i dostignuća u svrhu razvijanja društva znanja te poticanja gospodarske konkurentnosti KZZ-a.
SADRŽAJ	Osnivanje „Zagorskog veleučilišta“ (kampus), organiziranje rada veleučilišta kroz preustroj i povezivanje postojećih fakulteta - visokih škola - unapređenje postojećih i razvoj novih nastavnih programa u skladu s razvojnim prioritetima KZZ-a, privlačenje, edukacija, doškolovanje i usavršavanje kadrova za potrebe veleučilišta, poticanje znanstveno-istraživačkog rada na veleučilištu, poticanje i promocija međunarodne suradnje (i međunarodnog usavršavanja) te prijenosa novih znanja, promocija i jačanje veza veleučilišta i gospodarstva, stipendiranje i kreditiranje studenata.
REZULTAT	Porast fakultetsko obrazovanog stanovništva za 1%.
RAZVOJNI UČINAK	Porast kapitalnih ulaganja, veći gospodarski rast, nove tehnologije.
NOSITELJI	Gospodarstvo, Veleučilište (fakulteti i visoke škole), JLS, KZZ.
KORISNICI	Mladi KZZ-a i susjednih županija.
INDIKATORI	Porast broja visokoobrazovanih osoba u KZZ-u, porast broja visokoškolskih studija usklađenih s najnovijim trendovima i standardima u EU, porast kvalitete nastavnih programa, broj visokoobrazovanih studenata usmjerenih na područja koja su od prioritetne važnosti za razvoj županije, broj studenata koji sudjeluju u međunarodnoj suradnji te broj studenata polaznika međunarodnog usavršavanja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj visokoškolskog obrazovanja za razdoblje od tri godine je 6,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 70% proračun jedinica lokalne samouprave i županijski proračun, 30% drugi izvori.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.3. Razvoj ljudskih resursa u skladu s potrebama gospodarstva (edukacija za poduzetništvo sadašnjih te budućih radnika i poslodavaca)
SVRHA MJERE	Povećanje prilagodljivosti radnika, poduzeća, nezaposlenih i ostalih sudionika promjenjivim gospodarskim ciljevima i zahtjevima tržišta rada uz cjeloživotno učenje.
CILJ MJERE	Osigurati aktivnosti koje će korisnicima omogućiti praćenje promjena i potreba, učenje i razvoj novih vještina vezanih uz unapređenje tehnologije, pokretljivost i primjenjivost znanja unutar organizacijske strukture poduzeća, osiguravanje aktivnosti savjetovanja poslodavaca za ulaganje u ljudske resurse kako bi povećali motiviranost i produktivnost zaposlenika te poboljšali kapacitete za inovativnost i prilagodljivost u procesima preustroja i restrukturiranja, informiranje o projektima poticanja poduzetništva, poticanje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba, mladih i određenih kategorija stanovništva te profesionalno usmjeravanje i savjetovanje učenika za buduća zanimanja.
SADRŽAJ	<p>Predviđanje i usklađivanje potreba gospodarstva kroz uspostavu partnerskih odnosa, informiranje javnosti o istom, osvješćivanje poslodavaca kako uz ulaganje u tehnologiju paralelno treba ulagati i u ljudski kapital (kroz obrazovanje i usavršavanje), društveno odgovorno ponašanje, osposobljavanje i savjetovanje posloводства u poduzećima i obrtima u cilju poboljšanja poslovnog upravljanja, upravljanja ljudskim resursima, identifikacije potreba za usavršavanje zaposlenika, poboljšanja organizacije rada, zaštite na radu i uvođenja fleksibilne strukture rada, osposobljavanja i unapređenja znanja i vještina zaposlenika s niskom razinom pripremljenosti za rad.</p> <p>Omogućiti dodatno obrazovanje i usavršavanje, dokvalifikacije i prekvalificiranje određenih skupina zaposlenih radi zadržavanja radnih mjesta, odnosno nezaposlenim osobama radi zaposlenja, Obrazovanje i obrazovni programi trebaju pratiti potrebe za novim vještinama prema potrebama gospodarstva, uz profesionalno usmjeravanje u svrhu pronalaženja zaposlenja. Podrška lokalnim inicijativama pomoći nezaposlenima za ulazak na tržište rada, podrška i usluge savjetovanja nezaposlenim osobama u pokretanju poduzetništva.</p>
REZULTAT	Analize i predviđanja potreba tržišta rada, viša obrazovna razina korisnika (poslodavci, zaposleni, nezaposleni), održane tribine/okrugli stolovi, provedene edukacije, povećanje zapošljivosti, zapošljavanja i smanjenje nezaposlenosti.
RAZVOJNI UČINAK	Doprinos u razvoju gospodarstva KZZ-a povećanjem konkurentnosti, ulaganjem u razvoj i učinkovitijim poslovnim upravljanjem.
NOSITELJI	<p><u>Upravni odjel za gospodarstvo Krapinsko-zagorske županije</u> – planiranje i koordinacija aktivnosti, mobilizacija raspoloživih resursa</p> <p><u>HZZ PS Krapina</u> – praćenje, analize i predviđanja potreba na tržištu rada, planiranje, motiviranje, iniciranje i organiziranje aktivnosti za povećanje zapošljivosti nezaposlenih osoba, promoviranje samozapošljavanja i poduzetništva</p> <p>Ostali važni sudionici:</p> <p><u>Regionalna razvojna agencija ZARA</u> – organizacija treninga za razvoj poduzetničkih vještina, vještina upravljanja ljudskim resursima i</p>

	odgovornog poslovanja, priprema projektnih aplikacija za EU fondove <u>Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Krapina – osvježavanje i motiviranje poslodavaca o važnosti ulaganja u tehnologiju, u obrazovanje zaposlenika, poboljšanje organizacije rada, o odgovornom društvenom ponašanju</u> <u>Obrazovne institucije – kreiranje i provođenje obrazovnih programa prema sadašnjim i budućim potrebama gospodarstva</u>
KORISNICI	Poslodavci, zaposlene osobe, nezaposlene osobe, učenici osnovnih i srednjih škola, studenti.
INDIKATORI	Više obrazovne strukture poslodavaca, radnika i nezaposlenih osoba, povećanje konkurentnosti, praćenje uspješnost u zapošljavanju korisnika nakon pohađanja neke od aktivnosti, praćenje uspješnosti poslovanja korisnika aktivnost, broj uključenih u obrazovne aktivnosti.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj ljudskih resursa za razdoblje od tri godine je 2,000.000 kuna. Planirana struktura ulaganja: 10% županijski proračun, 10% državni proračun, 20% proračuni Obrtničke komore Krapinsko-zagorske županije, Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Krapina, 60% strukturni fondovi Europske unije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.4. Promicati razvoj ljudskog kapitala i cjeloživotnog učenja
SVRHA MJERE	Priprema radno aktivnog stanovništva na izazove tržišnog privređivanja i smanjivanje potrebe angažmana socijalnog sustava.
CILJ MJERE	Promicanje i poticanje zapošljivosti kroz cjeloživotno učenje radi povećanja zapošljivosti, konkurentnosti poslodavaca i nezaposlenih osoba te određenih socijalno isključenih kategorija stanovništva.
SADRŽAJ	Promoviranje potrebe cjeloživotnog učenja zaposlenih i nezaposlenih, osiguranje obrazovanja za sve, razvijanje školskih programa i sustava stipendija, poticanje i promicanje obrazovanja djece i odraslih svih dobnih skupina. Sustavi obrazovanja, usavršavanja i osposobljavanja koji mogu pratiti potrebe za novim vještinama, uvođenje novih programa obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja s naglaskom na ranjive skupine društva. Razvijanje sustava profesionalnog usmjeravanja kao ključne komponente strategija cjeloživotnog učenja i podrška sudjelovanju građana u gospodarstvu i društvu utemeljenog na znanju.
REZULTAT	Smanjenje broja nezaposlenih, povećanje obrazovne strukture.
RAZVOJNI UČINAK	Povećan broj znanja i kompetencija po stanovniku, veća ulaganja u obrazovanje, veći broj edukacija, veće sudjelovanje u cjeloživotnom učenju zaposlenih, nezaposlenih, bolja usklađenost ponude i potražnje na tržištu rada, veća konkurentnost gospodarstva.
NOSITELJI	KZZ, HGK ŽK Krapina, OKKZZ, obrazovne ustanove, HZZ PS Krapina, poslodavci (stipendiranje).
KORISNICI	Poslodavci, zaposlenici, nezaposlene osobe, posebne kategorije osoba kojima prijete socijalna isključenost i osobe s invaliditetom.
INDIKATORI	Povećanje konkurentnosti gospodarstva u cjelini (poslodavaca,

	zaposlenika), poboljšana prilagodljivost radnika i poslodavaca novim zahtjevima na tržištu rada, broj uključenih u obrazovne aktivnosti povećanje zapošljivosti, povećanje obrazovne strukture nezaposlenih i zaposlenih osoba, veći broj programa za osposobljavanje i usavršavanje formalnog i neformalnog obrazovanja za odrasle.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u promicanje razvoja ljudskog kapitala za razdoblje od tri godine je 4,500.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 80% proračun JLS-a, županijski proračun, zavodi, ministarstva, 20% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.5. Razvoj tržišta rada
SVRHA MJERE	Razvoj lokalnog/regionalnog tržišta rada, odnosno osigurati planiranje, predviđanje i praćenje potreba tržišta rada zbog usklađenja ponude i potražnje kao podrška razvoju i zapošljavanju u KZZ-u. Suradnja i umrežavanje svih sudionika na lokalnom tržištu rada i razvoj ljudskih potencijala na konceptu lokalnog partnerstva, unapređenje obrazovanja i osposobljavanja te promicanje društvene uključenosti teže zapošljivih skupina na tržištu rada.
CILJ MJERE	Promicanje i razvijanje partnerstva poslodavaca, obrazovnih ustanova i ostalih dionika na tržišta rada, osiguranje promicanja i poticanja poduzetništva uz razvoj vještina i kvalifikacija poduzetnika i radne snage te promicanje povezanosti poslovnih subjekata, obrazovanja i institucija zapošljavanja kako bi se povećala zapošljivost i kvalitetno zapošljavanje, a smanjila nezaposlenost i prijetnje od nove nezaposlenosti, spremnost za korištenje strukturnih fondova EU.
SADRŽAJ	Podrška razvoju i zapošljavanju u KZZ-u, suradnja i umrežavanje svih sudionika na lokalnom tržištu rada i razvoj ljudskih potencijala u županiji stvaranjem partnerstva, unapređenje obrazovanja i osposobljavanja te promicanje društvene uključenosti određenih kategorija stanovništva. Planiranje, predviđanje i usklađivanje potreba gospodarstva povezivanjem obrazovnog sustava i gospodarstva kroz efikasnije srednjoškolsko obrazovanje, povećanje konkurentnosti, kako poslodavaca, tako i zaposlenika kao i nezaposlenih osoba, poticanje mjere za edukaciju mentora i nastavnika za specijalizaciju visokoobrazovnog kadra, majstora te ustanova za programe prekvalifikacije, doškoloovanja i specijalizacije, osuvremenjivanje i podizanje na višu razinu proizvodnih i tehnoloških procesa u svim djelatnostima.
REZULTAT	Usklađenost tržišta rada, razvijen partnerski odnos dionika na tržištu rada – Lokalno partnerstvo za zapošljavanje, izrađena Strategija razvoja ljudskih potencijala KZZ-a.
RAZVOJNI UČINAK	Snažniji gospodarski razvoj, veća konkurentnost, povećanje zapošljivosti te smanjena nezaposlenost.
NOSITELJI	<u>Odgovorni za mjeru:</u> <ul style="list-style-type: none"> • HZZ PS Krapina • Upravni odjel za gospodarstvo i Upravni odjel za društvene

	<p>djelatnosti Krapinsko-zagorske županije – provođenje aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionalna razvojna agencija – ZARA <p>Aktivnosti – planiranje i koordinacija aktivnosti, organizacija radionica/tribinama, izrada Strategije za razvoj ljudskih potencijala, mobilizacija raspoloživih resursa u korist partnerstva</p> <p><u>ostali članovi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • predstavnici zaposlenika – sindikati • predstavnici poslodavaca • Hrvatska gospodarska komora Županijska komora Krapina • Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije • gradovi i općine • nevladine udruge; udruženje mladih • srednje strukovne i ostale škole • obrazovne institucije – javne i privatne, na razini srednjoškolskog i postsrednjoškolskog obrazovanja, kao institucije za cjeloživotno obrazovanje (odraslih) <p>Aktivnosti – sudjelovanje i potpora svih u procesu planiranja i provedbi aktivnosti i mjera u programima razvoja ljudskih potencijala KZZ-a na partnerskom principu, sudjelovanje na radionicama/tribinama, istraživanjima potreba na tržištu rada, promoviranju aktivnosti, izradi strategije za razvoj ljudskih potencijala.</p>
KORISNICI	Gospodarstvo županije – poduzetnici, zaposlene-nezaposlene osobe, đaci, studenti.
INDIKATORI	Povećana obrazovna struktura zaposlenih, nezaposlenih, povećanje broja poslodavaca s kvalitetnijim i pozitivnim poslovanjem, povećanje zapošljivosti, smanjena nezaposlenost, programi usavršavanja, osposobljavanja i prekvalifikacija u skladu s potrebama gospodarstva, povećana konkurentnost poduzetnika.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj tržišta rada za razdoblje od tri godine iznosi 3,500.000 kuna. Planirana struktura ulaganja: 10% županijski proračun, 10% proračuni lokalnih jedinica, 10% državni proračun, 10% proračuni Obrtničke komore Krapinsko-zagorske županije, Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Krapina, 60% strukturni fondovi Europske unije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.6. Unapređenje kapaciteta za pružanje zaštite i spašavanje
SVRHA MJERE	Osiguravanje kvalitetne zaštite ljudi i imovine u regiji.
CILJ MJERE	Osiguravanje aktivnosti koje će povećati kapacitete svim zaposlenima, kao i službama za zaštitu građana i ukupne imovine (civilna zaštita, vatrogasci, službe za pružanje sveobuhvatne zaštite), osposobljavanje korisnika mjere za preventivno djelovanje na nesreće i za operativno djelovanje kod spašavanja ljudi i imovine.

SADRŽAJ	Stvaranje materijalnih i financijskih pretpostavki za osposobljavanje (objekti, poligoni za vježbu, sprave i opreme za spašavanje). Sadržaj mjere u uskoj je korelaciji sa Zakonom o zaštiti od požara, Zakonom o vatrogastvu i Zakonom o zaštiti okoliša.
REZULTAT	Obučeni kvalitetni kadrovi za pružanje zaštite i spašavanje te intenzivna primjena preventivnih mjera zaštite.
RAZVOJNI UČINAK	Prevenција, zaštita i spašavanje podižu razinu kvalitete života u regiji te pridonose sigurnosti regije.
NOSITELJI	KZŽ, javne vatrogasne postrojbe, JLS, obrazovne ustanove.
KORISNICI	Stanovnici i gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Statističko smanjenje nesreća, smanjenje broja poginulih kod nesreća, broj osposobljenih za rad u normalnim uvjetima i broj osposobljenih u izvanrednim uvjetima.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u unapređenje kapaciteta za zaštitu i spašavanje za razdoblje od tri godine iznosi 5,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU, 25% županijski proračun, 20% vatrogasne postrojbe, 5% proračun jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudski potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.1. Razvoj ljudskih potencijala
MJERA	3.1.7. Razvoj Infocentra za energetske učinkovitost
SVRHA MJERE	Mijenjanje stavova i navika građana KZŽ-a prema obnovljivim izvorima energije, kao i povećanje njihove motivacije za provođenje mjera energetske učinkovitosti.
CILJ MJERE	Uspostava potpornih institucija za građanstvo kako bi na jednome mjestu mogli dobiti sve informacije i savjetodavnu pomoć o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije.
SADRŽAJ	Razvoj EE informativnog centra; praćenje trendova tržišta, educiranje građanstva - tehnička i savjetodavna pomoć.
REZULTAT	Dostupnost informacija građanstvu i bolja informiranost građana o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije; demonstracijske aktivnosti i promocija; povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u kućanstvima i njihovo ugrađivanje u vrijednosni sustav široke javnosti.
RAZVOJNI UČINAK	Veća dostupnost informacija te mijenjanje stavova i navika građana KZŽ-a prema obnovljivim izvorima energije i energetske učinkovitosti dovest će do povećanja udjela OIE i ukupnoj potrošnji energije KZŽ-a te povećanju kvalitete života u KZŽ-u.
NOSITELJI	Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA), Zagorska razvojna agencija (ZARA), Krapinsko-zagorska županija.
KORISNICI	Građani KZŽ-a.
INDIKATORI	Broj građana koji se obraćaju za pomoć, broj primijenjenih mjera energetske učinkovitosti, uštedene tone CO ₂ tijekom godine.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 2,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 75% EU fondovi, 20% županijski proračun i ZARA, 5% proračun jedinica lokalne samouprave.

RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.
---------------------------------	------------------

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudski potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.2. Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem
MJERA	3.2.1. Jačanje sposobnosti ljudskog potencijala područne (regionalne) i lokalne samouprave za upravljanje razvojem
SVRHA MJERE	Profesionalna, obrazovana i efikasna lokalna/regionalna samouprava.
CILJ MJERE	Razvoj profesionalizma, stručnosti, kadrovske ekipiranosti te kontinuirano osposobljavanje i usavršavanje te jačanje službeničke karijere.
SADRŽAJ	Poboljšati stručne kvalifikacije službenika – upravna tijela ekipirati kadrovima koji znanjem i sposobnostima mogu odgovoriti na zahtjeve iz nadležnosti jedinica lokalne i područne samouprave, a zainteresiranim službenicima omogućavanje potrebnoga upravnog obrazovanja: od srednjeg, višeg i visokog obrazovanja do poslijediplomskih upravnih i političkih studija. Donijeti i provoditi Program reedukacije i stalnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja putem seminara, tečajeva te započeti edukaciju službenika u području razvoja i upravljanja ljudskim resursima.
REZULTAT	Stručna, efikasna i profesionalna lokalna/regionalna samouprava.
RAZVOJNI UČINAK	Planirane aktivnosti će omogućiti pružanje stručne usluge stanovništvu, poduzetnicima odnosno svim korisnicima te time omogućiti razvoj gospodarskih aktivnosti, razine zaposlenosti te veće konkurentnosti gospodarstva KZZ-a.
NOSITELJI	KZZ, jedinice lokalne samouprave – planiranje, koordinacija aktivnosti, identifikacija potreba za edukacijom, usavršavanjem, obrazovne ustanove – kreiranje i izvođenje edukacija prema potrebama.
KORISNICI	Dužnosnici i službenici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
INDIKATORI	Broj održanih seminara, radionica, tečajeva, broj službenika na prekvalifikaciji, stručnom osposobljavanju, usavršavanju i školovanju, ispitivanje javnog mišljenja (putem anketa na web stranicama) o kvaliteti i profesionalnim obavljanju javnih usluga za građane.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 2,000.000 kuna. Planirana struktura ulaganja: 10% županijski proračun, 10% proračuni lokalnih jedinica, 10% državni proračun, 70% strukturni fondovi Europske unije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.2. Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem
MJERA	3.2.2. Jačanje sposobnosti za razvoj međužupanijske, prekogranične i međunarodne suradnje te korištenje EU fondova
SVRHA MJERE	Iskorištavanje dodatnih izvora financiranja projekata putem europskih fondova te jačanje međunarodne suradnje putem zajedničkih projekata.
CILJ MJERE	Poticanje i unapređivanje međusobne suradnje te suradnja KZZ-a s drugim županijama, europskim regijama, kao i s inozemnim i međunarodnim organizacijama, kroz aktivno sudjelovanje u pripremi i provedbi zajedničkih projekata, kvalitetnija priprema županije za ulazak RH u EU i korištenje europskih beneficija.
SADRŽAJ	Provođenje programa obuke (radionice, seminari, treninzi) o pripremi, implementaciji, praćenju i evaluaciji projekata za EU programe, za različite segmente društva (JLS, županijske službe, gospodarstvenici, udruge itd.), stvaranje i unapređivanje mreže suradnje s različitim projektnim partnerima u zemlji i inozemstvu kroz pripremu i realizaciju projekata važnih za ukupni razvoj županije. Organiziranje i poticanje uključivanja u programe međunarodne razmjene (mladi, učenici i studenti, civilno društvo) radi stjecanja iskustava. Poboljšanje prekogranične i međunarodne suradnje kroz veću iskoristivost fondova EU.
REZULTAT	Stvorena kvalitetna mreža educiranog kadra za upravljanje fondovima Europske unije te njihovo iskorištavanje za financiranje lokalnih, regionalnih i nacionalnih projekata. Uspostavljena međunarodna i nacionalna suradnja s drugim institucijama partnerima u provedbi projekata.
RAZVOJNI UČINAK	Educiranje glavnih sudionika na regionalnoj razini za iskorištavanje sredstava fondova Europske unije dovest će do većeg broja provedenih projekata koji pridonose poboljšanju kvalitete života te, s obzirom na prirodu i svrhu provedenih projekata, boljoj institucionalnoj povezanosti unutar regije koja je preduvjet za daljnji razvoj. S obzirom na glavni cilj projekta, projekti financirani od EU mogu pridonijeti boljoj infrastrukturnoj izgrađenosti, socijalnoj uključenosti marginaliziranih skupina te stvoriti bolje okruženje za život i rad u regiji.
NOSITELJI	KZZ, ZARA
KORISNICI	JLS, udruge, građani
INDIKATORI	Broj održanih seminara, radionica i treninga, broj polaznika seminara, broj sudionika organizirane razmjene iskustava, broj izrađenih prijedloga projekata međunarodne i međužupanijske suradnje (MMS), broj odobrenih projekata.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 5.000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 80% EU fondovi, 15% županijski proračun, 5% ZARA.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.3. Unapređenje kvalitete života
MJERA	3.3.1. Unapređenje sposobnosti i organizacije civilnog društva za sudjelovanje u upravljanju lokalnim razvojem
SVRHA MJERE	Uključivanje civilnog sektora u procese donošenja odluka na regionalnoj i lokalnoj razini.
CILJ MJERE	Osiguravanje aktivnosti za unapređenje sposobnosti većeg sudjelovanja organizacija civilnog društva, udruga, u sustavu donošenja odluka važnih za lokalnu zajednicu.
SADRŽAJ	Prvenstveno, primjenjivati model transparentne dodjele financijske pomoći djelovanju udruga na području županije, zatim stvaranje uvjeta za aktivnije uključivanje građana u proces donošenja odluka, osnivanje savjetodavnih i radnih tijela s aktivnim sudjelovanjem predstavnika građana, odnosno članova udruga, uključivanje udruga u izradu i donošenje razvojno-strateških planova.
REZULTAT	Organizacija savjetodavno-edukativnih skupova s ciljem utvrđivanja i definiranja zajedničkih interesa u unapređenju razvoja civilnog društva na području županije korištenjem suvremenih komunikacijskih sredstava, unaprijediti pravodoban i kvalitetan protok informacija između zainteresiranih, poticanje osnivanja do sada neregistriranih udruga na području županije, a poželjnih za unapređenje razvoja civilnog društva (npr. ljudska prava, socijala).
RAZVOJNI UČINAK	Uključivanje civilnog društva u procese donošenja odluka pridonosi poboljšanju kvalitete života te poboljšava politički život regije kroz primjenu načela pravednosti i ravnopravnosti.
NOSITELJI	KZZ, JLS, udruge, ustanove.
KORISNICI	Građani Krapinsko-zagorske županije.
INDIKATORI	Broj novoregistriranih udruga i njihova djelatnost, broj osnovanih savjetodavno-radnih tijela i udio predstavnika udruga u njima, učestalost komunikacije, praćenje realizacije utvrđenih planova, programa i zajedničkih aktivnosti.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 3,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU fondovi, 25% županijski proračun, 25% udruge.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.3. Unapređenje kvalitete života
MJERA	3.3.2. Promicanje socijalnog uključivanja ranjivih skupina u društvo i gospodarstvo
SVRHA MJERE	Stvaranje uvjeta jednakih mogućnosti za sve pripadnike ranjivih skupina – mladi u nepovoljnom položaju, osobe s invaliditetom i ostale skupine koje su diskriminirane na bilo koji način.
CILJ MJERE	Borba protiv socijalnog isključenja i promicanje zapošljavanja socijalno ugroženih skupina.

SADRŽAJ	Oснаžiti socijalno uključivanje, promicati fleksibilnost tvrtki i radnika, povećati broj prilagođenih radnih mjesta osobama s invaliditetom, senzibilizirati javnost i poslodavce.
REZULTAT	Povećan broj poslodavaca koji zapošljavaju socijalno ugrožene skupine, ali i povećan broj zaposlenih osoba koje dolaze iz socijalno ugroženih skupina.
RAZVOJNI UČINAK	Uključivanje ciljne skupine u aktivnosti pridonosi poboljšanju kvalitete života kroz primjenu načela pravednosti i ravnopravnosti, što će pridonijeti i povećanju broja zaposlenih.
NOSITELJI	KZZ, JLS, udruge, ustanove, poslodavci, HZZ PS Krapina.
KORISNICI	Osobe kojima prijete socijalna isključenost, osobe s invaliditetom, poslodavci.
INDIKATORI	Broj novoregistriranih udruga i njihova djelatnost, broj osnovanih savjetodavno-radnih tijela i udio predstavnika udruga u njima, učestalost komunikacije, praćenje realizacije utvrđenih planova, programa i zajedničkih aktivnosti, broj poduzeća koja zapošljavaju socijalno ugrožene osobe, broj zaposlenih osoba s invaliditetom.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 3,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU fondovi, 25% županijski proračun, 25% udruge.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.3. Unapređenje kvalitete života
MJERA	3.3.3. Provođenje Županijskog programa djelovanja za mlade
SVRHA MJERE	Uspostavljanje i provedba aktivne politike regije prema mladima te njihovo uključivanje u sve sfere javnog života.
CILJ MJERE	Stvaranje uvjeta za sustavno poticanje djelovanja mladih na svim područjima (privatnim i poslovnim), poticanje svekolikih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje položaja mladih u Krapinsko-zagorskoj županiji, uz veći angažman mladih, ali i odgovornije brige nadležnih za mlade na svim razinama.
SADRŽAJ	Opis aktivnosti, s obzirom na širinu, naznačen je u Županijskom programu djelovanja za mlade, maksimalizacija angažmana utvrđenih nositelja u realizaciji zacrtanih mjera, uska suradnja s korisnicima - mladima - u smislu aktivnog uključivanja u realizaciju programa, protoka informacija, uključivanja u proces donošenja odluka i odgovornijeg odnosa za razvoj zajednice u cjelini, poticanje korisnika i izvršitelja programa na sustavno provođenje zacrtanih mjera, ciljano korištenje financijskih sredstava.
REZULTAT	Mladi uključeni u sve važnije procese donošenja odluka.
RAZVOJNI UČINAK	Uključivanje mladih u javni život i procese donošenja odluka važnih za cjelokupnu regiju pridonosi poboljšanju svijesti mladih o važnosti kulture, baštine, naslijeđa i očuvanju tradicije te značaja koje odluke donesene danas imaju u budućnosti.
NOSITELJI	KZZ, JLS, ustanove (gospodarske, zdravstvene, socijalne, kulturne, prosvjetne), udruge.

KORISNICI	Mladi, građani Krapinsko-zagorske županije.
INDIKATORI	Valorizacija realizacije Županijskog programa djelovanja za mlade, odnosno njegovog Operativnog plana.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 10,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 80% EU fondovi, 15% županijski proračun, 5% proračuni jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.3. Unapređenje kvalitete života
MJERA	3.3.4. Razvoj športskih programa, sadržaja i izgradnja športskih objekata
SVRHA MJERE	Športom i rekreacijom u slobodnom vremenu spriječiti razne oblike ovisnosti te poboljšati zdravstveno stanje stanovništva.
CILJ MJERE	Podići i proširiti kvalitetu i kvantitetu tjelesno-zdravstvene sposobnosti što većeg broja stanovništva, pogotovo mladih, i to kroz bavljenje svim dostupnim vidovima športa, školskog, amaterskog i poluprofesionalnog, pomaganje nadarenih pojedinaca i kvalitetnih klubova u napredovanju do vrha profesionalnog športa.
SADRŽAJ	Uređivanje postojećih športskih kapaciteta (terena i športskih dvorana) te gradnja novih, stvaranje pretpostavke za bavljenje športom, financijsko i stručno pomaganje školskim klubovima, raznim športskim udrugama, pojedincima koji bi kroz razne akcije, manifestacije i natjecanja uključili što veći broj ljudi.
REZULTAT	Manje ovisnika o drogi i alkoholu, manje bolovanja, manje nezadovoljnih.
RAZVOJNI UČINAK	Bolji rezultati u školi, fakultetu, na radnome mjestu, sretnije stanovništvo.
NOSITELJI	Škole i školski klubovi, športski klubovi, zajednice športova, stručni pojedinci, nadležni upravni odjeli u lokalnoj i regionalnoj samoupravi.
KORISNICI	Stanovništvo županije i regije.
INDIKATORI	Smanjenje bolesti lokomotornog sustava i smanjenje ovisnosti, veća radna sposobnost stanovništva te povećana kvaliteta življenja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 9,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 80% županijski proračun, proračun JLS-a, državni proračun, 20% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.4. Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
MJERA	3.4.1. Unapređenje uvjeta i kvalitete rada u zdravstvenim

	djelatnostima
SVRHA MJERE	Poboljšanje zdravstvenih usluga te usklađivanje zdravstvenog sustava sa standardima EU.
CILJ MJERE	Poboljšanje kvalitete rada zdravstvenih i nezdravstvenih radnika u idućih pet godina putem školovanja i stručnog usavršavanja, opremanja zdravstvenih ustanova kvalitetnom opremom i osiguranjem adekvatnoga poslovnog prostora.
SADRŽAJ	Poboljšanje uvjeta rada zdravstvenih radnika u primarnoj i sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti, osiguranje medicinske i nemedicinske opreme u ordinacijama opće medicine, zubozdravstvene zaštite te u specijalističkim ordinacijama, osiguranje cca 200 zdravstvenih i nezdravstvenih radnika za rad u novoj Općoj bolnici Zabok na lokaciji Bračak, permanentno usavršavanje zdravstvenih radnika na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite.
REZULTAT	Veći broj zdravstvenih djelatnika; podizanje kvalitete zdravstvenih usluga; dostupnost zdravstvenih usluga svima; popunjavanje mreže javnozdravstvene službe.
RAZVOJNI UČINAK	<p>Primarna zdravstvena djelatnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poboljšanje efikasnosti i definiranog standarda kvalitete prostora i opreme, razine normativnih vrijednosti programa i usluga po ugovornim zdravstvenim djelatnostima te kvalitete rada, mjera preventivne zdravstvene zaštite i postupaka liječenja (korištenje uputa i preporuka temeljenih na kliničkim i terapijskim smjernicama), • provođenje aktivnosti na promociji zdravlja i prevenciji bolesti te cijepljenju, • izrada informatičkog sustava primarne zdravstvene zaštite, • sukladno Mreži javne zdravstvene službe, dodjela koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe na svom području. <p>Sekundarna zdravstvena, odnosno bolnička djelatnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praćenje, planiranje, suradnja, unapređenje i organizacija sustava zdravstvene zaštite u bolničkim zdravstvenim ustanovama putem kategorizacije i akreditacije bolnica, • provođenje mjera bolničke zdravstvene zaštite, • predlaganje mjera za kontinuirano poboljšanje bolničke skrbi, • utvrđivanje mjerila za praćenje kvalitete rada, uvođenje mjera kontrole kvalitete u zdravstvenim ustanovama, • planiranje i unaprjeđenje tehničko-medicinske opremljenosti zdravstvenih ustanova, • povezivanje u integrirani bolnički informatički sustav, • unaprjeđenje sustava financiranja plaćanjem prema dijagnostičkom, odnosno terapijskom postupku.
NOSITELJI	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (sukladno Nacionalnoj strategiji razvitka zdravstva 2006. – 2011., N. N. 72/06), nadležna tijela KZZ-a, Opća bolnica Zabok, Dom zdravlja KZZ-a Krapina, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice, Zavod za javno zdravstvo KZZ-a Zlatar.
KORISNICI	Osigurane osobe na području KZZ-a (135.445 osiguranika), zdravstveni i nezdravstveni radnici u zdravstvenim ustanovama, zdravstveni radnici koji se nalaze u zakupljenom prostoru Doma zdravlja KZZ-a.

INDIKATORI	Broj održanih seminara, stručnih skupova i drugih oblika usavršavanja za zdravstvene radnike, podaci o nabavi strateške medicinske opreme, kadrovsko jačanje Opće bolnice Zabok na lokaciji Bračak (broj specijalističkih kadrova i dr. medicine), podaci o gradnji i adaptaciji poslovnih objekata zdravstvene zaštite.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Izvori: državni proračun Republike Hrvatske, proračun Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, proračun KZZ-a i vlastiti izvori i donacije. Ciljani iznos: 25,000.000 kuna.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.4. Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
MJERA	3.4.2. Unapređenje socio-zdravstvene zaštite starijih osoba
SVRHA MJERE	Poboljšanje kvalitete života starijih osoba, njihov socijalni standard te produljenje očekivanog trajanja života.
CILJ MJERE	Razvijanje institucionalnih i izvaninstitucionalnih oblika skrbi za starije osobe.
SADRŽAJ	Formiranje koordinativnog tijela za brigu o starijim osobama, provođenje preventivnih aktivnosti kroz edukacije, provođenje preventivnih zdravstvenih pregleda, pomoć starijim osobama u organizaciji društvenog života (poticanje osnivanja klubova i udruga), razvijanje institucionalne skrbi za starije osobe koje više nisu u mogućnosti živjeti same (domovi socijalne skrbi), razvijanje oblika izvaninstitucionalne skrbi za starije osobe, dostava hrane u kuću korisnika, pomoć i njega u kući starijim osobama.
REZULTAT	Povećanje očekivanog trajanja života te povećanje broja ustanova koje skrbe o starijim osobama.
RAZVOJNI UČINAK	Započet projekt gradnje staračkog doma kroz javno-privatno partnerstvo; nabava vozila za dostavu toplih obroka u kuću, veći broj preventivnih pregleda za starije osobe.
NOSITELJI	KZZ, JLS, domovi socijalne skrbi, vjerske zajednice, centri za socijalnu skrb, zdravstvene ustanove, patronažne službe, organizacije civilnog društva.
KORISNICI	Osobe starije od 65 godina, bolesne, stare i nemoćne osobe, samačka kućanstva; osobe s invaliditetom (polupokretne i nepokretne osobe).
INDIKATORI	Broj korisnika uključenih u institucionalne i izvaninstitucionalne oblike skrbi, broj novoosnovanih udruga i klubova koji se bave problemima starijih osoba i podizanja kvalitete života starijih osoba, smanjenje broja starijih osoba oboljelih od bolesti kardiovaskularnog sustava.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Izvori: državni proračun Republike Hrvatske, proračun KZZ-a, jedinica lokalne samouprave i vlastiti izvori i donacije (oko četiri mil. kuna ukupno za socijalnu skrb prema financijskom planu).
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.5. Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite
MJERA	3.4.3. Razvoj institucija za brigu o starijim osobama, osobama s poteškoćama i osobama s posebnim potrebama
SVRHA MJERE	Poboljšanje socijalno-zdravstvene zaštite starijih osoba.
CILJ MJERE	Povećanje smještajnih kapaciteta u domovima za stare i nemoćne, psihički bolesne osobe, osobe s poteškoćama i osobe s posebnim potrebama.
SADRŽAJ	Poticanje osnivanja ustanova socijalne skrbi, poticanje osnivanja obiteljskih domova i poticanje udomiteljstva, povećanje izvaninstitucionalnih oblika skrbi kroz osnivanje centara za pomoć i njegu.
REZULTAT	Povećanje smještajnih kapaciteta za institucionalnu i izvaninstitucionalnu skrb o starijim osobama.
RAZVOJNI UČINAK	Započet projekt gradnje staračkog doma kroz javno-privatno partnerstvo; povećan broj udomiteljskih obitelji, povećan broj obiteljskih domova
NOSITELJI	Ministarstvo, KZZ – Služba za zdravstvo i socijalnu skrb, centri za socijalnu skrb, domovi socijalne skrbi, druge fizičke i pravne osobe.
KORISNICI	Osobe starije od 65 godina, bolesne, stare i nemoćne osobe, osobe s poteškoćama, osobe s posebnim potrebama, osobe koje same financiraju usluge socijalne skrbi.
INDIKATORI	Broj korisnika uključenih u institucionalne oblike skrbi, broj korisnika uključenih u izvaninstitucionalne oblike skrbi, porast broja udomiteljskih obitelji, proširenje smještajnih kapaciteta u institucionalnom smještaju, porast izvaninstitucionalnih oblika skrbi.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Izvori: državni proračun Republike Hrvatske, proračun KZZ-a, jedinica lokalne samouprave i vlastiti izvori i donacije. Ciljani iznos: 5,000.000 kuna.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.5. Stvaranje društva znanja
MJERA	3.5.1. Razvoj informacijskog društva
SVRHA MJERE	Postizanje visokog stupnja informatičke potpore svim razinama društva, visokog stupnja povezanosti pojedinačnih informacijskih sustava županije, JLS-a, komunalnih poduzeća i ostalih privrednih subjekata, visokog stupnja iskoristivosti sveukupne informacijske infrastrukture kroz edukaciju, motivaciju i angažman svih razina društva, visokog stupnja zastupljenosti informatičke infrastrukture i komunikacijskih usluga u sektoru stanovništva, postizanje visokog stupnja dostupnosti analitičkih podataka građanima i privrednim subjektima kao potpore odlučivanju i razvoju projekata.
CILJ MJERE	Bolja zastupljenost informatičke infrastrukture i komunikacijske tehnologije u sektoru stanovništva (povećanje broja računala i

	<p>korisnika širokopojasnog pristupa internetu) te u javnom sektoru. Edukacija djelatnika u županijskoj upravi (županija i županijska tijela) te jedinicama lokalne uprave i samouprave (ECDL), edukacija stanovništva (npr. online edukacija, financiranje izdavanja informatičkih publikacija, tečajeva).</p> <p>Razvoj i povezivanje geografskih informacijskih sustava županije i JLS-a (razvoj jedinstvenog GIS-a kao podrške prostornom uređenju, graditeljstvu i zaštiti okoliša, uz objavu podataka online).</p> <p>Razvoj i međusobno povezivanje <i>e-gradova</i> – povezivanje gradskih komunalnih poduzeća (fizičko povezivanje optičkim kablovima, uspostava okvira interoperabilnosti za povezivanje aplikacija), dostupnost komunalnih, gospodarskih i turističkih informacija i usluga građanima, županiji, javnim tijelima i gospodarskim subjektima (online i putem e-kioska).</p> <p>Razvoj centralnog repozitorija podataka – povezane baze podataka županije, JLS-a, javnih tijela, gospodarskih subjekata kao baze za izradu jedinstvenog online sustava putem koga korisnici sa svih aspekata sami mogu analizirati postojeće stanje prije pokretanja vlastitih projekata.</p> <p>Poticati razvoj softvera otvorenog koda (<i>open source</i>) i besplatnog softvera u javnim tijelima.</p> <p>Poticati rad županijskih sveučilišnih i istraživačkih institucija kroz financiranje i rad na zajedničkim projektima.</p>
SADRŽAJ	<p>Osiguranje širenja upotrebe informacijsko-komunikacijske tehnologije i interneta na svim razinama društva te asistirati u njihovom informacijskom povezivanju (naročito u povezivanju županije, JLS-a, tijela državne uprave, javnih poslovnih subjekata, udruga i nevladinih organizacija, ali i povezivanje s gospodarskim subjektima), sudjelovanje u stvaranju niza preduvjeta: osim tehničkih preduvjeta (računalna i telekomunikacijska oprema), potrebno je stvoriti okvir interoperabilnosti (sposobnost informacijskih i komunikacijskih sustava i poslovnih procesa da podrže protok podataka i omoguće razmjenu informacija i znanja).</p> <p>Osiguranje interoperabilnosti na tehničkoj (norme i standardi za povezivanje računalnih sustava i servisa), semantičkoj (značenje podataka) i procesnoj razini (definiranje poslovnih ciljeva, modeliranje poslovnih procesa i ostvarivanje suradnje između različitih upravnih jedinica, npr. JLS-a). Interoperabilnost se može ostvarivati primjenom nacionalnih i međunarodnih tehničkih normi, a glavni su preduvjet za uspostavljanje B2B (<i>business to business</i>) i B2C (<i>business to client</i>) rješenja, primjerice, između županijske uprave i jedinica lokalne samouprave, poboljšanje suradnje s vladinim tijelima (npr. Središnji državni ured za e-Hrvatsku), nevladinim organizacijama – neovisnim strukovnim asocijacijama (npr. Hrvatski informatički zbor) i ostalim županijama.</p> <p>Usklađivanje svakoga županijskog projekta s područja informacijskih tehnologija s EU standardima te smjernicama (npr. Europskog okvira za interoperabilnost) i programima Vlade RH (npr. Program e-Hrvatska 2007) i projektima ostalih županija.</p>
REZULTAT	Stvoreno informacijsko društvo u županiji koje se aktivno koristi dostupnim informacijskim alatima.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje informacijske pismenosti stanovništva te bolja iskorištenost tehnologija.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, komunalna poduzeća, nevladine asocijacije, udruge.

KORISNICI	Stanovnici JLS-a, gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Dostupnost podataka tijela područne i lokalne uprave i samouprave građanima i privrednim subjektima, izgrađenost informatičke infrastrukture u JLS-u, iskoristivost informacijskog sustava kao potpora odlučivanju i razvoju projekata, dostupnost geografskih podataka, postignut stupanj interoperabilnosti, informatička pismenost, broj korisnika interneta.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 10,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU fondovi, 25% županijski proračun, 25% udruge, NVO.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.5. Stvaranje društva znanja
MJERA	3.5.2. Jačanje institucionalne sposobnosti javne uprave
SVRHA MJERE	Poboljšanje kvalitete javnih usluga.
CILJ MJERE	Profesionalizacija, razvijanje koncepta upravljanja ljudskim potencijalima, depolitiziranje te jeftino, brzo i efikasno servisiranje građana.
SADRŽAJ	Donošenje posebnog zakona za lokalne i područne službenike, postavljanje zakonskog okvira za klasifikacijski sustav i sustav ocjenjivanja i napredovanja javne uprave (detaljna razrada tog sustava općim aktima jedinica lokalne i područne samouprave), utemeljenje jedinstvenoga platnog sustava, depolitiziranje javne uprave na normativnoj i praktičnoj razini.
REZULTAT	Uspostavljena mreža javnih djelatnika, uklanjanje birokratskih prepreka u davanju usluga te depolitizacija radnih mjesta.
RAZVOJNI UČINAK	Stvaranje efikasne javne uprave koja pruža vrhunsku uslugu uz smanjene troškove poslovanja. Javna uprava služi kao serviser javnih potreba na najefikasniji način.
NOSITELJI	Hrvatski sabor, KZZ, JLS.
KORISNICI	Građani i javna uprava.
INDIKATORI	Odabir i zapošljavanje službenika uz pomoć specijaliziranih tvrtki za posredovanje i savjetovanje pri zapošljavanju, stabilnost službeničkih mjesta, različiti oblici sudjelovanja građana i civilnog društva u radu javne uprave.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 20,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 50% EU fondovi, 30% državni proračun, 10% županijski proračun, 10% proračuni jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
PRIORITET	3.5. Stvaranje društva znanja
MJERA	3.5.3. Dostupna i kvalitetna informacijsko-komunikacijska tehnologija
SVRHA MJERE	Stvaranje društva znanja kroz korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija u svakodnevnom životu. Stvaranje preduvjeta za dostupnost tih tehnologija.
CILJ MJERE	Postizanje visokog stupnja dostupnosti informacijsko-komunikacijskih tehnologija na svim razinama društva, visoka dodana vrijednost koju ta tehnologija ostvaruje, tj. postizanje optimalnog pozitivnog utjecaja tehnologije na društvo u cjelini, visokog stupnja educiranosti, optimalne raspodjele tehnoloških resursa između svih javnih subjekata, visokog stupnja povezanosti informacijskih sustava unutar županije kroz poticanje ulaganja u tehnologiju prilagodljivu vanjskim sustavima.
SADRŽAJ	<p>Najveći broj korisnika u Hrvatskoj u ovome trenutku mreži pristupa putem DSL tehnologija (ADSL usluga), dok su alternativni načini pristupa širokopojasnoj mreži (kabelski pristup, satelitski, bežični broadband, mobilni broadband) zastupljeni u manjem postotku. Lokalna zajednica mora utjecati na povećanje broja korisnika širokopojasnog pristupa u suradnji sa Središnjim državnim uredom za e-Hrvatsku (u skladu s Operativnim planom provedbe programa e-Hrvatska) kroz privatno-javno partnerstvo i financiranje izrade infrastrukture za brzi internet do svojih krajnjih korisnika.</p> <p>Naročito je važna suradnja s Vladom RH u projektu gradnje internetskih centara s besplatnim pristupom informacijskoj i komunikacijskoj infrastrukturi. Potrebno je uložiti dodatne napore u informatizaciji obrazovnih ustanova u županiji, njihovom povezivanju u jedinstveni informacijski sustav (npr. izrada projekta centralne županijske online knjižnice), sudjelovati u financiranju nabave informacijsko-komunikacijske tehnologije jedinica lokalne uprave i samouprave, udruga (npr. poticati aktivnosti udruga u izradi lokalnih bežičnih <i>wireless</i> mreža) i nevladinih asocijacija, poticati informatizaciju dijela privatnog sektora čija je djelatnost od strateške važnosti za gospodarski razvitak županije, poticati razvoj informacijsko-komunikacijskog sektora kao proizvodne grane itd. U tu svrhu moglo bi se osnovati centralno županijsko tijelo zaduženo za poticanje i sustavno praćenje informatičke djelatnosti u županiji, a članove tijela činili bi predstavnici županijske uprave, Ureda državne uprave i ostalih državnih tijela, gradova i općina, obrazovnih i istraživačkih institucija, udruga i nevladinih asocijacija, gospodarskih subjekata, komunalnih poduzeća i dr.</p>
REZULTAT	Povećanje broja korisnika širokopojasnog pristupa internetu, izgrađena komunikacijska struktura dostupna svima – javni i privatni sektor.
RAZVOJNI UČINAK	Uporaba informacijsko-komunikacijskih tehnologija omogućuje korištenje javnih usluga onima koji ih ne mogu koristiti od kuće; time se smanjuje opasnost od produbljivanja socijalnih nejednakosti. Internetski su centri od posebnog značenja u ruralnim, slabo naseljenim, udaljenim i manje razvijenim krajevima, gdje mogu pomoći u stvaranju radnih mjesta, dobivanju medicinske pomoći i savjeta te podizanju općeg stupnja obrazovanja u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji.
NOSITELJI	Županija i tijela čiji je županija osnivač, JLS, komunalna poduzeća,

	nevladine asocijacije, udruge.
KORISNICI	Stanovnici JLS-a, gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Broj korisnika širokopojasnog pristupa internetu, izgrađenost informacijsko-komunikacijske infrastrukture u javnom i privatnom sektoru (hardverske i softverske karakteristike, stupanj umreženosti, sigurnost podataka itd.), dostupnost tehnologije građanima za besplatno korištenje, stupanj educiranosti.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja za razdoblje od tri godine je 10,000.000 kuna. Struktura financiranja: 75% EU fondovi, 10% županijski proračun, 15% proračuni jedinica lokalne samouprave.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

4.2.4. Strateški cilj 4 – Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja
MJERA	4.1.1. Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti
SVRHA MJERE	Zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih i krajobraznih vrijednosti kao važnoga prirodnog potencijala županije.
CILJ MJERE	Osiguravanje očuvanja prirodnih vrijednosti (zaštićenih prirodnih vrijednosti, zaštićenih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta i staništa) i krajobraznih vrijednosti na području županije; zaštita i ostalih prirodno i krajobrazno vrijednih područja na temelju stručnih podloga, strateških i prostorno-planskih dokumenata.
SADRŽAJ	Definiranje prirodno i krajobrazno vrijednih područja kroz izradu kvalitetnih stručnih podloga i dokumenata, inventariziranje prirode (prirodnih i krajobraznih vrijednosti) na području županije s posebnim naglaskom na već zaštićene prirodne vrijednosti, područja Nacionalne ekološke mreže, područja NATURA 2000 i onih potencijalno zanimljivih za zaštitu i očuvanje, definiranje i provođenje postupka za zaštitu prirodnih vrijednosti uvažavajući interes svih korisnika prostora i interesnih skupina.
REZULTAT	Uređene i javnosti pristupačne postojeće zaštićene prirodne i krajobrazne vrijednosti te planski povećane površine zaštićenih prirodnih i krajobraznih vrijednosti na čitavom području županije kako je predviđeno nacionalnim, regionalnim i lokalnim strateškim dokumentima.
RAZVOJNI UČINAK	Stručno zaštićene i kvalitetno očuvane i korištene površine prirodno i krajobrazno vrijednih područja koja imaju veliki potencijal za razvoj turizma, a time i ostalih grana gospodarstva (ekološke poljoprivrede, obrtništva, malog poduzetništva i dr.) te održivog korištenja prirodnih resursa.
NOSITELJI	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, KZZ, JLS.
KORISNICI	Turistički subjekti, lokalno stanovništvo, gospodarski subjekti.
INDIKATORI	Očuvane i uređene postojeće te povećane površine i lokacije novih zaštićenih prirodnih i krajobrazno vrijednih područja i lokaliteta.

OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Okvirna potrebna sredstva za razdoblje od tri godine iznosi oko 5,000.000 kuna. Izvori sredstava: 20% proračun Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, 10% proračun JLS-a, 20% državni proračun, 50% EU i ostali strani fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja
MJERA	4.1.2. Vrednovanje prirodnih vrijednosti i njihovo uključivanje u projekte razvoja županije i jedinica lokalne samouprave
SVRHA MJERE	Učiniti da se prirodne i krajobrazne vrijednosti županije što više i kvalitetnije očuvaju i valoriziraju kao instrument privlačenja i razvoja održivog poduzetništva u cilju stvaranja novih vrijednosti te podizanja kvalitete života na tim prostorima.
CILJ MJERE	Odgovarajuće vrednovanje prirode kroz ekološku i krajobraznu vrijednost te ostale benefite koje donosi sklad i očuvanost prirodne vrijednosti. U tom cilju potrebno je definiranje projekata u koje će biti uključene sve relevantne institucije na razini županije kao i lokalne uprave (JLS).
SADRŽAJ	Snimanje stanja te definiranje prirodnih vrijednosti koje se mogu uključiti u projekte, povezivanje na međudržavnoj i regionalnoj razini kako bi se prirodni potencijali šireg područja što kvalitetnije iskoristili, poticanje uključivanja novih ili nastavljanje već započetih projekata na suradnji susjednih županija ili gradova i općina, kao i pograničnog područja Slovenije.
REZULTAT	Identifikacija i provedba projekata koji uključuju veći broj zainteresiranih subjekata, a čiji rezultat je potenciranje održivog razvoja koji koristi prirodne i krajobrazne vrijednosti kao koncept i instrument.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje mogućnosti razvoja održivog poduzetništva koje je bazirano na prirodnim i krajobraznim vrijednostima i prednostima, kao i kvalitete života baziranog na zdravoj hrani, čistom zraku i očuvanoj prirodi.
NOSITELJI	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima KZZ, ZARA, županija, JLS, gospodarski subjekti, ekološke udruge.
KORISNICI	Turistički subjekti, lokalno stanovništvo, gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Broj novih lokalnih i regionalnih projekata koji bi se financirali dijelom i iz fondova Europske unije.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Okvirna potrebna sredstva za razdoblje od tri godine iznosi oko 6,000.000 kuna. Izvori sredstava: 10% proračun Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, 10% županijski proračun, 10% proračun JLS, 20% državni proračun, 50% EU i ostali strani fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja
MJERA	4.1.3. Jačanje svijesti o važnosti i značaju očuvanja prirode
SVRHA MJERE	Razviti kod javnosti i interesnih skupina svijest o nužnosti očuvanja prirode kao čimbenika kvalitetnog života i jednog od temelja za razvoj zajednice.
CILJ MJERE	Upoznavanje različitih interesnih skupina (odgovorne osobe u regionalnoj upravi i JLS-u, menadžment gospodarskih subjekata, nevladinog sektora, lokalnog stanovništva, djeca predškolskog uzrasta, učenici i dr.) o važnosti i značaju očuvanja prirode za podizanje kvalitete života kroz odgovorno upravljanje prostorom te korištenjem prirodnih resursa.
SADRŽAJ	Provođenje istraživanja koje će obuhvatiti navedene interesne skupine i njihovo poznavanje problematike zaštite prirode, definiranje strategije i pokretanje procesa edukacije i podizanja svijesti javnosti putem radionica. Uređenje informativno-edukativnih centara na posebno zanimljivim područjima ili lokalitetima.
REZULTAT	Educirano stanovništvo koje čuva prirodu i okoliš kao pretpostavku za kvalitetan i bogatiji život.
RAZVOJNI UČINAK	Povećana kvaliteta života, bolje okruženje za razvoj održivog poduzetništva, obogaćena i proširena turistička ponuda, održivo korištenje prirodnih resursa.
NOSITELJI	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, ekološke udruge, obrazovne institucije, JLS.
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, turistički i ostali gospodarski subjekti, nevladine udruge, JLS.
INDIKATORI	Uključenost stanovništva i različitih interesnih skupina u projekte očuvanja prirode, bolja očuvanost prostora, očuvanje i poticanje tradicijskih vrijednosti područja.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Potrebna sredstva za ulaganje: 1,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 15% proračun Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, 5% proračun JLS-a, 15% državni proračun, 15% donacije, 50% EU i ostali strani fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja
MJERA	4.1.4. Jačanje svijesti o važnosti energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u očuvanju prirode
SVRHA MJERE	Educiranje o prednostima i pozitivnom utjecaju primjene mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije na očuvanje prirode i zaštitu okoliša.
CILJ MJERE	Uspostava potpornih institucija za različite interesne skupine (odgovorne osobe u regionalnoj upravi i JLS-u, menadžment gospodarskih subjekata, nevladinog sektora, lokalnog stanovništva, djece predškolskog uzrasta, učenici i dr.) te informiranje o važnosti i

	značaju energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije za očuvanje prirode i podizanje kvalitete života.
SADRŽAJ	Razvoj EE informativnog centra.
REZULTAT	Povećana svijest javnosti o pozitivnom utjecaju energetske učinkovitosti na zaštitu okoliša.
RAZVOJNI UČINAK	Bolja educiranost i povećanje svijesti o pozitivnom utjecaju OIE i energetske učinkovitosti imat će velik utjecaj na očuvanje prirodne raznolikosti KZŽ-a.
NOSITELJI	Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA), Zagorska razvojna agencija (ZARA), Krapinsko-zagorska županija, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima KZŽ-a, ekološke udruge, obrazovne institucije, jedinice lokalne samouprave (JLS).
KORISNICI	Lokalno stanovništvo, osobe u regionalnoj upravi i JLS-u, menadžment gospodarskih subjekata, nevladinog sektora.
INDIKATORI	Broj informativnih radionica, baza informiranog stanovništva.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja je 2,000.000 kuna. Struktura sredstava financiranja: 70% EU fondovi, 20% županijski proračun, 10% državni proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture
MJERA	4.2.1. Očuvanje i održivo korištenje materijalne i nematerijalne kulturne baštine
SVRHA MJERE	Očuvanje i povećanje svijesti o značaju kulture za opstojnost nacionalnog bića.
CILJ MJERE	Zaštita i obnavljanje objekata pokretne i nepokretne kulturne baštine koji imaju značajan kulturni, turistički i gospodarski potencijal, omogućavanje otvaranja radionica starih autohtonih obrta, maksimalno podržavanje rada KUD-ova, manifestacija i pojedinaca čiji predmet bavljenja jest izvorna i tradicijska kultura jer svojim aktivnostima promiču materijalnu i duhovnu baštinu.
SADRŽAJ	Izdvajanje većih proračunskih sredstava za obnovu dvoraca, kurija, gradina, crkava, arheoloških lokaliteta, ruralnih sredina, restauracija crkvenog i dvorskog inventara (fresaka, oltara, propovjedaonica, slika, orgulja), pružanje stručne i financijske potpore postojećim KUD-ovima iz proračuna županije i JLS-a, osiguravanje prostora za djelovanje, umreženje te pružanje financijske i stručne potpore manifestacijama koje promiču zagorske kulturne vrijednosti i tradiciju, povezivanje sa zainteresiranim gospodarstvenicima, institucijama i pojedincima, povezivanje s međunarodnim institucijama radi traženja sredstava te stručne pomoći.
REZULTAT	Povećan broj aktivnosti u svim sferama kulturne djelatnosti.
RAZVOJNI UČINAK	Veći broj obnovljenih i u funkciju održivog razvoja stavljenih spomenika materijalne kulture; povećan broj konzumenata kulturnih i kulturno-turističkih sadržaja te veći prihod od tih djelatnosti.
NOSITELJI	Nadležni upravni odjeli u regionalnoj i lokalnoj samoupravi, nadležne

	stručne ispostave državnih institucija (npr. konzervatorski odjel), KUD-ovi, ustanove u kulturi, pojedinci, turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Stanovništvo KZZ-a, posjetitelji i korisnici iz drugih županija i inozemstva.
INDIKATORI	Broj obnovljene i promovirane materijalne i duhovne baštine, broj organiziranih manifestacija – izložbi, predstavljanja, gostovanja.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u mjeru je 30,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 80% JLS proračuni, županijski proračun, državni proračun, 20% EU fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture
MJERA	4.2.2. Poticanje kulturnog stvaralaštva
SVRHA MJERE	Podizanje i obogaćivanje kulturne razine stanovništva.
CILJ MJERE	Financijsko, stručno i organizacijsko pomaganje svih vidova kulturnog stvaralaštva te na taj način obogaćivanje kvalitetom i sadržajnošću kulturnog života županije (i stvaralački i konzumacijski); kroz profiliranje najboljih kulturnih sadržaja postići i određenu prepoznatljivost u regiji i šire. Kao pretpostavka za to nameću se sljedeći ciljevi: osnivanje Županijskog kulturno-informacijskog centra (ŽKIC), unapređivanje rada postojećih pučkih knjižnica, otvaranje novih u općinskim središtima gdje ih nema (alternativa – bibliobus) te njihovo umrežavanje i povezivanje sa ŽKIC-om.
SADRŽAJ	Izdavanje knjiga (proza, poezija, esej), stručnih časopisa, nosača zvuka i slike (multimedija, istraživanje arhivskih sadržaja i njihovo objavljivanje), glazbenih djela, filmova, kiparskih i slikarskih djela, prezentiranje tog stvaralaštva kroz izložbe, promocije, prezentacije, okrugle stolove, festivale.
REZULTAT	Veća dostupnost kulturnih sadržaja stanovništvu.
RAZVOJNI UČINAK	Kreativnim provođenjem slobodnog vremena do „zdravijeg duha“ žitelja.
NOSITELJI	Ustanove u kulturi, udruge, KUD-ovi, poduzetnici, JLS, turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Stanovništvo županije, regije, RH, inozemstva.
INDIKATORI	Broj izdanih, stvorenih, prezentiranih te prihvaćenih djela od publike, broj članova narodnih knjižnica.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u mjeru za razdoblje od tri godine je 6,000.000 kuna. Struktura financijskih sredstava: 80% JLS proračun, županijski proračun, državni proračun, 20% EU i drugi fondovi.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture
MJERA	4.2.3. Njegovanje zavičajnog identiteta i njegove prepoznatljivosti
SVRHA MJERE	Očuvanje izvornosti regije pred sveopćim naletom globalizacije.
CILJ MJERE	Određivanje pojma „zagorski identitet“, njegovo sveopće prihvaćanje te otkrivanje, vrednovanje, prezentiranje i kroz odgojno obrazovni proces upućivanje mladog naraštaja u isti kao garancije očuvanja pred sveopćom globalizacijom, tj. uspostava njegove prepoznatljivosti, formiranje Centra – znanstvenog instituta za kajkavski jezik (CzKJ).
SADRŽAJ	Donošenje programa rada za odgojne i obrazovne institucije i priprema nastavnih sredstava i načina rada za zavičajno obrazovanje, maksimalna podrška postojećim (i novim) institucijama, manifestacijama i specifičnim udrugama koje kroz aktivnosti promiču cilj, te nastojanje veće uključenosti lokalnih i regionalnih medija u prezentaciju te djelatnosti. Povezivanje s gospodarstvom i sponzorima radi dodatnog stimuliranja tih aktivnosti te povezivanje s međunarodnim znanstvenim i stručnim institucijama radi ostvarenja unutaržupanijske, međuregionalne i međunarodne kulturne i obrazovne suradnje.
REZULTAT	Početak djelovanja CzKJ i povećan broj mladih koji kroz odgojno obrazovni proces dobivaju spoznaje o posebnosti svoje regije u odnosu na širu zajednicu i svijet.
RAZVOJNI UČINAK	Sadržaji zavičajne izvornosti kao sadržaji interesantni široj regiji i svijetu – konzumacija.
NOSITELJI	CzKJ, odgojno obrazovne ustanove, udruge, pojedinci entuzijasti, stručnjaci, znanstvenici, medijski djelatnici, stanovnici KZZ-a i njihovi gosti, turističke zajednice gradova i općina.
KORISNICI	Stanovništvo KZZ-a, posjetitelji i korisnici iz drugih županija i inozemstva.
INDIKATORI	Broj mladih koji pohađaju zavičajnu nastavu i kulturno-edukacijske aktivnosti, broj znanstvenika koji sudjeluju u istraživačkim projektima i broj objavljenih stručnih radova o temi, pokazan interes stručnjaka iz drugih regija za predmet.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u mjeru je 3,000.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 70% proračun JLS-a, županije, državni proračun, 30% ostali izvori.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 3. Očuvanje okoliša i održivi razvoj
MJERA	4.3.1. Razvoj sustava praćenja i upravljanja prostorom i okolišem
SVRHA MJERE	Olakšati poslovanje vezano za praćenje sastavnica okoliša i prostora u svrhu njegova očuvanja, unapređenja i održivog korištenja.
CILJ MJERE	Omogućivanje kvalitetnijeg praćenja sastavnica okoliša i prostora u svrhu njegova očuvanja, unapređenja i održivog korištenja.
SADRŽAJ	Razvijanje sustava kontinuiranog praćenja kakvoće zraka, unapređenje

	postojećeg sustava monitoringa voda, poboljšanje sustava praćenja tokova otpada, uspostavljanje monitoringa kakvoće tla, izrada GIS baza podataka o prostoru i okolišu.
REZULTAT	Glavni očekivani rezultat u dugom roku je kvalitetnija zaštita okoliša, što je povezano s lakšim praćenjem sastavnica okoliša i prostora u svrhu njegova očuvanja, unapređenja i održivog korištenja.
RAZVOJNI UČINAK	Planirane aktivnosti će dovesti do kvalitetnije zaštite okoliša, pa i do porasta gospodarskih aktivnosti i razine zaposlenosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja zaposlenosti za cca 2% do kraja 2013. godine.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, Hrvatske vode, ZZJZ KZŽ, komunalna poduzeća, gospodarski i dr. subjekti, Javna ustanova za upravljanje prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Zavod za prostorno uređenje KZŽ-a.
KORISNICI	Stanovnici, gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Kakvoća zraka, GIS baza podataka.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja razvoja sustava praćenja i upravljanja stanjem u prostoru i stanjem okoliša od 2011. do 2013. g. iznosi 10,000.000 kuna. Planirana sredstva ulaganja: 5% županijski proračun, 5% proračun jedinica lokalne samouprave, 30% Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, 60% prepristupni i strukturni fondovi Europske unije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 3. Očuvanje okoliša i održivi razvoj
MJERA	4.3.2. Uspostava sustava proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora
SVRHA MJERE	Promicanje prednosti obnovljivih izvora energije, informiranje i poticanje proizvođača i privlačenje novih korisnika.
CILJ MJERE	Korištenje obnovljivih izvora energije (biogorivo, drveni otpad i ostaci poljoprivrede, geotermalni izvori, solarna energija i dr.) u gospodarstvu i kućanstvu. Na taj način će se zaštititi priroda i okoliš od negativnih utjecaja, što će pozitivno utjecati na održivi razvoj turizma i gospodarstva te podići kvalitetu života u lokalnim zajednicama, s posebnim naglaskom na ruralna područja. Zbog socijalnih prepreka (pomanjkanje znanja i informacija) te mijenjanja stavova i navika, potrebno je znanju i edukaciji posvetiti veću pozornost.
SADRŽAJ	Inventariziranje potencijalnih obnovljivih izvora energije na regionalnom i lokalnom području, uspostavljanje institucije za provedbu aktivnosti oko korištenja energije, educiranje lokalnog stanovništva i poduzetnika o prednostima korištenja tih izvora energija, gradnja i razvoj sustava za proizvodnju i distribuciju energije iz obnovljivih izvora.
REZULTAT	Ostvarenje proizvodnje i povećanje potrošnje obnovljivih izvora energije.
RAZVOJNI UČINAK	Bolja educiranost i razvijanje svijesti o pozitivnom utjecaju OIE i energetske učinkovitosti imat će velik utjecaj na održivi razvitak KZŽ-a.
NOSITELJI	Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA), Zagorska razvojna agencija (ZARA), javne ustanove i poduzeća, Krapinsko-zagorska županija, JLS, ekološke udruge, obrazovne institucije.

KORISNICI	Gospodarstvenici županije, lokalno stanovništvo.
INDIKATORI	Smanjenje emisije štetnih produkata koji nastaju prilikom proizvodnje i korištenja klasičnih izvora energije, smanjenje troškova korisnika prilikom korištenja te vrste energije (troškovi transporta energenata, distribucijske mreže, neovisnost od klasičnih izvora energije, ekološki imidž područja i poslovnog subjekta, mogućnost subvencija), mogućnost korištenja izdašnog izvora sufinanciranja iz međunarodnih fondova, razvoj nove grane industrije za proizvodnju potrebne opreme.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Iznos potreban za realizaciju mjere iznosi 7,500.000 kuna. Struktura izvora financiranja: 60% EU fondovi, 20% županijski proračun, 10% REGEA, 10% državni proračun.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 3. Očuvanje okoliša i održivi razvoj
MJERA	4.3.3. Održivo korištenje geotermalnih izvora (zaštita i korištenje geotermalnih izvora)
SVRHA MJERE	Održavanje prirodnog naslijeđa i bogatstva termalnim vodama s ciljem osiguranja njihove racionalne eksploatacije.
CILJ MJERE	Unapređenje cjelovitog sustava gospodarenja termalnim izvorima koji će osigurati potrebni stupanj zaštite termalnih izvora kako od onečišćenja, tako i od neadekvatnog ekonomskog gospodarenja, sukladno propisima i strateškim dokumentima Republike Hrvatske.
SADRŽAJ	Izrada dokumentacije (studije, projekti, stručne podloge za pravilnike), revidiranje postojeće dokumentacije i pravne regulative (studije, projekti pravilnici), izrada glavnih i rekonstrukcija izvedbenih projekata za zaštitu i praćenje kakvoće termalnih izvora, rekonstruiranje postojećih i gradnja novih uređaja za zaštitu i praćenje kakvoće termalnih izvora.
REZULTAT	Razvijen učinkovit sustav gospodarenja geotermalnom energijom.
RAZVOJNI UČINAK	Održivo korištenje geotermalnih izvora pridonijet će adekvatnom ekonomskom gospodarenju obnovljivom energijom, što će podići razinu kvalitete života cijele regije.
NOSITELJI	Sustav turističkih zajednica i JLS-a koji imaju na svom području termalne izvore, TZ Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija, ZARA, ostali subjekti koji su direktno uključeni u eksploataciju termalnih izvora.
KORISNICI	Stanovnici JLS i gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Unaprijeđen postojeći sustav monitoringa termalnim izvorima, povećanje broja zaposlenih u turističkom sektoru.
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u ovu mjeru za razdoblje od tri godine iznosi 10,000.000 kuna. Struktura financijskih sredstava: 50% EU fondovi, 25% županijski proračun, 35% sredstva subjekata uključenih u direktnu eksploataciju geotermalne energije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.1. Gradnja i unapređenje sustava gospodarenja otpadom
SVRHA MJERE	Postići unapređenje postojećeg sustava gospodarenja otpadom, odnosno sagraditi cjelovit sustav gospodarenja otpadom na području županije s tendencijom regionalnog sustava gospodarenja otpadom.
CILJ MJERE	Omogućivanje definiranja i gradnje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području županije sukladno važećim propisima i strateškim dokumentima RH koji osiguravaju zaštitu podzemnih i površinskih voda, tla i zraka.
SADRŽAJ	Izrada dokumentacije (studije, programi, idejna rješenja, stručne podloge, revidiranje postojećih projekata, izrade glavnih i izvedbenih projekata), realiziranje projekata izbjegavanja nastajanja otpada, nabava i postava posuda za sakupljanje otpada, uređenje prostora ili gradnja objekata za sakupljanje, obradu i zbrinjavanje otpada na prostoru županije – uključivanje i elemenata regionalnog sustava gospodarenja otpadom, saniranje službenih i divljih odlagališta otpada te edukativne aktivnosti.
REZULTAT	Glavni očekivani rezultat je gradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Izravni rezultati provedbe mjere: <ul style="list-style-type: none"> - sprječavanje nastanka otpada - smanjivanje količina otpada i njegova štetnog utjecaja na okoliš - proširenje područja obuhvata skupljanja otpada - uporaba otpada, recikliranje - sanacija otpadom onečišćenog okoliša
RAZVOJNI UČINAK	Planirane aktivnosti će dovesti do smanjenja štetnog utjecaja otpada na okoliš, ali i do porasta gospodarskih aktivnosti i razine zaposlenosti.
NOSITELJI	KZZ, JLS, komunalna poduzeća, županije – partneri u razvoju zajedničkog sustava, gospodarski i negospodarski subjekti, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.
KORISNICI	Stanovnici JLS-a, gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Izrađena dokumentacija, broj instaliranih posuda za prikupljanje otpada, broj uređenih reciklažnih dvorišta i otoka, broj saniranih odlagališta, količina prikupljenog, obrađenog ili odloženog otpada, broj korisnika sustava ili dijelova sustava.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u gradnju i unapređenje sustava gospodarenja otpadom iznosi 50,000.000 kuna. Planirana struktura ulaganja: 10% županijski proračun, 10% jedinice lokalne samouprave, 20% Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, 60% strukturni fondovi Europske unije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.2. Gradnja i unapređenje sustava vodoopskrbe
SVRHA MJERE	Povećanje postotka prosječne opskrbljenosti javnom vodoopskrbom, saniranje lokalnih vodovoda i uključivanje istih u javni sustav, uspostava Regionalnog vodoopskrbnog sustava javne vodoopskrbe.
CILJ MJERE	Povećanje postotka prosječne opskrbljenosti javnim vodovodom, saniranje lokalnih vodovoda i njihovo uključenje u jedinstveni Regionalni vodovod Krapinsko-zagorske županije.
SADRŽAJ	Realiziranje Sporazuma o sufinanciranju Programa regionalnog vodoopskrbnog sustava Krapinsko-zagorske županije, koji se odnosi na nastavak gradnje preostalih objekata sustava vodoopskrbe od 2006. do 2013. g.
REZULTAT	Povećanje broja korisnika u sustavu javne vodoopskrbe (85 do 90%), jedinstvena cijena vode na području županije, povećanje količine ispravne vode za piće.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje razine vodoopskrbne usluge, povećanje broja vodovoda u organizirani sustav javne vodoopskrbe za 20%.
NOSITELJI	KZZ, JLS, distributeri vode, MMPI, MPRRR, Hrvatske vode, Fond za regionalni razvoj, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.
KORISNICI	Stanovnici i gospodarstvenici županije.
INDIKATORI	Broj korisnika sustava javne vodoopskrbe, broj kilometara obavljenih rekonstrukcija postojeće mreže te gradnje nove lokalne i javne mreže vodoopskrbnih sustava.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja iznosi 206,000.000 kn. Planirana struktura ulaganja: 103,000.000 – 50%: Krapinsko-zagorska županija: 3,000.000 – do 1,50%, Hrvatske vode: 30,000.000 – 14,6%, državni proračun: 47,000.000 – 22,8%, Fond za regionalni razvoj: 22,000.000 – 10,6%, distributeri vode: 1,000.000 – 0,5%
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.3. Gradnja i unapređenje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
SVRHA MJERE	Rekonstrukcija postojećeg sustava, uz gradnju novih objekata odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.
CILJ MJERE	Omogućavanje definiranja i gradnje cjelovitog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda koji osigurava potreban stupanj zaštite i poboljšanje podzemnih i površinskih voda, a sagrađen je sukladno propisima i strateškim dokumentima RH.
SADRŽAJ	Izrađivanje dokumentacije (npr. studije, programi, idejna rješenja, stručne podloge, revidiranje postojeće dokumentacije, izrade glavnih i izvedbenih projekata), rekonstruiranje postojećih i gradnja novih uređaja za predobradu otpadnih voda gospodarskih i drugih subjekata, rekonstruiranje postojećih dijelova i gradnja novih dijelova mreže za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, rekonstruiranje postojećih i

	gradnja novih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, gradnja septičkih jama u slučaju da su uključene u javni sustav odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda.
REZULTAT	Povećanje broja korisnika uključenih u sustav javne odvodnje za 10-15%, veća količina pročišćene otpadne vode, poboljšani sanitarni uvjeti u kućanstvima.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje razine usluge od komunalnih poduzeća, veća mogućnost za priključenje na sustav javne odvodnje, smanjena zagađenost vode u vodotocima, poboljšana kvaliteta življenja.
NOSITELJI	KZZ, JLS, komunalna poduzeća, Hrvatske vode, gospodarski i negospodarski subjekti, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.
KORISNICI	Stanovnici JLS-a, gospodarstvenici županije.
INDIKATORI	Broj korisnika sustava ili dijelova sustava, broj rekonstruiranih ili novosagrađenih uređaja, broj rekonstruiranih ili novosagrađenih uređaja za predobradu, količina prikupljene odnosno pročišćene otpadne vode, kakvoća vode u prijamniku.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja iznosi 9,500.000 kn za izradu studije + PDV 150,000.000 za građenje = 161,185.000 kuna. Planirana struktura ulaganja: Krapinsko-zagorska županija: 1,500.000 građ. – 0,5 do 1% Hrvatske vode: 500.000 kn stud + 15,000.000 građ. = 15,500.000 kn – 9,5% Državni proračun: 7,500.000 građ. – 5% JLS: 4,500.000 građ. – 3% Distributeri vode: 2,185.000 stud. + 9,000.000 građ. = 11,185.000 kn – 7% Svjetska banka: 9,000.000 kn stud. – 5,5% Strukturni fondovi EU: 112,000.000 građ. – 69,%
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4. 4. Razvoj energetske i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.4. Plinifikacija županije
SVRHA MJERE	Omogućiti uporabu plina svakom potencijalnom korisniku u županiji.
CILJ MJERE	Nastavak gradnje plinske mreže sukladno Planu razvoja mreže plinovoda na području KZZ-a, odnosno sukladno potrebama uslijed širenja/gradnje novih stambeno-poslovnih područja.
SADRŽAJ	Nastavak gradnje sustava distribucije plina i opskrba plinom.
REZULTAT	Porast ulaganja u gospodarstvo KZZ-a kao posljedica adekvatne komunalne opremljenosti, pri čemu treba uzeti u obzir da je stupanj plinifikacije u KZZ-u veoma zadovoljavajući, tj. gotovo svi poslovni subjekti imaju mogućnost pristupa plinskoj mreži.
RAZVOJNI UČINAK	Porast gospodarskih aktivnosti i razine zaposlenosti te veće konkurentnosti gospodarstva KZZ-a, a kao posljedica komparativne prednosti KZZ-a u području plinifikacije u odnosu na ostale dijelove RH. Konkretni očekivani učinci: - povećanje broja tvrtki za 1% do kraja 2013. godine - povećanje broja zaposlenih u zonama za 1% do kraja 2013. godine

NOSITELJI	Energetska poduzeća, jedinice lokalne samouprave, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatska energetska regulatorna agencija, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.
KORISNICI	Stanovništvo i gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Broj kilometara novosagrađene plinske mreže, broj novih potrošača - kućanstava i gospodarskih subjekata - broj novozaposlenih.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja u razvoj plinske mreže iznosi 10.000.000 kn. Planirana struktura ulaganja: 5% županijski proračun, 5% proračuni lokalnih jedinica, 40% energetska poduzeća, 50% fondovi Europske unije.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.5. Zaštita od poplava
SVRHA MJERE	Povećanje zaštićenih područja od poplava, zaštita stanovništva, njihove imovine, prometnica, poljoprivrednih i industrijskih prometnica te ostalih ugroženih vrijednosti, uz poticanje očuvanja i unapređivanja ekoloških stanja vodotoka te poplavnih vodotoka.
CILJ MJERE	Postizanje gospodarski opravdanog stupnja zaštite stanovništva, imovine, prometnica, infrastrukturnih sustava, poljoprivrednih i industrijskih površina i ostalih ugroženih vrijednosti, poticanje očuvanja i unapređenja ekoloških stanja vodotoka i poplavnih površina te stvaranje preduvjeta za daljnji gospodarski razvitak.
SADRŽAJ	Redovito obavljanje gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina, gradnja objekata za obranu od poplava (retencije, akumulacije), provođenje mjera operativne obrane od poplava, očuvanje i unapređenje prirodnih retencijskih kapaciteta zemljišta, vodotoka i poplavnih površina.
REZULTAT	Smanjenje broja poplavljenih područja, poboljšana kvaliteta življenja uz zaštićena područja.
RAZVOJNI UČINAK	Poticanje očuvanja i unapređenja ekoloških stanja vodotoka, poplavnih površina te stvaranje preduvjeta za daljnji i održivi gospodarski razvitak.
NOSITELJI	Hrvatske vode, KZZ, JLS, Služba za zaštitu i spašavanje, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.
KORISNICI	Stanovnici i gospodarstvo županije.
INDIKATORI	Uređeni i funkcionalni vodotoci, sagrađeni objekti za obranu od poplava, donošenje novih i niveliranje postojećih planova obrane od poplava.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja iznosi 10.000.000 kn. Planirana struktura ulaganja: Hrvatske vode - 10.000.000 kn.
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.6. Zaštita i saniranje klizišta
SVRHA MJERE	Podizanje razine kvalitete življenja saniranjem postojećih klizišta. Uspostaviti evidenciju o postojećim klizištima te o potencijalnim, tj. ugroženim prostorima podložnima klizanju terena.
CILJ MJERE	Glavni cilj mjere je učinkovito očuvanje prostora uz postizanje više razine kvalitete života. Ostali ciljevi su usuglašavanja novih aktivnosti s naprednim europskim ekološkim kriterijima, saniranje postojećeg stanja (prema potrebi), izdvajanje prostora u kojima se očekuje snažniji razvoj gospodarskih djelatnosti te prostore koji zahtijevaju mjere pojačane zaštite ili sanacije, revitaliziranje najugroženijih prostora - naročito brdovitih područja podložnih klizanju terena - uključivanje, uz regionalnu samoupravu, županije i lokalne samouprave te lokalnog stanovništva kao važnih čimbenika sprječavanja i saniranja klizišta.
SADRŽAJ	Izrađivanje katastra klizišta te karte potencijalno ugroženih područja, provođenje županijskih kriterija za sanaciju klizišta te uključivanje više različitih subjekata u realizaciju.
REZULTAT	Porast broja saniranih klizišta, zaštita ugroženih područja koja su podložna klizištima, ustrojena evidencija o klizištima, povećanje kvalitete življenja.
RAZVOJNI UČINAK	Smanjenje broja klizišta te sanacija postojećih klizišta, što pridonosi većoj kvaliteti prometne i komunalne infrastrukture, većoj sigurnosti svih sudionika u prometu.
NOSITELJI	KZZ, ŽUC KZZ, JLS, MMPI, HC, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.
KORISNICI	Stanovnici i gospodarstvenici županije.
INDIKATORI	Broj kvalitetno saniranih novih klizišta .
OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Ciljani iznos ulaganja iznosi 13,300.000 kn. Planirana struktura ulaganja – Krapinsko-zagorska županija: 1,800.000 – do 13,5%, JLS: 3,500.000 – 26%, ŽUC KZZ: 5,000.000 – 38%, HC: 3,000.000 – 22,5%
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.7. Gradnja i održavanje sustava prometne infrastrukture
SVRHA MJERE	Podizanje kvalitete prometne infrastrukture, rješavanje problema cestovnog prometa u gradskim i većim naseljima, poboljšanje povezanosti svih dijelova županije, povećanje sigurnosti svih sudionika u prometu. Kod željezničkog prometa povećanje brzine vlakova, smanjenje vremena putovanja, povećanje sigurnosti, kvalitete i atraktivnosti putovanja vlakovima, povećanje broja osiguranih željezničko-cestovnih prijelaza. Kod zračnog prometa gradnja zračne luke radi unapređenja turističke ponude županije, kao i poboljšanje gospodarskih i sportskih aktivnosti.

CILJ MJERE	<p>Podizanje ukupne razine kvalitete cestovne mreže i ostale prometne infrastrukture, gradnja dionica cesta i objekata, uključujući i zaobilaznice, kako bi se riješio problem cestovnog prometa u gradskim i većim naseljima, postupna gradnja cesta najviše razine uslužnosti, prvenstveno autoceste u punom profilu i brzih cesta u osnovnim koridorima u skladu sa sadašnjom i prognoziranom prometnom potražnjom te strateškim opredjeljenjem ukupnog razvitka RH.</p> <p>Cilj je i kroz analiziranje po već utvrđenim kriterijima (npr. razvojnim, prostorno-prometnim, tržišno-gospodarskim, ekološkim) utvrditi koridore za istraživanje trasa cesta za sekundarnu cestovnu mrežu županije u cilju poboljšanja povezanosti županijskog prostora. Podići razinu sigurnosti svih sudionika u prometu.</p> <p>Cilj mjere vezan uz željeznički promet je razvijanje i poboljšavanje željezničke infrastrukture, odnosno tehničko-eksploatacijskih parametara, što će u konačnici dovesti do dopuštanja većih brzina vlakova, odnosno smanjenja vremena putovanja na pojedinim dionicama, te također povećati sigurnost i udobnost putovanja.</p> <p>Cilj mjere u zračnom prometu je sagraditi zračnu luku na predviđenoj lokaciji kao dobar potencijal za unapređenje gospodarstva u cjelini, a naročito turističke djelatnosti.</p>
SADRŽAJ	<p>Redovito održavanje i podizanje razine prometne i tehničke kvalitete već sagrađene mreže cesta, investicijsko održavanje kolnika, opreme i objekata, modernizacija i rekonstrukcija, gradnja novih cesta, ugibališta, edukacija svih sudionika u prometu s ciljem povećanja sigurnosti, razvoj željezničke infrastrukture, revitalizacija postojećih pruga i objekata, gradnja, odnosno sustavno rješavanje željezničko-cestovnih prijelaza, osiguravanje uvjeta za gradnju zračne luke te razvoj zračnog prometa.</p>
REZULTAT	<p>Kvalitetna mreža prometnica, povećanje kvalitete stanja kolnika, povećanje broja km saniranih cesta, bolja cestovna povezanost rubnih dijelova županije, sigurnije putovanje, smanjenje broja prometnih nesreća, smanjenje prometnih „čepova“ u vrijeme „špice“, pogotovo tijekom turističke sezone.</p> <p>Kod željezničkog prometa: smanjenje broja prometnih nesreća, veći broj prevezenih putnika, veći broj polazaka, kvalitetna željeznička infrastruktura.</p> <p>Kod zračnog prometa: unapređenje gospodarstva u cjelini, a naročito turističke djelatnosti.</p>
RAZVOJNI UČINAK	<p>Poboljšanje kvalitete cestovnih prometnica, stanje kolnika cesta ocjena 5-4 (najlošije stanje) sa sadašnjih 70% smanjiti na 50%, kvalitetnija željeznička infrastruktura, uspostavljanje zračnog prometa, smanjenje broja prometnih nesreća za 20%. Sve to će dovesti do kvalitetnije povezanosti županije sa svim vrstama prijevoza prema Zagrebu, susjednim županijama i dalje prema državama Europske unije.</p>
NOSITELJI	<p>KZZ, ŽUC KZZ, MMPI, HC, JLS, HZ, Krapinsko-zagorska zračna luka, Zavod za prostorno uređenje KZZ-a.</p>
KORISNICI	<p>Stanovnici i gospodarski subjekti županije.</p>
INDIKATORI	<p>Broj sagrađenih novih cesta, broj km rekonstrukcija postojeće cestovne mreže i objekata, broj novih km pruga, broj km rekonstrukcija postojećih pruga i objekata, broj novonabavljenih vlakova i vagona, broj sagrađenih željezničko-cestovnih prijelaza, stupanj sagrađenosti infrastrukture zračnog prometa, broj prevezenih putnika u zračnom prometu, broj educiranih osoba.</p>
OKVIRNA	<p>Ciljani iznos ulaganja iznosi: Planirana struktura ulaganja: 324,400.000 kn</p>

FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	Krapinsko-zagorska županija: 2,000.000 + 1,000.000 za KZA = 3,000.000 kn – 0,5 do 1% Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture: 500.000 KZA – 0,15% Hrvatske ceste: 200,000.000 – 61,6% ŽUC KZŽ: 100,000.000 – 31% Hrvatske željeznice: 20,000.000 – 6% Grad Zabok: 300.000 za KZA – 0,1% Strukturni fondovi Europske unije: 600.000 za KZA – 0,2%
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

STRATEŠKI CILJ	4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
PRIORITET	4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
MJERA	4.4.8. Unapređenje javnog prijevoza sa Zagrebom, Zagrebačkom županijom i unutar županije
SVRHA MJERE	Podizanje kvalitete i atraktivnosti javnoga gradskog i prigradskog javnog prijevoza uspostavljanjem integriranog prijevoza (željeznica, autobusi, tramvaji...) te uspostavljanje jedinstvenog tarifnog područja.
CILJ MJERE	Postizanje jedinstvenog tarifnog područja uz mogućnost korištenja jedne karte za prijevoznu uslugu na cjelovitom tarifnom području, povezivanje više vrsta prijevoznih sustava, usklađivanje voznih redova, reduciranje neopravdanih troškova preklapanja kapaciteta na istim prometnim pravcima, smanjivanje ili ograničavanje daljnjeg rasta individualnog motornog prometa, smanjivanje troškova poslovanja prijevozničkih tvrtki, smanjivanje broja prometnih nesreća, smanjivanje zagađivanja okoliša.
SADRŽAJ	Na temelju već izrađene Studije integriranog prometnog sustava za Grad Zagreb, Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju, potrebno je kretanje u novu fazu: implementiranje studije s predloženim postavkama i rješenjima, osnivanje posebne tvrtke CIP (Centar integriranog prometa), izrada konkretnih projekata za obuhvaćena područja za faznu realizaciju, financijsko pripremanje projekta.
REZULTAT	Povećanje broja prevezenih putnika za 5-10%, korištenje jedne karte za prijevoznu uslugu, smanjenje troškova putnicima i prijevoznicima, manji broj prometnih nesreća, smanjenje individualnog prometa, manje zagađivanje okoliša, ukidanje „paralelnih“ linija, uključivanje područja koja nisu bila pokrivena, ili su slabo pokrivena, u javni prijevoz putnika.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje razine usluge u obavljanju javnog prijevoza i veća dostupnost javnog prijevoza.
NOSITELJI	KZŽ, JLS, ZGŽ, MMPI, Grad Zagreb, ZET, HŽ, Zavod za prostorno uređenje KZŽ-a.
KORISNICI	Stanovnici i gospodarstvo županija i Zagreba.
INDIKATORI	Nove linije, niža cijena prijevoza, broj prevezenih putnika.
OKVIRNA FINANCIJSKA SREDSTVA I IZVORI	V1: Ciljani iznos ulaganja u razvoj iznosi cca 5,205.000 kn. Planirana struktura ulaganja: Krapinsko-zagorska županija: 780.750 kn – 15% Zagrebačka županija: 1,301.250 kn – 25% Grad Zagreb: 3,123.000 kn – 60% V2: Ciljani iznos ulaganja u razvoj iznosi 11,000.000 kn. Planirana struktura ulaganja:

	Krapinsko-zagorska županija: 165.000 kn – 1,5% Zagrebačka županija: 275.000 kn – 2,5% Grad Zagreb: 660.000 kn – 6% Strukturni fondovi EU: 9,900.000 kn – 90%
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2011. – 2013. g.

4.3. Komunikacijska strategija

Komunikacijska strategija, koja je sastavni dio Strategije razvoja Krapinsko – zagorske županije, doprinijet će transparentnosti provođenja i mjerenja učinaka provođenja ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji. Ujedno, Komunikacijska strategija pomoći će svim dionicima i nositeljima razvoja da postanu svjesni svoje uloge u razvoju Krapinsko – zagorske županije. Stoga su ciljevi izrade Komunikacijske strategije:

- informirati javnost o ulozi Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije u ostvarivanju ciljeva ravnomjernog regionalnog razvoja i podizanja konkurentnosti Krapinsko-zagorske županije
- informirati dionike i potencijalne korisnike na regionalnoj i lokalnoj razini o dostupnim mogućnostima financiranja razvojnih projekata
- osigurati stalnu transparentnost provedbe Strategije razvoja Krapinsko – zagorske županije
- uskladiti sve komunikacijske aktivnosti koje provode partnerske institucije obuhvaćene Strategijom razvoja.

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije i njenog Akcijskog plana rukovodit će se slijedećim načelima:

- informacije će bit prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
- aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
- sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, te će težiti uspostavljanju nadopunjavajućih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
- uspostaviti će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi iste bile u tijeku s vremenom i potencijalnim promjenama situacije.

4.3.1. Ciljne skupine i komunikacijski kanali

Kanali komunikacije koji su definirani ovom Strategijom usmjereni su na različite interesne grupe unutar ciljane skupine. Ciljana skupina je definirana kao skup dionika koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva, prioriteta i mjera razvoja Krapinsko – zagorske županije, ali i regionalnog razvoja Republike Hrvatske. Ovo poglavlje pokušava grupirati potencijalne ciljane skupine u kategorije te dati kratke analize potreba grupe, informacije koje se žele prenijeti i očekivane metode komunikacije.

4.3.1.1. Javnost

Vrlo je važno upoznati javnost sa Strategijom razvoja Krapinsko – zagorske županije, vizijom, ciljevima i prioritetima te dodanom vrijednošću koju će stvoriti implementacijom predviđenih mjera. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica Krapinsko – zagorske županije (www.kzz.hr) i Zagorske razvojne agencije (www.zara.hr). Ujedno, stanovnici Županije moći će putem web stranica upućivati svoja pitanja, komentare i prijedloge koji će se tada prosljeđivati odgovornim osobama. Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji.

4.3.1.2. Mediji

Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji.

Mediji (posebno oni lokalni) će služiti kao komunikacijski kanali za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen Odjel za odnose s javnošću unutar Krapinsko–zagorske županije.

4.3.1.3. Šira zajednica i potencijalni korisnici

Osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije, potrebno je s njom upoznati i širu zajednicu Šira zajednica uključuje:

- Privatni sektor i poslovne organizacije
- Sindikate
- Znanstveni i istraživački sektor
- Nevladin sektor

Ovo je značajna ciljna skupina, čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.

4.3.1.4. Partneri u provedbi Strategije razvoja Krapinsko – zagorske županije

Ova kategorija obuhvaća institucije uključene u upravljanje i provedbu Strategije:

- Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Krapina
- Obrtnička komora Krapinsko–zagorske županije
- Zavod za zapošljavanje, područna služba Krapina
- Hrvatski zavod za poljoprivredno savjetodavnu službu Krapinsko–zagorske županije
- Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko–zagorske županije
- Zavod za prostorno uređenje Krapinsko–zagorske županije
- Županijska uprava za ceste
- Turistička zajednica Krapinsko–zagorske županije
- Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske
- Partnersko vijeće Sjeverozapadne Hrvatske
- druga tijela državne uprave i javna tijela koja svojim djelovanjem pridonose ostvarivanju ciljeva politike regionalnog razvoja
- gradovi i općine na području Županije

Internetska stranica ZARE i KZZ olakšava dobivanje potrebnih informacija o provedbi Strategije Krapinsko-zagorske županije važne za partnere, a predviđeno je da će se za ciljanu skupinu organizirati i događanja kako bi se unaprijedila provedba Strategije.

4.3.2. Akcijski plan

Akcija	Ciljana skupina	Metoda	Vodeće odgovorno tijelo	Strateški partner	Vrijeme izvršenja	Trošak	Izvor financiranja	
1	Jasno postaviti komunikacijsku strukturu, koja će doprinijeti širenju i dostupnosti informacija određenih Strategijom razvoja	Javnost, mediji, šira zajednica i potencijalni korisnici, partneri u provedbi Strategije	Definirati identitet strategije, grafički dizajn, u sklopu web stranice ZARE i KZZ izraditi dio koji se odnosi na provođenje politike regionalnog razvoja RH, imenovati kontakt osobu za sve upite vezane uz promidžbu i komunikaciju	ZARA	KZZ	Prosinac 2010., siječanj 2011.	10.000,00 kuna	Proračun Krapinsko – zagorske županije, ZARA
2	Pobuditi svijest o politici regionalnog razvoja	Javnost, mediji, šira zajednica i potencijalni korisnici, partneri u provedbi Strategije	Kreirati identitet Strategije, izraditi i podijeliti promidžbene materijale vezane uz Strategiju	ZARA	KZZ	Kontinuirano	5.000,00 kuna	Proračun Krapinsko – zagorske županije, ZARA, MRSSVG
3	Predstavljanje Strategije razvoja Krapinsko – zagorske županije	Javnost, mediji, šira zajednica i potencijalni korisnici, partneri u provedbi Strategije	Jednom kvartalno radio emisija o regionalnom razvoju, 1 konferencija za novinare - predstavljanje Strategije razvoja KZZ, 1 konferencija za novinare vezana za Strategiju regionalnog razvoja Republike Hrvatske, Organizacija sastanaka Partnerskog vijeća – 2 sastanka godišnje, četiri okrugla stola s aktualnim temama u okviru regionalnog razvoja, info radionice za prekograničnu suradnju, info radionice za IPA IV komponentu, Forumi	ZARA, KZZ	HGK ŽKK, OKKZZ, HZZ PS Krapina	2011. – 2013.	50.000,00 kuna	Proračun Krapinsko – zagorske županije, ZARA, MRSSVG

Akcija	Ciljana skupina	Metoda	Vodeće odgovorno tijelo	Strateški partner	Vrijeme izvršenja	Trošak	Izvor financiranja
		za traženje partnera, Posjet uredu u Bruxellesu i prisustvovanje na Danima regija					
4	Praćenje i evaluacija implementacije promidžbe, Komunikacijske strategije i pripadajućeg Akcijskog plana	partneri u provedbi Strategije	Redovita recenzija izvedbe promidžbenih i komunikacijskih mjera	ZARA	KZŽ	2011. – 2013.	10,000,00 kuna Proračun Krapinsko – zagorske županije, ZARA
5	Osigurati da sva tijela uključena u provedbu Strategije posjeduju potrebne alate kako bi mogla odgovoriti na sve komunikacijske i promidžbene zahtjeve	partneri u provedbi Strategije	Osigurati kanale komunikacije sa partnerima u provedbi Strategije koji će osigurati protok svježih informacija vezanih za regionalni razvoj i postizanje ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, organizirati jednu radionicu godišnje za predstavnike partnera kako bi ih se informiralo o novim metodama i komunikacijskim alatima	ZARA	KZŽ	2011. – 2013.	10.000,00 kuna Proračun Krapinsko – zagorske županije, ZARA, MRRSVG

5. POLITIKA KRAPINSKO – ZAGORSKE ŽUPANIJE PREMA PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva pokrenulo je izradu novog modela definiranja potpomognutih područja na razini Republike Hrvatske koji se bazira na indeksima razvijenosti. Indeks razvijenosti izračunava se na temelju sljedećih pokazatelja:

1. stope nezaposlenosti,
2. dohotka po stanovniku,
3. proračunskih prihoda jedinica lokalne (područne, regionalne) samouprave po stanovniku,
4. općeg kretanja stanovništva i
5. stope obrazovanosti.

Korištenjem indeksa razvijenosti u definiranju potpomognutih područja dobiva se na objektivnosti i kvaliteti postupka i izrađuje jedinstveni metodološki okvir za ocjenjivanje, razvrstavanje i praćenje razvijenosti jedinica lokalne i regionalne samouprave, što je u skladu s praksom Europske unije na području kohezijske politike.

Sukladno člancima 24. i 25, *Zakona o regionalnom razvoju*, tablice broj 53 i 54 prikazuju kriterije za razvrstavanje županija i jedinica lokalne samouprave prema stupnju razvijenosti.

Tablica 53. Kategorizacija županija prema indeksu razvijenosti

Kategorizacija	Kriterij
1. skupina	Županije s vrijednošću indeksa razvijenosti manjim od 75% nacionalnog prosjeka
2. skupina	Županije s vrijednošću indeksa razvijenosti između 75 i 100% nacionalnog prosjeka
3. skupina	Županije s vrijednošću indeksa razvijenosti između 100 i 125% nacionalnog prosjeka
4. skupina	Županije s vrijednošću indeksa razvijenosti većim od 125% nacionalnog prosjeka

Izvor: Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, *Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva*, svibanj 2010. godine, str. 66

Tablica 54. – Kategorizacija jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti

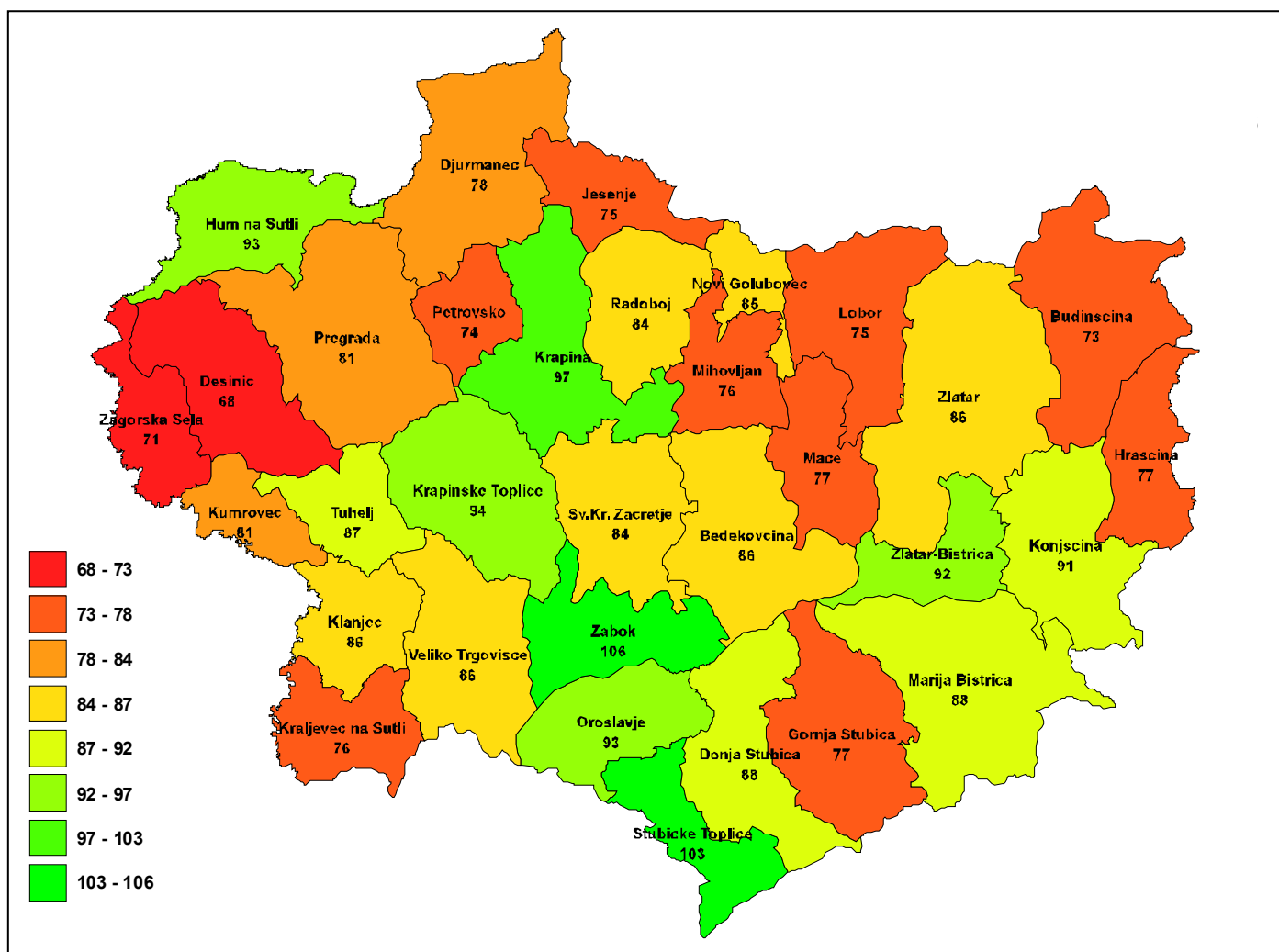
Kategorizacija	Kriterij
1. skupina	JLS s vrijednošću indeksa razvijenosti manjim od 50% nacionalnog prosjeka
2. skupina	JLS s vrijednošću indeksa razvijenosti između 50 i 75% nacionalnog prosjeka
3. skupina	JLS s vrijednošću indeksa razvijenosti između 75 i 100% nacionalnog prosjeka
4. skupina	JLS s vrijednošću indeksa razvijenosti između 100 i 125% nacionalnog prosjeka
5. skupina	JLS s vrijednošću indeksa razvijenosti većim od 125% nacionalnog prosjeka

Izvor: Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, *Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva*, svibanj 2010. godine, str. 66

U skladu s kategorizacijom, status potpomognutih područja dodijelit će se onim županijama koje su svrstane u 1. skupinu, odnosno onim jedinicama lokalne samouprave koje spadaju u 1. i 2. skupinu.

Slika 36. Kategorizacija jedinica lokalne samouprave u Krapinsko-zagorskoj županiji prema indeksu razvijenosti

Izvor: ZARA

Sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, u Krapinsko-zagorskoj županiji će pravo na mjere za potpomognuta područja imati sljedeće općine: Desinić, Zagorska Sela, Budinščina, Petrovsko, Jesenje i Lobar.

Prema čl. 29. Zakona o regionalnom razvoju jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koja sukladno članku 23. stavku 2. Zakona ne ispunjava uvjete za zadržavanje statusa potpomognutog područja zadržava taj status najdulje do isteka godine dana od dana donošenja odluke o razvrstavanju iz članka 22. ovoga Zakona (dakle do 15. srpnja 2011. godine). Sukladno gore navedenom članku, općine koje gube status potpomognutog područja su Đurmanec, Novi Golubovec, Radoboj i Stubičke Toplice.

Na NUTS 2 razini Sjeverozapadna Hrvatska, Krapinsko-zagorska županija zajedno s Međimurskom i Varaždinskom županijom pripada u 2. skupinu, dok je Zagrebačka županija u 3. skupini. Koprivničko-križevačka županija pripada u potpomognuto područje jer je u 1. skupini sukladno kriterijima kategorizacije.

Na nacionalnoj razini, za potpomognuta područja primjenjivat će se Mjere za potpomognuta područja – mjere namijenjene gospodarskim subjektima, mjere namijenjene stanovništvu te mjere namijenjene jačanju fiskalnih kapaciteta jedinica lokalne i područne samouprave.

Postojeći model za potpomognuta područja prouzročio je velike razlike u ukupnim proračunskim prihodima po stanovniku između jedinica lokalne samouprave koje imaju status potpomognutog područja i jedinica koje taj status nemaju, a koje su također suočene s društveno-gospodarskim poteškoćama i slabim proračunskim kapacitetom. Stoga će Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva zajedno s Ministarstvom financija primijeniti novi model fiskalnog poravnjanja. Novi model primjenjivat će se na sve jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, bez obzira pripadaju li potpomognutim područjima ili ne. Temeljni kriterij za dodjelu pomoći bit će odstupanje lokalnog odnosno županijskog proračuna od ciljane razine izvornih prihoda po stanovniku. Sve jedinice ispod ciljane razine imat će pravo na okvirni iznos pomoći iz državnog proračuna, i to u iznosu koji će im omogućiti dostizanje ciljane razine izvornih proračunskih prihoda po stanovniku, neovisno o tome radi li se o potpomognutim područjima ili ne⁹.

Krapinsko-zagorska županija nema razvijen program pomaganja područjima posebne državne skrbi izvan regulatornoga zakonskog okvira na nacionalnoj razini. U programima namijenjenim malom i srednjem poduzetništvu evaluiraju se financijski pokazatelji poslovnih subjekata. U izgradnji infrastrukture utvrđeni su kriteriji po kojima se financijska sredstva dodjeljuju jedinicama lokalne samouprave. Mjere koje se odnose na stanovništvo ovise o financijskom stanju pojedinca te se temeljem toga, na razini upravnih odjela, sukladno važećim zakonima, donosi odluka o dodjeli pomoći (jednokratne pomoći, subvencije).

6. FINACIJSKI OKVIR

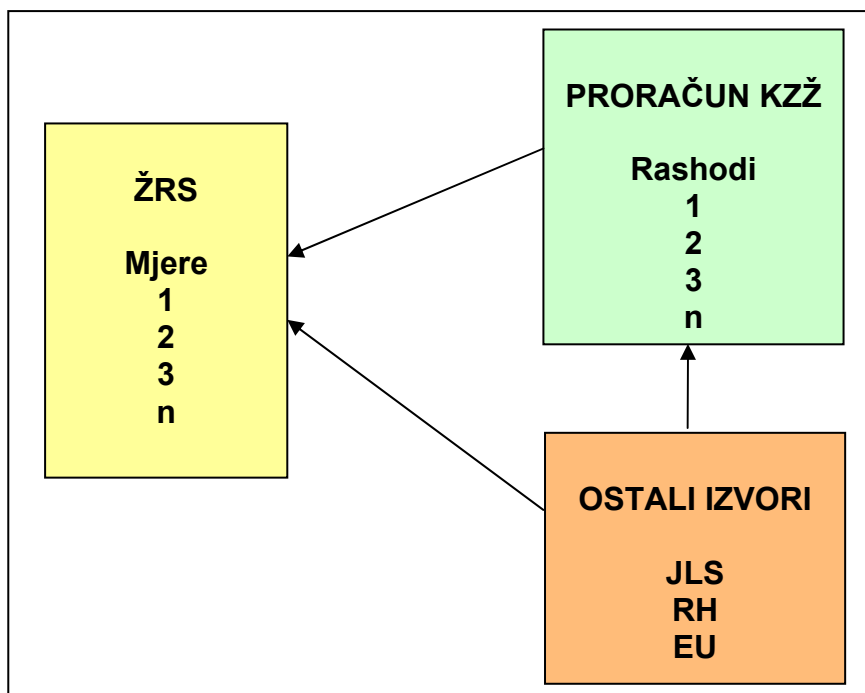
Svrha financijskog okvira Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije je povezivanje financiranja provedbe mjera koje su utvrđene u Strategiji sa županijskim proračunom kao i financiranjem iz drugih izvora.

Financijski okvir sadrži indikativni, okvirni pregled i alokaciju financijskih sredstava po ciljevima, prioritetima odnosno mjerama. Osnovni elementi su sljedeći: izvori financijskih sredstava (županijski i lokalni proračuni, državni proračun, pretpristupni fondovi EU i drugi inozemni izvori, privatni izvori i drugi izvori) i financijski raspored sredstava prema vremenskim razdobljima (na godišnjoj razini i razini ukupnog razdoblja strategije). Model financijskog okvira prikazan je na Slici 37.

⁹Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, 2011. – 2013., *Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva*, svibanj 2010., verzija 1.0., str. 70-71

Slika 37. Shema izrade financijskog okvira

Izvor: ZARA

Financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije, kao indikativan plan financiranja provedbe mjera, a u sklopu njih i razvojnih projekata i aktivnosti, utvrđen je za razdoblje 2011. - 2013. godine.

Budući da nisu bile dostupne projekcije županijskog proračuna do 2013., ukupna sredstva za financiranje provedbe Strategije za čitavo razdoblje 2011. - 2013. godina dobivena su tako da su sredstva iz proračuna Krapinsko–zagorske županije za 2011. za pojedinu mjeru pomnožena s 3. Tako dobiveni iznosi potrebnih sredstava su tek orijentacioni i zahtijevaju usklađivanje nakon što budu načinjene projekcije županijskog proračuna.

Financijski okvir usklađuje se s Planom razvojnih programa koji Krapinsko–zagorska županija donosi sukladno Zakonu o proračunu, a u kojemu se iskazuju planirani rashodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vezani uz provođenje investicija, davanje kapitalnih pomoći i donacija, odnosno s prijedlogom proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prilikom izrade i dovršenja Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije, a u sklopu toga i financijskog okvira za 2011.-2011, Planovi razvojnih programa KZŽ i JLS nisu bili dostupni ili nisu bili razrađeni na način da bi mogli poslužiti za usklađivanje. Stoga će Strategija razvoja Krapinsko–zagorske županije i njezin financijski okvir poslužiti kao osnova za izradu Plana razvojnih programa Krapinsko–zagorske županije. Ukoliko se pri toj izradi pokaže potrebnim, izvršit će se usklađivanje financijskog okvira kroz proceduru dopuna i izmjena Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije.

U procesu izrade financijskog okvira ŽRS-a, kao i prilikom njegovog godišnjeg usklađivanja,

Županija surađuje s jedinicima lokalne samouprave sa svog područja, državnom upravom te svim ostalim potencijalnim izvorima financiranja provedbe ŽRS.

Prilikom izrade i dovršenja Strategije, a u sklopu toga i financijskog okvira za 2011.-2013. godinu, tek su dijelom bila poznata planirana sredstva s kojima JLS financira ili sufinancira razvojne projekte na svom području, dakle i u Županiji. Stoga su ona i djelomično iskazana u županijskom proračunu, a time i financijskom okviru Strategije razvoja. Isto vrijedi za sredstva programa državnih institucija Republike Hrvatske, ministarstava, fondova i agencija, za razdoblje 2011.-2013. godine.

Za sredstva EU moguće je sada iskazati samo očekivanja s obzirom da još nije poznat datum kada će Republika Hrvatska postati članica i kad će moći koristiti sredstva europskih fondova. Za sredstva predpristupnih fondova, iskazana su također očekivanja budući da se svi projekti kandidiraju i prolaze natječaj. Međutim, financijski okvir treba pomoći da se vidi postoje li sredstva za pripremu projekta za EU i za sufinanciranje, tj. učešće, u dijelu u kojem je to dužna učiniti Krapinsko-zagorska županija.

Financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije usklađuje se svake godine. Time se daje mogućnost i da se financijski okvir za 2011. godinu naknadno uskladi tijekom 2011. godine kada budu poznati proračuni drugih izvora sredstava.

Financijski okvir provedbe Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije prikazan je u Prilogu broj 6, a model za izradu prikazan je u tabeli broj 55.

Tablica 55. Model za financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije

CILJ br :
 PRIORITET br :

MJERE UTVRĐENE U STRATEGIJI		MJERE PREMA PRORAČUNU KZŽ 2011.			SREDSTVA ZA MJERE PREMA PRORAČUNU KZŽ 2011.			SREDSTVA ZA MJERE PREDVIĐENA PREMA ŽRS 2011.-2013.			
Naziv mjere (1)	Br. Mjere (2)	Br. Konta (3)	Rashod (4)	UO (5)	2011. (6)	Izvori za sredstva u 2011. (7)	Procjena 2011./13. (8)	UKUPNO 2011./13 (9)	IZ PRORAČUNA KZŽ (%) (10)	IZ RH Minist. i fondovi (%) (11)	IZ EU (%) (12)

- 1 Iz mjera.
- 2 iz mjera
- 3 iz tablica Proračuna KZŽ rubrika **BROJ KONTA**
- 4 iz tablica Proračuna KZŽ rubrika **VRSTA RASHODA**
- 5 iz tablica Proračuna KZŽ naziv Upravnog odjela
- 6 iz tablica Proračuna KZŽ rubrika ukupno za 2011.
- 7 iz tablica Proračuna KZŽ rubrika **IZVORI FINANCIRANJA** (KZŽ, JLS, RH, EU; sv eu %; ukoliko nema oznake stavljati 0)
- 8 iz tablica Proračuna KZŽ rubrika **UKUPNO ZA 201-2013**
- 9,10,11 iz popisa mjera KZŽ rubrika **OKVIRNA FINACIJSKA SREDSTVA I IZVORI**

6.1. Financiranje provedbe ciljeve, prioriteta i mjera

Financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije je utvrđen za 2011. i razdoblje 2011-2013. kao indikativan plan financiranja provedbe mjera, a u sklopu njih i razvojnih projekata i aktivnosti.

Pri izradi financijskog okvira Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije glavni oslonac bio je proračun Krapinsko-zagorske županije za 2011. godinu. Sredstva za financiranje provedbe mjera u 2011. su u uglavnom sredstva predviđena u odgovarajućim rashodima/izdacima proračuna Krapinsko-zagorske županije. Projekcije za razdoblje 2011.-2013. su tek približno izračunate, a ostali izvori tek su dijelom obuhvaćeni.

Budući da nisu bile dostupne projekcije županijskog proračuna do 2013. godine, ukupna sredstva za financiranje provedbe Strategije za čitavo razdoblje 2011.-2013. dobivena su tako da su sredstva iz proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2011. godinu za pojedinu mjeru pomnožena s 3. Tako dobiveni iznosi potrebnih sredstava su tek orijentacioni i zahtijevaju usklađivanje nakon što će se izraditi projekcije županijskog proračuna.

Financijski okvir Strategije usklađuje se s Planom razvojnih programa koji Krapinsko-zagorska županija donosi sukladno Zakonu o proračunu, a u kojemu se iskazuju planirani rashodi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vezani uz provođenje investicija, davanje kapitalnih pomoći i donacija, odnosno s prijedlogom proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave. Prilikom izrade financijskog okvira za 2011.-2013., Planovi razvojnih programa Krapinsko-zagorske županije i JLS-a nisu bili dostupni ili nisu bili razrađeni.

Stoga će Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije i njezin financijski okvir poslužiti kao osnova za izradu Plana razvojnih programa Krapinsko-zagorske županije. Ukoliko se pri toj izradi pokaže potrebnim izvršit će se usklađivanje financijskog okvira kroz proceduru dopuna i izmjena Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije.

U procesu izrade financijskog okvira Strategije, kao i prilikom njegovog godišnjeg usklađivanja, županija surađuje s jedincima lokalne samouprave sa svog područja, državnom upravom te svim ostalim potencijalnim izvorima financiranja provedbe Strategije.

Prilikom izrade i dovršenja Strategije, a u sklopu toga i financijskog okvira tek su dijelom bila poznata planirana sredstva s kojima JLS financiraju ili sufinanciraju razvojne projekte na svom području, dakle u Krapinsko-zagorskoj županiji. Stoga su ona i djelomično iskazana u županijskom proračunu a time i financijskom okviru Strategije. Isto vrijedi za sredstva programa državnih institucija RH, ministarstava, fondova i agencija, za razdoblje 2011.-2013.

Stoga će financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije, ukoliko se pokaže potrebnim, biti naknadno usklađen s utvrđenim sredstvima JLS-a i državnih institucija RH, kroz proceduru dopuna i izmjena ŽRS-a.

Za sredstva EU-a moguće je sada iskazati samo procjene i očekivanja s obzirom da još nije poznat datum kada će RH postati članica EU i kad će moći koristiti sredstva europskih fondova. Za sredstva predpristupnih fondova, iskazana su također očekivanja budući da se svi projekti kandidiraju i odabiru putem natječaja. Međutim, financijski okvir treba pomoći da se vidi postoje li sredstva za pripremu projekta za EU i za sufinanciranje, tj. učešće, u dijelu u kojem je to dužna učiniti Krapinsko-zagorska županija.

Financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije usklađuje se svake godine. Moguće su promjene i tijekom godine, ovisno o tome kakve su mogućnosti financiranja iz

pojedinih izvora. Time se daje mogućnost i da se financijski okvir Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije za 2011. godinu naknadno uskladi tijekom godine kada će biti poznati proračuni drugih izvora sredstava.

Premda u trenutku završavanja Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije nisu bili dostupni svi potrebni podaci, prvenstveno se to tiče sredstava iz drugih izvora, analiza podatka iz financijskog okvira Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije daje nekoliko važnih uvida koji su bitni za provedbu strategije, odnosno za upravljanje županijskim razvojem.

Tako je jasno vidljivo da za se od ukupno potrebnih financijskih sredstava za realizaciju Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije, odnosno za sva 4 strateška cilja, iz županijskog proračuna može osigurati svega oko 7,5%.

Tablica 56. Financiranje realizacije strateških ciljeva

Ciljevi utvrđeni u ŽRS KZŽ	Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.		Sredstva predviđena prema Strategiji 2011.-2013.
	2011.	Procjena 2011./13.	
Cilj 1: Konkurentno poduzetništvo i usluge	6.930.000	20.790.000	171.500.000
Cilj 2: Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje	0	0	66.000.000
Cilj 3: Obrazovanje ljudskih potencijala	13.578.400	41.340.769	319.000.000
Cilj 4: Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja	14.693.470	43.614.710	862.885.000
UKUPNO	35.201.870	105.745.479	1.419.385.000

Izvor: ZARA

Ukoliko se za pojedine strateške ciljeve pogleda odnos sredstva predviđenih u proračunu Krapinsko-zagorske županije i sredstva predviđenih u Strategiji razvoja Krapinsko zagorske županije, vidi se da je najveća neusklađenost za strateški cilj br 2 *Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje*. Naime udjel sredstava iz proračuna županije u financiranju provedbe ovog cilja je 0.

Za realizaciju strateškog cilja br. 1 *Konkurentno poduzetništvo i usluge* iz proračuna županije predviđeno je 12% sredstava od ukupno predviđenih Strategijom, za strateški cilj 3 *Obrazovanje ljudskih potencijala* 13%, a za strateški cilj 4 *Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja* 7,5% .

Uvid u financiranje realizacije pojedinih prioriteta (podciljeva) Strategije sredstvima iz proračuna županije daje slijedeća tablica, dok je takav uvid za svaku pojedinu mjeru dan u prilogu na kraju (prilog br 6).

Tablica 57. Predviđena sredstva za prioritete (podciljevi) prema proračunu KŽŽ i prema Strategiji razvoja KŽŽ

Strateški cilj br. 1: KONKURENTNO PODUZETNIŠVO I USLUGE				
Naziv prioriteta (podciljevi) utvrđenog u ŽRS KŽŽ	Broj prioriteta	Sredstva za mjere prema proračunu KŽŽ 2011.		Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.
		2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.
Poticanje razvoja poduzetništva i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo	1.1.	6.575.000	19.725.000	122.500.000
Razvoj turističkog gospodarstva	1.2.	355.000	1.065.000	24.000.000
Razvoj usluga	1.3.	0	0	25.000.000
Ukupno prioriteta Cilja 1		6.930.000	20.790.000	171.500.000
Strateški cilj br.2: RURALNI RAZVOJ				
Naziv prioriteta (podciljevi) utvrđenog u ŽRS KŽŽ	Broj prioriteta	Sredstva za mjere prema proračunu KŽŽ 2011.		Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.
		2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.
Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje	2.1.	0	0	21.700.000
Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru	2.2.	0	0	12.200.000
Izgradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača	2.3.	0	0	32.100.000
Ukupno prioriteta Cilja 2		0	0	66.000.000
Strateški cilj br. 3: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA				
Naziv prioriteta (podciljevi) utvrđenog u ŽRS KŽŽ	Broj prioriteta	Sredstva za mjere prema proračunu KŽŽ 2011.		Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.
		2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.
Obrazovanje ljudskih potencijala	3.1.	5.715.000	17.652.862	218.000.000
Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem	3.2.	221.000	663.000	7.000.000
Unapređenje kvalitete života	3.3.	1.090.000	3.367.707	25.000.000
Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite	3.4.	6.552.400	19.657.200	29.000.000
Stvaranje društva znanja	3.5.	0	0	40.000.000
Ukupno prioriteta Cilja 3.		13.578.400	41.340.769	319.000.000
Strateški cilj br. 4.: OČUVANI OKOLIŠ, PRIRODNE I KULTURNE VRIJEDNOSTI				
Naziv prioriteta (podciljevi) utvrđenog u ŽRS KŽŽ	Broj prioriteta	Sredstva za mjere prema proračunu KŽŽ 2011.		Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.
		2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.
Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja	4.1.	945.000	2.205.000	14.000.000
Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture	4.2.	1.457.000	4.505.300	39.000.000

Očuvanje okoliša i održivi razvoj	4.3.	2.543.000	7.629.000	24.000.000
Razvoj komunalne i prometne infrastrukture	4.4.	9.748.470	29.275.410	785.885.000
Ukupno prioriteta Cilja 4.		14.693.470	43.614.710	862.885.000

Izvor : ZARA

7. AKCIJSKI PLAN

Akcijski plan služi za operacionalizaciju i provedbu Županijske strategije razvoja, a omogućuje cjelovit pregled i strukturu svih aktivnosti potrebnih za provedbu Strategije u određenom razdoblju.

Akcijski plan sadrži sljedeće glavne sastavnice:

- ciljeve,
- predviđene aktivnosti,
- razdoblje provedbe plana i pojedinih aktivnosti,
- izvršitelje aktivnosti,
- međusobnu povezanost aktivnosti,
- prioritizaciju aktivnosti,
- troškove provedbe pojedinih aktivnosti,
- izvore financiranja aktivnosti,
- načine i indikatore praćenja ostvarivanja plana,
- kontrolu provedbe plana.

Akcijski plan bi trebao biti jednostavan, pregledan i brz, jer su mjere detaljno razrađene u Strategiji, a financiranje u financijskom okviru.

Objašnjenja vezana za strukturu akcijskog plana:

1. Razina

Akcijski plan radi se na razini mjera. Temeljem toga, na razini aktivnosti/projekta za svaku mjeru, odgovorni nositelj izrađuje detaljni akcijski plan, po istoj metodologiji.

2. Razdoblje

Akcijski plan se donosi za razdoblje od 2011. do 2013. godine te povezuje s financijskim okvirom Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije. Temeljem toga izrađuje se godišnji akcijski plan. Kako je Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije obično *živi dokument*, godišnji akcijski planovi radit će se u sklopu ažuriranja podataka na godišnjoj razini.

3. Rangiranje mjera za provedbu

Strategija razvoja ne daje osnovu za rangiranje mjera za provedbu. Stoga su u sklopu akcijskog plana dane osnovne upute za rangiranje/prioritiziranje mjera. Redoslijed prioriteta mjera predlaže radna skupina, a uz sugestije Partnerskog vijeća usvaja Županijska skupština.

4. Praćenje provedbe i rezultati

Praćenje provedbe se provodi preko dvije skupine pokazatelja: očekivani i ostvareni rezultati. Pokazatelji se koriste iz opisa mjera u ŽRS-u KZZ-a i utvrđivanjem onog što je postignuto u realizaciji pojedine mjere.

Tablica broj 58 prikazuje akcijski plan provedbe Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije u razdoblju od 2011. do 2013. godine te se definiraju odgovorne osobe za pojedinu mjeru. Na godišnjoj razini izradit će se akcijski plan za svaku pojedinu mjeru u sklopu revidiranja i praćenja provedbe Strategije.

Tablica 58. Akcijski plan provedbe Strategije razvoja Krapinsko - zagorske županije, 2011. - 2013. godine

CILJ	Prioritet	Mjera	Broj mjere	Rang važnosti provedbe	Razdoblje provedbe	Ukupno planirana sredstva 2011. – 2013.	Ukupno ostvarena sredstva 2011. – 2013.	Odgovorni nositelj i rukovoditelj
		Naziv iz strategije	Iz strategije	Broj od 1 do 5	Godina (od do)	Iz strategije	Prema realizaciji	Ime rukovoditelja
Konkurentno poduzetništvo i usluge	1.1.	Unapređenje poduzetničke i obrtničke infrastrukture	1.1.1.	3	2011. – 2013.	5,000.000		Igor Cigula
		Razvoj tehnološke infrastrukture	1.1.2.	4	2011. – 2013.	15,000.000		Igor Cigula
		Razvoj regionalnih poslovnih, obrtničkih i turističkih zona	1.1.3.	3	2011. – 2013.	50,000.000		Igor Cigula
		Razvoj klastera	1.1.4.	4	2011. – 2013.	2,000.000		Igor Cigula
		Jačanje sposobnosti za privlačenje ulaganja	1.1.5.	5	2011. – 2013.	25,000.000		Igor Cigula
		Razvoj financijskih i drugih instrumenata za potporu poduzetništvu i obrtništvu	1.1.6.	5	2011. – 2013.	25,000.000		Igor Cigula
		Socijalno poduzetništvo	1.1.7.	5	2011. – 2013.	15,000.000		Igor Cigula
		Energetska učinkovitost u gospodarstvu	1.1.8.	5	2011. – 2013.	3,000.000		Miljenko Jagarčec
		Umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno-istraživačkim sektorom	1.1.9.	4	2011. – 2013.	6,000.000		Igor Cigula
	1.2.	Unapređenje postojećih oblika turizma s posebnim naglaskom na toplički i wellness turizam	1.2.1.	3	2011. – 2013.	2,000.000		Ksenija Tomić
		Razvoj novih selektivnih turističkih programa	1.2.2.	3	2011. – 2013.	10,000.000		Ksenija Tomić

		Promocija Zagorja kao turističke regije	1.2.3.	4	2011. – 2013.	2,000.000		Ksenija Tomić
		Razvoj potporne infrastrukture	1.2.4.	3	2011. – 2013.	10,000.000		Ksenija Tomić
	1.3.	Razvoj usluga u funkciji tranzitnog prometa	1.3.1.	4	2011. - 2013.	5,000.000		Željko Horvat
		Logistički park – logističko-distributivni centar	1.3.2.	4	2011. – 2013.	20,000.000		Željko Horvat
Ruralni razvoj	2.1.	Razvoj voćarske i vinogradarske proizvodnje	2.1.1.	3	2011. – 2013.	1,700.000		Luka Čuljak
		Razvoj povrtlarske i cvječarske proizvodnje	2.1.2.	3	2011. – 2013.	2,500.000		Luka Čuljak
		Razvoj proizvodnje mlijeka	2.1.3.	4	2011. – 2013.	7,000.000		Luka Čuljak
		Razvoj proizvodnje mesa	2.1.4.	4	2011. – 2013.	3,000.000		Luka Čuljak
		Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije i usklađivanje s Nitratnom direktivom	2.1.5.	5	2011. – 2013.	1,500.000		Miljenko Jagarčec
		Razvoj ruralne infrastrukture	2.1.6.	5	2011. – 2013.	3,000.000		Luka Čuljak
		Agrookolišne mjere	2.1.7.	4	2011. – 2013.	3,000.000		Luka Čuljak
	2.2.	Izrada Strategije ruralnog razvoja	2.2.1.	3	2011. – 2013.	1,000.000		Luka Čuljak
		Razvoj poduzetništva i obrta u ruralnom prostoru	2.2.2.	4	2011. – 2013.	3,000.000		Luka Čuljak
		Razvoj turizma u ruralnom prostoru	2.2.3.	4	2011. – 2013.	10,000.000		Luka Čuljak
		Razvoj tradicionalnih obrta	2.2.4.	4	2011. – 2013.	200.000		Luka Čuljak
	2.3.	Gradnja preradbenih i skladišnih kapaciteta	2.3.1.	3	2011. – 2013.	6,000.000		Luka Čuljak
		Osnivanje i jačanje zadruga i udruga proizvođača	2.3.2.	4	2011. – 2013.	5,000.000		Luka Čuljak

		Razvoj autohtonih i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda s višom dodanom vrijednosti	2.3.3.	4	2011. – 2013.	5,500.000		Luka Čuljak
		Dodjela zaštitnog znaka „Izvorno zagorsko“	2.3.4.	5	2011. – 2013.	600.000		Luka Čuljak
Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života	3.1.	Jačanje sposobnosti i kvalitete obrazovnih institucija (predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog te stručnog obrazovanja)	3.1.1.	4	2011. – 2013.	195,000.000		Ivan Lamot
		Razvoj visokoškolskog obrazovanja	3.1.2.	4	2011. – 2013.	6,000.000		Ivan Lamot
		Razvoj ljudskih resursa u skladu s potrebama gospodarstva (edukacija za poduzetništvo sadašnjih i budućih radnika i poslodavaca)	3.1.3.	5	2011. – 2013.	2,000.000		Mirjana Jurman
		Promicati razvoj ljudskog kapitala i cjeloživotnog učenja	3.1.4.	5	2011. – 2013.	4,500.000		Ivan Lamot
		Razvoj tržišta rada	3.1.5.	5	2011. – 2013.	3,500.000		Mirjana Jurman
		Unapređenje kapaciteta za pružanje zaštite i spašavanje	3.1.6.	3	2011. – 2013.	5,000.000		Ines Kos
		Infocentar za energetske učinkovitost	3.1.7.	4	2011. – 2013.	2,000.000		Miljenko Jagarčec
	3.2.	Jačanje sposobnosti ljudskog potencijala područne (regionalne) i lokalne samouprave za upravljanje razvojem	3.2.1.	2	2011. – 2013.	2,000.000		Mirjana Jurman
		Jačanje sposobnosti za razvoj međuzupanijske, prekogranične i	3.2.2.	4	2011. – 2013.	5,000.000		Ines Kos

		međunarodne suradnje te korištenje EU fondova						
	3.3.	Unapređenje sposobnosti i organizacije civilnog društva za sudjelovanje u upravljanju lokalnim razvojem	3.3.1.	4	2011. – 2013.	3,000.000		Ksenija Čuček
		Promicanje socijalnog uključivanja ranjivih skupina u društvo i gospodarstvo	3.3.2.	4	2011. – 2013.	3,000.000		Mirjana Jurman
		Provođenje Županijskog programa djelovanja za mlade	3.4.1.	3	2011. – 2013.	10,000.000		Ksenija Čuček
		Razvoj športskih programa, sadržaja i gradnja športskih objekata	3.6.1.	3	2011. – 2013.	9,000.000		Ivan Lamot
	3.4.	Unapređenje uvjeta i kvalitete rada u zdravstvenim djelatnostima	3.5.1.	3	2011. – 2013.	25,000.000		Zorica Franjčec Capar
		Unapređenje socio-zdravstvene zaštite starijih osoba	3.5.2.	3	2011. – 2013.	4,000.000		Zorica Franjčec Capar
		Razvoj institucija za brigu o starijim osobama, osobama s poteškoćama i osobama s posebnim potrebama	3.5.3.	3	2011. – 2013.	5,000.000		Zorica Franjčec Capar
	3.5.	Razvoj informacijskog društva	3.7.1.	4	2011. – 2013.	10,000.000		Ines Kos
		Jačanje institucionalne sposobnosti javne uprave	3.7.2.	3	2011. – 2013.	20,000.000		Ines Kos
		Dostupna i kvalitetna informacijsko-komunikacijska	3.7.3.	4	2011. – 2013.	10,000.000		Ines Kos

		tehnologija						
Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti	4.1.	Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti	4.1.1.	4	2011. – 2013.	5,000.000		Ivan Ištok
		Vrednovanje prirodnih vrijednosti i njihovo uključivanje u projekte razvoja županije i JLS-a	4.1.2.	4	2011. – 2013.	6,000.000		Ivan Ištok
		Jačanje svijesti o važnosti i značaju očuvanja prirode	4.1.3.	5	2011. – 2013.	1,000.000		Ivan Ištok
		Jačanje svijesti o važnosti energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u očuvanju prirode	4.1.4.	5	2011. – 2013.	2,000.000		Miljenko Jagarčec
	4.2.	Očuvanje i održivo korištenje materijalne i nematerijalne kulturne baštine	4.2.1.	5	2011. – 2013.	30,000.000		Ivan Lamot
		Poticanje kulturnog stvaralaštva	4.2.2.	3	2011. – 2013.	6,000.000		Ivan Lamot
		Njegovanje zagorskog identiteta i njegove prepoznatljivosti	4.2.3.	3	2011. – 2013.	3,000.000		Ivan Lamot
	4.3.	Razvoj sustava praćenja i upravljanja prostorom i okolišem	4.3.1.	4	2011. – 2013.	10,000.000		Stjepan Bručić
		Uspostava sustava proizvodnje i korištenje energije iz obnovljivih izvora	4.3.2.	5	2011. – 2013.	7,500.000		Miljenko Jagarčec
		Održivo korištenje geotermalnih izvora (Zaštita i korištenje geotermalnih izvora)	4.3.3.	5	2011. – 2013.	10,000.000		Ksenija Tomić
	4.4.	Izgradnja i unapređenje sustava gospodarenja	4.4.1.	5	2011. – 2013.	50,000.000		Stjepan Bručić

	otpadom						
	Gradnja i unapređenje sustava vodoopskrbe	4.4.2.	5	2011. – 2013.	206,000.000		Željko Horvat
	Gradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	4.4.3.	5	2011. – 2013.	161,185.000		Željko Horvat
	Plinifikacija županije	4.4.4.	5	2011. – 2013.	10,000.000		Igor Cigula
	Zaštita od poplava	4.4.5.	5	2011. – 2013.	10,000.000		Željko Horvat
	Zaštita i saniranje klizišta	4.4.6.	5	2011. – 2013.	13,300.000		Željko Horvat
	Gradnja i održavanje sustava prometne infrastrukture	4.4.7.	5	2011. – 2013.	324,400.000		Željko Horvat
	Unapređenje javnog prijevoza sa Zagrebom, Zagrebačkom županijom i unutar županije	4.4.8.	5	2011. – 2013.	V1: 5,205.000 V2: 11,000.000		Željko Horvat

7.1. Kriteriji i postupak za vrednovanje projekata za sufinanciranje i davanje preporuke

7.1.1. Kriteriji za vrednovanje projekata iz baze projekata

Osnovne skupine kriterija za vrednovanje jesu:

- opravdanost i jasnoća projekata;
- usuglašenost/podudarnost s ciljevima i mjerama Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije i drugim strategijama;
- usuglašenost s uvjetima i kriterijima u programima državnih institucija, IPA-e, županijskim i drugim programima;
- utjecaj rezultata i učinaka na razvoj općine, grada, županije;
- kvaliteta i pouzdanost izvora financiranja provedbe projekata;
- osiguranje vlastitih sredstava predlagatelja u realizaciji projekata;
- kvaliteta, sposobnost i iskustvo predlagatelja.

Vrednovanje projekata provodi se temeljem informacija i podataka iz Obrasca za prijavu.

Tablica 59. Kriteriji za vrednovanje projekata

Obilježja	Ocjena	Komentar
Opravdanost i jasnoća projekta		
Konzistentno, jasno stajalište o problemu, sadržaju i ciljevima		
Usklađenost problema, ciljeva, sadržaja i planiranih rezultata i učinaka na razvoj.		
Jasna definicija planiranih rezultata i učinaka na razvoj		
Povezanost s drugim projektima na lokalnoj i regionalnoj razini		
Usklađenost planiranih rezultata i financijskih izvora.		
Usuglašenost/podudarnost sa strategijama		
Usklađenost projekta sa ŽRS-om		
Usklađenost projekta sa sektorskim strategijama		
Usklađenost s lokalnim strategijama		
Usuglašenost s uvjetima i kriterijima iz programa državnih institucija, IPA-e, županijskih i drugih programa		
Usuglašenost s uvjetima i kriterijima iz programa državnih institucija na čije se natječajne programe kandidira		
Usuglašenost s uvjetima i kriterijima iz IPA programa na čije se natječajne projekte kandidira		
Usuglašenost s uvjetima i kriterijima iz županijskih programa na čije se natječajne projekte kandidira		
Utjecaj rezultata i učinaka na razvoj općine, grada, županije		
Utjecaj na prostorni razvoj		
Utjecaj na zapošljavanje		
Utjecaj na društvenu povezanost, uključenost i jednake mogućnosti		
Utjecaj na okoliš		
Kvaliteta i pouzdanost izvora financiranja provedbe projekata		
Kvaliteta izvora financiranja projekta		
Pouzdanost izvora financiranja		
Osiguranje vlastitih sredstava predlagatelja		
Pouzdanost u osiguranju vlastitih sredstava predlagatelja u realizaciji projekta		
Kvaliteta, sposobnost i iskustvo predlagatelja		

Obilježja	Ocjena	Komentar
Iskustvo podnositelja u pripremanju, upravljanju i realizaciji sličnih projekata (reference)		
Postignuti rezultati		
PROSJEČNA OCJENA		

Izvor: ZARA

7.1.2. Postupak vrednovanja projekata iz Baze projekata

Postupak vrednovanja je sljedeći:

- u Obrazac za vrednovanje projekata upiše se ime projekta i ostali podaci;
- za svako navedeno obilježje u Obrascu pregledaju se pripadajući odgovori iz Obrasca za prijavu;
- za vrednovanje služe ocjene od 5 do 1, pri čemu je ocjena 5 najviša, a ocjena 1 najniža;
- ocjene se upisuju u Obrascu za vrednovanje na posebno označena mjesta;
- kad se provede ocjenjivanje po svim obilježjima, izračuna se prosječna ocjena za čitav projekt;
- u posebno označenu rubriku u Obrascu za vrednovanje upisuju se eventualni komentari u vezi s pojedinim odgovorima i ocjenama.

7.1.3. Rangiranje projekata iz Baze projekata

Postupak rangiranja i utvrđivanja prijedloga liste prvenstva provodi ZARA na sljedeći način:

- projekti se rangiraju tako da je na prvome mjestu onaj s najvišom prosječnom ocjenom, a na posljednjem onaj s najnižom;
- na rang listi se uz svaki projekt označuje i strateški cilj, prioritet i sektor kojem projekt pripada tako da je vidljivo s koliko su projekata i na kojem mjestu zastupljeni pojedini razvojni prioriteti i sektori.

7.1.4. Savjetnička uloga ZARA-e pri odlučivanju o listi prvenstva

Skupština Krapinsko–zagorske županije na prijedlog ZARA-e utvrđuje listu prvenstva projekata te donosi odluku o sufinanciranju i davanju preporuke za kandidiranje i financiranje iz programa državnih institucija, IPA-e i drugih programa.

ZARA dostavlja prijedlog liste prvenstva Skupštini/Županu KZZ. U postupku utvrđivanja liste prvenstva projekata, ZARA daje stručna objašnjenja i tumačenja.

8. PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA I INSTITUCIONALNI OKVIR

Sustav praćenja i izvještavanja se temelji na dva ključna elementa: elektroničkoj bazi u kojoj se nalaze podaci o ostvarenim rezultatima te izvještajima koji na sažet i jasan način pružaju informacije o ostvarenim rezultatima. Svrha sustava praćenja i izvještavanja je osigurati dovoljno informacija za nositelje provedbe Strategije, uključujući županijsko partnerstvo, za donošenje ocjena o slijedećim ključnim elementima:

- uspješnosti dostizanja postavljenih ciljeva za tekuće razdoblje,
- razlozima za eventualno nedostizanje postavljenih ciljeva te mogućim rješenjima,
- adekvatnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za dostizanje planiranih ciljeva, odnosno prijedlozima za eventualnim realokacijama resursa,
- relevantnosti planiranih prioriteta i mjera obzirom na eventualne promijenjene okolnosti odnosno temeljem iskustava iz provedbe,
- financijskoj učinkovitosti provedbe mjera,
- uspješnosti procesa partnerstva s ključnim socio-ekonomskim dionicima.

Ključnu ulogu u procesu praćenja i izvještavanja ima županijska razvojna agencija, koja je zadužena za pripremu elektroničke baze te izradu redovitih izvještaja o provedbi. Izvještaji će se pripremati za župana, županijsku skupštinu i županijsko partnersko vijeće. ZARA će pripremati dvije vrste izvještaja: polugodišnje i godišnje. Polugodišnja izvješća će se fokusirati na praćenje izravnih rezultata (outputa) provedenih aktivnosti, kao što su npr. broj provedenih treninga održanih za poduzetnike-početnike, iznosi ulaganja u izgradnju poduzetničkih zona, pripremljene projektne prijave za EU fondove, itd. Godišnje izvješće će pored pokazatelja izravnih rezultata na godišnjoj razini posebnu pažnju posvetiti tzv. pokazateljima razvojnih učinaka poput povećanja broja upisanih i diplomiranih studenata, iznosa investicija u gospodarstvu, dinamike zaposlenosti i nezaposlenosti, smanjenih migracija stanovništva u Zagreb, itd.¹⁰

U nastavku su prikazani obrasci koji će se koristiti u postupku izvještavanja i koji predstavljaju ključne izvore podataka za izradu izvještaja. Sam sadržaj obrasca je usklađen s obrascima koje koriste središnja državna tijela prilikom izvještavanja o provedbi vlastitih strateških planova. Na taj se način promovira komplementarnost u cjelokupnom sustavu praćenja provedbe razvojne politike na središnjoj i regionalnoj razini.

¹⁰ Za razliku od pokazatelja izravnih rezultata koji su izravno i u najvećoj mjeri rezultat provedenih aktivnosti u okviru ŽRS-a, pokazatelji razvojnih učinaka su tek djelomično pod utjecajem provedbenih aktivnosti u okviru ŽRS-a te na njih može snažno utjecati i niz drugih, vanjskih čimbenika.

Tablica 60. Primjer ispunjavanja obrasca za mjerenje izravnih rezultata (za 2011.)

Prioritet: 1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo Mjera: 1.1.3. Razvoj regionalnih poslovnih, obrtničkih i turističkih zona									
Pokazatelji izravnih rezultata	Ciljna vrijednost u 2011/1	Ostvarena vrijednost 2011/1	Planirani rashodi 2011/1	Ostvareni rashodi 2011/1	Ciljna vrijednost u 2011/2	Ostvarena vrijednost 2011/2	Planirani rashodi 2011/2	Ostvareni rashodi 2011/2	Odgovorno tijelo
1. Broj izrađenih poslovnih planova upravljanja zonama	2		0		3		0		ZARA
2. Izrađena strategija privlačenja ulaganja u zone	1		25.000		-		-		ZARA
3. Broj sati treninga koji su prošli zaposlenici zaduženi za upravljanje zonama	0		0		40		20.000		ZARA
4. Broj pripremljenih projektnih prijava za investiranje u razvoj zona za EU fondove	1		0		2		0		ZARA
5. Iznos ulaganja u komunalno opremanje zona (svi izvori)	5.000.000		5.000.000		10.000.000		10.000.000		Upravni odjel za gospodarstvo

Tablica 61. Primjer ispunjavanja obrasca za mjerenje razvojnih učinaka (2011.-2013.)

Prioritet: 1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo							
Mjera: 1.1.3. Razvoj regionalnih poslovnih, obrtničkih i turističkih zona							
Pokazatelji razvojnog učinka	2011		2012		2013		Izvori podataka/nadležno tijelo
	Ciljana vrijednost	Ostvarena vrijednost	Ciljana vrijednost	Ostvarena vrijednost	Ciljana vrijednost	Ostvarena vrijednost	
1. Broj novootvorenih poduzeća u zonama	15		15		20		Anketa/Upravni odjel za gospodarstvo
2. Vrijednost investicija poduzeća u zonama	40.000.000		60.000.000		75.000.000		Anketa/Upravni odjel za gospodarstvo
3. Broj novozaposlenih u zonama	200		250		250		Anketa/Upravni odjel za gospodarstvo
4. Porast prihoda poduzeća u zonama	10%		10%		15%		Podaci o poslovanju poduzeća/FINA

8.1. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir sadrži kratki popis svih uključenih dionika, opis njihovih uloga i zadaća vezano uz izradu, donošenje, provedbu i praćenja provedbe Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije, kao i način njihove komunikacije i koordinacije. U Krapinsko-zagorskoj županiji to su:

- Županijska skupština
- Županijska uprava
  - župan, dožupani,
  - pročelnici
- Partnersko vijeće
  - privatni sektor strukovne skupine,
  - javni sektor
  - civilni sektor udruge, savezi
  - istaknuti pojedinci iz pojedinih djelatnosti
- ZARA
- Nositelji provedbe mjera
- Agencija za regionalni razvoj RH
- MRRŠVG
- Stručnjaci za ex ante evaluaciju

U institucionalni okvir potrebno je uključiti i Regionalne koordinate. Na temelju članka 6. stavka 2. Pravilnika o Upisniku upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovan s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja („Narodne novine“ broj 053/10) regionalni koordinatori, osnovani s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja, na razini područne (regionalne) samouprave obavljaju sljedeće poslove:

- koordinaciju izrade županijskih razvojnih strategija (u daljnjem tekstu: ŽRS);
- izradu akcijskih planova u provedbi ŽRS-a;
- praćenje provedbe ŽRS-a;
- koordinaciju poslova vezanih uz središnju elektroničku bazu razvojnih projekata;
- koordinaciju aktivnosti jedinica lokalne samouprave, vezanih uz regionalni razvoj;
- sudjelovanje u aktivnostima vezanim uz razvoj potpomognutih područja;
- sudjelovanje u radu partnerskih vijeća statističkih regija;
- poticanje zajedničkih razvojnih projekata s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te kroz međuregionalnu i prekograničnu suradnju;
- sudjelovanje u izradi razvojnih projekata statističke regije;
- suradnju s drugim regionalnim koordinatorima radi stvaranja i provedbe zajedničkih projekata.

Regionalni koordinatori mogu obavljati i druge poslove, u skladu s registriranim djelatnostima odnosno posebnim propisom o ustrojstvu upravnih tijela županija odnosno Grada Zagreba.

Tablica 62. Pregled ključnih dionika u pripremi, izradi i provedbi Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije

Dionici	Priprema ŽRS	Izrada nacrtā ŽRS	Ex ante evaluacija ŽRS	Usvajanje ŽRS	Provedba ŽRS	Praćenje i ocjena provedbe ŽRS
UPRAVA KZŽ (župan, dožupani, pročelnici)	Inicira izradu nacrtā Angažira stručnjake za ex ante evaluaciju	Suraduje u izradi nacrtā Priprema i usklađuje financijski okvir Prati i nadzire izradu nacrtā	Prima izvješće i rezultate ex ante evaluacije	Razmatra i usvaja konačni nacrt Predlaže nacrt Skupštini KZŽ na usvajanje	Inicira i koordinira pripremu i provedbu razvojnih projekata Usvaja predložene razvojne projekte	Prima i usvaja izvješća o provedbi Nadzire i kontrolira provedbu Razmatra rezultate i učinke provedbe na razvoj KZŽ Inicira i provodi dopune i izmjene financijskog okvira Inicira dopune i izmjene ŽRS KZŽ;
ZARA	Organizira Radnu skupinu Angažira konzultante Izrađuje plan rada Organizira partnersko vijeće Osigurava administrativnu podršku za rad partnerskog vijeća Konzultira se s MRRŠVG i ARR	Koordinira izradu svih faza nacrtā Izrađuje akcijske planove provedbe ŽRS-a Suraduje na izradi financijskog okvira Koordinira poslove za središnju elektroničku bazu razvojnih projekata Upravlja županijskom bazom razvojnih projekata Inicira i priprema razvojne projekte	Suraduje pri izradi ex ante evaluacije Koordinira rad na dopunama i izmjenama nacrtā	Daje stručna pojašnjenja nacrtā ŽRS KZŽ prije usvajanja i na sjednici županijske skupštine	Koordinira cjelokupnu provedbu ŽRS KZŽ; Inicira razvojne projekte Priprema i realizira razvojne projekte Suraduje s drugima na pripremi, predlaganju i kandidiranju razvojnih projekata Obavlja poslove za središnju bazu razvojnih projekata Upravlja i nadopunjava županijsku bazu razvojnih projekata Provodi komunikacijsku strategiju ŽRS KZŽ;	Obavlja poslove praćenja provedbe ŽRS Izrađuje izvješća o provedbi ŽRS Izveštava o rezultatima i učincima provedbe ŽRS Prikuplja ocjene o provedbi ŽRS KZŽ; Predlaže dopune i izmjene ŽRS KZŽ;
Partnersko vijeće KZŽ	Upoznavanje s ciljevima i metodologijom izrade nacrtā	Daje savjete i prijedloge na pojedine dijelove nacrtā Daje mišljenje i na konačni nacrt	Prima rezultate ex ante evaluacije	Prilaže svoje mišljenje na konačni nacrt ŽRS KZŽ	Daje mišljenja na provedbu ŽRS KZŽ;	Prima izvješća o provedbi ŽRS KZŽ;
Županijska skupština	Upoznavanje s iniciranjem izrade nacrtā	Prima informacije o tijeku izrade nacrtā		Razmatra nacrt Usvaja ŽRS KZŽ; Donosi izmjene i dopune ŽRS KZŽ		Usvaja izvješća o praćenju i vrednovanju provedbe ŽRS KZŽ;

				Usvaja izvješća o praćenju i vrednovanju		
Nositelji mjera	Upoznavanje s ciljevima i metodologijom izrade nacrt	Konzultiraju se pri iniciranju i izradi mjera Suraduju pri izradi pokazatelja za praćenje i vrednovanje provedbe te rezultata i učinaka razvojnih projekata Suraduju u izradi prijedloga za financijski okvir	Informiranje o rezultatima ex ante evaluacije		Provedba mjera prema Akcijskom planu, Priprema i predlaganje razvojnih projekata Koordinacija sa ZARA-om	Prati rezultate i razvojnih učinaka provedbe mjera ŽRS KZŽ; Izrada izvješća o provedbi mjera ŽRS KZŽ;
Agencija za regionalni razvoj RH		Konzultacije sa ZARA-om u vezi izrade središnje elektroničke baze razvojnih projekata			Suradnja sa ZARA-om kod registracije razvojnih projekata, prijavljivanja u središnju elektroničku bazu razvojnih projekata Suradnja u održavanju i razvoju središnje elektroničke baze razvojnih projekata	
MRRŠVG		Konzultira se s ZARA-om tijekom izrade nacrt	Prima izvješće o ex ante evaluacije	Daje suglasnost o usklađenosti ŽRS-a sa NSRR Prima odluku o usvajanju ŽRS KZŽ	Konzultira se sa ZARA-om o provedbi	Prima izvješća o provedbi ŽRS KZŽ; Prati rezultate razvojnih učinaka provedbe mjera ŽRS KZŽ;
Stručnjaci za ex ante evaluaciju		Suradnja radi Ex ante evaluacija pojedinih faza nacrt	Ex ante evaluacija pojedinih faza nacrt Ex ante evaluacija konačnog nacrt Izrada izvješća o ex ante evaluaciji			
Drugi						

9. VREDNOVANJE

Prethodno vrednovanje je sistematična i objektivna ocjena kvalitete Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije (ŽRS) s aspekta njenog dizajniranja/formuliranja, očekivanih rezultata i planirane provedbe. Osnovna svrha prethodnog vrednovanja je u tom smislu poboljšavanje konačne kvalitete izrađene ŽRS, kako bi koristila nosiocima razvojne politike u županiji u njenoj što efikasnijoj i djelotvornijoj provedbi.

Osnovni ciljevi prethodnog vrednovanja ŽRS su:

- osigurati dodanu vrijednost prvobitnom nacrtu ŽRS, u namjeri da se, među ostalim, dade strukturiran i praktičan doprinos njenoj konačnoj formulaciji i finalnoj verziji,
- omogućiti opravdanu ocjenu sveukupne argumentacije na kojoj je utemeljena ŽRS,
- ocijeniti relevantnost, konzistentnost, koherentnost i internu logiku ŽRS

Prethodno vrednovanje ŽRS-a je proveo stručni tim Instituta za međunarodne odnose (IMO) iz Zagreba.

9.1. Pristup i proces

Kvaliteta ŽRS-a je ocijenjena temeljem slijedećih osnovnih kriterija prethodnog vrednovanja u skladu sa Pravilnikom MRRŠVG te najboljom praksom ex-ante evaluacije na području EU, kao i temeljem vlastitih iskustava IMO-a u realizaciji prvih prethodnih vrednovanja u Hrvatskoj, ali i drugim zemljama.

ŽRS je ocijenjena temeljem primjene sljedećih osnovnih kriterija prethodnog vrednovanja:

- relevantnost i opravdanost
- konzistentnost i koherentnost

Korišteni su i drugi kriteriji, primjerice: korisnost, jasnoća, konkretnost, održivost, efektivnost i efikasnost. Dio spomenutih kriterija uzet je u obzir prilikom vrednovanja nacrta koji je rezultirao u svakoj fazi izrađene ŽRS, a dio je uzet u obzir samo prilikom ocjenjivanja faze strategije, određivanja prioriteta i mjera.

Proces prethodnog vrednovanja realizirao se na način da je IMO dao svoje komentare i sugestije za poboljšanje nakon svake od tri osnovne faze izrađene Strategije:

- Osnovna analiza i SWOT analiza
- Strategija, prioriteti i mjere
- Provedba

S radnim nositeljima izrade ŽRS-a, suradnicima ZARA-e održana su 3 sastanaka na kojima su raspravljani nalazi prethodnog vrednovanja pojedinih dionica Strategije.

Konačna ocjena temelji se na unesenim komentarima i sugestijama od strane radne skupine koja je sudjelovala u izradi Strategije razvoja Krapinsko-zagorske županije.

9.2. Prethodno vrednovanje

9.2.1. Ocjena osnovne analize

Osnovna analiza je napravljena vrlo solidno, s pregledom stanja ključnih poglavlja u skladu s uputama iz Pravilnika te zajedno sa SWOT analizom predstavlja dovoljno kvalitetnu podlogu za izradu sljedećih poglavlja ŽRS-a.

Nakon izrade nacрта osnovne analize dano je više komentara koji su imali za cilj unaprijediti kvalitetu teksta. U nastavku ćemo samo kratko navesti područja na koja su se odnosili dani komentari.

Uočeno je da tablica razvojnih problema i potreba često puta sadrži ocjene koje nemaju prethodno uporište u tekstu osnovne analize. To se donekle može razumjeti i opravdati, obzirom da je za veliki dio ocjena jako teško doći do egzaktnih podataka. Ipak, ovaj se nedostatak može lako ublažiti većim korištenjem ocjena i iznošenjem stavova u samom tekstu analize.

Također, kod nekih dijelova analize zabilježena je neusklađenost u smislu količine prostora, odnosno duljina opisa. Neka poglavlja, poput npr. poljoprivrede su analizirana vrlo iscrpno, dok su neki dijelovi, poput obrazovanja, dobili prilično malo prostora.

Analiza gospodarstva bi se mogla dodatno poboljšati s nekim manjim dopunama kao što su npr. ažuriranje nekih podataka poput BDP-a po stanovniku te veće korištenje podataka iz studije „Regionalni indeks konkurentnosti“, posebice iz segmenta poslovnog okruženja. Također, bilo bi poželjno uključiti i analizu investicija iz koje bi bilo vidljivo kolika je ukupna investicijska aktivnost županijskog gospodarstva u odnosu na prosjek NUTS 2 regije i cijele zemlje te koji sektori najviše investiraju.

SWOT analiza bi se mogla dodatno unaprijediti na način da se kod nekih ocjena jasnije opiše zašto je npr. pojedini identificirani problem doista problem u smislu ograničenja razvoja, odnosno zašto je neka identificirana snaga doista realna prednost županije. Također je primijećeno da SWOT analiza uključuje pod-temu upravljanje razvojem, a koja nije obrađena kao posebna tema u okviru osnovne analize.

Ono što treba posebno pohvaliti je često korištenje karata u analizi, a koje znatno olakšavaju preglednost podataka i razumijevanje situacije.

Većina komentara je i prihvaćena, što je u konačnici pridonijelo većoj kvaliteti teksta. Sigurno je da bi se cjelokupni rezultat, odnosno kvaliteta osnovne analize mogla još poboljšati, međutim, obzirom na izuzetno ograničene rokove koji su bili stavljeni pred izrađivače strategije, ocjenjujemo da je u konačnici napravljena dovoljno kvalitetna analiza.

Ukratko, svi opisani nedostaci ne dovode u pitanje ukupnu kvalitetu osnovne analize te se može zaključiti da su rezultati osnovne analize jasni i upotrebljivi i kao takvi predstavljaju kvalitetnu osnovicu za sljedeću fazu izrade strategije: definiranja vizije, ciljeva, prioriteta i mjera.

9.2.2. Ocjena opravdanosti, konzistentnosti i koherentnosti

Ocjena ŽRS kroz primjenu kriterija opravdanosti, konzistentnosti i koherentnosti odnosila se poglavito na II fazu izrade ŽRS: Strategiju, prioritete i mjere.

Ciljevi, prioritete i mjere su konzistentni, tj. podupiru se, što je poglavito uočljivo na primjeru prvog i trećeg cilja (Konkurentno poduzetništvo i usluge, te Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života), te drugog i četvrtog cilja (Ruralni razvoj te Očuvani okoliš, Prirodne i kulturne vrijednosti).

Međusobno podupiranje prioriteta u okviru različitih ciljeva je postignuto, a vrlo uočljivo ukoliko razmotrimo Prioritet 4.2. (Njegovana kulturna baština i razvoj kulture) u odnosu na prioritet 1.2. (Razvoj turističkog gospodarstva). Isto je međusobno podupiranje uočljivo ukoliko razmotrimo sve prioritete u okviru cilja 4 (Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti) u odnosu na prioritet 3.3. (Unapređenje kvalitete života).

Konzistentnost je vidljiva i kod mjera, i to s obzirom na njihov međusobni utjecaj, kao i s obzirom na doprinos mjera u okviru jednog prioriteta i cilja, ostvarivanju drugih prioriteta u okviru drugog cilja. Primjerice, poglavito dolazi do izražaja ukoliko sagledamo mjere 3.1.1. i 3.1.3. u okviru prioriteta 3.1. (Razvoj ljudskih potencijala), u odnosu na zapravo većinu mjera u okviru Prioriteta 1.1. (Poticanje razvoja poduzetništva. Drugi sličan primjer su mjere 4.1.1. i 4.1.3., u okviru Prioriteta 4.1. (očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja), koji su bitni za realizaciju mjera 2.1.1. 2.1.2., 2.1.3. i 2.1.4. u okviru prioriteta 2.1. (razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje) s aspekta poveznice održivog razvoja i očuvanog okoliša te, na ekološkim principima zasnovane poljoprivredne proizvodnje. Spomenuta konzistentnost potvrđuje ravnotežu između mjera, tj. ispravnost „policy-mix-a“, kao i doprinos mjera realizaciji predloženih razvojnih prioriteta i ciljeva.

Nigdje nije uočljivo da bi realizacija jedne mjere mogla dovesti u pitanje realizaciju neke druge. Isto se odnosi i na prioritete.

Kod 2. prioriteta u okviru 3. cilja: Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života bili smo predložili promjene, tj. njihovo spajanje s prioritetom 3.3. (Unapređenje kvalitete života), što je i realizirano.

Prioriteti i mjere su vidno nadovezani na Osnovnu analizu, tj. probleme i potrebe iskazane u okviru svakog ključnog razvojnog segmenta, te s obzirom na elemente u SWOT analizi – gdje je poveznica najvidljivija s aspekta identificiranih slabosti, ali i prijetnji i prilika iz okruženja KZZ. U tom smislu moguće je zaključiti da su strategija, prioritete i mjere koherentni u odnosu na Osnovnu analizu tj. da postoji logična povezanost razvojnih ograničenja i problema iz OA i planiranih ciljeva, prioriteta i mjera).

Svi ciljevi i prioritete su realistični te su zajedno sa mjerama jasno i konkretno obrazloženi.

Konačni korisnici mjera su jasno naznačeni. Važno je ovdje napomenuti da su stavovi i prijedlozi ključnih dionika Županije uzeti u obzir kroz proces konzultacija koji je uslijedio i u I i II fazi izrade ŽRS, a poglavito vezano za proces utvrđivanja strategije i prioriteta, što je rezultiralo predloženim mjerama. Svi ključni akteri KZZ su se složili da su predložene mjere opravdane s aspekta utvrđenih razvojnih prioriteta i ciljeva.

9.2.3. Ocjena vanjske koherentnosti

Utvrđena strategija ŽRS, te prioriteta i mjere potvrđuju da postoji usklađenost ŽRS u odnosu na ključne nacionalne strateške razvojne dokumente, ključne nacionalne sektorske strategije, ali i županijske strategije i strateške programe za pojedina područja. U sklopu toga posebno je uočljivo da je u ŽRS utvrđeno da je jedan od strateških ciljeva ruralni razvoj, što je dobro utemeljeno na nalazima osnovne analize i SWOT analize ali da taj cilj nije definiran na razini NUTS 2, Sjeverozapadna hrvatska, premda je čitava ta regija ruralna, osim Grada Zagreba.

Isto je vidljivo i u odnosu na ključne razvojne smjernice Europske komisije za sadašnje programsko razdoblje, sadržane u Strateškim Smjernicama Zajednice 2007-2013. (*Community Strategic Guidelines for 2007-13*). Ova poveznica je u prvom redu vidljiva s aspekta prvog cilja usredotočenog na konkurentno poduzetništvo ali i trećeg cilja fokusiranog na razvoj ljudskih potencijala.

Ono što je međutim najznačajnije je vidljiva poveznica ŽRS KZZ za strateški značajnim novim dokumentom: **Europe 2020 – A European Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth**. Usklađenost strategije i prioriteta ŽRS u odnosu na ovaj, očigledno u EU najznačajniji razvojni program, je najvidljivija u odnosu na sljedeća tri od 7 osnovna razvojna pravca ovog Programa: „Unija inovacija“, „Resursno efikasna Europa“ i „Agenda za nova zaposlenja i vještine“

9.2.4. Ocjena rezultata i razvojnih učinaka.

Za mjere ŽRS su sustavno dobro navedeni glavni pokazatelji, koji omogućuju uspješno praćenje i ocjenu rezultata i učinaka mjera, odnosno projekata koji će se u sklopu njih provoditi. Pokazatelji su dobro izabrani, a tamo gdje nisu brojni poticajno upućuju na izbor drugih, zatim mjerljivi su, dostupni u statističkim i drugim izvorima izvještajima te lako razumljivi. Kvalitativni pokazatelji su realni i jednostavni, jasni i dobro dopunjuju one kvantitativne.

Niz prijedloga za poboljšanje, radni tim KZZ je prihvatio i razradio. Time je stvorena osnova da se djelotvorno i učinkovito prati i ocjenjuje provedba projekata, a time i mjera, a onda i realizacija prioriteta i strateških ciljeva. Na poslijetku, to omogućuje onda i uspješno praćenje i ocjenu realizacije ŽRS, tj. ocjenu koliko se i kako uspješno provode promjene u razvoju KZZ koje se zacrtane u ŽRS.

9.2.5. Ocjena provedbe

Za provedbu ŽRS-a ključan je financijski okvir. Svrha financijskog okvira ŽRS je da poveže financiranje provedbe mjera koje su utvrđene u ŽRS-u sa županijskim proračunom KZZ kao i financiranjem iz drugih izvora. Budući da je ovo prvi puta da se ovakvo praćenje uvodi, model koji je predložen, predstavlja iskorak, i osnova je za provedbu ŽRS-a, ali i postoji potreba za daljnju dogradnju. Posebno sklopa koji se tiče izrade Plana razvojnih programa JLS i KZZ.

Pri izradi financijskog okvira ŽRS KZZ glavni oslonac bio je proračun KZZ za 2011. godinu. Sredstva za financiranje provedbe mjera u 2011. su uglavnom sredstva predviđena u odgovarajućim rashodima/izdacima proračuna KZZ. Projekcije za razdoblje 2011-2013. su tek približno izračunane, a ostali izvori, sredstva JLS, sredstva ministarstava, fondova i agencija, te sredstva EU, tek su djelomično obuhvaćena.

Financijski okvir ŽRS-a KZŽ usklađuje se svake godine. Moguće su promjene i tijekom godine, ovisno o tome kakve su mogućnosti financiranja iz pojedinih izvora. Time se daje mogućnost i da se financijski okvir ŽRS KZŽ za 2011. naknadno uskladi tijekom godine kada budu poznati proračuni drugih izvora sredstava. Stoga je tim za prethodno vrednovanje preporučio radnoj skupini ŽRS-a da izvrši dopune i razrade financijskog okvira tijekom 2011.godine.

Akcijski plan, način praćenja, institucionalni okvir i komunikacijska strategija KZŽ, u funkciji su provedbe ŽRS-a i pridonijet će njezinoj uspješnoj realizaciji.

9.2.6. Zaključak

Temeljem sagledavanja i ocjenjivanja ŽRS pomoću svih ključnih kriterija uobičajenih za prethodno vrednovanje, iz svega obrazloženog ocjenjujemo da je Županijska razvojna strategija dobro formulirana, da je vrlo korisna, s utvrđenom vrlo opravdanom strategijom, prioritetima i mjerama te da će moći poslužiti kao dobra osnova za potporu i pospješivanje daljnjeg svekolikog razvoja Županije, u skladu s utvrđenim ciljevima ŽRS-a i osnovnim razvojnim smjericama RH kao i EU.

Prethodno vrednovanje izradili: Dr.sc. Sanja Maleković
Dr.sc. Jakša Puljiz

10. DODACI

Prilog 1. – Osnovni financijski pokazatelji prema veličini poduzetnika

	2006. godina				2007. godina				2008. godina				2009. godina				u 000 kuna
Financijski pokazatelji prema veličini poduzetnika	UKUPNO	MALI	SREDNJE VELIKI	VELIKI	UKUPNO	MALI	SREDNJE VELIKI	VELIKI	UKUPNO	MALI	SREDNJE VELIKI	VELIKI	UKUPNO	MALI	SREDNJE VELIKI	VELIKI	
Broj poduzetnika	1.177	1.132	38	7	1.398	1.350	40	8	1.212	1.171	34	7	1.263	1.216	41	6	
Udio %	100	96,18	3,23	0,59	100	96,57	2,86	0,57	100	96,62	2,8	0,58	100	96,27	3,25	0,48	
Broj zaposlenih	16.639	8.352	5.480	2.807	19.127	10.405	5.845	2.877	16.524	8.367	5.578	2.579	15.912	7.958	5.864	2.090	
Udio %	100	50,2	32,93	16,87	100	54,4	30,56	15,04	100	50,63	33,76	15,61	100	50,01	36,85	13,14	
Ukupni prihodi	7.938.690	3.529.552	2.614.562	1.794.576	9.835.952	4.653.881	2.849.121	2.332.950	10.034.654	4.427.036	2.975.186	2.632.432	9.073.602	3.890.051	2.884.956	2.298.595	
Udio %	100	44,46	32,93	22,61	100	47,31	28,97	23,72	100	44,12	29,65	26,23	100	42,87	31,80	25,33	
Ukupni rashodi	7.603.123	3.397.468	2.523.563	1.682.092	9.359.824	4.472.603	2.771.254	2.115.967	9.704.263	4.296.184	2.985.674	2.422.405	8.808.209	3.826.556	2.858.050	2.123.603	
Udio %	100	44,69	33,19	22,12	100	47,78	29,61	22,61	100	44,27	30,77	24,96	100	43,33	32,45	24,11	
Dobit prije oporezivanja	438.368	187.900	114.294	136.174	636.918	269.042	125.647	242.229	577.502	226.049	140.526	210.027	451.568	184.453	83.524	183.591	
Udio %	100	42,86	26,07	31,07	100	42,24	19,73	38,03	100	39,3	24,33	36,37	100	40,85	18,49	40,66	
Gubitak prije oporezivanja	102.801	55.817	23.294	23.690	160.790	87.764	47.780	25.246	247.112	96.097	151.015	/	186.175	120.959	56.618	8.598	
Udio %	100	54,3	22,66	23,04	100	54,58	29,72	15,7	100	38,89	61,61	/	100	64,97	30,41	4,62	
Porez na dobit	86.153	35.677	23.496	26.980	122.691	52.470	22.026	48.195	103.233	43.368	17.616	42.249					
Udio %	100	41,41	27,27	31,32	100	42,77	17,95	39,28	100	42,01	17,06	40,93	100				
Dobit nakon oporezivanja	352.339	152.311	90.797	109.231	514.770	217.115	103.621	194.034	474.415	183.727	122.910	167.778	368.941	149.263	68.730	150.948	
Udio %	100	43,23	25,77	31	100	42,18	20,13	37,69	100	38,72	25,91	35,37	100	40,46	18,63	40,91	
Gubitak nakon oporezivanja	102.925	55.905	23.295	23.725	161.333	88.307	47.780	25.246	350.344	139.464	168.630	42.249	186.012	121.116	56.297	8.599	
Udio %	100	54,32	22,63	23,05	100	54,74	29,61	15,65	100	39,81	48,13	12,06	100	65,11	30,27	4,62	

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; Obrada: HGK ŽK Krapina

Prilog 2. – NUTS 2 Sjeverozapadna Hrvatska - usporedba broja zaposlenih 2005. – 2008. godine

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Krapinsko – zagorska županija	16.075	16.639	19.127	16.525	15.912
Koprivničko – križevačka županija	19.070	19.279	19.802	19.476	18.281
Međimurska županija	23.237	23.773	25.621	25.593	24.352
Varaždinska županija	34.035	36.854	39.262	37.533	34.958
Zagrebačka županija	40.378	42.348	46.759	46.346	42.030
RH ukupno	834.992	868.711	920.173	908.621	860.636

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; Obrada: HGK ŽK Krapina

Prilog 3. – NUTS 2 Sjeverozapadna Hrvatska – usporedba broja poduzetnika u razdoblju 2005. – 2008. godine

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Krapinsko – zagorska županija	1.104	1.177	1.398	1.212	1.263
Koprivničko – križevačka županija	1.128	1.177	1.179	1.054	1.062
Međimurska županija	1.873	1.978	2.104	2.082	2.040
Varaždinska županija	2.084	2.193	2.430	2.359	2.432
Zagrebačka županija	4.387	4.658	4.970	4.915	4.996
RH ukupno	73.271	78.034	83.532	83.187	84.473

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; Obrada: HGK ŽK Krapina

Prilog 4. – Prihodi Krapinsko – zagorske županije prema djelatnostima 2006. – 2009. godine

Red. br.	PODRUČJE DJELATNOSTI	Ukupni prihod u tisućama kuna	%	Ukupni prihod u tisućama kuna	%	Ukupni prihod u tisućama kuna	%	Ukupni prihod u tisućama kuna	%
		2006. godina		2007. godina		2008. godina		2009. godina	
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	146.935	1,85	212.219	2,16	176.592	1,57	109.267	1,20
B	Ribarstvo ¹¹	1.882	0,02	2.615	0,03	/	/	/	/
C	Rudarstvo i vađenje	140.725	1,77	140.314	1,43	173.843	1,55	167.651	1,85
D	Prerađivačka industrija	3.362.952	42,36	4.045.417	41,13	4.439.267	39,46	3.659.536	40,33
E	Opskrba energijom, plinom i vodom	215.677	2,72	217.362	2,21	286.980	2,55	156.360	1,72
F	Građevinarstvo	934.589	11,77	1.192.317	12,12	1.699.878	15,11	1.418.202	15,63
G	Trgovina na veliko i malo	2.152.178	27,11	2.637.967	26,82	2.902.137	25,80	2.275.877	25,08
H	Hoteli i restorani	105.012	1,32	166.117	1,69	145.460	1,29	138.823	1,53
I	Prijevoz, skladištenje i veze	399.638	5,04	639.129	6,5	738.666	6,57	383.496	4,23
J	Financijsko posredovanje	9.588	0,12	7.317	0,07	7.930	0,07	756	0,01
K	Posredovanje nekretninama	274.592	3,46	368.631	3,75	445.631	3,96	26.871	0,30
M	Obrazovanje i kultura	9.288	0,12	10.997	0,11	11.341	0,10	11.369	0,13
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	152.544	1,92	168.557	1,71	163.785	1,46	166.824	1,84
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	33.090	0,42	26.994	0,27	57.199	0,51	16.422	0,18
	UKUPNO	7.938.690	100	9.835.953	100	11.248.709	100	8.531.454	94,03¹²

Izvor: FINA, Osnovni financijski podaci; Obrada: HGK ZK Krapina

¹¹ Od 2008. godine, vrijednosti za ribarstvo ne iskazuju se zasebno u klasifikaciji, već su uključene u vrijednosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

¹² U 2009. godini, u prikazu strukture ukupnog prihoda prema klasifikaciji prihoda nisu prikazani prihodi za administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, ostale uslužne djelatnosti, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, umjetnost, zabava i rekreacija. U razdoblju od 2006. – 2008. nije postojala takva klasifikacija pa su te djelatnosti radi lakše usporedbe podataka izuzete iz promatranja.

Prilog 5. - Članovi Regionalnog partnerskog vijeća Krapinsko – zagorske županije

1. Anđelko Ferek Jambrek, zamjenik župana za gospodarstvo, Krapinsko–zagorska županija
2. Sonja Borovčak, zamjenica župana za društvene djelatnosti
3. Nataša Hlaban, stručna savjetnica za odnose s javnošću i protokol, Krapinsko–zagorska županija,
4. Igor Cigula, pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo i financije, Krapinsko–zagorska županija
5. Tatjana Kuhar, stručna savjetnica za poduzetništvo, Krapinsko–zagorska županija,
6. Luka Čuljak, pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo, Krapinsko–zagorska županija
7. Željko Horvat, pročelnik Upravnog odjela promet i komunalnu infrastrukturu, Krapinsko–zagorska županija
8. Snježana Žigman, ravnateljica Zavoda za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Krapinsko–zagorska županija
9. Gordana Španiček, pročelnica Upravnog odjela za financije i proračun, Krapinsko–zagorska županija
10. Ivan Lamot, pročelnik Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, šport, tehničku kulturu, mlade i udruge, Krapinsko–zagorska županija
11. Zorica Franjčec Capar, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, Krapinsko–zagorska županija
12. Ivan Šmid, voditelj Odjela za malo i srednje poduzetništvo, Zagorska razvojna agencija
13. Ljiljana Malogorski, stručna savjetnica župana, voditelj Ureda župana
14. Dubravka Sinković, tajnica Županije, Krapinsko–zagorska županija
15. Stjepan Bručić, pročelnik Upravnog odjela za zaštitu okoliša, Krapinsko–zagorska županija
16. Željko Kapelac, stručni suradnik u Zavodu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša
17. Dragutin Ranogajec, predsjednik Obrtničke komore Krapinsko-zagorske županije
18. Sanja Mihovilić, tajnica HKG – Županijske komore Krapina
19. Mirjana Jurman, pročelnica HZZ – Područna služba Krapina
20. Josip Pelin, direktor Kotka d.d.
21. Štefanija Lovrenčić, Hrvatski zavod za poljoprivredno-savjetodavnu službu, Područni ured Krapina
22. Ivan Ištok, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije
23. Ksenija Tomić, v.d. direktorice Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije
24. Vlasta Krklec, kustosica Muzej evolucije Hušnjakovo
25. Mirjana Očko, Hrvatski stočarski centar, Stočarska služba Krapina
26. Tanja Ivek, udruga „Mozak“
27. Ivana Radanović, mreža udruga KZZ
28. Marko Kos, OPG „Kos“
29. Ana Gregurović, SSSH
30. Željko Kolar, gradonačelnik Klanjca
31. Josip Horvat, gradonačelnik Krapine

Prilog 6. – Financijski okvir provedbe Strategije razvoja Krapinsko–zagorske županije

Cilj br: 1. Konkurentno poduzetništvo i usluge

Prioritet br: 1.1.: Poticanje razvoja poduzetništva (korporativno, malog i srednje) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo

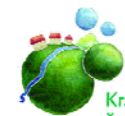
Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredsta za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Unapređenje poduzetničke i obrtničke infrastrukture	1.1.1.	32379	Monitoring projekata ROP-a	ZA GOSPODARSTVO	440.000	KZŽ	1.320.000	2.000.000	15%	15%	20%	50%
	1.1.1.	32379	Izdavanje garanc. i praćenje posl. poduz.	ZA GOSPODARSTVO	235.000	KZŽ	705.000					
	1.1.1.	32379	Izrada i prać. projek. izr. po sl. plan. i inv. studija	ZA GOSPODARSTVO	200.000	KZŽ	600.000					
	1.1.1.	38119	Edukacija i prezent. obrtničkih zanimanja u OŠ	ZA GOSPODARSTVO	40.000	KZŽ	120.000					
	1.1.1.	38119	Sufinanciranje TZ KZŽ	ZA GOSPODARSTVO	400.000	KZŽ	1.200.000					
Razvoj tehnološke infrastrukture	1.1.2.							15.000.000	15%	15%	20%	50%
Razvoj regionalnih poslovnih, obrtničkih i turističkih zona	1.1.3.							50.000.000	10%	20%	10%	60%
Razvoj klastera	1.1.4.							2.000.000	15%	15%	20%	50%
Jačanje sposobnosti za privlačenje ulaganja	1.1.5.							1.500.000	15%	15%	20%	50%

Razvoj financijskih i drugih instrumenata za potporu poduzetništvu i obrtništvu	1.1.6.	35232	Regresiranje kamata poduzetnicima	ZA GOSPODARSTVO	5.100.000	KZŽ, JLS, MINGORP	15.300.000	25.000.000	25%	25%	50%	
	1.1.6.	35232	Potpore tradicionalnim obrtima	ZA GOSPODARSTVO	90.000	KZŽ	270.000					
	1.1.6.	35232	Regresiranje kamata u turizmu	ZA GOSPODARSTVO	5.000	KZŽ	15.000					
Socijalno poduzetništvo	1.1.7.	32399	Sufinanciranje sajma poslova	ZA GOSPODARSTVO	30.000	KZŽ	90.000	15.000.000			50%	50%
Energetska učinkovitost u gospodarstvu	1.1.8.							3.000.000	25%	25%	50%	
Umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno – istraživačkim sektorom	1.1.9.	38119	Sufinanciranje Gospodarskog zbora KZŽ	ZA GOSPODARSTVO	35.000	KZŽ	105.000	6.000.000	10%	10%	30%	50%

Cilj br. 1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
 Prioritet br. 1.2. Razvoj turističkog gospodarstva

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Unapređenje postojećih oblika turizma s posebnim naglaskom na toplički i wellness turizam	1.2.1.	32999	Projekt Wellnes 3+	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	8.000		24.000	2.000.000	5%	5%	5%	85%
Razvoj novih selektivnih turističkih programa	1.2.2.	38119	IPA Projekt "Marijanski hodočasnički put"	ZA GOSPODARSTVO	10.000	KZŽ	30.000	10.000.000	5%	5%	5%	85%
	1.2.2.	38119	Projekt Marijanski hodočasnički put	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	0		0					

Promocija Zagorja kao turističke regije	1.2.3.	32339	Usluge promidžbe i informiranja	ZA GOSPODARSTVO	45.000	KZŽ	135.000	2.000.000	25%		25%	50%
	1.2.3.	32379	Projekt "Bajka na dlanu"-implement. Brand strategija	ZA GOSPODARSTVO	209.000	KZŽ	627.000					
	1.2.3.	38119	Sufinanc. promi džbenih materijala	ZA GOSPODARSTVO	25.000	KZŽ	75.000					
	1.2.3.	38119	Sufinanciranje nastupa na sajmovima	ZA GOSPODARSTVO	25.000	KZŽ	75.000					
	1.2.3.	38119	Sufinanciranje interpretacijske table	ZA GOSPODARSTVO	33.000	KZŽ	99.000					
Razvoj potporne infrastrukture	1.2.4.							10.000.000	10%	10%	10%	70%

Cilj br: 1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
 Prioritet br: 1.3. Razvoj usluga

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razvoj usluga u funkciji tranzitnog prometa	1.3.1.							5.000.000	10%	5%		85%
Logistički park – logističko – distributivni centar	1.3.2.							20.000.000	20%	10%	20%	50%

Cilj br. 2. Ruralni razvoj

Prioritet br. 2.1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razvoj voćarske i vinogradarske proizvodnje	2.1.1.							1.700.000	20%	10%	20%	50%
Razvoj povrćarske i cvječarske proizvodnje	2.1.2.							1.500.000	20%	10%	20%	50%
Razvoj proizvodnje mlijeka	2.1.3.							10.000.000	20%	10%	20%	50%
Razvoj proizvodnje mesa	2.1.4.							3.000.000	20%	10%	20%	50%
Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije i usklađivanje sa Nitratnom Direktivom	2.1.5.							3.000.000	20%		30%	50%
Razvoj ruralne infrastrukture	2.1.6.							3.000.000	10%	5%	15%	70%
Agrookolišne mjere	2.1.7.							500.000	20%	10%	20%	50%

Cilj br. 2. Ruralni razvoj

Prioritet br. 2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Izrada Strategije ruralnog razvoja	2.2.1.							1.000.000	50%		25% ZARA	25%

Razvoj poduzetništva i obrta u ruralnom prostoru	2.2.2.							1.000.000	25%	25%		50%
Razvoj turizma u ruralnom prostoru	2.2.3.							10.000.000	20%	10%	20%	50%
Razvoj tradicionalnih obrta	2.2.4.							200.000	50%			50%

Cilj br: 2. Ruralni razvoj

Prioritet br: 2.3. Izgradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna na JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Izgradnja preradbenih i skladišnih kapaciteta	2.3.1.							20.000.000	10%	5%	30% državni proračun, 5% poljop. gospodarstva	50%
Osnivanje i jačanje zadruga i udruga proizvođača	2.3.2.							6.000.000	10%	5%	5% zadruga i udruge	50%
Razvoj autohtonih i poljoprivredno - prehrambenih proizvoda s višom dodanom vrijednosti	2.3.3.							5.500.000	15%	5%	30%	50%
Dodjela zaštitnog znaka «Izvorno zagorsko»	2.3.4.							600.000	20%		30%	50%

Cilj br: 3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
 Prioritet br: 3.1. Obrazovanje ljudskih potencijala

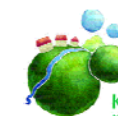
Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZZ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Jačanje sposobnosti i kvalitete obrazovnih institucija (predškolskog, osnovnog i srednjoškolskog te stručnog obrazovanja)	3.1.1.	3211	Službena putovanja	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0	195.000.000		80%		20%
	3.1.1.	3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	3222	Materijal i sirovine	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	3237	Intelektualne i osobne usluge	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	3293	Reprezentacija	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	3631	Tekuće pomoći unutar opće države	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I	20.000	Izvorna sredstva	61.844					

			UDRUGE									
3.1.1.	37212	Sufinanciranje smještaja u UD	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0						
3.1.1.	37212	Sufinanciranje produženog boravka u OŠ-a	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	30.000	Izvorna sredstva	92.765						
3.1.1.	37213	Djeca s teškoćama u razvoju	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	145.000	Izvorna sredstva	448.336						
3.1.1.	37215	Stipendije	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	1.000.000	Izvorna sredstva	3.092.176						
3.1.1.	37215	Str.usavrš.i doškolavanje	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	105.000	Izvorna sredstva	324.678						
3.1.1.	37219	Programi za nadarenu djecu	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	20.000	Izvorna sredstva	61.844						
3.1.1.	37221	Sufinanciranje prijevoza učenika SŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	2.600.000	Izvorna sredstva	8.039.658						
3.1.1.	A102001	Financiranje vrtića - JLS	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	JLS	0						
3.1.1.	A102002	Financiranje osnovnih škola - JLS	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	JLS	0						
3.1.1.	A102003	Financiranje srednjih škola - JLS	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	JLS	0						

3.1.1.	A102005	Sufinan.predšk olskog odgoja za OŠ pri.bol.K.T. Budinščina	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	JLS	0					
3.1.1.	45111	Dopun.sred.za dogradnju i adapt.škola iz sred.fonda ener.učinkovito sti	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	250.000	Izvorna sredstva	773.044					
3.1.1.	T103000	Dopunska sred. za materijalne rashode i opremu škola	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
3.1.1.	32121	Naknade za prijevoz na posao i s posla- SŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	5.000	Izvorna sredstva	15.461					
3.1.1.	32239	Energija OŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	5.000	Izvorna sredstva	15.461					
3.1.1.	32239	Energija SŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	5.000	Izvorna sredstva	15.461					
3.1.1.	32319	Usluge telefona, pošte i prijvoza - OŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	30.000	Izvorna sredstva	92.765					
3.1.1.	3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
3.1.1.	32329	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	500.000	Izvorna sredstva	1.546.088					

	3.1.1.	32329	Hitne intervencije - OŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	300.000	Izvorna sredstva	927.653					
	3.1.1.	32329	Hitne intervencije - SŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	150.000	Izvorna sredstva	463.826					
	3.1.1.	32999	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja-OŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	5.000	Izvorna sredstva	15.461					
	3.1.1.	32999	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja-SŠ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	3.1.1.	42273	Oprema	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	145.000	Izvorna sredstva	448.366					
	3.1.1.	32244	Rashodi za mater.i energiju-škole-slika zdravlja	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	35.000	op.prih.ipr im.	105.000					
	3.1.1.	37221	Sufinanciranje nabave školskih udžbenika	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	170.000	op.prih.ipr im.	510.000					
Razvoj visokoškolskog obrazovanja	3.1.2.	37215	Studentski krediti-otplata za izvrsne	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	30.000	Izvorna sredstva	92.765	6.000.000		70%	30% drugi izvori	
	3.1.2.	38119	Visokoškolski programi	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	60.000	Izvorna sredstva	185.531					
	3.1.2.	51211	Studentski krediti-garancije	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	50.000	Izvorna sredstva	154.609					

Razvoj ljudskih resursa u skladu s potrebama gospodarstva (edukacija za poduzetništvo sadašnjih te budućih radnika i poslodavaca)	3.1.3.							2.000.000	10%		10% državni proračun, 20% proračuni Obrtničke komore Krapinsko - zagorske županije, Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Krapina	60%
Promicati razvoj ljudskog kapitala i cjeloživotnog učenja	3.1.4.	38114	Donacije Zajednici tehničke kulture	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	55.000	Izvorna sredstva	170.070	4.500.000			80% proračun JLS, županijski proračun, zavodi, Ministarstva	20%
Razvoj tržišta rada	3.1.5.							3.500.000	10%	10%	10% državni proračun, 10% proračuni Obrtničke komore Krapinsko - zagorske županije, Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Krapina	60%
Unapređenje kapaciteta za pružanje zaštite i spašavanje	3.1.6.							5.000.000	25%	20% vatrogasne postrojbe, 5% proračun jedinica lokalne samouprave.		50%
Info centar za energetske učinkovitost	3.1.7.							2.000.000	20% županijski proračun i ZARA	5%		75%

Cilj br: 3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
 Prioritet br: 3.2. Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem

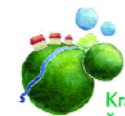
Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Jačanje sposobnosti ljudskog potencijala područne (regionalne) i lokalne samouprave za upravljanje razvojem	3.2.1.	32131	Stručno usavr.zap oslenika	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	15.000		45.000	2.000.000	10%	10%	10%	70%
Jačanje sposobnosti za razvoj međuzupanijske, prekogranične i međunarodne suradnje te korištenje EU fondova	3.2.2.	32225	Obilježava nje Europskog tjedna	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	11.000		33.000	5.000.000	15%		5% ZARA	80%
	3.2.2.	32942	Međunarodna suradnja	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	165.000		495.000					
	3.2.2.	32942	Međunarodne članarine	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	22.000		66.000					
	3.2.2.	38119	Donacije udrugama i školama za E.I.	URED ŽUPANA I TAJNIŠTVO	8.000		24.000					

Cilj br: 3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
 Prioritet br: 3.3. Unapređenje kvalitete života

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS	Iz RH Minist. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Unapređenje sposobnosti i organizacije civilnog društva za sudjelovanje u upravljanju lokalnim razvojem	3.3.1.	38119	Suf.proj.Udr.prisut.ra zv.izvaninst.skrbi za star.osobe na po.K	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0	op.prih.iprim.	0	3.000.000	25%		25% udruge	50%
	3.3.1.	38119	Provođenje žup.strategije za osobe s invaliditetom	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	30.000	op.prih.iprim.	90.000					
Promicanje socijalnog uključivanja ranjivih skupina u društvo i gospodarstvo	3.3.2.							3.000.000	25%		25% udruge	50%
Provođenje Županijskog programa djelovanja za mlade	3.3.3.							10.000.000	15%	5%		80%
Razvoj športskih programa, sadržaja i izgradnja športskih objekata	3.3.4.	38115	Donacije Zajednici športova	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	850.000	Izvorna sredstva	2.628.350	9.000.000	80%			20%
	3.3.4.	38115	Donacije za športske manifestacije	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	30.000	Izvorna sredstva	92.765					
	3.3.4.	38115	Donacije školskom športskom savezu	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I	180.000	Izvorna sredstva	556.592					

Cilj br: 3. Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
 Prioritet br: 3.4. Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Unapređenje uvjeta i kvalitete rada u zdravstvenim djelatnostima	3.4.1.	32329	Ostale usluge tekućeg i investicijskog održavanja	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0	pom.MIN	0	25.000.000				
	3.4.1.	32329	Usluge tekućeg i invest. održavanja	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0	pom.MIN	0					
	3.4.1.	42122	Otplata kredita - bolnica Bračak	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0	pom.MIN	0					
	3.4.1.	42122	Otplata kredita-hidroterapija	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0	pom.MIN	0					
	3.4.1.	42241	Otplata kredita -CT	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0	pom.MIN	0					
	3.4.1.	41241	Otplata kredita OB Zabok	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	3.870.000	op.prih.iprim.	11.610.000					
	3.4.1.	32369	Zdravstvene usluge-mrtvozorstvo	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	500.000	op.prih.iprim.	1.500.000					

	3.4.1.	32369	Provođenje žup. plana za zdravlje - slika zdravlja	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	60.000	op.prih.iprim.	180.000					
	3.4.1.	32369	Provedba Plana zdravstvene zaštite	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	30.000	op.prih.iprim.	90.000					
	3.4.1.	36312	Prijenos sredstava-koncesije	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	1.832.400	op.prih.iprim.	5.497.200					
	3.4.1.	38111	Provođenje mjera zdrav. zaštite (prev.bol.)	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	180.000	op.prih.iprim.	540.000					
Unapređenje socio - zdravstvene zaštite starijih osoba	3.4.2.	37224	Naknade građanima-prehrana	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	80.000	op.prih.iprim.	240.000	4.000.000				
Razvoj institucija za brigu o starijim osobama, osobama s poteškoćama i osobama s posebnim potrebama	3.4.3.											

Cilj br: 3 Razvoj ljudskih potencijala i unapređenje kvalitete života
 Prioritet br: 3.5. Stvaranje društva znanja

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZZ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razvoj informacijskog društva	3.5.1.	42621	Ulaganje u računalne programe	ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB	0		0	10.000.000	25%	25% uduge, NVO		50%
Jačanje institucionalne sposobnosti javne uprave	3.5.2.							20.000.000	10%	10%	30%	50%
Dostupna i kvalitetna informacijsko -komunikacijska tehnologija	3.5.3.							10.000.000	10%	15%		75%

Cilj br: 4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
 Prioritet br: 4.1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZZ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Minist. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Zaštita i očuvanje prirodnih vrijednosti	4.1.1.	32999	Ostali rashodi u zaštiti okoliša	za zaštitu okoliša	20.000	opr.prih.i prim.	60.000,00	3.000.000		10%	20% državni proračun, 20% proračun Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima	50%

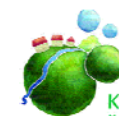

	4.1.1.	32399	Usl.istraživ.i uređ.zašt.prir.vri jednosti	JAV.USTAN OVA ZA UPRAV.ZAŠ .PRIR.VRIJE D.NA PODRUČJU KZŽ	210.000							
Vrednovanje prirodnih vrijednosti i njihovo uključivanje u projekte razvoja Županije i JLS	4.1.2.	32379	Izrada stručne podloga-Park priode Hrv.zagorje	za zaštitu okoliša	100.000	opr.prih.i prim.	300.000,00	6.000.000	10%	10%	20% državni proračun, 10% proračun Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima	50%
Jačanje svijesti o važnosti i značaju očuvanja prirode	4.1.3.							1.000.000		5%	15% proračun Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, 15% Državni proračun, 15% donacije	50%
	4.1.3.	32339	Usluge promidžbe i informiranja	JAV.USTAN OVA ZA UPRAV.ZAŠ .PRIR.VRIJE D.NA PODRUČJU KZŽ	40.000							
Jačanje svijesti o važnosti energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u očuvanju prirode	4.1.4.	32379	Regionalna energetska agencija	ZA GOSPODAR STVO	575.000	KZŽ	1.725.000	2.000.000	20%		10%	70%

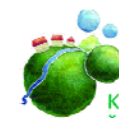

Cilj br: 4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
 Prioritet br: 4.2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZZ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Očuvanje i održivo korištenje materijalne i nematerijalne kulturne baštine	4.2.1.	38219	Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	52.000	Izvorna sredstva	160.793	30.000.000	80%			20%
	4.2.1.	36321	Kapitalne pomoći gradovima i općinama	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	65.000	Izvorna sredstva	200.991					
	4.2.1.	38212	Kapitalne donacije vjerskim zajednicama	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	320.000	Izvorna sredstva	989.496					
	4.2.1.	38219	Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	70.000	Izvorna sredstva	216.452					

Poticanje kulturnog stvaralaštva	4.2.2.	32212	Izdaci za izdavačku djelatnost	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	60.000	Izvorna sredstva	185.531	6.000.000	80%			20%
	4.2.2.	32212	Izdaci od interesa za županiju	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	80.000	Izvorna sredstva	247.374					
	4.2.2.	32331	Rashodi za usluge-HTV	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	0	Izvorna sredstva	0					
	4.2.2.	35221	Subvencije elektronskim medijima	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	20.000	Izvorna sredstva	61.844					
	4.2.2.	38119	Tek. donacije za izdavačku djelatnost	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	90.000	Izvorna sredstva	278.296					
	4.2.2.	32379	Intelektualne usluge vezane za kulturu	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	30.000	Izvorna sredstva	92.765					

4.2.2.	32382	Kulturno vijeće i Savjet za kulturu	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	30.000	Izvorna sredstva	92.765						
4.2.2.	38119	Sufinanc.ustanova u kulturi	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	90.000	Izvorna sredstva	278.296						
4.2.2.	38119	Manifestacije u kulturi	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	90.000	Izvorna sredstva	278.296						
4.2.2.	38119	Donacije za ZAKUD-a KZŽ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	125.000	Izvorna sredstva	386.522						
4.2.2.	38119	Donacije za Kajkavianu	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	75.000	Izvorna sredstva	231.913						
4.2.2.	38119	Sufin.rada knjižnične matične službe u Krapini	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	65.000	Izvorna sredstva	200.991						

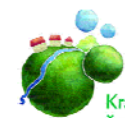
Njegovanje zagorskog identiteta i njegove prepoznatljivosti	4.2.3.	38119	Pomoć za pred.KZŽ na međun.manifest.	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	20.000	Izvorna sredstva	61.844	3.000.000	70%		30%
	4.2.3.	38119	Donacija za povjesnu postrojbu KZŽ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	15.000	Izvorna sredstva	46.383				
	4.2.3.	38119	Manifestacije od interesa za KZŽ	ZA PROSVJETU, KULTURU, ŠPORT I TEH.KUL., MLADE I UDRUGE	160.000	Izvorna sredstva	494.748				

Cilj br: 4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
 Prioritet br: 4.3.Očuvanje okoliša i održivi razvoj

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZŽ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZŽ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Razvoj sustava praćenja i upravljanja prostorom i okolišem	4.3.1.	3	Rashodi poslovanja	za zaštitu okoliša	30.000,00	opr.prih.i prim.	90.000,00	10.000.000	5%	5%	30% Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	60%
	4.3.1.	323	Intelektualne usluge	Zavod za prostorno uređenje	10.000,00		30.000,00					
	4.3.1.	323	Izmjena i dopuna Prostornog	Zavod za prostorno uređenje	10.000,00		30.000,00					

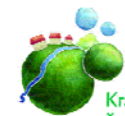

			plana KZŽ									
	4.3.1.	323	Izrada programa uspostave GIS-a i implementacija I. faze programa	Zavod za prostorno uređenje	25.000,00		75.000,00					
	4.3.1.	323	Studija lokacije za projekte od interesa za KZŽ	Zavod za prostorno uređenje	25.000,00		75.000,00					
Uspostava sustava proizvodnje i korištenje energije iz obnovljivih izvora	4.3.2.	37219	Sufinanc. programa "1000 solarnih kolektora"	ZA GOSPODARS TVO	2.160.000	KZŽ, JLS, FZOEU	6.480.000	4.000.000	20%		10% državni proračun, 10% REGEA	60%
	4.3.2.	37219	Sufinanc. programa "Niskoenergetske kuće"	ZA GOSPODARS TVO	283.000	KZŽ, JLS, FZOEU	849.000					
Održivo korištenje geotermalnih izvora (Zaštita i korištenje geotermalnih izvora)	4.3.3.							10.000.000	25%		35% sredstva subjekata uključenih u direktnu eksploataciju geotermalne energije	50%

Cilj br: 4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
 Prioritet br: 4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture

Mjere utvrđene u ŽRS		Mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere prema proračunu KZZ 2011.			Sredstva za mjere predviđena prema ŽRS 2011.-2013.				
Naziv mjere	Br. mjere	Br. konta	Rashod	UO	2011.	Izvori za sredstva u 2011.	Procjena 2011./13.	Ukupno 2011./13.	Iz proračuna KZZ (%)	Iz proračuna JLS (%)	Iz RH Min. i fondovi (%)	Iz EU (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Izgradnja i unapređenje sustava gospodarenja otpadom	4.4.1.	32379	Nadzor nad sanacijom postojećih odlaga.otpada	za zaštitu okoliša	300.000	opr.prih.i prim. i JLS	900.000	50.000.000	10%	10%	20% Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	60%
	4.4.1.	36311	Sanacija onečišćenog tla i neuređenih odlagališta	za zaštitu okoliša	100.000	opr.prih.i prim.	300.000					
	4.4.1.	36311	Sred.pom.grad.i opć.za uređenje reciklažnog dvorišta	za zaštitu okoliša	50.000	opr.prih.i prim.	150.000					
	4.4.1.	36321	Kap.pomoći-otkup zemjišta za Piškornicu	za zaštitu okoliša	100.000	opr.prih.i prim.	300.000					
	4.4.1.	38119	Regionalno odlagalište	za zaštitu okoliša	200.000	opr.prih.i prim.	600.000					
	4.4.1.	38612	Sufinanciranje sanacije postojećih odlagališta	za zaštitu okoliša	5.100.000	opr.prih.i prim.i Fond i JLS	15.300.000					
Izgradnja i unapređenje sustava vodoopskrbe	4.4.2.	32379	Zone sanitarne zaštite	za zaštitu okoliša		opr.prih.i prim.	30.000	206.000.000	1,50%		Hrvatske vode: 14,6%, Državni proračun: 22,8%, Fond za regionalni razvoj: 10,6%, Distributeri vode: 0,5%	
	4.4.2.	36321	Kapitalne pomoći grad.i opć.s malim izvornim	ZA PROMET I INFRASTRU KTURU	1.848.470		5.545.410					

			prihodima								
	4.4.2.	38311	Kapitalne pomoći JLS za vodoopskrbu i odvodnju	ZA PROMET INFRASTRUKTURU	330.000		990.000				
	4.4.2.		Studija zaštite od poplava rijeke Sutille	ZA PROMET INFRASTRUKTURU	10.000		30.000				
Izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda	4.4.3.						161.185.000	1%	3%	Hrvatske vode: 9,5%, Državni proračun: 5%, Distributeri vode: 7%, Svjetska banka: 5,5%	69%
Plinifikacija Županije	4.4.4.						10.000.000	5%	5%	40% energetska poduzeća	50%
Zaštita od poplava	4.4.5.						10.000.000			Hrvatske vode: 100%	
Zaštita i saniranje klizišta	4.4.6.	36321	Pomoći JLS za sanaciju klizišta	ZA PROMET INFRASTRUKTURU	400.000		1.200.000	13,50%	26%	ŽUC KZŽ: 38 %, HC: 22,5 %	
Izgradnja i održavanje sustava prometne infrastrukture	4.4.7.	32379	Urbanističko prom.studija Krapinskog bazena	ZA PROMET INFRASTRUKTURU	75.000		225.000	1%	0,10%	Min.mora, prometa i infrastrukture: 0,15%, Hrvatske ceste: 61,6%, ŽUC KZŽ: 31%, HŽ: 6%	0,20 %
	4.4.7.	32999	Održav.natpisnih ploča dobrodošli.i smeđe signal.	ZA PROMET INFRASTRUKTURU	30.000		90.000				
	4.4.7.	32999	Izmjena tabli dobrodošlice	ZA PROMET INFRASTRUKTURU	25.000		75.000				

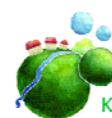

			KTURU								
4.4.7.	36321	Kapitalne pomoći grad.i opć.-posebni program	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	650.000		1.950.000					
4.4.7.	36321	Sufinanciranje Sutlanske ceste	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	50.000		150.000					
4.4.7.	36322	Sufinanciranje projektne dok.sa ŽUC-om	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	0		0					
4.4.7.	32229	Rashodi za materijal-Odbor za sigurnost u prometu	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	70.000		210.000					
4.4.7.	32379	Izrada elaborata za ozna.autobus.stajališta	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	40.000		120.000					
4.4.7.	36311	Sufinanciranje obilježavanja autobusnih stajališta	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	20.000		60.000					
4.4.7.		Sufinanciranje autobusnih kućica i ugibališta	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	50.000		150.000					
4.4.7.	36311	Sufinanciranje nabave mjerača brzine	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	100.000		300.000					
4.4.7.	42229	Projektna dokumentacija za JPP	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	0		0					
Unapređenje javnog prijevoza sa Zagrebom, Zagrebačkom županijom i unutar Županije	4.4.8.	32229	Integrirani prometni sustav (Tarifna unija)	ZA PROMET INFRASTRU KTURU	200.000	600.000	V1: 5.205.000 ili V2: 11.000.000	V1: 15% ili V2: 1,5%	V1: 85% ili V2: 8,5%		V2: 90%

Prilog 7. – Popis kratica

EU	Europska unija
HZPSS	Hrvatski zavod za poljoprivredno savjetodavnu službu
ZARA	Zagorska razvojna agencija
IPA	Instrument for Pre accession Assistance
KŽŽ	Krapinsko-zagorska županija
JLS	Jedinice lokalne samouprave
ROP	Regionalni operativni program
IMO	Institut za međunarodne odnose
EC	European Commission
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
SSSH	Savez samostalnih sindikata Hrvatske
RPO	Regionalni partnerski odbor
PUR	Program ukupnog razvoja
PPKŽŽ	Prostorni plan Krapinsko-zagorske županije
AZM	Autocesta Zagreb – Macelj
OKKŽŽ	Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije
HGK - ŽK Krapina	Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Krapina
HZZ - PS Krapina	Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Krapina
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
MZH	Muzeji Hrvatskog zagorja
KUD	Kulturno-umjetničko društvo
ZZJKŽŽ	Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije
ŽUC	Županijska uprava za ceste
HC	Hrvatske ceste
HŽ	Hrvatske željeznice
ZGŽ	Zagrebačka županija
ZET	Zagrebački električni tramvaj
NVK	Nacionalno vijeće za konkurentnost
NUTS	Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
BDP	Bruto domaći proizvod
BDP p.p.p.	Bruto domaći proizvod prema paritetu kupovne moći
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvoj
ICT	Informacijske i elektroničke komunikacijske tehnologije
MFIN	Ministarstvo financija
MINGORP	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPRRR	Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
MRRŠVG	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva
MSP	Malo i srednje poduzetništvo
NKD	Nacionalna klasifikacija djelatnosti
NSRO	Nacionalni strateški referentni okvir
NVO	Nevladina organizacija
NGO	Non Governmental Organization
PGS	Prekogranična suradnja
SRR RH	Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske
BICRO	Poslovno-inovacijski centar Hrvatske
HAMAG	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
EUROSTAT	Statistički ured Europske unije

EK	Europska komisija
DZS	Državni zavod za statistiku
ŽRS	Županijska razvojna strategija
SER	Skupština europskih regija

